

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Det här är en digital kopia av en bok som har bevarats i generationer på bibliotekens hyllor innan Google omsorgsfullt skannade in den. Det är en del av ett projekt för att göra all världens böcker möjliga att upptäcka på nätet.

Den har överlevt så länge att upphovsrätten har utgått och boken har blivit allmän egendom. En bok i allmän egendom är en bok som aldrig har varit belagd med upphovsrätt eller vars skyddstid har löpt ut. Huruvida en bok har blivit allmän egendom eller inte varierar från land till land. Sådana böcker är portar till det förflutna och representerar ett överflöd av historia, kultur och kunskap som många gånger är svårt att upptäcka.

Markeringar, noteringar och andra marginalanteckningar i den ursprungliga boken finns med i filen. Det är en påminnelse om bokens långa färd från förlaget till ett bibliotek och slutligen till dig.

Riktlinjer för användning

Google är stolt över att digitalisera böcker som har blivit allmän egendom i samarbete med bibliotek och göra dem tillgängliga för alla. Dessa böcker tillhör mänskligheten, och vi förvaltar bara kulturarvet. Men det här arbetet kostar mycket pengar, så för att vi ska kunna fortsätta att tillhandahålla denna resurs, har vi vidtagit åtgärder för att förhindra kommersiella företags missbruk. Vi har bland annat infört tekniska inskränkningar för automatiserade frågor.

Vi ber dig även att:

- Endast använda filerna utan ekonomisk vinning i åtanke
Vi har tagit fram Google boksökning för att det ska användas av enskilda personer, och vi vill att du använder dessa filer för enskilt, ideellt bruk.
- Avstå från automatiska frågor
Skicka inte automatiska frågor av något slag till Googles system. Om du forskar i maskinöversättning, textigenkänning eller andra områden där det är intressant att få tillgång till stora mängder text, ta då kontakt med oss. Vi ser gärna att material som är allmän egendom används för dessa syften och kan kanske hjälpa till om du har ytterligare behov.
- Bibehålla upphovsmärket
Googles "vattenstämpel" som finns i varje fil är nödvändig för att informera allmänheten om det här projektet och att hjälpa dem att hitta ytterligare material på Google boksökning. Ta inte bort den.
- Håll dig på rätt sida om lagen
Oavsett vad du gör ska du komma ihåg att du bär ansvaret för att se till att det du gör är lagligt. Förutsatt inte att en bok har blivit allmän egendom i andra länder bara för att vi tror att den har blivit det för läsare i USA. Huruvida en bok skyddas av upphovsrätt skiljer sig åt från land till land, och vi kan inte ge dig några råd om det är tillåtet att använda en viss bok på ett särskilt sätt. Förutsatt inte att en bok går att använda på vilket sätt som helst var som helst i världen bara för att den dyker upp i Google boksökning. Skadeståndet för upphovsrättsbrott kan vara mycket högt.

Om Google boksökning

Googles mål är att ordna världens information och göra den användbar och tillgänglig överallt. Google boksökning hjälper läsare att upptäcka världens böcker och författare och förläggare att nå nya målgrupper. Du kan söka igenom all text i den här boken på webben på följande länk <http://books.google.com/>

WIDENER

HN TEFG S

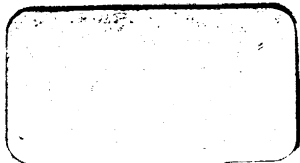
Scan 8206.2 (1-2)

Harvard College Library

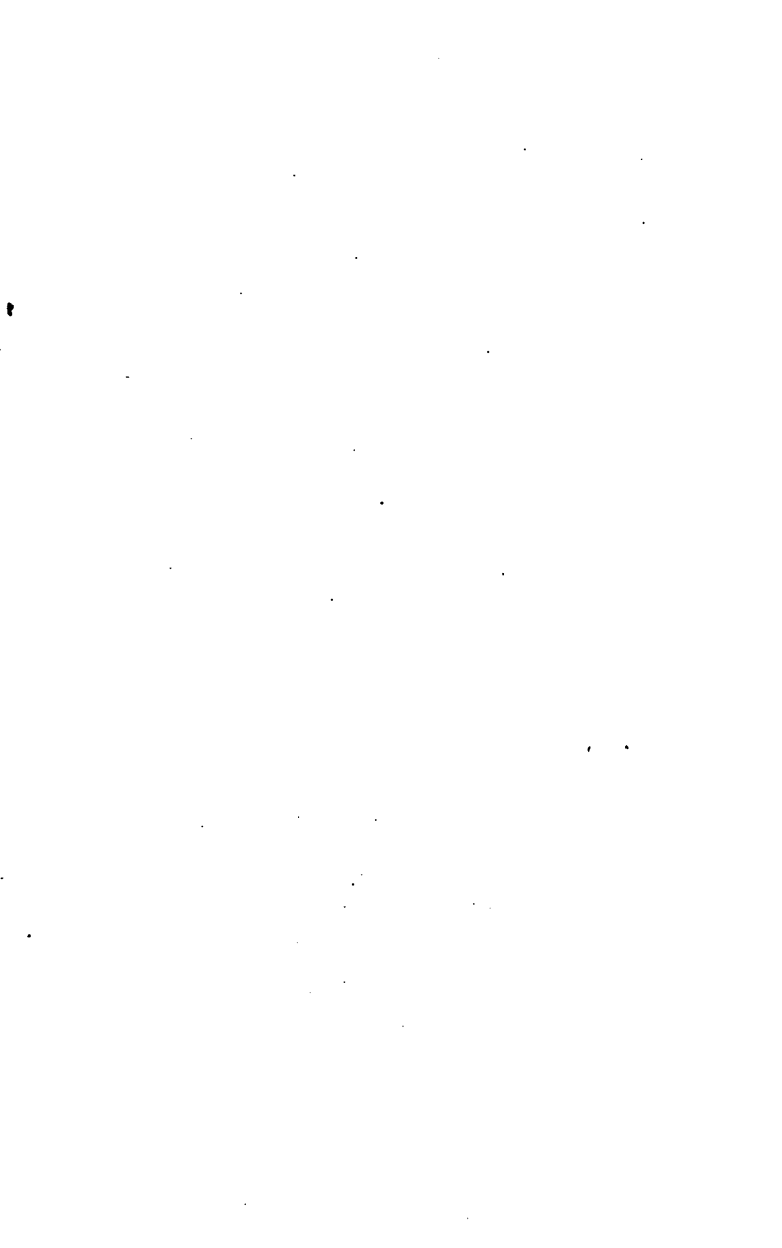
FROM

Hammer Fund

BELLMAN, SAMLADE SKRIFTER.

I.

C. J. Wallin del. et sculp. Sergell.

Stich u. Druck v. J. Wolf. Leipzig

C. W. Bellman

Stockholm, Adolf Bonnier
Köngl. Hof- & Universitets-Bokhandlare.

SAMLADE SKRIFTER

AF

CARL MICHAEL BELLMAN.

ILLUSTRERAD GODTKÖPSUPPLAGA.

ANDRA AFTRYCKET.

FÖRSTA DELEN.

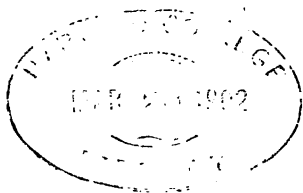
FREDMANS EPISTLAR OCH SÅNGER.

STOCKHOLM.

ADOLF BONNIER,

Kongl. Hof- och Universitets-Bokhandlare.

Scan 8806.2 (1-2),

Hammer fund.
(6 vol. in 3.)

58
55
51
36
54

STOCKHOLM
ISAAC MARCUS' BOKTR.-AKTIEBOLAG
1879.

FREDMANS EPISTLAR

OCH

SÅNGER

AF

CARL MICHAEL BELLMAN.

af

STOCKHOLM.
ADOLF BONNIER,
Kongl. Hof- och Universitets-Bokhandlare.

Att i några korta drag försöka en ny skildring af **Carl Michael Bellman**, sedan hans bild förut tecknats af en **ATTRIBOMS**, en **CARLÉNS**, en **ERIK BÖEHS**, en **LJUNGGRENS**, en **THEORELLS** mästarehänder, är en uppgift, som skulle gränsa till det omöjliga. Det ligger i sakens natur, att en sådan ny bild måste blifva en kopia, och den enda egentliga svårigheten dervid är att inrymma det verkligt karakteristiska hos de snillrika dragen inom den trängre ram, som här betingas af omständigheterna, att icke låta något af det väsendtliga förfaras uti det totaluttryck, der »en Orpheus, en Bacchus och en Satyr hafva sammangjutit sina drag», och att äfven hos miniatyrbilden bibehålla denna prägel, som »i sin eldiga maklighet, sitt godmodigt snillrika sjelfsvåld, är en poetisk lazzaron; men med nordisk själsadel och en vemodssky öfver pannan, som påminner om både hans jordiska och hans himmelska fädernesland.»

CARL MICHAEL BELLMAN föddes i Stockholm den 4 februari 1740. Hans farfars far var skräddaren **Martin Bellman**, som invandrade från Tyskland och bosatte sig i Stockholm. Farfadern var professor i Upsala och hans fader, **Johan Arendt Bellman**, var sekreterare i slottskansliet med lagmans titel. Modren, som hette **Catharina Hermonia** och var dotter af kyrkoherden **Michael Hermonius**, omfattades af sonen med en kärlek, som gränsade till tillbedjan. Af henne hade han ärft denna hjertats rikedom, som

aldrig svek honom, äfven i hans djupaste armod. Han erhöll en ovanligt vårdad uppfostran och var redan i sitt femtonde år förtrogen både med latin, franska, tyska, engelska och italienska.

Vid 19 års ålder fick han anställning i banken, men han trufdes lika illa i penningarnes hem, som dessa någonsin funno trefnad hos honom. En biografisk matrikel öfver bankens eunbetsmän och betjente betecknar honom såsom »fallen för utsväfningar» och till den grad skuldsatt, att han måste rymma till Upsala, hvarifrån han dock snart återvände till hufvudstaden, der han nu sökte och vann anställning i manufakturkontoret. Men äfven der blef hans tjänstgöring icke långvarig; han fann snart att tjänstemannabanan icke var hans rätta fält. Redan dessförinnan hade han försökt sig som författare. Hans första skaldeförsök var öfversättningen af några tyska psalmer samt åtskilliga originalprodukter af religiöst och moralfilosofiskt innehåll.

Vid 25 års ålder förlorade BELLMAN sina föräldrar, och från den tiden till hans 40:de år infaller den mest glänsande perioden af hans författareverksamhet. Det var under denna tidrymd som han skref de flesta af »*Fredmans Epistlar*» och »*Fredmans Sånger*» samt *Handlingar rörande Bacchi* »*Ordenskapitel*».

Det dröjde icke länge innan BELLMAN ådrog sig Gustaf III:s uppmärksamhet, och då skalden i en rimmad ansökning, som ännu finnes i behåll, förklarade, att om icke Hans Maj:t allernådigst gaf honom ett bättre embete, skulle han allerunderdånigst svälta ihjäl före jul, så utnämnde konungen honom år 1775 till sekreterare i nummerlotteriet med en årlig lön af 3000 daler kopparmynt, hvaraf BELLMAN dock endast uppbar halfva beloppet, medan en annan, som

skötte tjensten, uppbar den andra hälften. Året derpå fick han titel af hofsekreterare, och följande året, 1777, gifte han sig med *Lovisa Fredrika Grönlund*, dotter af våg- och stämpelmästaren i packhuset GABRIEL GRÖNLUND. Med henne hade han fem barn, af hvilka tre hunno till mognare ålder, nemligen sönerna: *Gustaf*, som blef militär och slutligen gick i fransk krigstjenst: *Carl*, anställd vid arméens flotta och som äfven dog i främmande land, samt *Adolf Jakob Henrik Martin*, född 1790, handlande i Stockholm, död i sinnesrubbing 1834.

De drag ur hans husliga lif, som traditionen bevarat, tyckas häntyda på att han trufdes föga bättre i sitt hem än på embetsrummet. Så berättas, att vid invigningen af Bellmansbysten 1829 blefskaldens enka förestäld för drottningen, hvilken komplimenterade henne såsom den, der utan tvifvel egde de rikaste minnena af hans snille och älskvärdhet. — »Säg inte det, Ers Maj:t», skall enkan hafva svarat; »salig människan var mycket tråkig när han var hemma.» — Detta är, anmärker en af Bellmans skildrare, blott en ny upplaga af det gamla ordspråket om smedens häst och skomakarens hustru.

Betecknande för BELLMANS obenägenhet för praktiska bestyr är den omständigheten, att det var hans vänner som måste samla, bevara och utgifva hans arbeten. Det är redan nämnt att de flesta af *Fredmans Epistlar* voro skrifna före 1780, men först 1790 utkom den af Kellgren och Åhlström ombesörjda upplagan. Hans liknöjdhet i detta afseende samt de förhållanden, under hvilka hans dikter tillkommo, göra det mer än sannolikt, att en stor mängd af kanske hans yppersta skapelser gått för alltid förlorade. Denna liknöjdhet gick ända derhän, att han en gång sålde till en af sina vänner, assessor PFEIFFER,

förlagsrätten till sina sånger för 50 R:dr, utan att sedan bry sig det minsta om huruvida denne utgaf dem eller icke. Och huru litet värde han satte på penningen, äfven i sitt svåraste betryck, finner man bland annat deraf, att då han såsom bysatt anmodades att författa sin lefvernesbeskrifning och erbjöds en dukat för hvarje ark deraf, så tröttnade han redan vid andra arket.

Enligt en skriftlig uppgift af skådespelaren LARS HJORTSBERG, blef BELLMAN bysatt af en bland sina så kallade intimare vänner, krigsfiskalen NOBELIUS, hvilken på detta sätt hämnades sin försmädda kärlek till skaldens maka. Att detta tilldrog sig *efter* Gustaf III:s död, torde vara öfverflödigt att nämna. Hans titel af hofsekreterare beredde honom utmärkelsen att få sitta häktad på sjelfva slottet, samma slott der han förr alltid hade varit en glad och firad gäst. Här skref BELLMAN, sjuk i lungsot, en af de sista dikter vi ega af hans hand: en ansökning att, när han slapp ut ur fängelset, få hosätta sig för sommaren i »minsta stuga» vid Drottningholm, för att låta

»sefren då och då.

Flåsa i poetens lunga.»

Kort derefter urlöstes han ur häktet af en enskild person, och stugan vid Drottningholm blef honom då i nåder förunnad. Sommaren gick och vintern kom. Sångfoglarna hade redan dragit till blidare nejder och skalden kände att äfven han snart skulle bryta upp. Då samlade han en afton omkring sig den kvarlevande kretsen af sina vänner för att taga afsked af dem vid cittran och bålen: »De skulle ännu en gång höra BELLMAN». Han sjöng nu för dem hela natten igenom, återkallade i minnet de glada, försvunna tiderna och den lycka han hade njutit i det nordiskt sköna landet, bland ett ädelt folk och under

en mild konung. Slutligen egnade han hvar och en af vännerna en sång, hvori han erinrade om hvad de hade upplefvat tillsammans, och då de i daggroningen med tårar i ögonen bådo honom spara sina svaga krafter, svarade han: »Låtom oss dö som vi lefvat — i musik!» Derpå tömde han afskedsglaset och sjöng sin svanesång.

Få dagar derefter lades han på sjuksängen, från hvilken han aldrig mera skulle uppstiga. Han dog den 11 Februari 1795, i en ålder af 54 år och 7 dagar, och begrafdes på Clara kyrkogård.

Eget nog omnämner LEOPOLD, som den tiden utgaf tidningen »Extra-Posten», icke med ett enda ord BELLMANS fråufälle. Detta förefaller så mycket besynnerligare, som samme LEOPOLD tre år förut, således under Gustaf III:s regering, då BELLMAN nyss hade tillfrisknat från en sjukdom, skref till denne ett poem, hvori han prisar honom såsom »*kungen bland sångare*», »*bland snillen det största i glans, bland hjertan det bästa på jorden*», samt slutar med dessa rader:

»Sent komme den dagen, då vänskapens tår.
Som än i ditt sköte bevarad kan falla,
Skall två dina kinder och finna dem kalla
Och fukta förgäfves din kransade bår!»

Tiderna hade nu förändrats. Under hertig Carls regering hade den ene skalden icke en blomma att lägga på den andres graf.

BELLMAN och hans sånger sjönko nu en tid bortåt allt mer och mer i glömska. Hela den Fredmanska världen, säger en af BELLMANS mest spirituelle skildrare, drunknade i den syndafloed af rimmad prosa, som i slutet af förra och början af detta århundrade utvattnade den svenska litteraturen. Det gick med Fredmans sånger som det vanligen går med folk-

visorna: de hade blifvit *för mycket* populära. Hela folket hade sjungit dem, tills de hade blifvit slagdängor, och när en visa får en så stor folkynnest, att den kommer i positivet, är den med detsamma förvisad från pianot. Den bästa sång utestänges från salongen så snart den blifvit gatvisa, och när de »sämre» få höra, att det är en sång som »bättre» folk icke sjunger, så vilja icke heller de veta om den vidare. Sådan är verdens gång. Sedan man hade berusat sig med Bellmanssångerna, kom, liksom ofvanpå hvarje rus, en »dagen efter»; man blygdes öfver att ha sjungit hymner till »Bacchus och Fröja», man vämjdes vid nektarn och höll diet på »Guds ord och sodavatten». Då bakruset gått öfver, ignorerade man bekantskapen med Fredmanssångerna liksom »en brorskål i fylla», och snart voro de så undanträngda och förglömda, att då ynglingarne i det upsaliensiska »Auroraförbundet» åter läto dem tona ut i verden, var det som om man hade gjort ett fynd af gammalt guld, och då ATTERBOM år 1812 i »Phosphoros» presenterade BELLMAN som Sverges snillrikaste skald, var det som om allmänheten gjorde en alldeles ny bekantskap. Den begrafne BELLMAN var ju enligt traditionen en grof cyniker, den återuppståndne deremot presenterades som en fin humorist.

BELLMAN i sin förklarade gestalt blef nu efterhand föremål för hela nationens hyllning. År 1829 aftäcktes på Djurgården hans genom en nationalsubskription bekostade kolossala byst, i konungens, hofvets och folkets närvaro, och ännu i dag är Bellmansdagen, den 26 Juli, Stockholms största och snart sagdt enda folkfest. Svenska Akademien lät slå en medalj till skaldens ära och resa honom en grafvård. Vid Akademiens jubelfest 1836 helsade Tegnér

Bellmans minne med den herrliga sång, i hvilken det heter:

Gif plats, gif plats, ty Nordens vingud nalkas,
 Och sången raglar kring hans vigda mun!
 Hör hur han skämtar, se hur gladt han skalkas
 Bland nymferna uti den gröna lund;
 Men ack, hans glädje ligger ej i kannan,
 Ej i idyller som han kring sig strött;
 Hans druckna öga söker än en annan,
 Och märk det vemodsdraget öfver pannan —
 Ett nordiskt sångardrag, en sorg i rosenrödt!

I Djurgårdslundar, susen vänligt öfver
 Den största sångarns bild, som Norden bar!
 Det finns ej tid som dessa toner söfver,
 Det finns ej land, som deras like har —
 En sång som växer vild, men likväl ansad,
 Bär konstens regel, men försmår dess tvång,
 Till hälften medvetlös, till hälften sansad,
 En gudadans på gudaberget dansad
 Med faun och gratie och sångmö på en gång.

Så som BELLMAN har ännu ingen förstått att välja sina melodier, och mången tror derföre ännu i dag att han sjelf har komponerat alla sina. Men ehuru detta visserligen icke är fallet, så kan man dock säga att han blott sjöng på sina *egna* melodier. ty hvarje melodi, som han använde, gjorde han till sin, äfven om han hade funnit motivet till densamma hos en annan kompositör. Sålunda är det obestridligen samma motiv som ligger till grund för hans epistel: »Movitz blåste en konsert», som för den Norska visan: »Boer jeg paa det høje Fjeld» och för den finska Björneborgsmarschen, men hvarken den norska eller den finska melodien skulle ha lämpat sig så för ämnet, som hans variation derpå. Vill man, säger hans ofvan åberopade minnestecknare, få ett rätt slående bevis på BELLMANS storhet som ton-

skald, så ligger ett sådant deruti, att medan en hel hop musici roat sig med att sätta nya melodier till BERANGERS sånger, så har ingen enda kommit på det infallet, att en annan melodi kunde tänkas till någon af Fredmans Epistlar, än den BELLMAN valt. Hans stora uppfinning som sångdiktare är den, att han bygt sin vers på den musikaliska rytmen, i stället för på den traditionella metriken; han skref icke sina sånger för att läsas i takt, utan blott för att sjungas, och derföre fick han också en klang i dem, som ingen före honom hade uppnått. Fredmans Epistlar äro versifierade efter lagar, som blott ett musikaliskt öra kan fatta och som ännu icke äro satta på papperet.

Som gosse föll BELLMAN en gång i en feber, förorsakad genom förkylning, och under yrseln började han att improvisera; men icke nog med att hans utgjutelser klädde sig i versform, han sjöng dem tillika med en så klar och behaglig röst, att alla de närvarande föllo i förundran. Just detta, att tonerna uppbyro hans vers, att ord och musik voro tvillingfödda, blef allt framgent det utmärkande i hans skaldskap och upprepades städse hvar gång han blef inspirerad.

Att BELLMAN är Nordens störste improvisatör, lærer icke af någon förnekas, och troligt är att många af hans yppersta dikter äro födda vid cittran och döda igen, utan att någonsin ha kommit på papperet. Men emot den temligen allmänna åsigten, att nästan alla BELLMANS dikter skulle vara improvisationer, har med skäl blifvit anmärkt, att en mängd af hans bästa arbeten, t. ex. flertalet af Fredmans Epistlar, bära allt för tydliga spår af omsorgsfull beräkning, för att någon, som har begrepp om versbyggnad, kan tro på möjligheten af, att sådana metriska konstverk

skulle kunna vara improviserade. Flertalet af BELLMANS sånger höra till den nordiska poesimens mest formfulländade metriskaste konstverk, och öfverallt är rimsystemet på det omsorgsfullaste genomfördt. Och troligen är det just den omständigheten, att dessa mästerstycken af musikalisk poesi hafva tillkommit med pennans tillhjälp, som man har att tacka för att de icke, liksom de flesta af hans improvisationer, hafva försvunnit med det ögonblick som kallade dem till lif.

Om BELLMANS menckliga personlighet har man i olika tider gjort sig de mest olika föreställningar. Långe förveklade man skalden sjelf med de krog-hjeltar han hade besjungit. Alla qvickhufvudens burleska infall, alla möjliga plumpheter lades i hans mun. Man tordes knappt nämna honom i städadt sällskap. Ja, man har gått ända derhån att framställa den store skalden som en ömklig skaffare, legd att samla afnämre åt Gustaf III:s bränvinsbrännerier. Så kom en annan tid, då man ville göra honom till en blek och tungsint grubblare, hvilken aldrig sjelf hade känt något af den lefnadslust, som jublar genom hans dikter, utan satt tyst midt i larret bakom ett stop svagdricka och sög på en slocknad pipa. Alla efterlemnade vittnesbörd af hans umgängesvänner stämna emellertid öfverens deruti, att han aldrig i sitt uppträdande förnekade en fulländad finhet i skick och aktning för formen. Det *grofva* försmädde han icke i sina *taflor*, så ofta det var ett oundvikligt vilkor för deras egendomliga skönhetsart; men det fanns icke i hans person; hans eget väsende var tvärtom luftigt, fint och för mängden af menniskor skyggt. Han deltog blott som betraktare i de baler och kroggillen han så mästerligt skildrat. Men i ett lag af goda vänner hängaf

han sig deremot gerna åt ögonblickets ystra fröjd och dess ingifvelser; då var han den olympiske vinnudens inspirerade öfversteprest. Men den svenska finkeln, som spelade så stor rol i folklifvet och följaktligen äfven i hans sånger, den hade han ingen smak för. Han skulle eljest hvarken för de flesta varit så svår att bli bekant med, eller så svår att värfva till vanliga dryckesgillen. Endast hans förtrogne kunde locka honom med sig ut för att dricka och sjunga; men då var det icke värdt att bjuda honom annat än det läckraste, vanligtvis någon fin och eldig vinsort, och äfven deraf njöt han långt ifrån omåttligt. Det borde icke vara svårt att begripa, att hans lefnadssätt omöjligen *kunnat* vara så dant, som de människors hvilka han skildrat: ty då hade han snart, med förloradt suille, nedsjunkit till den lägsta pöbel-uselhet eller åtminstone till en ömkansvärd obetydlighet. Men det skulle också å andra sidan vittna om en torftig uppfattning af den eldige dithyrampsångaren, om man inbillade sig att han, under de många lustiga nätter han tillbragte i vännernes krets vid den rykande bålen, ständigt hade undgått hvarje förryckning af både den fysiska och den estetiska jemvigtpunkten, då han, bestrålad af morgonsolen, reste sig från den trefot, på hvilken han, i pythisk inspiration, hade förvandlat timmarna till ögonblick.

Äfven om hans poetiska personlighet samt om det verkliga sammanhanget emellan denna och hans menckliga personlighet hafva stridiga meningar kämpat med hvarandra och kämpa ännu i dag. Sedan mängden — yttrar ERIK BÖGH i sin genialiska skizz »Et Digterportræt», som vi här fitigt åberopat — sedan mängden länge hade missförstått hans sånger såsom »hymner till dryckenskap och liderlighet»,

upptäckte tysken E. M. ARNDT år 1810 »det nordiska vemod, som tonar genom hans lustigaste sånger. likt en orfeisk klagan öfver att han, fantasiens lekande barn, hade blifvit utsatt i behofvens och armodets land» — och lät hans djupa, sunda och ömma menskliga känsla vederfaras rättvisa. Derpå uppträdde ATTERBOM som hans talangfulle tolkare och försvarare och framvisade den äkta humorn der, hvarest de näreynste förut icke hade upptäckt annat än en krass cynism. Så kom TEENÉR med sin präktiga dikt, och från den stunden har man nästan icke haft öga för annat än »det vemodsdraget öfver pannan.» Den bacchantiska elden i hans öga, det ystra leendet på hans läppar och den friska rundningen af hans kind lade man icke mera märke till, utan man fortfor att stirra på vemodsdraget tills ögonen tårades, och då såg man genom sina egna tårar en tungsint elegiker med åt himlen vänd blick, framtvunget leende och en hektisk rodnad på kinden. Man glömde att BELLMAN, fastän född i ett land, hvars tonart nästan uteslutande är moll, nästan alltid sjöng i dur; man tillslöt örat för den jublande melodien, för att lyssna efter de djupa bastonerna, och ehuru Bellmanssången blott är skriven för solo-stämman, föredrog man den derföre blott som kvartett; de fyra mörka Epistlarna N:o 30, 54, 79 och 81 drog man fram så, att de kommo att kasta en skugga öfver alla de öfriga 78, ja öfver allt hvad BELLMAN har skrivit. Fastän han blott en enda gång har sjungit: »Drick ur ditt glas, se döden på dig väntar!» lade man dessa ord som text under alla hans bacchantiska hymner; till och med då han sjöng: »Hurra kamrater! Allt andas i fröjd!» ansträngde man sig för att höra lungsoten flåsa igenom jublet. Den lungsigtiga sentimentalitet, som anställt

så svåra härjningar bland de lefvande svenska skalderna, kunde icke ens lemna den störste och friskaste bland de döde i fred. Den trängde äfven ned i grafven till honom!

Det faller af sig sjelf, att en så klangfull cittra som BELLMANS också måste hafva i sina strängar *djupa* toner, som klingade med i de fulla ackorderna, men man måste höra klenst för att kunna inbilla sig att det var på dem han spelade sina *melodier*. Han var mer än någon annan skald *ögonblickets* sångare. Han lefde blott i och för ögonblicket; det var blott dess fröjder han besjög: de flyktiga naturstämningar, som det blott behöfdes en sky för att fördunkla, och de flyktiga berusande nöjena, sången och skämtet, leken och dansen, — det var blott åt ögonblickets gudomligheter, »Bacchus och Fröja», som han egnade sina odödliga sånger. Men den glädje, som blott är ögonblickets, har alltid i sina fulla ackorder en ton som slår öfver i moll, och det är förgänglighetens. Den klang hörbart genom Bellmans sånger, men han framhäfde den aldrig — han lade den nästan aldrig öfverst i harmonien. Grafven, som alltid har en långt större betydelse för de ögonblickliga än för de eviga intressena, öppnar sig hvarje ögonblick i hans sånger; men han kastar nästan alltid igen den genom att fylla den med skämtets blommor, — och *det* är väl dock icke elegikerns kännemärke. Man vill väl icke framhålla såsom ett bevis på en skalds allvar, att han väljer allvarliga ämnen och — behandlar dem skämtsamt?

Det gör ett rätt komiskt intryck, då man efter dessa motsatta uppfattningar af skaldens personlighet får höra hans egen uppfattning, som låter så här: »Som jag allmänt är känd, så på den moraliska som fysiska sidan, så är jag en herre af mycket liten

djupsinnighet och frågar ej efter om solen går eller jorden axlar sig. Hvad jag kan bedyra är att jag vill ingen varelse i naturen ondt, älskar oändligen en ädel man och med oupphörlig låga fruntimmer samt små beskedliga barn, äter efter appetit litet och godt — söndagen vitkål, torsdagen ärter, lördagen strömming.»

BELLMAN har i dessa få rader skämtsamt utkastat en ljusbild, hvilken är lika träffande som de på fullaste allvar konstruerade skuggbilderna äro förfelade. Aldrig har en diktare sjungit mera efter stämning och mindre efter plan och med tendens, än han: det är just vilkoret för hans storhet, att man hos honom aldrig, som Goethe säger, »upptäcker afsigten och blir förstämd.» Alla hans sånger röja den klaraste blick för det sköna, den varmaste känsla för det goda och den oskyldigaste lefnadslust; men ett bemödande att moralisera och undervisa kan man minst af allt upptäcka. Om nödvändigt en stor idé skall uppställas såsom medveten uppgift för hans sång, så måste det vara den: att bekämpa pietism och sentimentalitet. Närmast ligger det dock att säga: han sjöng såsom fågeln, emedan han var glad och ville sprida glädje omkring sig. Om hans trosbekännelse varit ortodox-kristlig eller haft en liten anstrykning af klassisk hedendom, skall man få svårt att bevisa af hans dikter; af dem hafva i alla händelser »Bacchus och Fröja» fått de bästa och Vår Herre de sämsta. Samtidens politiska brytningar berörde honom så litet, att han på samma gång kunde vara umgängesvän med Anckarström och tillbedjare af konung Gustaf, och äregirighet var honom så främmande, att — såsom han sjelf säger — ett fruntimmers skosåla var honom en större ögonfröjd än lagern på den medalj, hvarmed man hade hedrat ho-

nom. Omsorgen om sitt embete öfverlät han åt sin vikarie, och allt bestyr för hus och familj åt sin hustru; sjelfva sin skaldeverksamhet tog han så lätt, att det tycktes vara honom likgiltigt, om hans dikter öfverlefde ögonblicket eller icke. Ögonblicket var hans sånggudinna, ögonblicket var hans värld; men *det* utvecklade också för hans blick en rikedom, som ingen annan hade sett, och han besjög det så skönt, att det, förtrolladt af hans toner, fick tillvaro för evigheten.

Ära vare den store skald, som behöfde så litet till sin storhet! Föga vinner Bellman på att man vill lägga något annat och mera i hans sånger, än han sjelf har lagt, — de innehålla mer än nog till en odödlighet. Med skäl kunde Ovar Odd tillropa Bellmansbysten:

Du står der lugn och döf för ufvarnas låt,
Med leende min i din sångmö's fordna Eden,
Du känner icke den nya tidens försåt,
Du hör ej all denna fromma söndagsgråt —
Vi dödlige höra den jämmern, vi, och se den!

Men du står hög som förr i din vigda lund,
En saga från friskare svenska lynnens æra,
Åt dagens dårar du ler med den vises mund,
Och någon pilgrim kommer en aftonstund
Att le med dig medan narrarne lamentera!

Vi afsluta vår korta framställning med några träffande ord af en man, som både förstod BELLMAN och förstod att gifva en ypperlig form åt sina tankar. — Snillet, säger J. P. THEORELL, är en kemist, som framletar ande ur materien, guld ur smutsen, gift ur den skönaste blomman, som tager miasman ur det värst stinkande och gör det handterligt äfven för de finaste organer. En sådan kemist var CARL MICHAEL

BELLMAN. En sophög af den otäckaste beskaffenhet — fylleriet och dess alla följeslagare (*brotten* naturligtvis undantagna, som endast genom sorgespelet kunna göras estetiskt handterliga, och *det* låg ej i Bellmans natur) — fann han framför sig, nästan hvar han vände sitt öga inom det sköna Stockholms lägre befolkning. De flesta andra hade hållit för näsan och gått förbi, somliga för att predika eld och svafvel mot »svalg och dryckenskap», andra för att i tysthet förakta ett lågt slägte, som kunde vältra sig i sådan smuts, andra åter för att påkalla polis-maktens åtgärd till dess undanrödjande. Bellman deremot sopade hela otyget ned i sitt snilles oförgångliga degel, afdunstade det mest förruttnade, det pestentialiska, det nedslående, och tog sedan fram en helt ny skapelse af blommor och fågelsång och löjen och glädje ur den ruskiga massan. Ingen enda af de osnygga figurerna, han fann, var efter den kemiska processen oduglig för den bizarra tafia, han deraf sammansatte: äfven den, som syntes oss vanliga människor tjenlig blott att väcka äckel, blef så pass rentvättad och påklädd, att han kunde presenteras i den lilla egna värld, som han under ett mildt, nästan vemodigt löje uppstälde i sin marionettlåda. Och när han nu satte upp denna fantasiverld af befängda gubbar och nymfer i en ram af det hänryckande Stockholmska landskapet; när han noga aktade sig att låta oss se mer än den roliga sidan af dem; när han utplånade ur deras anletsdrag och rörelser allt, som kunde väcka vämjelse eller harm, eller åtminstone lät allt sådant passera så hastigt förbi våra ögon, att vi ej hunno förargas eller finna oss illa, innan ett nytt upptåg skymtade fram och förjagade de skrynklor, hvilka icke hunno mera än *begynna* formeras på vår panna eller vår näsa, när

han lade en icke blott oförarglig, utan mildt melankolisk färg öfver alltsammans, — då måste vi skratta med honom, glädja oss med honom.

Betraktar man Bellmans taflor på närmare håll, så finner man att han i grunden var naturskald och att han blott behöfde några rörliga figurer att sätta in i taflorna. Frågan var således *hvilka* han skulle välja. Om han hade tagit ur de högre klasserna, så hade *naturen* föga passat in. Till *herdeskald* var hans lynne allt för satiriskt, ehuru mildt; men en och annan gång har han dock visat huru stor hans förmåga var åt äfven *det* hållet. Också hade BELLMAN för mycken och för ren smak för att hylla det Gessnerska slisket, hvarföre hans herdar och herdinnor äro ett lifslevvande svenskt landtfolk, eller ock alldeles motsatsen af de Gessnerska halfenglarna, eller rent af satirer på dem, och det oftast.

Då han skulle befolka sina taflor vände han sig således till dessa karrikatyror, till denna något renade pöbelverld, som han skapat sig ur den verkliga och som hans publik förstod. Än som herdar vid landtliga utfärder, än som prester och prestinnor i den diktade finkel-Bacchus-dyrkan, än som riddare uti det i sammanhang dermed diktade ordensväsendet, än som skuggor och apoteoserade heroer i en efter grekerna bildad underverld och Olymp, framstå dessa figurer för våra ögon alltid konsekventa, alltid samma Mollbergar, Movitzar, Ullor, alltid fint och sannt individualiserade, liksom Fallstaff och hans följe. Krogen i Kolmätargränden och krogen i Eastcheap äro dekorerade med lika mäktig mästerhand. Skilnaden var blott den, att den brittiske målaren var en djerf och hårdhänt tragöd, som icke skydde att nappas med den ohöjlja grofheten, med sjelfva brottet, då deremot den svenske skaldens veka idylliska na-

tur skyggade tillbaka, så snart någon annan sida än den löjliga framskymtade. Bellman kastade ifrån sig hvarje ört, ur hvilken han såg sig icke kunna utpressa löjets honung eller hvaraf han icke kunde göra en glädjens tyrsus. Shakespeare bekymrade det icke, om deraf blef gift eller en knölpåk.

Allra minst hade BELLMAN någonting gemensamt med de figurer, som äro stående i hans taflor. MOVITZ, MOLLBERG, magister GÅSE, VON BERCHO, AGRELL voro verkliga personnager, som han såg, någon gång äfven i deras bacchanalier, men ingen anledning är att han varit med i dem, allra minst att han sett *alla*, eller ens att många bland dessa upptåg verkligen egt rum. Sedan han en gång fått fatt i dessa figurer och dresserat dem efter sitt sinne, behöfde han icke mera för att dagligen göra en ny farce åt dem, eller rättare låta dem dagligen fortspela i densamma stora, en gång uppsatta farcen. Sedan han en gång engagerat dem i sin tjänst, egentligen för att vara figurer i hans naturtaflor, fann han sådant nöje af dem, att de icke mera sluppo honom, utan måste tjänstgöra äfven i andra pjäser. Han besökte dem hemma i deras hus, han förde dem omkring på baler i gränderna, han ledde dem ut i naturen och visade dem och oss de mest förtrollande landskaps-taflor, så naift tjusande, att ännu ingen målare kunnat skapa dylika, han adlade och dubbade dem, han lät dem dö, begrafvas och apoteoseras. Hvad han i början säkert icke påtänkte var att de blefvo hans ständiga lekdockor, hans dagliga betjening, hans hofnarrar, som han från morgon till afton vände och beskådade och skrattade åt. Och det var under deras skepnad som han skrattade åt hela världens dårskaper, åt kolibradoseriets löjligt förnäma tillställningar, åt dessas lika löjliga härmning hos de så kallade

lägre folkklasserna, alla i gemen och hvar och en isynnerhet — och äfven åt sig sjelf under bild af en urmakare »utan ur, verkstad och förlag.»

Under denna lek med sina ordinarie dockor kom BELLMAN visserligen mången gång att dikta saker, som gingo utom denna bizarra fantasiverld. Emellertid måste en läsare af BELLMAN nog skilja mellan dessa stycken och länkarna i den stora farce-kedjan. Gör han ej det, så skall mycket blifva honom dunkelt af Bellmans produkter. Vill man lära känna BELLMAN i hans egentliga befattning såsom »förstedirektör» för den laterna magica, hvori ofvannämnda mikrokosmos lefde, så måste man studera hans *ordenskapitel* med dubbningar och nobilitationer och parentationer o. s. v. Det är af stort intresse att se huru denna fingerade orden, detta besynnerliga ridderskap och adel allt mera utvecklade sig och tog konsistens i Bellmans inbillning.

FREDMANS
EPISTLAR.

FÖRETAL.

Ypperlige författare — om andra är ingen fråga — gjorde väl för vitterheten och sin egen heder att, medan de lefva, sjelfve samla och utgifva sina arbeten. Kanske finnes ett sätt att göra ännu bättre: det vore att dela denna försorg med sina vänner.

En författares sanna vänner äro de, som, förenade genom smak för samma yrken, ega en själ att fullkomligen känna och värdera hans skrifter, mod att tillstyrka uppoffringar, håg att tjena mer än smickra, och som älska personen, men än mer hans ära.

Det är ofta icke nog för en auktors ära att bli känd för hvad han skrivit, men ock att bli frikänd från hvad han ej skrivit eller, det som är detsamma, hvad han icke fullt gillar: ty hvilken är den författare, som vågar säga med Gud, att allt, hvad han gjort, var ganska godt? Men nu är man, i lärd, som i allmän mening, icke far till andra barn än dem man sjelf erkänner.

Man vill med dessa strödda reflexioner hafva sagdt att det verk, hvars början nu öfverlemnas i allmänhetens händer, är icke en obesedt sammanfäst massa af allt hvad en auktors hand författat, och endast bestämd af förläggarens vinst, men en upplaga för snillet, men en af den lefvande skalden sjelf i råd med sina vänner öfversedd, granskad och urvald samling af hans odödliga arbeten.

Om hvarje auktors skrifter, spridda efter hand, under en lång följd af år i vanskliga, lösa, kringflygande

papper lätt löpa fara att antingen förkomma eller miss-handlas, stympas och fränkännas sin upphofsman, huru mycket mera de snillefoster, som, sällan alstrade vid skrifbordets lugn, men i en stormande glädjes hvirvel straxt i deras födelsestund tagit sin flygt ur författarens hand, utan att dit återvända, spridt sig omkring till hof och stugor, att läras af den okunniges som kunniges mun — skrifter, som således blott förvarades i ett otroget minne eller ock i några samlares ofönsamma gömmor, hvarur att dem draga, hopsamla, jemföra fordrats författarens egen hand och öga!

Men hvad som allena fortplantades genom minnet, hvad derföre med tiden skulle lättast förloras, vezla, förskämmas, var musiken till dessa arbeten. Man vet att de flesta hafva gift sig tillsammans med förut kända melodier; andra finnas dock, som erkänna samme skapare med versen, och nästan alla hafva mer eller mindre emottagit skaldens ändringar och förbättringar. Till evigt säker hugkomst behöfde de således att af en skiicklig hand en gång för alla omedelbarligen flyttas från auktorns röst på papperet. Detta är hvad som ock skett.

Säkert känner man ännu ej mer än till hälften dessa poemers värde, om man blott känner dem som poemer. Aldrig ännu voro skaldekonst och tonkonst mera systerligt förente. Det är icke vers som äro gjorde till denna musik, icke musik, som är satt till dessa vers: de hafva så iklädt sig hvarandras behag, så sammansmält till en skönhet, att man föga kan se hvilken mest skulle sakna den andra för sin fullkomlighet: verserna, att rätt fattas, eller musiken, att rätt höras.

Olycklig den, som utan öra och röst vill döma om dessa arbeten; men brottslig den, som efter vanliga regler vågar att granska hvad ej kan jemföras, hvad som varit utan mönster och skall blifva utan efterföljd! Och dessa skrifter af eget slag, som icke blifvit anlagde på

en öfvertänkt plan, icke vers för vers bildade, samman-
satte, polerade, men ögonblicksskapelser, men tjusnings-ut-
brott, men foster af sann ingivelse, som, om jag så får
säga, helgjutne frambrustit ur en lågande bildnings sköte
— har man väl rätt att kalla dem arbeten, att anse
dem som författade, att pröfva dem efter verskonstens
allmänna lagar? Säg icke, kalle läsande man: "Detta
är fel mot språket, smaken" . . . Eg skaldens känsla, eg
ynglingens hjerta, älska, drick, sjung — och du skall se
dessa fel förvandlas till snilledrag, eller skall du ej se
dem.

Det gifves andra lagar, heliga lagar: anständighets,
sedernas . . . Man förblände ej dessa termor:

Anständigheten kom — och sederna försvunno.

Aldrig har man i någon tid mera ropat på an-
ständighet, och aldrig hafva sederna . . . »varit mera
förskämda!» skulle deklamatoren utropa. Det är falskt,
öfverdrifvet; det har gifvits tider, då både anständighet
och seder försvunnit — och hvad är den förre, om ej
ett offer åt de senare! Men medgifvom ock att de ej
äro i tilltagande, under det att deras yta, deras drägt
eller larf, deras synbara uttryck i skick, tal och skrifter,
kort sagt, anständigheten, dag ifrån dag allt strängare
yrkas.

Hvad denna anständighet i tal och i skrift angår,
så synes härvid, som i många andra moraliska ämnen,
vår allmänhets begrepp ännu föga stadgadt. Sant är ock
att det skall och bör vexla från stånd till stånd, från
klass till klass, i förhållande af olika seder och upplys-
ning. Men ofta händer bland folk af samma upphöjning
i samhället, att den ene fördömer som högst oanständigt
hvad den andre gillar som en tillätlig frihet. Hvad är
skilnaden dem emellan? Jag vill med en berättelse säga
min tanke:

För en tid sedan befann jag mig i en talrik sam-

ling af båda könen, i hvid man kallar godt sällskap, till och med af god ton. En ung man inträdde: hans blotta utseende ingaf redan en böjelse till glädje. Han talade: man förtjustes. Han berättade vissa äfventyr af nog vanskelig natur, han nyttjade uttryck i hög grad fria; men allt skedde med den qvickhet, som blott ådrog beundran, de yra språng, den öfverhalkande lätthet och framför allt den glädtighet, som ej lemnade tid att rodna förr'n man skrattat, då det redan var för sent och då minnet af ett skämt redan gifvit sitt rum åt uppmärksamhet på ett nytt. Sjelfve sedernas väktare, vördige embetsmän, ärbara matronor, åldern som ungdomen, alla hörde och logo, alla instämde i denne mannens beröm, och han bjöds att stanna kvar. Förförd af exemplet, trodde en annan bland sällskapet genom samma slags skämt kunna vinna samma framgång. Men de likaste saker äro alltid mycket olika. Hvad naturen nokat, söker konsten fäsfängt ersätta. Hans ansigte saknade dessa spelande drag, detta eldspråk af själen, som ofta talar mer eller bättre än sjelfva talet, än höjer ett uttryck, än fyller dess brist, än skylar den tydlighet, det för mycket skulle ega. Hans ton var släpande, hans åtbörder tvungna. Detta gaf åt hans skämt ett tycke af öfverläggning, som gör att ett infall aldrig roar, fast det är roligt, alltid sårar, när det är fritt. Hans skick tycktes säga vid hvarje infall: »Hör huru qvickt!» och sedan han fällt det: »Skrattar ni ej?» Det tycktes varna en för att rodna, och därför rodnade man åt allt. Det oskyldiga blef tvetydigt, och det tvetydiga plump. Snart började nu alla solfjädtrar att fläkta, alla pannor att rynkas, alla munnar att gäspa. Fruntimren fingo migrän och gingo ur rummet, den ena efter den andra. Karlarne började andra samtal. Den misslyckade skämtaren smög flat sin kos, och värden gaf honom tillkänna med en betydande min, att man undanbad sig hans återkomst. Det är lik-

cäl visst att den senares skämt, hvad saken angick, icke svärade sederna mer än den förras. Skålnaden låg i sättet.

Enligt tillkännagifvande i prenumerations-sedlarne hade man först ämnat att utgifva dessa arbeten under en allmän titel af Den svenske Anakreon, ett namn, som redan länge blifvit tilldeladt författaren, men kanhända ej nog ärofult. Det är sant, dessa skulder hafva båda sjungit om samma ämne, om vin och kärlek, båda sjungit förträffligt — men detta är allt hvad de ega gemensamt. De hafva målat på samma duk, varit ingifne af samma anda, men för öfrigt hvad olikhet i teckning, i färger, i figurernas former, deras ställningar, scenens val: den ene öm, ljuslig, intagande, fin; den andre yr, häftig, förvånande, rik! Att jemföra dem båda är att jemföra kaskaden, dess språng, dess brusande svall kring fältet med källan, som lent genom ängens sköte ormar sig fram utan dån och bölja.

Man skulle kanhända, hvad stilen beträffar, med mera skäl kunnat nämna vår skald för den svenske Pindarus: så djerf är dess flykt, så rik dess bildning. Men förkastom dessa jemförelser! De äro ofta skadliga, alltid felaktiga. Det är genom dem som författare, sedde på en enda förliknad svagare sida, af granskaren dömts någon gång med en stränghet, som haft sken af orättvisa. Förgätom aldrig att hvarje sant snille måste ega sin egen ursprungliga form, vara sig och ingen annan, att den onyttiga frågan om författarens likhet leder som oftast till den förhatliga frågan om deras inbördes företräde, att denna icke kan afgöras, att snillen äro att anse som oändliga storheter, således omätlige, och att allmänheten i synnerhet icke eger deras måttstock. Vi skola då finna att det största beröm för hvarje ypperlig författare,

för Bellman som för Anakreon, är: att den ene var Anakreon, den andre — Bellman.

Må mig förlåtas ännu en sanning.

Om enahanda artister, ehuru väl till naturen hvar-andras vänner och sannaste domare, icke äro det alltid, så ligger utan tvifvel ett stort skäl härtill i allmänhetens falska och inskränkta omdömen, dess vana att jemföra, dess högmod att utstaka snillens rang och dess alltför njugga förråd af aktning att tilldela en, utan att fråntaga en annan.

Stockholm den 6 Oktober 1790.

J. H. KELLGREN.

*Efterföljande samling af FREDMANS
82 EPISTLAR är af mig, så till poesien
som melodierne, öfversedd, rättad och erkänd.*

Stockholm den 24 September 1790.

Carl Mich: Bellman

Personerna,
som nämnas i Fredmans Epistlar.

- Fredman:** namnkunnig urmakare i Stockholm, utan ur, verkstad och förlag.
- Ulla Winblad:** nymf och prestinna i Bacchi tempel. Fadern fordom korporal vid gardet.
- Fader Berg:** tapetmålare och stads-virtuos på flera instrumenter.
- Fader Bergström:** namnsdags-blåsare i Katrina-trakten.
- Korporal Mollberg:** egde hus på Hornsgatan: var en tid fabriksidkare: så ryttare, utan hus, häst och schabrak: omsider dansmästare.
- Erik Bergström:** en passagerare: merendels marskalk och taffeltäckare på bröllop och baler.
- Christian Wingmark,** gemenligen kallad »Wingmark med stora peruken»: egde i proportion samma skicklighet på flûte-douce som den ännu lefvande blinda virtuosen Colling.
- Anders Wingmark:** klädmäklare i Urvädersgränd: f. d. mycket glad och småförständig.
- Pehr Bergström:** allmänt kallad »brodern Pehr»; mycket vig i kaprioler och att slänga en rival ur polskan efter takten: öfver måttan rolig man, och med rundt hår.
- Christian Samuel Bredström:** en passagerare: såg ej oftare dagsljuset än genom buteljotten: dess vistande obekant.
- Petter Bredström:** kommissionär.
- Norström:** sjötulls-besökare: förmäld med Ulla: fadern trädgårdsmästare i Dauerska trädgården: har

ingen röst, spelar intet instrument: förskrifver
sjelf sina viner.

Kilberg, allmänt »Pharaos bagare» kallad: fordom
Bacchi ordens-officiant och härold.

Fader Kulkus: merendels sysselsatt med vittnesmål:
sällan åsyna vittne.

Wetz, Joachim: instantie-trampare och bröllops-poet.

Jergen Puckel: under hallrätten.

Benjamin Schwalbe: likaledes.

Fader Movitz: konstapel: namnkunnig af sin konsert
på Tre Byttor: komponerat musiken till Serlachii
»Vårblomma».

Fröman: dödgräfvare och traktör i Bensvarfvare-träd-
gården: död och begrafven.

Gumman på Thermopolium: kaffehus vid Myntgränden,
så kalladt på 70-talet.

Lotta: dess jungfru.

Ormens pigor: ett traktörsställe i Staden, der fader
Bergström gemenligen spelade »Nu hvilar hela
jorden», se'n han hunnit från Katrina-trakten
och ärnade sluta.

Mutter på Tuppen.

Mor på Fyrkanten.

Mor Maja Myra i Solgränd.

Kolmätars Lotta.

Sofia på Lokatten.

Jeanna, som tappa sin rubin.

Gretgen, styrmans-dottern, m. fl., kännas nog af de
ställen, der de af Fredman i Epistlarne nämnas.

N° 1.

Fredmans Epistel

till Cajsa Stina.

Sant va dä — ingen dricker. Drink, käre bröder! Skåder glasenom på bordenom i krogenom! Betraktom stopenom på hyllomen inom skåpdörrenom! Märker huru det glänsande tennstopet, som Cajsa Stina står der och håller, liksom talar till dig: »Hej, käre själ, fukta din aska!» Friliga, kära systrar, friliga, mina bröder, veten I, huru det kommer mig före? Jo, det kommer mig så före, som ingen kan komma sig före förrän vi ta oss en klunk. Hur sa? Hva ba? »Gutår, kära själ!»

Gutår, båd natt och dag!

Ny vällust, nytt behag!

Fukta din aska!

Fram, bränvinsflaska!

Lydom Bacchi lag!

Gutår, båd natt och dag!

Si vår syster Cajsa Stina,

Si, hur hennes flaskor skina...

Kära, ta hit stopet! :: Grina,

Grina, svälj och drick som jag!

Jag är den som skall tömma stopet: det är du som skall slå i, och det ären I, käre bröder, som hafven att beställa om ölet, att oss intet af saftene tryta må. Mankerar oss bränvin, fallerar oss öl, si, så fallerar oss allt kurage. Ytterligare: kurage! Huru många äro vi? Legio, ty vi äre många. Gutår, Jergen Puckel! Hej, Benjamin Schwalbe! Sein diener,

Erik Bergström! Dricker du, Anders Wingmark? Redelige broder Berg, och du, Christian Samuel Bredström, som ligger under bordet, gutår Trampa inte på öket. Knäpp på fiolerna! Slå på trummorna! Håll fast i stopet!

Gutår — ett laga fång!

Vår sorgedag är lång:

Lång är buteljen.

Trumla reveljen!

Supom om en gång:

Vår sorgedag är lång!

Cajsa Stina står och tappar:

Hela hjertat i mig klappar.

Bara ingen stopet :': nappar —

Då gör jag min svanesång.

№ 2.

Fredmans Epistel

till fader Berg rörande fiolen.

Nå, skrufva fiolen —

Hej, spelman, skynda dej!

Kära syster, hej,

Svara inte nej:

Svara ja, så bli vi glada!

Sätt dej du på stolen

Och stryk din silfversträng!

Röda stråken släng,

Och med armen sväng!

Gör ej fiolen skada . . .

Du svettas — stor sak:
 I bränvin skall du bada,
 Ty under detta tak
 Är Bacchi lada.
 Ganska riktigt!
 Ditt kall är viktigt
 Båd för öra, syn och smak.

V:cello - - -

Bland nymfernas skara
 Är du omistlig man:
 Du båd vill och kan
 Mer än någon ann
 De unga hjertan binda;
 Och kärlekens snara
 På dina strängar står:
 Hvarje ton, du slår,
 Du ett hjerta får
 Att konstigt sammanlinda.
 Just på en minut
 Små ögon blifva blinda,
 Och flickorna till slut
 De bli så trinda.
 Hur du bullrar!
 Men nymfen kullrar —
 Och du skrattar med din trut.

V:cello - - -

Jag älskar de sköna.
 Men vinet ändå mer:
 Jag på båda ser
 Och åt båda ler,
 Men skiljer ändå båda.
 En nymf i det gröna
 Och vin i gröna glas
 (Lika godt kalas)
 Båda om mig dras . . .

Ge stråken mera kåda:
 Konfonium tag der
 Uti min gröna låda,
 Och vinet står ju här.
 Jag är i våda!
 Supa, dricka
 Och ha sin flicka
 Är hvad sancte Fredman lär.

V:cello ---

N° 3.

Fredmans Epistel

till en och hvar af systrarna, men enkannerligen till
 Ulla Winblad.

Korno --- **F**ader Berg i hornet stöter —
 Si, hur lilla nymfen söter
 Svingar sig i en dans!

Korno --- Si, hur fader Berg han gapar:
 När som Jergen Puckel skrapar,
 Stöter han en kadans.

Hurra, si, Ulla dansar:
 Engageanter, flor och fransar,
 Hvit sultan och blomster-kransar —
 Hvita ben! :::
 Si, ljus och lampors sken!

Korno --- Valdthorn bör man ha på baler,
 Strufvor, nymfer och pokaler:
 Stor sak uti fioln!

Korno - - Si, hon slänger armen trötter —
 Hvita ben och röda fötter!
 Si, himmelsblåa kjoln!
 Hurra . . . si, bröstet jäser!
 Minsta veck i kjolen fräser.
 Si, hur fader Berg han läser
 Noterna! : :
 Hej, kära far, blås bra!

Korno - - - Käre, blås som sjelfva satan —
 Håll valdthornet utåt gatan:
 Herrarna skall gå in:

Korno - - - Friska grefvar och baroner
 Och husarer och dragoner.
 Hej, friskt humör och vin!
 Hurra, si, Ulla skrattar . . .
 Si, hvad galonerta hattar!
 Paris sin Helena fattar,
 Röd och varm. : :
 Blås, fader Berg, alarm!

Korno - - - Valdthorn hörs i luften mumla,
 Och sirener kring mig tumla
 Under Apollos ljud.

Korno - - - Ulla Winblad, kära syster,
 Du är eldig, qvick och yster:
 Hvar dag så står du brud.
 Hurra — jag hör dig sjunga . . .
 Jag ser Fröjas tempel gunga,
 Eldar kring i luften ljunga!
 Full och våt : :
 Står jag i Karons båt.

N° 4.

Fredmans Epistel

enkannerligen till Anna Stina.

Hej, musikanter, ge valdthornen väder,
 Spotta ut tuggbussen, blås! --- Korno.
 Här mellan kistor och byttor och bräder
 Kärlekens förlåt uppslås.
 Blås, edra hundar, så ska ni få vin,
 Englar och hjertan och bränvin och buska!
 Nu valdthornen ruska —
 Stå inte och fuska...
 Men håll utom fönstret valdthornet, ditt svin!

Stugan är vacker med hundra tapeter,
 Köket i kammarn... Hur sa? --- Korno.
 Flickan i sängen, i särken så feter...
 Hej, Anna Stina... Hva ba? --- Korno.
 Blås, era lymlar, till dygdens ruin —
 Låt oss tillbedja båd Bacchus och Fröja!
 Vår lusta vi röja,
 Vår strupe förnöja:
 Vi dö utaf kärlek och lefva af vin.

Valdthornen lyfta... håll styft uti armen...
 Blås, era bytingar, blås! --- Korno.
 Si Anna Stina... så hviter i barmen —
 Dyrka upp skönhetens lås! --- Korno.
 Käraste, kommen ihåg mina ord:
 Kärlekens tempel, dess länder och städer
 Ä' bolstrar och fjäder,
 Trappstenar och bräder
 Och gator och gränder och stolar och bord!

N° 5.

Fredmans Epistel

till the trogne bröder på Terra Nova i Gaffelgränden.

Käre bröder, så låtom oss supa i frid
I denna här verldenes onsko och strid!

Låt oss streta,
Arbeta,
Stampa,
Trampa,

Drufvorna pressa, ty än är det tid!
The ölepheser ä' stridbare män,
The gutårinter hofvera, ja men,

Blifva besatta
Och skratta
Och supa
Och stupa

Emellan buteljerna se'n.

Slå i stopenom, bröder, slå locket ihop,
Fly allan förargelse, tøm era stop!

I all kättja
Och lättja
Stampa,
Trampa

Nu Bacchi pressar vid klingande rop!
Bränvins-apostlar uppstiga hvar dag,
Stöta basuner, förkunna vår lag,

Rusta och rasa
Och flasa
Och mumla
Och tumla

Som hjeltar i blodiga slag.

Gå då ödmjukt till flaskan — inbördes gutår!
 Gå baklänges bort, der som nykterhet rår!

Var nu listig
 Och dristig,
 Stampa,
 Trampa,

I Bacchi vingård stå kvar der du står!
 Drick, min Theophile — strupen är djup...

Si, i Damasko der ligger en slup,
 Fuller med flaskor,
 Damaskor,
 Kantiner
 Och viner...

Åh, kära, ro hit med en sup!

№ 6.

Fredmans Epistel

till the galimater på hinsidon then konungaliga Djurgårdenom.

Käraste bröder, systrar och vänner,
 Med helso och frid!
 Med öl, som bränner,
 Hjertat kringränner,
 Fetmar och spänner,
 Gör krogdörren vid!
 Drick, drick — nu är tid!
 Hör på fiolerna,
 Systrar, med sång!
 Ruska på kjolarna,
 Hoppa i språng!

Fin.

Ulla, bjud opp,
Sväng din salopp!
Skönhetens knopp
Blommar i topp --

Ögat vill blunda, och fingret det känner. D. K.

Bort med all ängslan, käraste själar . . .

Sitt ner på en stol!
Hör, spelman grälar,
Stryker och trälar.

Med sina hälar
Han slår sin fiol
Och raglar mot bol.

Fin.

Men fyll i krusena
Bränvin och vin
Och tag af ljusena,

Lilla kusin!
Lotta, gif hand,

Nig lite grand,
Sup och ibland --

Kärlekens band

Bindas i sängar, på ängar och fjälar. D. K.

N° 7.

Fredmans Epistel,

som synes vara en elegi, skriven vid Ulla Winblads säng
sent om aftonen.

Fram med basfiolen, knäpp och skrufva --

V:cello --- Skjut skrufven in!

Pip och kuttra som en turturdufva

V:cello --- För makan sin!

Släng din peruk och bulta din hjessa —
 Blif ej svartsjuk, blödig och rädd!
 Låt mina ögon tårar pressa
 Uppå Ulla Winblads bädd!

Fader Berg, gutår! mitt bröst mig klämmer —
 V:cello --- Mitt hjerta, känn,
 Hur det klappar vid hvar ton, du stämmer,
 V:cello --- Och svider se'n!
 När jag ser dig, så tänk att jag finner
 Kyla, svalka, ro i mitt bröst,
 Ty med ditt glas du mig påminner,
 Att mot kärlek finnes tröst.

Men mitt öga ser som i en dimma
 V:cello --- Just Fröjas graf:
 En paulun, kring hvilken lampor glimma ...
 V:cello --- Drag skorna af!
 Helga det rum, der skönheten kastar
 Sina liljor, döden till rof!
 Du, min vestal, till målet hastar —
 Och min själ är i behof.

Si den hvita barmen, hur han flämtar —
 V:cello --- Knäpp lite grand!
 Si, hur hon sin myrtenkrona hemtar
 V:cello --- Utaf min hand!
 Si, hennes ögon trotsa ju döden
 Med sin klarhet, styrka och färg!
 Hör hennes sång om jungfrurs öden —
 Hör du, hör du, fader Berg!

Si, nu kött och blod i skönsta prydnad
 V:cello --- Förklara sig.
 Mina känslor från förnuftets lydnad
 V:cello --- Nu draga mig.

Draga mig dit, just dit, der du ligger.
 Än får du ej lida utaf.....
 Nu skall du dö, min nympf! Jag tigger!
 Qvickna åter i din graf!

№ 8.

Fredmans Epistel

till korporal Mollberg.

Dörrarna öppna, fiolerna klara —
 Kom och gå in! --- Korno.
 Här är oss lustigt, go' vänner, att vara:
 Här få vi vin. --- Korno.
 Knäpp nu på basen och stryk violin,
 Låt nu valdthornen tala och svara
 Och skönhetens skara
 Sig lägra och para
 Och vi oss försvara
 Med plit och karbin!

Kom, mina bröder, och dansa på baler!
 Hoppa i fläng! --- Korno.
 Ingen gemen: här ä' bara korpraler —
 Svinga dig, sväng! --- Korno.
 Gör enterschaquer, med benena släng!
 Skramla med löspengar, ören och daler!
 Hvad du är fataler
 Och långer och smaler
 Och fuktig och haler —
 I morgon dig häng!

Lustiga bröder, hvar tage sin flicka ...
 Släng henne kring! --- Korno.
 Hej, i fullt flygande buga och nicka,
 Stoja och spring! - - Korno.
 Armarne ut, era lymlar — i ring ...
 Dra in i helvite, stå ej och hicka,
 Ty nu ska vi dricka.
 Så hjertat ska picka
 Och buken ska spricka:
 Det gör ingenting.

Blås, era satar, och hållen er raka.
 Hvissla och tjut! --- Korno.
 Fönsterna öppna ... trossbottnarna braka ...
 Hoppa nu ut! --- Korno.
 Armar och ben ska vi krossa till slut.
 Ut genom fönstret och hoppa tillbaka!
 Nu flaskorna skaka
 Och safterna smaka
 Och piska din maka
 Och håll nu din trut!

№ 9.

Fredmans Epistel

till gumman på Thermopolium Boreale och hennes
 jungfrur.

Käraste bröder, systrar och vänner,
 Si, fader Berg, han skrufvar och spänner
 Strängarna på fiolen,
 Och stråken han tar i hand.

Ögat är borta, näsan är klufven:
 Si hur han står och spottar på skrufven —
 Ölkannen står på stolen.
 Nu knäpper han lite grand,

V:cello - - - Grinar
 Mot solen,
 V:cello - - - Pinar
 Fiolen,
 V:cello - - - Han sig förvillar,
 Drillar
 Ibland.

Käraste bröder, dansa på tå,
 Handskar i hand och hattarna på!
 Si på jungfru Lona —
 Röda band i skona,
 Nya strumpor, himmelsblå!

Si, Jergen Puckel fläktar med hatten,
 Pipan i mun, och bränvin som vatten
 Dricker han och gör fukter
 Med hufvud och hand och fot.
 Gullguler rock med styfva dycrerger;
 Tätt uti nacken hårpiskan hänger,
 Ryggen i hundra bugter,
 Och kindbenen stå som klot;

V:cello - - - Gapar
 På noten,
 V:cello - - - Skrapar
 Med foten.
 V:cello - - - Pipan han stoppar,
 Hoppa
 Emot.

Käraste systrar, alltid honnett:
 Bröderna dansa jemt menuett,

Hela natten fulla.
 Rak i lifvet, Ulla . . .
 Ge nu hand — håll takten rätt!

Si, hvem är det i nattrock, så nätter
 Med gula byxor, hvita stöfletter,
 Som dansar der med Lotta,
 Den der, som har röd peruk?
 Ta mej sju tusan, se, två i flocken —
 Sydda manschetter, snören på rocken . . .
 Drick, fader Berg, och spotta!
 Tvi . . svagdricka gör mig sjuk.

V:cello - - - Kruset
 Ska rinna,
 V:cello - - - Huset
 Ska brinna:
 V:cello - - - Ingen ska klämta.
 Flämta,
 Min buk!

Käraste systrar, tagen i ring,
 Dansa och fläkta, tumla och spring,
 Var nu blind och döfver!
 Spelman nu ger öfver,
 Raglar med fiolen kring.

Hej, mina flickor, lyfta på kjolen,
 Dansa och skratta . . . hör basfiolen!
 Ge fader Berg konfonium
 Och hoglands med gröna blan!
 Hör, fader Berg, såg du hvad hon heter,
 Hon der vid skänken, vindögd och feter?
 »Gumman på Thermopolium!»
 Hon är det — ja, ta mig fan!

V:cello - - - Trumpen
 Och blinder!

V:cello --- Gumpen
 Är trinder...
 V:cello --- Hals-fräs — min gumma!
 Brumma,
 Dulcian!

Käraste bröder, här är behag:
 Här är musik och flickor hvar dag,
 Här är Bacchus buden,
 Här är kärleksguden,
 Här är allting — här är jag.

N° 10.

Fredmans Epistel.

Klingar väl vid flöjt-travär.

Systrar, hören min musik
 Utaf flöjt-travärer! --- Flauto.
 Ljudet örat skärer. --- Flauto.
 Under löje, stoj och skrik
 Verldsbekymret vik!
 Kära systrar, låt oss alla glada blifva,
 Låt oss våra lustar fria tyglar gifva:
 Hvar en följe sitt begär —
 Glöm allt lifsbesvär!

Ge nu flöjterna en ton —
 Blås för hela laget! --- Flauto.
 Nymfen är i taget, --- Flauto.
 Och vid kärleksgudens tron
 Dansar jag och hon.

Sköna ögon hvälfva kring och kasta strålar,
 Nymfen ger sin hvita hand . . . kors, hur hon prålar,
 Hur hon sjunger, ma bergère —
 Glöm allt lifsbesvär!

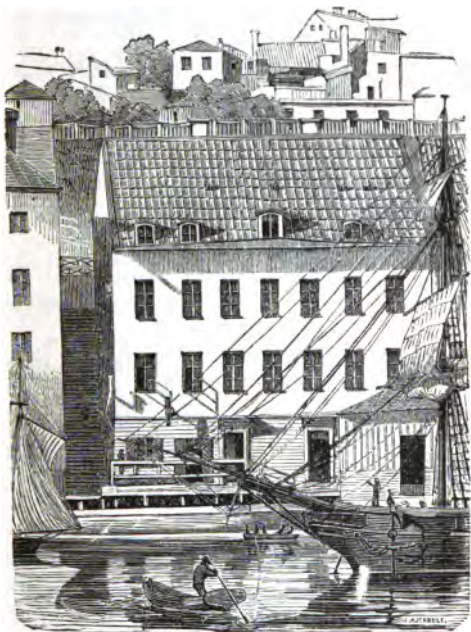
Kors, hvad prakt i Fröjas tjäll!
 Flöjt-travärer klinga, --- Flauto.
 Och de sköna springa . . . --- Flauto.
 Flöjten ännu högre ställ:
 Blåsen bra i qväll!
 Si Kupido med sin fackla, hur han ljungar!
 Fötterna i språng, och hela golfvet gungar.
 Bara vällust finnes här —
 Glöm allt lifsbesvär!

Mina bröder, lif och mod!
 Dansa . . . hör, de spela . . . --- Flauto.
 Kom och hjertan dela! --- Flauto.
 Ingen svart och ängslig blod:
 Flaskan vår klenod!
 Mina barn, förr'n skönhet skall ert hjerta såra,
 Låten Bacchus hellre få er hjerna dåra
 Och i vinet, glad och kär,
 Glöm allt lifsbesvär!

N° 11.

Fredmans Epistel

till bröderne och systrarna på Lokatten. Klingar väl
vid valdthorn.

Hej, sade Fredman, hvar gång han hörde valdt-
hornen börja skråla
Korno - - - Och spelmän såg.

Verlden är ej så ful som vi henne ängsligt afmåla

Korno --- Med storm och våg.

Allt leker för vår håg:

Skönhet i hvar ögnastråla,

Bränvin och dubbelt öl ha vi nog,

Fioler på hvar krog.

Käraste systrar uppå Lokatten, heder, tack och ära!

Korno --- Och full musik —

Holländska pipor, regarns-peruker, ryssar, som svära,

Korno --- Och jungfruskrik!

Den båtsman han är rik:

Till Dublin han ska med tjära...

Han der med långa byxorna står,

Han fick bra stryk i går.

Era markattor, stå inte der i fönstret — hut! —
och kika:

Korno --- Bjud opp och nig!

Blås, era satar... Nu blåser en: blås alla tillika,

Korno --- Blås som i krig!

Hej, lustigt svinga dig,

Anna Stina och Fredrika!

Kjolarna opp, solfjädern i hand...

Gutår — en sup ibland!

Ge fader Berg nu bränvin: han korsgeväret står och
stöter.

Korno --- Du raska dräng —

Gräsgröna byxor, blå rock, grå väst... kors, hvad
du är söter —

Korno --- Med gult gehäng!

En hyrvagn — venster sväng!

Ser du inte kusken höter?

Glasögona på näsan... Gevär!
Nu balen öppnad är.

Bröder och systrar, klappa med händern! Valdthornen
de träta

Korno --- Se mamsell Spaas —
Rosende-röda kjolar och blåa strumpor och fläta

Korno --- Och gul karkas!
Rödt vin i gröna glas —
Bröder, låt oss allt förgäta!
Sjungom om kärlek, ropa på vin...
Välkommen, min kusin!

Der kommer Ulla Winblad — ge rum och korsge-
väret unnan!

Korno --- Blås nu med force!
Ser du Kupidos altar.... Släpp in den dajliga
nunnan —

Korno --- Stick, om ni tors!
Korsgevären nu i kors,
Slå till porten, öppna tunnan!
Käraste bröder, amen — gutår!
Det bästa återstår.

N° 12.

Fredmans Epistel.

Elegi öfver slagsmålet på Gröna Lund.

Gråt, fader Berg, och spela —
 Din pipa sorgligt stäm
 Flauto --- Och röret kläm!
 Mitt bröst kan ingen hela:
 Det frustar öl och mærg.
 Flauto --- Blås, fader Berg!
 Märk: denna stora stuga,
 Du full af flickor mins,
 Är nu så tom att knappt en enda fluga
 Uti taket fins. --- Flauto.
 Här syns ej Jergen Puckel mer med hatten buga
 Som en prins. --- Flauto.

Här syns ej bord och bänkar,
 Blott dörrar utan lås.
 Flauto --- Din pipa blås!
 Der förr sågs glas och skänkar
 Och bröder stå i ring,
 Flauto --- Syns ingenting.
 Der förr du stod, till venster,
 Och på ditt valdthorn gol,
 Nu synes bara sönderslagna fenster
 Och en gammal stol. --- Flauto.
 Här fåfängt spelmän nånsin vänta fler förtjenster
 Med fiol. --- Flauto.

Der förr hvar tilja darra'
 Vid stampning, larm och dån,
 Flauto - - - Syns ej en spån.
 De murkna plankor knarra,
 Och skorsten svigtar nu.
 Flauto - - - Blås, kära du!
 Der förr man såg trompeter
 Ur fenstren stickas ut,
 Syns trasor af gardiner och tapeter
 Fläkta hvar minut. - - - Flauto.
 Och fäfängt ser man hästar, vagnar och karreter
 Vid hvar knut. - - - Flauto.

När bröder ej förlikas,
 Plär leken lyktas så . . .
 Flauto - - - Min rygg är blå.
 En örfil kan undvikas,
 När som man ingen ger.
 Flauto - - - Blås inte mer!
 Hvar en ej mer må dricka
 Än honom är beskärtdt,
 Ty i korpralens kanna näsan sticka
 Det är inte värtdt. - - - Flauto.
 Och aldrig nånsin dansa med en annans flicka
 Har jag lärt. - - - Flauto.

№ 13.

Fredmans Epistel

till brodern Bredström.

Nå, ä' nu alla församlade här?
 Erik Bergström och brodern Pehr,
 Benjamin Schwalbe? »Oui, mon frère,
 Vi ä' alla här.»

Piskorna smälla och kuskarne släss...
 Nu komma vagnar och schäsar och tross:
 Herrskaper stimma vid lyktor och bloss,
 Och kuskarne släss.

Slägter och anförvandter,
 Nymfer och musikanter,

Korno - - - Balen öppnad är!

Anders Wingmark med sin fru,
 Peter Bredström med sin kär'sta!
 Hej, gutår... en sup ännu —
 Den var af de smärsta.

Skål, Anders Wingmark — välkommen, bror!
 Och gutår, Otto Olssons mor!
 Syster Jeanna med bjefs och flor,
 Salopp och röda skor!

Ödmjuka tjenare, si fader Berg —
 Valdthorn af messing med bulor och erg:
 Kors, hur han svettas båd' olja och mærg —
 Si, god dag, bror Berg!

Med stora pump-skor, på förfäders bruk,
 Randiger nattrock och skuren peruk,
 Halsduk af läder och gördel kring buk
 På förfäders bruk!

Stugan af nymfer prålar...

Hurra, valdthornet skrålar!

Korno - - - Jeanna hon är sjuk:

Syster Jeanna' hon illa mår —

Öppna barmen, sku vi hålla

Lite hoglands vin, en tår,

Lite pimpinella!

Klinga, bror Wingmark, för lilla kusin —

Kärlekens blommor sku vattnas med vin!

Munnen nu bådär en leende min...

Tag fram din karafin!

Nå, Jergen Puckel, ta hatten i hand —

Var inte hjulbent och skrapa i sand:

Gör kaprioler och stupa ibland...

Hatten uti hand!

Släng hvita handsken och hoppa, min bror!

Du kan bli lycklig långt mer än du tror:

Bredströms käresta, präktig och stor,

Bjud opp, min bror!

Lustigt i dansen svinga...

Hurra, valdthornen klinga

Korno - - - Med ett ståtligt kor!

Lyfta gumman opp och ner:

Fröjas tempel skall du skaka —

Broder Bredström intet ser.

Låt valdthornen braka:

Stöt i valdthornen med gruffigt alarm!

Jergen han lyfter sin sköna på arm:

Ögonen gnistra af kärlek och harm,

Och Bredström står så varm.

Klinga, bror Bredström! Hur är det nu fatt?
 Stå ej och flåsa så trumpen och matt!
 Här har du bränvin — sätt på dej din hatt...

Hur är det då fatt?

Hör, jag skall säga dig, pauvre ami:
 Aldrig på baler dra fram jalusi!
 Här äro tuppar med sporrar... Slå i
 Drick, drick, mon ami:

Här går det till just ärligt.

Valdthornen gny förfärligt...

Korno - - - Stolt tupplufveri!

Resonerar du, ditt får?

Ta valdthornet, slå'n på truten!

Syster Bredström, polskan går...

Är nu ringen sluten?

Jergen Puckel, hva' fan, ä' du här?
 Anders Wingmark och brodern Pehr,
 Erik Bergström och Jeanna stå der.
 Nu balen lustig är!

Men hvar är bränvin? Hör, klockorna slå,
 Brandvakten ropar och trummorna gå
 Flickorna gäspa — gu signe de små!

Hör, klockorna slå...

Stjernorna blänka och slockna och dö:
 Mörker omringar båd' klippa och sjö.
 Nu blir jag kärlig — fins här någon mö,
 Som önskar dö?

Hon dör, och jag vill lefva.

Ack skönsta barn af Eva,

Korno - - - Ack, allt kött är hö!

Här är jag, och der en säng:

I min själ Cupido strider.

Bröder, dansa nu i fång!

Bredström står och qvider.

Broder Bredström, hvad skulle du här?
 Ta en sup kummil och skorpa begär!
 Kors, du ser ut liksom Lucifer! —
 Men balen slutad är.

№ 14.

Fredmans Epistel

till poeten Wetz. Klingar väl på alla instrumenter,
 men isynnerhet vid knäppning på basfiol.

Hör, I Orfei drängar,
 Stämman era strängar,
 Knäppen alla - - - V:cello.
 Till Apollos pris!
 I, som till exempel
 Uti Fröjas tempel
 Nederfalla, - - - V:cello.
 Följen er kapis!
 I, som pröfven gammalt öl . . . gutår . . .
 Eder önskas fuktigt silfverhår - - - V:cello.
 Och en strupa som förmår!

Basfioler klinga:
 Tag hit bågarn . . . svinga,
 Svinga, broder, - - - V:cello.
 Svinga med din hatt!

Visa dina dater —
 Du har bra kamrater :
 Bacchi floder - - - V:cello.
 Rinna dag och natt.
 Glas i hand och ljufvigt strängaspel,
 Huile de Venus, kummil och kanel - - - V:cello.
 Blifve, broder Wetz, din del!

Du på Pinden stretar,
 Och din blod arbetar:
 Hjernan värker - - - V:cello.
 I din hufvudskål.
 Vid en brudsäng, broder,
 Strödde du klenoder —
 Ingen märker - - - V:cello.
 Dina tankeprål.
 Sätt din hatt på hufvud, kära bror!
 Bacchi vingård står nu i sitt flor . . . - - - V:cello.
 Se Kupido med sin mor!

I de helga lunder
 Mellan blix och dunder
 Venus räcker - - - V:cello.
 Bägarn utur skyn.
 Hon på molnet hvilar,
 Han med vin och pilar
 Sig utsträcker - - - V:cello.
 Kring vår vattubryn.
 Ej i vatten, nej, i cyper-vin
 Paradiset blommar, min kusin! - - - V:cello.
 Sätt dig neder — håll god min!

Frukta intet dunder!
 Under öfver under:

Bägarn blänker - - - V:cello.
 Klar som en juvel.
 Spegla dig — ditt hjerta
 Skall bli qvitt all smärta,
 När du tänker - - - V:cello.
 Blott på sång och spel.
 Du skall bli uti din målning kär:
 Magnifikt din kopparnäsa bär - - - V:cello.
 Bacchi tron och Fröjas här.

Vinet gör dig fager,
 Vacker som en dager.
 Tag den lotten — - - - V:cello.
 Knäpp vår basfiol!
 I hvart stop, du tömmer,
 Nytt besvär du gömmer
 Och på botten - - - V:cello.
 Ser din lyckas sol.

Lycka till Kupidos herrlighet!
 Att i Bacchi vingård blifva fet, - - - V:cello.
 Drick, bror Wetz — du är poet!

№ 15.

Fredmans Epistel

enkannerligen till Theophilum skomakargesäll under
dess förföljelse skrifven till tröst och hugsvalelse.

Käraste min Theophile,
I hallrätten visa knogen!
Rättnu, broder, är du mogen:
 Frodig buk och bälg!
Knäpp dina händer hop och svälj —
Min lärjunge, var mig trogen:
Tag ditt mästerbref på krogen,
 Der ditt burskap välj!
Sätt på dig hatten, murra,
I väggen flaskan surra!
 Fri måndag — hurra!
 Lycka till god helg!

Värdaste min Theophile,
Följ Bacchus helt tätt på spåret,
Släng din messings-kam i håret,
 Tag din käpp i hand!
Knyt i din halsduk röda band,
Häng urkedjan uppå låret!
Det är nu på femte året
 Du är i vårt land.
Näsan i vädret gerna . . .
Se benen hur de spjerna!
 Din aftonstjerna
Tänds vid solens rand.

Käraste min Theophile,
 Din bälghund, låt blodet rinna!
 Plåstra om din ögonhinna:
 Bacchus sjelf dig ger
 Blyhvitt och silfverglitt och mer.
 Men var inte lik en qvinna:
 Näsan skall en gång — besinna —
 På dig sablas ner,
 Sablas utaf korpraler
 På bröllop och på baler.
 Du är fataler . . .
 Sup, min kavaljer!

Älsklige min Theophile,
 Med glaset jag dig förföljer!
 Jag ditt hufvud öfversköljer
 Och dig modig gör.
 Örfilar smälla lustigt . . . hör . . .
 Du öron och näsa höljer:
 Jag ber att du aldrig döljer
 Friskt och flinkt humör!
 Den, som i kransen tager,
 Som bryta vill din lager,
 (Blif inte svager!)
 Slå'n så att han dör!

Lästen slå midt i flinten . . . hej . . .
 Och spring du, ta i din kanna,
 Drick och svär och dig förbanna
 På revanche, din skurk!
 Tag prompt i näfven glas och burk —
 Sjelf Bacchus skall dig bemanna.
 Håll med handen för din panna,
 Fäkta som en turk!

Gott schwere noth und wetter!
 Jemt full och aldrig mätter!
 Jag vet ej bätter,
 Din skomakarlurk!

N° 16.

Fredmans Epistel

enkannerligen till the birfilare på then konungsliga
 Djurgården. Klingar väl på oboe.

Fader Bergström, fingra ditt oboe, blås!
 Oboe --- Knäpp upp ditt krås!
 Håll nattrocken öppen, så ser man — hvaba? —
 Oboe --- Skinnbyxor.
 Hatten på!
 Blås nu då! --- Oboe.
 Älskelige bröder, tagen nu i ring
 Och låt oss alla dansa kring!

Si, der springer löparn på backen ... si der ...
 Oboe --- Ölstopet bär.
 Si, det gröna glaset sin sköna han ger —
 Oboe --- Stolt kavaljer!
 Han ibland
 Kysser hand. --- Oboe.
 Älskelige bröder, dansa allihop
 Och låt oss tömma våra stop!

Ack, si Ormens pigor . . . si Cajsa — blås bra!

Oboe --- Si kjortlarna,
 Hvita klackar, gossar, och målade skor!
 Oboe --- Balen blir stor.
 Nu på bal,
 Snörd och smal? --- Oboe.
 Kära bröder, slå nu alla fönstren opp —
 Hej, lif och mandom i vår tropp!

Hårfrisörn ur dansen, och löparn ska in

Oboe --- Oboe fin.
 Blås nu pianissimo . . . Ack, si'ken en
 Oboe --- Med hvita ben
 Krummar sig,
 Qvick och vig! --- Oboe.
 Klappa löparn ut ur dansen, der han går,
 Och hårfrisörn ska in . . . Gutår!

Hurra, kamrater! Allt andas i fröjd:

Oboe --- Djuphet och höjd,
 Göken uti toppen och löjan vid strand,
 Oboe --- Myran i sand —
 Likså vi.
 Spela ni, --- Oboe.
 Spela, oboister! Gunga, tak och golf!
 Hvad slår nu klockan? Hon slår tolf.

№ 17.

Fredmans Epistel

till syster Lisa.

Systrar och vänner
 Och hvar en, mig känner —
 God dag!
 Pukare, skramla
 Och ramla! --- Timp.
 Låtom oss surra,
 Med hattarna hurra,
 Som jag!
 Hjerta i barmen,
 Rör armen! --- Timp.
 Hurra . . . gutår!
 Just kungligt jag mår.
 Hör på pukslagaren, hur han slår! --- Timp.

 Ljusena glimma,
 Och flickorna stimma
 Med ras:
 Si, hur de kriga
 Och niga! --- Timp.
 Solfjädern fläktar.
 Marskalken slår nektar
 I glas:
 Si, hur de dricka
 Och nicka . . . --- Timp.
 God dag, kusin!
 Si strufvor och vin —
 Si Jergen Puckel med karafin! --- Timp.

Jergen sig bugar:
 Han läspar och trugar
 Så skönt,
 Talar fransyska
 Och tyska. --- Timp.
 Blommor på armen,
 Buketter i barmen
 Och grönt!
 Benen som krita
 Så hvita! -- -Timp.
 Spänd så sitt sätt
 Med rock violett,
 Blått foder under. . . Hej, menuett! --- Timp.

Qvinnor och männer
 Och jungfrur och svenner,
 Alarm!
 Bort med all smärta
 Friskt hjerta! --- Timp.
 Saften är mustig,
 Och Jergen blir lustig
 Och varm.
 Hör, hur han pladdrar
 Och sladdrar . . . --- Timp.
 Hattarna på!
 Kom, dansa ni två:
 Ulla och Jergen, låt dansen gå! --- Timp.

 Fy tunnor tusen,
 Det dryper af ljusen
 Nu flott
 På roberonder,
 Pomponger! --- Timp.
 Står du och gråter,
 När Fröja upplåter

Sitt slott,
 Bland englabilder
 Så milda?
 Styr hjertat lätt.
 Gif ögat sin rätt!
 En nymf cendré och en ann' brunett!

--- Timp.
 --- Timp.

Lisa, med stubben,
 Som niger för gubben,
 Der står
 Med stora buken,
 Peruken,
 Si, hur hon fåktar!
 Kring axlarna fläktar
 Rödt hår.
 Med öppna armar
 Hon larmar.
 Grinar mot soln —
 Si gullgula kjoln . . .
 I Jergens knä sitter hon på stoln.

--- Timp.
 --- Timp.
 --- Timp.

Klinga, buteljer!
 Min kron-sup jag sväljer:
 Gutår!
 Kärleken sticker —
 Jag dricker.
 Låtom oss alla
 Den Venus åkalla,
 Här står!
 Töm mina safter
 Och krafter!
 Pukor, ge ljud!
 Si kärlekens gud . . .
 Hvem vill bli brudgum? Här har ni brud?

--- Timp.
 --- Timp.
 --- Timp.
 --- Timp.

N° 18.

Fredmans Epistel

till gubbarna på Terra Nova i Gaffelgränden
vid Skeppsbron.

Gubbarna satt sig att dricka,
Klappa på bälgen och hicka,
Näsan i glasena sticka,
Sjunga hvar om sin flicka.

Jergen Puckel han drog nu en rök:
Med pipan han på stopet knacka.
Gubbarna gjorde på ölet försök
Och drucko så svetten han lacka.

Glasena börja nu ringa,
Gubbarna lustigt att svinga,
Hoppa och dansa och springa,
Med hvarannan klinga.

Benjamin klef nu på bordet . . . Fy fan!
»Hier ist, kamrat, sehr schen zu tanzen!»
Röder om näsan liksom en tulpan,
Vant han uti laget nu kransen.

Ölet kring golfvet det rinner,
Ljuset i pipan nu brinner,
Benjamin flämtar så stinner:
Ingen nu dörren finner.

Men perukerna falla utaf,
Och byxorna de lossna af medjan,
En den andra handen nu gaf
Och höllo så styft uti kedjan.

Hurra de skreko och tralla . . .
 Undan ur dörren med alla!
 Käftarna gröna af galla —
 Öl och stryk . . . Falleralla!
 Jergen Puckel han ropte nu: »Schas!
 »Der teufel soll den fan regiren!
 Hol mich der teufel, verdammte kalas,
 Wir wollen nun recht pokuliren!»

»Heer, Jergen Puckel, frater,
 Hast du nun praf dukater?
 Wir preussische soldater» —
 »Hurra, kamerater!»
 »Hej, vivat nun, hej, die kaiserin,
 Der kaiser! Mere ehl på bordet!
 Hej, alliance och gut glas vin» . . .
 Gutår för det herrliga ordet!

Benjamin, lustig och kåter!
 Skålarna börja nu åter —
 Ögat sin hinna upplåter:
 Bara öl det gråter.
 »Potz, schlapperment, the smake so schceut!»
 Låt glasen klinga . . . klinga, gubbar!
 »Gut glas ehl, båd' redt och kreent!»
 Skälm den, som laget nu rubbar!

M^e 19.**Fredmans Epistel**

till systrarna på then konungsliga Djurgården.

Tamb.--- **T**rumslagarn kommer — flickor, god dag ---

Tamb.--- Hör, hur han slår ett slag!

Tamb.--- Trummor och pipor, bränvin och smör!

Tamb.--- Kors, tocka hvirflar . . . hör!

Käraste bröder och systrar, slån upp era tjäll:

Vofflor och strufvor i gröngräset ställ!

Tamb.--- Dansa på gröna backar och fält,

Tamb.--- Hoppa på krogen snällt,

Tamb.--- Systrar, med hand i sidan! God dag!

Tamb.--- Barfota du och jag . . .

Trumla, trumslagare! Mandom och kärlek och vin

Fröjda i själen hvar trogen kusin.

Tamb.--- Älskliga systrar, full menuett,

Tamb.--- Trumma och flageolett!

Tamb.--- Älsklige bröder, fulla kvarter

Tamb.--- Och basfioler fler!

Hej, pimpinella och hoglands och sött frontignak!

Hurra, mamseller, gesäller och pack!

Tamb.--- Käraste bröder, fulla med dun,

Tamb.--- Systrar, dra till paulun!

Tamb.--- Kärlekens pilar hvässas i öl.

Tamb.--- Båtsman, klif på din köl,

Pipan i munnen, och skönheten inom din arm

Trumla, trumslagare, trumla alarm!

Tamb. --- Ge fader Berg en sup vid fioln!
 Tamb. --- Rättnu så skiner soln.
 Tamb. --- Drick nu värdinnans skål! Ja, gutår!
 Tamb. --- Lustigt vår lefnad går.
 Käraste bröder och systrar, er blifver förunt
 Denna Epistel -- ja, amen! Trurunt.

№ 20.

Fredmans Epistel

till fader Berg och Jergen Puckel.

Står du och gråter?
 Valdthornet, hör, det låter! --- Korno.
 Lustig och kåter,
 Blås, fader Berg — det låter bra! Fin.
 Blås, till batalje . . .
 Nå, prutta, din kanalje! --- Korno.
 Vacker seralje!
 Min Jergen Puckel . . . nå, hurra!
 Hvita handskar, chapeau-bas . . .
 Stråperlor uppå hatten!
 Nu han satt'en
 Bakfram, nu på sida . . .
 Bida —
 Jergen vill så ha. D. C.
 Jergen han stretar . . .
 Si, fader Berg arbetar: --- Korno.
 Flickan hon letar
 Och vill i dansen gifva hand. Fin

- Jergen sig krummar:
 Hör, fader Berg han brummar, --- Korno.
 Valdthornet tummar,
 Blir röd i synen, blå ibland.
 Flickan hoppar lite grand —
 Jergen han också hoppar:
 Klang . . . han stoppar
 Pipan och sig svänger,
 Slänger
 Benen uti sand. D. C.
- Lustigt i harmen,
 Si, hur han kröker armen: --- Korno.
 Kråset i barmen
 Det fläktar och det fladdrar ut. Fin.
 Flaskorna skaka —
 Valdthornen, hör, de braka! --- Korno.
 Hufvu't tillbaka
 Och, Jergen, rak i lifvet! »Hut!»
 Hurra . . . dansa, blås och tjut,
 Dansa på Norr och Söder,
 Mina bröder!
 Riktigt — tolf buteljer
 Sväljer
 Jag i en minut. D. C.
- Sup, drick och smutta!
 Hurra . . . valdthornen prutta. --- Korno.
 Flickorna skutta
 Kring golfvet . . . Bröder, hej gutår! Fin.
 Öl på minuten!
 Se fader Berg i truten: --- Korno.
 Käften uppbruten
 Nu öfver messingsbrädden står.

Käre vänner, Bacchus rår;
 Venus mitt lif föröder.
 Mina bröder!
 Vinet i mitt tycke
 Mycke
 Kärlek öfvergår.

D. C.

N° 21.

Fredmans Epistel,

hvarutinnan han 1:o afmålar natten med dess nöjen, 2:o
 tyckes liksom för ögonen ställa ett slags æquilibrium
 emellan vinets och kärlekens styrka, men
 omsider ljusligen uppenbarar öfvervigten.

Skyarna tjockna,
 Stjernorna slockna,
 Stormarna tystna, som örat uppfyllt.
 Staden i dimma,
 Tornena glimma:
 Månen försilfrar hvad solen förgyllt.
 Hundarna skälla,
 Portarna smälla.
 V:cello --- Spänn nu din bas!
 Hvert man sig vänder,
 Pottor i gränder
 Klinga i gatan — hej, lustigt kalas!

Ställ dig vid bänken,
 Ragla mot skänken!
 Känn dig nu före — hvar står din butelj?

Grumla'n och skaka'n,
 Och under hakan
 Sätt nu fiolen och klunka och svälj!
 Spotta och trampa,
 Fila och stampa —
 V:cello --- Knäpp lite grand!
 Himlen dig löna . . .
 Se på den sköna:
 Sömmen i ögat och ljuset i hand!

Käraste bröder,
 Hjertat det blöder:
 Nu har jag flickor och flaskor och ljus,
 Horn och basuner,
 Kistor, pauluner . . .
 Se fader Berg med sin läder-karpus!
 Ulla i särken —
 Rör speleverken,
 V:cello --- Hoppa och fläng;
 Vänner och fränder,
 Klappa med händer,
 Släng, era satar . . . släng lagom, släng, släng!

Låtom oss stimma!
 Ljusena glimma
 Rundt ikring väggar, paneling och tak.
 Nu för jag ordet . . .
 Skinkan på bordet,
 Svept uti blommor, som reta vår smak!
 Allting oss retar.
 Spelman arbetar
 V:cello --- Och gör en drill.
 Flickorna blunda —
 Låt oss åstunda,
 Låt oss åstunda hvad hjertat det vill!

Den, som, bedröfvad,
 Blifver bepröfvad
 Båd' utaf lycka och afund och tid,
 Glömme sin lycka!
 Afund att trycka,
 Gör han hvar timma här lustig och blid,
 Dansar i salen,
 Fattar pokalen,
 V:cello --- Ropar gutår,
 Slänger med armen,
 Tager i barmen,
 Tumlar med nymfen i sängen der står.

Den, som med pilar
 Vakar och hvilar,
 Gör för sin sköna allting hvad han gör,
 Suckar och brinner,
 Tappar och vinner,
 Tage en skinkbit och bränvin och smör!
 Hurra, kamrater,
 Trät som soldater . . .
 V:cello --- Stäm, fader Berg!
 Vi oss förlusta:
 Låtom oss rusta --
 Än har vår himmel sin svartblåa färg.

Släng, era satar!
 Står du och pratar?
 Slut med polskan, det fan far i dej
 Hurra, kurage!
 Släng, ert bagage!
 Kasta fiolen åt helvete, hej!
 Hej, han är rutten;
 Kasta'n i putten!

V:cello ---

Lustigt — ge fyr!

Låt mig få hurra,

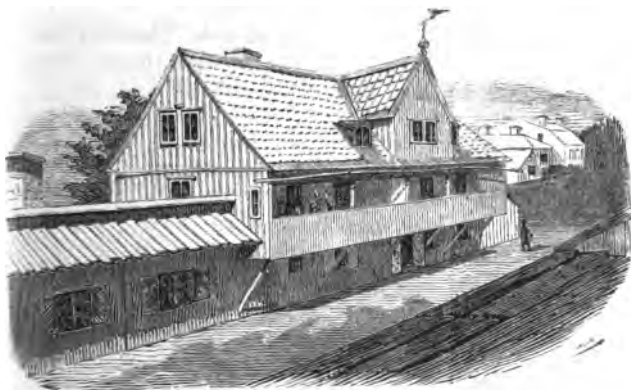
Supa och surra . . .

Venus jag följer: med Bacchus jag flyr.

№ 22.

Fredmans Epistel

till the nybyggare på Gröna Lund.

De dyrbaraste gåfvor utösas ofta af den lekande naturen under den mildaste himmel, då de dödliga med bleknade anleten ej mäktat pryda sina kinder med den purpur, som de lysande blommor vid morgonstunden sprida. Man ser uti frusande floder en skönhet kasta sina perlor . . . hvad — kasta, säger jag? Ja, med snöhvita finger, som täfla i glans med

de orientaliska perlor. De gyllene fiskar i China uppstiga i svafvelgul ånga utur berlinerblå katsor, fästade med rosenröda bandvippor. . . Hvad säger jag? Skördemännen på åkrarne i det rika Indien kunna knappt i sina små glimmande jackor förliknas med de violetta silfver-ax, som skördas af deras agat-liar. Dryckeskärnen vid de sorlande bäckar finnas uti kastanieträn högt uppsatta med konstigt virkade förlåter. Herdinnor i nopkin och gingang, med solhattar af perlemo, gunga i pomeransträn och uppfylla luften med tjusande röster. Der kostar ett glas af stora Mogols aftonfinkel, älskelige bröder, cirka fem tolftefels svenskt halföre; och af det kejsarliga myrbränvinet, som främmande gesandter undfå vid afskedstagandet, älskelige bröder, för en vittnen får man så mycket, så att

Glasen darra mellan knogen.
 Håll i glaset — du är mogen!
 Kejsarn sitter der på krogen
 Hela dagen trogen.
 Huile de Venus och persiko
 Växa der vildt uti skogen.

Det är ju sjelfva fan, mine älskelige?

I en röd scharlakans-tröja
 Sitter han och har en blöja —
 Folket sig till jorden böja,
 Sina glas upphöja.
 Torkar han glaset med blöjan? Jo,
 Det plär hans höghet förnöja.

Älskelige bröder, de dyrbaraste gåfvor utösas ofta af den lekande naturen ännu. Gutår — sup mig till!

N° 23.

Fredmans Epistel,

som är ett soli'oquium, då Fredman låg vid krogen Kryp in,
gent emot bankohuset, en sommar natt år 1768.

Ack, du min moder, säj hvem dig sände
Just till min faders säng?

Du första gnistan till mitt lif upptände —

Ack, jag arma dräng!

Blott för din låga

Bär jag min plåga,

Vandrar trött min stig.

Du låg och skalka`:

När du dig svalka`,

Brann min blod i dig.

Du bort ha lås och bom

För din jungfrudom,

Flauto - - - För din jungfrudom!

Tvi den paulunen, tvi ock det verke,

Man till din brudsäng tog!

Tvi dina ögon och ditt jungfrumärke,

Som min far bedrog!

Tvi ock den stunden.

Då du blef bunden

Och din tro förskref!

Tvi dina fötter,

Då du blef trötter

Och i sängen klef —

Ell' kanske på ett bord

Att min bild blef gjord,

Flauto - - - Att min bild blef gjord?

Ett troget hjerta platt jag föraktar:
 Tvi både far och mor!
 Här ligger jag i rännsten och betraktar
 Mina gamla skor.
 Tvi tocka hasor —
 Rocken i trasor,
 Skjortan svart som sot!
 Si på halsduken,
 Lamskins-peruken
 Och min sneda fot . . .
 Det kliar på min kropp —
 Kom och hjälp mig opp,
 Kom och hjälp mig opp!

Flauto - - -

Känn mina händer, magra och kalla,
 Darra vid larm och dån —
 Se dem af vanmakt vid min sida falla,
 Liksom vissna strån!
 Ögon och kinder,
 Allt sammanbinder
 Dubbel skröplighet.
 Himmel, min tunga
 Orkar ej sjunga
 Om den fröjd, jag vet:
 Om kärleks ro och qual
 Och en full pokal.
 Och en full pokal.

Flauto - - -

Läska min tunga — ack, söta safter,
 Spriden i kärlen ljud!
 Jag är en hedning: hjerta, mun och krafter
 Dyrka vinets gud;
 Fattig, försupen,
 I denna strupen.
 Fins min rikedom.

I alla öden,
 I bleka döden
 Läskar jag min gom
 Och i min sista stund
 Glaset för till mun,
 Flauto - - - Glaset för till mun.

Men krogdörrn öppnas — luckorna skrufvas . .
 Ingen i staden klädd!
 Stjernen af morgonrodnan liksom kufvas
 Ned i molnens bädd.
 Solstrålar strimma,
 Kyrktornen glimma,
 Luften blir så ljum.
 Hvar är nu kappan?
 Här ser jag trappan
 Ned till Bacchi rum.
 Gif mig en sup — min själ
 Törstar snart ihjel,
 Flauto - - - Törstar snart ihjel.

Nå så, gutår . . . Jag vill mig omgjorda,
 Ragla till bord och stop.
 Nu ska de styfva leder blifva smorda,
 Smorda allihop.
 Hurra, kurage,
 Lustigt bagage --
 Friskt i flaskan, hej!
 Nu är jag modig,
 Tapper och frodig,
 Och jag fruktar ej.
 Ännu en sup ell' par . . .
 Tack, min mor och far,
 Flauto - - - Tack, min mor och far!

Tack för hvart sänglag... skål för hvar trogen,
 Som gjort vid brudstoln sväng!
 Tack du, som verket högg och drog ur skogen
 Till min födslosäng!
 Tack för din låga,
 För din förmåga,
 Du min gamla far!
 Kunde vi råkas,
 Skulle vi språkas.
 Supa några dar —
 Min bror du blifva skull'
 Och som jag så full.
 Och som jag så full.

Flauto - - -

N° 24.**Fredmans Epistel**

till kära mor på Bruna Dörren.

Kära syster,
 Mig nu lyster
 Med dig tala, förr'n jag dör. :||:
 Dubbelt öl ger godt humör:
 Enkelt öl jag aldrig smakar.
 Bränvins-ångst mitt hjerta skakar,
 Och jag står vid grafvens brädd,
 Som en Bacchi hjelte klädd,
 Men föraktad och försmädd,
 För min egen skugga rädd.
 Kära syster,
 Mig nu lyster

Att få taga mig en sup,
 Se'n gå i mitt mörka djup.

Uret pickar,
 Karon skickar
 Slup.

Tag mig den och den,
 Kära mor jag hickar —
 Bacchi safter fröjda mig än.

Usla tider!

Hvad det lider,
 Bara kursen nederslås, ::|:
 Bättre köp på bränvin fås.
 Men då lefver jag ej mera:
 Andra hjeltar då hovera.
 Kan ni tro, då, kära mor,
 Jag skull' få en sup så stor —
 Jag skull' supa, om ni tror,
 Liksom Runius, Lucidor.

Usla tider!

Hvad det lider,
 Mitt benrangel faller ner —
 Men min mun åt glaset ler.

Supå flera!

Ge mig mera,

Mer!

Bacchus, ingen ann,
 Skall mig balsamera
 Som en stor namnkunniger man.

Systrar, hören:

När I rören

Uppå krogen glas och stop, ::|:
 Drick min skål då allihop,

Sjung om kärlek, vin och lycka,
 Om de qual, en törstig trycka,
 Och om hur en rusig man
 Paradiset vinna kan,
 Om den eld, i blodet rann,
 När han första drufvan fann!
 Systrar, hören:
 Bruna Dören
 Stäng för allting väl igen —
 Låt min hamn få bulta se'n...
 Inte droppen
 Hålt — låt opp'en!
 Men
 Jag måst gå... Farväl
 Båd' med själn och kroppen!
 Hit en sup — jag törstar ihjel.

N° 25.

Fredmans Epistel,

som är ett försök till en pastoral i bacchanalisk smak,
 skrifven vid Ulla Winblads öfverfart till
 Djurgården.

Blåsen nu alla!
 Hör, böljorna svalla,
 Åskan går.
 Venus vill befalla
 Der Neptun rår.
 Simmen, tritoner,
 Och sjungen, millioner,
 Fröjas lof!

Hjortarna stängas, slåss
 Elgarna fly som bloss.
 Glimmande, simmande, Venus hon lemnar sin kaross,
 Går in i Palemons tjäll
 I qväll. - - - Korno.

Venus, du täcka,
 Fritt lemna din snäcka
 Vid vår strand —
 Lustan sku vi väcka
 Med glas i hand!
 Ack, mina vänner,
 Hvar en af er känner
 Mina drag.

Blåsen, goda männer.

Valdthornen tag!

Du, Ulla Winblad, kåt,
 Gunga i roddarbåt!

Du är vår Venus: mamseller, gesäller gör din ståt.
 Stig i land på Pafos ö,
 Min mö! - - - Korno.

Om denna parken
 Rår kärleksmonarken
 Och en kung:
 Djurgåln heter marken —

Stöt valdthorn, sjung!

Sjung, till exempel,
 Om Fröjas små tempel,

Som här stå

Med uråldrig stämpel

Och mossa på!

Sjung här om jungfrumord,
 Om hur en brud blir gjord,

Hur under valdthorn hon kämpar och spritter på
 ett bord —

Ulla Winblad, ingen skymf,
Min nymf!

- - - Korno.

Nig nu och buga,
Träd in i min stuga,
Dansa om!

Fröjas barn ä' sluga:
Kom, Ulla, kom!

Hör du ej suset?
Si värden i huset,
Fader Berg —

Valdthornet och kruset
Ge gubben färg.

- - - Korno.

Djurgårds-herdinna snäll,
Här är Palemons tjäll.

Här ser du herdar, som ragla båd' morgon, middag,
qväll,

Herdar utan lamb och får...
Gutår!

- - - Korno.

Blås, musikanter,
För Ulla, galanter
Och förnäm!

Skira engageanter
Och diadem!

Putsa chinjongen
Och sväng roberonden
Vid och stor!

Blåsen i portgången
Ett ståtligt kor!

- - - Korno.

Dyrka Kupidos namn —
Öppna din varma famn,

Pusta och flåsa och flämta och blekna som en hamn!

Hjertat klappar, pulsen går...

Han slår.

- - - Korno.

Sjungom nu alla —
 Låt kärlek befalla
 Våra lif!
 Låt oss spelmän kalla
 Till tidsfördrif!
 Svalkom vår tunga,
 Och låtom oss sjunga
 Glädjesång!
 Dansa, gamla, unga,
 Nu på en gång! - - - Korno.
 Nymfer och friskt kalas.
 Vällust i blod och glas,
 Sömniga ögon, friskt hjerta, fioler, sång och bas
 Hvar Epistel innebär
 Och lär. - - - Korno.

№ 26.

Fredmans Epistel

rörande mutter Berg och angående Lotta i Kolmätargränden
och hvad som passerat.

”Hvar står fiolen — säj, min son?»
Mutter, gutår... Der står han i vrån.

Skall jag dra till?

»Gör som du vill...

Sätt dig, vänd upp och ned på sån — - - - Viollo.

Hör basfiolens klang och dån! - - - Viollo.

Movitz, nå, käre, börja! - - - Viollo.

Gråt ej... hvi ska du sörja?

Karl är karl — skall du vara så rädd om ditt skinn!

Låt mig se huru djupt hirschfångarn tog in»...

Mutter, i hufvud jag fått fyra hugg:
Ett uti armen . . . Gutår nu i mjugg!

Mutter, gutår . . .

Två hugg i mitt lår —

Blott för mitt tal.

Fan till korpral!

Han ville jag skull' spela. Jag svara: »Hut!«

Dermed så högg han mig --- på min trut. --- V:cello.

»När skedde det? Var karln besatt?»

Mutter, gutår . . . Det skedde i natt.

Jag grep en drill

Vips slog han till,

Slog af peruken och min hatt --- V:cello.

Och dansa' golfvet kring med skratt. --- V:cello.

Derpå så i minuten --- V:cello.

Fick jag ett slag på truten.

Och den besten var kär uti dottern som jag,

Och jag ropte på Lotta: »Hirschfångaren tag!»

Krögarn i skjortan han kom också ut —

Vips gaf han krögarn ett slag på sin trut.

Krögarn han svor

Och ropte på mor.

Mor är bastant:

Hon gaf galant

Krögarn en örfil — och korpralen han log.

Och man och hustru jag --- så bedrog! --- V:cello.

Tyst, mutter, tyst — jag var ej känd:

Aldrig jag spelt i Kolmätargränd.

Satans alarm . . .

Mitt lår och min arm,

Lårbenet, bröst och höft och länd! --- V:cello.

Nu har jag skrufvat strängen spänd: --- V:cello.

Si nu hur knogen springer! --- V:cello.

Mutter . . . mitt sjuka finger —

Aj, se, skinntutan damp der in i basfioln ...
 Aj, se plåstret ... der ligger det under stoln!

Stråken afbruten och taglet är allt —

Lotta är borta och bränvinet kallt.

Mutter, gutår!

Mitt bröst har ett sår:

Den mig det gaf,

Öppnar min graf.

Kolmätars Lotta hon är orsak till allt ...

Mutter, i går gick hon --- med en palt. --- V:cello.

N°. 27.

Fredmans Epistel,

som är dess sista tankar.

Gubben är gammal — urverket dras,

Visaren visar, timman ilar.

Döden sitt timglas har ställt vid mitt glas,

Kring buteljen strött sina pilar.

Törstig jag skådar min stjerna och sol.

Vandringsman, hör nu min basfiol!

V:cello --- Movitz, din tjenare hvilar.

Klaraste sköte, ljufliga barm!

Sorgligt den blommans lif föröddes,

Som gaf min far, till min sveda och harm,

Vällust i den säng, der jag föddes.

Men båda sofva. Gutår i förtret!

Sjung, Movitz, sjung om hur ögat gret

V:cello --- Vid de cypresser, som ströddes!

Raglande skugga, brusiger min,
 Skapad att Bacchus gå tillhanda,
 Blåddriger tunga af bränvin och vin —
 Känn der far min, känn der hans anda!
 Fröja och Bacchus gaf kring den ett sken...
 Movitz, lät bland mina fäders ben
 V'cello. - - - Detta mitt stoft få sig blanda!

№ 28.

Fredmans Epistel

om ett anställt försåt emot Ulla Winblad.

I går såg jag ditt barn, min Fröja,
 I Yxsmedsgränd,
 Klädd i en svart garnerad tröja,
 Så snörd och spänd —
 En kullrig vidd af många stubbar,
 Bjefs och grannlåt och flärd...
 Men i dess fjät såg jag två gubbar
 Med långa svärd.

Hon vände sig, och floret fläkt'
 Tyst af och an —
 Dess ögons glans, så dyr och äkta,
 Bland tårar brann.
 Ett kvinligt öga, fullt med tårar,
 Och en darrande röst,
 Säg mig, hvad mer till ömhet sårar
 Ett manligt bröst?

Från topp till tå min nymf jag granskar:
 Bedröflig syn!
 Hopknäppta sträcks två klippings-handskar
 Med bön till skyn.
 Dess kjortlar rycks, och uret stannar:
 Perpendickeln sprang af —
 Och nymfen sjelf den krans förbannar,
 Som Fröja gaf.

Du stränga makt, som kärlek dödar
 Med raseri,
 Märk, Ullas lilla fot sig mödar —
 Och hon blir fri.
 Kring templet hennes ögon hvälfva,
 Der hon Themis nyss rönt,
 Fast politiens drottars sjelfva
 Dess hjessa krönt.

Så skynda dig att Fröja lyda,
 Glöm afunds hand!
 Låt nöjets bloss din himmel pryda
 I Pafos' land!
 Gå, tänd och dela än en lusta,
 Som naturen ger lif!
 Gråt inte mer, håll upp att pusta
 Och lycklig blif!

N° 29.

Fredmans Epistel

till de förnåma.

Movitz, tag dina pinnar
 På templets höga tinnar!
 Klang, pinn' i vädret!
 Plang, pinn' på lädret!
 Klang, plang, klang, plang!
 Pukorna ställ till venster —
 Opp dörrar och fenster!
 Klang, Fröjas minne!
 Plang, fäll din pinne!
 Klang, plang, klang, plang!

Nymfen solfjädern fingrar och fläktar sin barm.

Timp. --- Trumla stolt alarm,

Timp. --- Lyfta opp din arm

Och skåda de sköna i silke och flor!

Stolt herrarna spatsera i salen, min bror,

Stolta med hvita strumpor och knarkande skor,

Snusa, le, --- Timp.

Pudrade — --- Timp.

Handen uti barmen,

Hatten under armen

Af fin kastor. ∴

Fröknarna le och läspa,

De frysa och de gäska.

Klang, stäm och ramla!

Plang, slå och skramla!

Klang, plang, klang, plang!

»Ers nåd» på alla säten —
 Och främmande läten!
 Klang, sväng med pinnen,
 Plang, på pukskinnen!
 Klang, plang, klang, plang!
 »Comment se trouve ma belle?» 'Oui, fort bien, ma
 soeur!'

Timp. - - - Pukarn hvirflar gör:

Timp. - - - Movitz har gehör.

Ta hit mandelmassa, klenäten och smör!

Grefven, med guld på rocken och blixtrande hatt,

Hoppar nu främst i polskan och gör nymfen spratt.

Så charmant - - - Timp.

Och galant - - - Timp.

Gör han en herdinna

Till en sorts grefvinna

Uppå en natt. :||:

Kors, hvad för kaprioler

Och gnäll utaf fioler!

Klang af bassister!

Plang, kapellister!

Klang, plang, klang, plang!

Flöjterna ljufligt susa

Och nymfren förtjusa.

Klang, pukan låter!

Plang, nymfen gräter!

Klang, plang, klang, plang!

Hvarföre gräter nymfen? Jo, ängslig hon ser

Timp. - - - Nu sin kavaljer

Timp. - - - Hur han faller ner

Och fröken derute i farstun tillber:

Smäcken föll ner i trappan, buketten försvann,

Kjorteln blef sönderrifven, halsbandet tog fan.

Andas . . . fy tusan, hvad dunst ur din aska!

V:cello - - - Län mig din flaska!

Movitz, gutår — skål! Sjung om vinets gud! :||:

Utur hans kär! din död i droppar flutit

Helt oförmärkt med löje, sång och ro.

Ja, detta glas bedräfligt inneslutit

Glödande maskar, vill du, Movitz, tro.

Allt är förtärdt. Dina ögon de rinna.

V:cello - - - Tarmarna brinna.

Orkar du ropa än gutår? »Jo, jo!» :||:

Nåså, gutår! Dig Bacchus afsked bjuder:

Från Fröjas thron du sista vinken får.

Ömt till dess lof det lilla blodet sjuder,

Som nu med våld ur dina ådror går.

Sjung, läs och glöm, tänk, begråt och begrunda . . .

V:cello - - - Skull' du åstunda

Ännu en fälsup? Vill du dö? »Nej — gutår!» :||:

N° 31.

Fredmans Epistel

öfver Movitz, då han blef uppiskad på gatan, för det qvinten
sprang på basfiolen, en sommarafton 1760.

Ob solum punctum caruit Robertus asello.

Se Movitz . . . Hvi står du och gråter,

Så blodig och svullen och stinn?

»Dörrn upp!» . . . Nå, välkommen nu åter!

Si här har du farstun — stig in!

Än lefva ju dina patroner:

För glöm den förtret, du har rönt!

»Pong pongtuli pongtuli!» Skönt

Du slår dina toner.

Gutår på en halfpart, min broder —
 Se här, tag en sup . . . räck ut hand!
 Vårt bränvin med guld och klenoder
 Förgyller båd' tunga och tand . . .
 Men har du ej feber? »Hvad mera?»
 Då är en sup finkel ej sundt.
 »Pong pongtuli pongtuli! Strunt!
 Er lagom mockera!»

Är ögat utslaget? »Äh inte . . .
 Låt plåstret få sitta, din hund!»
 Mins du hur jag sist dig påminte
 Om slagsmålet på Gröna Lund?
 »Förstör nu den varma kristallen —
 Ge supen, ge hit eller släss!
 Pong pongtuli pongtuli! Tross,
 Jag slår dig i skallen!»

Det plägar ens oro ju lätta
 Att öppna sitt hjerta en vän:
 Sätt på dig peruken, berätta
 Hvarför du blef sparkad i änd'!
 Kund' du dig då inte försvara,
 Men fumla' och slogs som en so?
 »Pong pongtuli pongtuli! Jo,
 Det skall jag förklara.»

»Den tjugu och åttonde Juli
 I år, om jag mins . . . eller hur . . .
 Den dagen var klart, stundom muli'
 Med regn ur en blixtrande skur.
 Det var, om jag drar mig till minnes,
 Den tjugu och femte» . . . Nå säj!
 »Pong pongtuli pongtuli! Nej . . .
 Nej, ve den, som minnes!

»Likgodt! Om en afton jag råka'
 En nymf med ett hängande flor.
 Jag börja' med henne att språka,
 Fick veta precis hvar hon bor:
 Gränd heter... tyst, låt mig fundera...
 Precist: Göran Helsinges gränd,
 Pong pongtuli pongtuli, känd —
 Jag säger ej mera.

»Jag bar just fiolen på ryggen,
 Gick efter och halta' och skalf.
 Med floret i ögat för myggen
 Min skönhet slank in i ett hvalf.
 Men, just i detsamma hon stanna',
 Vips, kom der en långbent drabant.
 Pong pongtuli pongtuli! Sant!
 Han svor och förbanna'.

»Han ropte: 'Släpp nymfen!' Jag släppte,
 Och lustigt en örfil fick jag.
 'Din hund, knäpp på strängen!' Jag knäppte —
 Da capo: på truten ett slag!
 Emellertid stod han och spjerna'
 Med handen i kjortel och barm...
 Pong pongtuli pongtuli... Harm
 I hufvud och hjerna!

»Allt måste jag spela och brumma
 Och gå med fiolen patrull.
 Men hur jag på strängarna tumma',
 Sprang qvinten och jag föll omkull.
 Fan far' i den blågula draken...
 Ge mig nu en sup eller två!
 Pong pongtuli pongtuli... Nå,
 Nu känner du saken.

»Min skönhet han straxt sig tillegna,
 Birfilare kalla' han mig,
 Och örfilar hagla' och regna'
 Och smattra' som kulor i krig.
 Revanche! Han ropte: 'Kanalje,
 Der har du för qvinten, som sprang!'
 Pong pongtuli pongtuli! Klang...
 Tvi sådan batalje!»

№ 32.

Fredmans Epistel

till fader Mevitz, hvarutinnan han liknar honom
 vid ett skepp.

Kors utan glas du ser ut, din kanalje,
 Som ett skepp på böljan utan flagg,

Fin.

Utan kompass och i brusande svalge`
 Strandadt, plundradt, fullt af fattigdom och agg.
 Stråken . . . låt se . . . är masten, skeppet förer:
 Skjortan blir seglet, vimpeln nattkappan är —

Klippor och skär

Ä' krogar här och der

D. C.

Lik en shebeck, som i vågen arbetar,
 Drifves af och an, men stundom gör en lof Fin.
 Och som i tusende vinklar uppletar
 Ny förfriskning, kär! och tunnor, kap och rof!
 Jag är Neptun, som våg och seglen rör;
 Och denna Liljans krog är hamnen, jag tror.

Och krögarmor

Hon är hvalfisken, bror!

D. C.

Lustigt plaisir . . . Jag bara med dig skämtar!
 Här har du ditt glas — lägg ut! Nu vinden blås. Fin.
 Sök opp din graf . . . snart grifteklockan klämtar,
 Och din gamla bränvinsskuta hon förgås.
 Bacchus ditt skepp som redare tillhörer:
 Englarna berga själen uti en slup.

Sjunk i ditt djup —

Tag till valet en sup!

D. C.

N°. 33.

Fredmans Epistel

1:o om fader Movitz' öfverfart till Djurgården och

2:o om den dygdiga Susanna.

Was ist das? — ge rum vid roddartrappan! Undan
 birfilare, skoputsare, tullsnokar och matrosor . . . Hurra!

Lägg till stjerten på ölkannan . . . Trumf i bordet . . . Tig, kärring . . . Svafvelstickor — sex knippor för en hvitten . . . Trumf i bordet! Åtta styfver håller jag . . . Kurage, du gamla granadör! Vänd opp och ner på bolsfoten! Kullerbytta med madamen i skjulet, citronerna på duken och spinnrocken på taket och holländarn på kistan . . . Ur vägen, kolgubbar, tvätterskor och mjölkkärringar . . . Gör inte af med nylänningen med sudna kringlorna om halsen . . . Gutår — sup mig till . . . Släpp fram Movitz med basfiolen! Mak' åt er, sillpackare, bagarpojkar, nürnbergare, skräddare och fogelfångare! Stig undan, herr uppsyningsman eller nersyningsman, eller hvad du är för en brohuggare . . . Hjelp opp blinda gubben med liran . . . Skuffas lagom . . . Slån på truten . . . Släpp fram den der guldsmidda herrn med björnarna, som dansa polska . . . Si tocken amfojö, Susanna, med en markatta på axeln och en säckpipa i mun . . . Trumla, trumslagare! Harlekin dansar och slår benet i vädret . . . Friskt opp, gossar — botten ur tunnan . . . Trumf i bordet . . . Ta fast tjuften . . . Grefvens lakej sätter åtta styfver i potten. Åtta styfver för jungfrun, två styfver för husarn . . . Trumf i klöfver . . . Der kommer Movitz . . . Åtta och åtta gör mej sexton: fyra till, så har jag sjutton . . . Mera klöfver . . . Sex och sex är tolf . . . Åt du opp hjerter fru? . . . Ja, du har vunnit . . . Kors, så du ser ut, Movitz! Nog känner jag igen peruken: han har lånt skoffikarns peruk, som bor midt emot Wismar i Kolmätargränd . . . Lustigt! Basfiolen på ryggen, tulpan på hatten, valdthornet under armen och buteljen i fickan . . . Stig i båten . . . Hvad säger den der guldsmidda äppeltysken med markattan på axeln? Le diable, il porte son violon, oui, par dessus l'épaule comme le suisse porte la hallebarde . . . Nu tar han till valdthornet — prutt, prutt,

prutt, prutt... Ach, tu tummer taifel! Er ferschteht sich auf der musik wie eine kuh auf den mittag... Movitz, bruder, wills tu was kirschen haben?... Stig i båten, Susanna! Akta köttkorgen... Hoppner, lilla syster med klippingshandskarna och fiskkassen! Hvar har hon varit? Borta och manglat... Håll ut, håll ut — håll ut... Hvart bär det? Åt Varfvvet... Le diable, oh que non... Dit, justement, hvor jeg peger, hvor then lille mensch, then soldat med gule pexerne sitter i packen und peschteller... Non, non, non, non, ce n'est pas là... Richtich — nå, Djurgåln... Oui, Djurgål, oui, Djurgål, oui, par djefla besitta... Måster Nilses?... Gantz richtich... Huta åt krögarn på bryggan: der står han och skäller på musikanten... Ah, il a peur d'être battu! Fripon... Kanalje... Hundsvott... Kanalje... Måster Nilses?... Oui, que le diable t'emporte... Hur hänger det ihop?... Exkusiren sie mich, das ist alles lapperrey: er sagt nur der kläger dass er oftmahls seine bezahlung gefordert und dass es der andere nicht geachtet hat, sondern ihm allezeit mit schmähworten begegnet ist... Hurra! Stöt i valdthornet! Susanna sjunger, vädrena spela och böljorna gunga... Skjut ut!

Korno - - -

Stolta stad,

Korno - - -

Jag nu glad

Förglömmet ditt prål,

Ditt buller, larm och skrål,

Dina slott och torn . . .

Movitz, blås i ditt horn!

- - - Korno.

Böljan slår,

- - - Korno.

Båten går.

- - - Korno.

Bland jakter och skutor spanjefararn står

Segelstinn,	--- Korno.
Går snart in	
I Cadix och Dublin.	--- Korno.

Nalle, vill du ha nötter?... Gå inte så nära björnarna... Stilla — nymfen sjunger, och sefren följer hennes stämma.

Korno ---	Klang och skott!	
Korno ---	Kungens slott	
	Mot skyarna höjs,	
	Och ögat ömt förnöjs.	
	I en åldriger dal	
	Syns en arsenal.	
	På en mur	--- Korno.
	Syns en kur	--- Korno.
Med gluggar och flaggor, mordgevär och lur!		
	Från dess vall	--- Korno.
	Dån och knall —	--- Korno.
	Från bergen återskall!	--- Korno.

Vågorna glänsa och glittra. De svalkande ilningarne förnöja... Kostar det på, Movitz?... Guttår... Men se vid stranden snedt öfver, se hvad blågula och gröna bilder, som timra i skuggan af den upp-och-nedvända mörkbruna kölen! Hamrarna knacka så tätt. Märker du åt höger en grekisk tempelbyggnad på en höjd? Och nedanför, i vattubrynet, se hvad för en skog af gungande master med fladdrande vimplar... Solen baddar, klockorna ringa, trummorna dundra, fanorna fläkta, pikarna glimma, klockspelarn drillar och klämtar... Korken ur buteljen... Movitz kastar hatten och peruken i höljorna och dricker hela världens skål... Klang i hornen! Hvila på årorna! Sjung, Susanna!

Korno - - -	Hvad jag ser	
Korno - - -	Ulla ler —	
	Solhatten i hand	
	Med rosenröda band,	
	Bröstkukett, gröna blan,	
	Nopkins-kjol, falbolan.	- - - Korno.
	Skön och känd,	- - - Korno.
	Snörd och spänd,	- - - Korno.
	Hon hoppar ur båten med en kullrig länd.	
	»Kära du,	- - - Korno.
	Jag ref nu	- - - Korno.
	Mitt förklä midt i tu!»	- - - Korno.
Korno - - -	Raljeri . . .	
Korno - - -	»Låt nu bli!	
	Jag skulle bara gå	
	Till slagtarhuset» . . . Nå? . . .	
	»Men nu sitter jag här:	
	Det i hjertat mig skär!»	- - - Korno.
	Innan kort	- - - Korno.
	Vår transport	- - - Korno.
	Är framme . . . »Sitt stilla — tag min ros ej bort!	
	För mossiö	- - - Korno.
	Skall jag, mö,	- - - Korno.
	I dessa böljor dö?»	- - - Korno.

N° 34.

Fredmans Epistel

till Movitz, när elden var lös i hans kvarter uti
Kolmätargränden.

Ack, hvad för en usel koja —
Spräckta rutor, brutna lås!

Tuppen gal en sträf hoboja:
 Trumman hörs i gränden slås.
 Werda, werda? Larm på gatan —
 Jeppe, blås i tornet, blås!
 Som en gås
 Kacklar den satan . . .
 Klockan klämtar, vatten fås.

Nicklas' torn som röda gulle
 Blänker i den mörka natt.
 I en hövålm på en kulle
 Slåss två kär'ngar om en tratt.
 Ur en sönderslagen ruta
 Tittar fram en gulbrun katt —
 Straxt besatt
 Hundarna tjuta . . .
 Larm och buller, gråt och skratt.

Pumpen gnäller, skorsten sprakar,
 Hästen gnäggjar vid sin töm,
 Jorden gungar, sprutan brakar,
 Bøljan susar i Norrström.
 Manskap, sväng i divisioner,
 Skyldra, marsch och flaskan töm!
 Stjal och göm,
 Marsch i plutoner,
 Stör de skönas midnattsdröm!

Skådom nu Kolmätargränden,
 Smal och smutsig, full af grus!
 Rådstu-taket syns vid änden,
 Se'n blott krog och jungfruhus.
 Ur ett bognadt fönstergaller
 Syns en nymf med skinn-karpus —

Straxt burdus
 Slagsmål och sqvaller,
 Nakna hjessar, tomma krus.

Mot en vägg med skalmar tryckta
 Står en kärra, full med drank.
 I en sönderslagen lykta
 Ryker en utbrunnen dank;
 Och i rännsten på sitt öra
 Hvilar en gesäll så pank.
 Kors, hvad stank!
 Hvad ska vi göra?
 Vräk den satan mot ett plank!

Kors, bland dessa Sodoms murar
 Är det svårt att hitta rätt:
 Mörka hvalf och heta skurar
 Brylla ögat på allt sätt.
 Här bor Movitz . . . Kors, hvad buller,
 Brandsignal och bajonett,
 Menuett,
 Tjufvar, patruller,
 Jungfruröster, klarinett . . .

Der hans port . . . der skylten hänger . . .
 Skål, min bror, af hjertans grund!
 Löjet sig så mildt framtränger
 Ur en gul och bleknad mun.
 Gubben Movitz ler och nickar —
 Men från Karons mörka sund
 Dödens blund
 I dina blickar
 Bådar snart din sista stund.

Skratta, Movitz, blif ej sjuker!
 Märk, bland pikar och gevär

Themis' mantlar och peruker
 Syns i rännsten här och der.
 Guldgalon i röda flaman
 Bjuder lydnad och besvär.
 Drick, förtär,
 Klingom tillsamman,
 En bit tuggbuss åt dig skär!

Vräk på nacken basfiolen —
 Eld i skrufven, röd och varm!
 Tag den stora läderstolen:
 Akta dyna, fot och karm!
 Flöjten, lyran och bassongen
 Häng den frammanför din barm!
 Lustigt larm . . .
 Glöm ej hoftången —
 Stick valdthornet på din arm!

En Eneas lik vid Troja,
 Movitz ut ur porten går:
 Klarinett, fiol, hoboja,
 Allt i ljusan låga står!
 Elden fladdrar i peruken,
 Sprutan han i nacken får —
 Slangen slår
 Movitz på buken:
 Vatten sköljer ben och lår.

Jordens gudar, all er lycka
 Är ett stoft, ett glittergrus:
 Fattigdomen vid sin krycka
 Lemnar lätt sitt trånga hus!
 Movitz går till nästa krogen,

Borgar der förnöjd ett krus,
 Tar ett rus,
 Tapper och trogen,
 Somnar vid ett sexörs-ljus.

N 35.

Fredmans Epistel

angående sin sköna och hennes obeständighet.

Bröderna fara väl vilse ibland
 Om glasen, men inte om krogen:
 Alla de hitta till drufvornas land...
 Drick, bröder, drick lite grand!
 Hör, hur de stulta och skrapa i sand,
 Famla på dörrar och bulda med knogen,
 Ragla och tumla med stopet i hand
 Och blöda om tunga och tand.
 Fader Movitz, slå i, slå i!
 Min flicka har glömt mig — jag dör trogen.
 Natt och dag jemt i fylleri,
 Skall all min sorg gå förbi.

Bröderna gräla om brickor och kast,
 Vid ölbägarn jemt demonstrera.
 Somliga dricka ett kvarter i hast
 Och draga klingorna hvasst.
 Tärningar trilla, och brickan står fast...
 Gubbarna slamra och stolt diskutera
 Än om ett kyrktorn, och än om en qvast —
 Men kyparn han svär som en gast.
 Hå, ja, jaja, det är så, ja...

Slå eld på min pipa — ge mig mera!
 Flickans skål uti tankarna
 Fast hon har kostat mig bra!

Ja, jag har gett henne skänker och gull —
 På barnhuset skaffa' jag barnet.
 Barnet det dog... med kalas på dess mull
 Jag söp dödgräfvaren full.
 Ofta ha paltarna gått på patrull:
 Jag har då friat det lid'liga skarnet,
 Vågat för henne båd' ryggbast och hull
 Och slagit de hjeltarne kull.
 Men, min Anna Greta, men
 Nu är jag lik fogeln, snärd i garnet,
 Som vill ut till sin frihet igen
 Och har knappt döden till vän.

Slå i åt mig — kanske smärtan förgår
 Af safternas ljufliga syra.
 Tårarna rinna på näsan... Gutår!
 Mitt hjerta bättre nu mår.
 Knappt har jag lefvat i femtio år,
 Dock kan jag tryggt för er alla bedyra,
 Att sådant finkel, som jag söp i går,
 Är kostligt mot kärlekens sår.
 Dryp en droppa eller två
 Och håll den på hjertat — håll man fyra —
 Svedan skall, ta mig tusan, förgå...
 Tag blott en sup ofvanpå!

Aj, när jag tänker uppå hennes by
 Och ögonens brinnande lekar,
 Hjertat, af ängslan så tungt som ett bly,
 Vill från buteljerna fly.

Bröstat det liknar en sväfvande sky:
 Fröja mig lockar och Fröja mig nekar —
 Händerna fångslas, mig ögonen bry...
 Ack, himmel, min sorg blir nu ny!
 Men, min Anna Greta, nog,
 Nog vet du nu väl på hvem jag pekar:
 Fan i dej, så du mig bedrog!
 Slå, kypare, i... Det är nog.

N° 36.

Fredmans Epistel

rörande Ulla Winblads flykt.

Vår Ulla låg i sängen och söf
 Med handen under öra,
 Och ingen mer än krögarn fick lof
 På nyckelhålet röra.
 Utanför på krogen, bror,
 Var det så tyst som om natten:
 Intet öl fans, om du tror,
 Nej, knappt en droppa vatten!
 Tyst på tå, så nöjd och qvick,
 Kring sängen gubben vandra,
 Tog på täcket, log och gick
 Och hviska vid de andra.
 Ulla snarka,
 Frös och sparka,
 Täcket öfver hufvut drog,
 Kröp inunder
 Med ett dunder,
 Vände sig och log.

Regnbågen vid en glimmande skur
 På fönsterrutan glittra'.
 I taket på sin pinne i bur
 Re'n krögarns hämpling qvittra'.
 Vid sefirens ljufva fläkt
 Fönsterna darra' på haken.
 Ulla blef ur sömnen väckt,
 Men kunde knappt bli vaken:
 Af och an hon kasta' sig
 Och svängde kring med armen,
 Grät i sömnen bitterlig
 Och klöste sig i barmen.
 Än hon skratta',
 Än hon fatta'
 I sängstolpen och i stoln,
 Tog fram skona
 Och på rona
 Knäppte underkjoln.

För spegeln Ulla stänkte sin barm
 Med vin och rosenvatten.
 Se'n knöts ett perlband kring hennes arm
 Och flor kring schäferhatten.
 Liksom, när på Pafos' ö
 Kärleks gudinnan uppvaknar,
 Allting tycks i vällust dö
 Och sorgen blott man saknar,
 Likså krögarn mer och mer
 Af ångst och vällust stamma',
 Då vår Ulla satt' sig ner
 Att sina lockar kamma.
 Folk och näring
 Och förtäring
 Glömde gubben i sitt qual,

Debitorer,
Kreditorer,
Majshus och fiskal.

Kring Ullas hjessa, pudrad och grann,
Nu flögo trenne gracer.
Cyteren sjöng och kärleken brann
Bland lockar, flor och gaser.
En sefir mot spegeln flög
Fram med en örslef och spada,
Och en ann' sin vällukt smög
I lockar och pomada.
Med en tång en kupidon
I spisen satt och flåsa';
Brydd, en ann', i vredgad ton,
Höll på ett eldkol blåsa.
Lekar, löjen,
Qval och nöjen
Skifta' präktigt om hvarann.
Krögarn blunda':
Mer han grunda',
Mer hans hjerta braun.

En engla-hy, en leende mun,
Ett blottadt bröst af våda,
Ack, himmel, ack, hvar timma och stund
Nytt paradys bebåda!
Men af all naturens prakt,
Hjertat till vällust och plåga,
Röjde mest sin ljufva makt
Två ögons vackra låga.
Såg hon upp, förtjustes allt;
Och blunda hon med öga,
Rördes blodet varmt och kallt
Med suckar till det höga.

Maken tunga
 Till att sjunga
 Och en röst så skär och klar
 Och så böjlig
 Fins omöjlig —
 Det sa' krögärfar.

Nej, aldrig såg man krögärfarna så fätt,
 Så kär, en peine och nyter!
 Kring Ullas ben, på stoln der hon satt,
 Han strumpebandet knyter,
 Drog på skon och af och an
 Smorde med borsten på lädret.
 När hon gäspa', gäspa' han
 Med näsan högt i vädret.
 Hennes hals en rutig duk
 Af brandgult silke höljde!
 Och dess barm, så hvit och mjuk,
 De yra lustar döljde.
 Håret hängde
 Och sig slängde
 Uti mörka bucklor fritt.
 Tröjan, spänder,
 I små ränder
 Skifta' rödt och hvitt.

Vår Ulla tog sin ljusblå salopp,
 Med pontak öfverslagen,
 Sprang in i krogen, fyllde en kopp
 Med fin likör för magen.
 Sockerskorpan till sin sup
 Såg man den sköna nu bryta —
 Astrild brann i glasets djup
 Och Bacchus på dess yta.

Nu fick allt en ny natur,
 Ny frihet, lust och lycka,
 Från en rik med silfverur
 Till tiggarn vid sin krycka.

Ullas miner
 Öl och viner

Ge en gudafröjd... Gutår...

Slikt herberge
 Ej i Sverige
 Fås på många år!

Men, himmel, ack, hur bytes allt om!
 Bäst Ulla ömsa' stubbar,
 I dörrn på tröskeln... gissa... hvem kom?

Jo, fyra halta gubbar,
 En med värja, sned och vind,
 Och med en tågstump den andra —
 Och den tredje, som var blind,
 Tog nymfen bort och vandra'.
 Himmel, ack, hvad larm och skrik!
 Vår Ullas rop mig sårar.

Hvarje gäst satt blek som lik,
 Och krögarn fällde tårar.

Qvar på bänken
 Framom skänken

Der står Ullas bränvinsglas
 Tomt och sprucket
 Och utdrucket...
 Så slöts vårt kalas.

Farväl, min nymf! Apollo mig skänkt
 Din sköna bild att måla.
 Nu går du bort, se'n länge du blänkt
 Och fått min duk bestråla.

Men kring Fröjas fria fält
 Sjunges ditt lof vid cymbaler,
 Liksom Vestas lof så gällt
 Sjungs af de små vestaler...
 Hölj dig med ditt hvita dok,
 Spinn kam-ull på din slända,
 Spinn och sjung och läs din bok —
 Din sol kan återvända!
 Tiden lider,
 Dagen skrider:
 Tro att lätt från skrubb och ris
 Astrilds vingar
 Snart dig svingar
 I sitt paradis!

№ 37.

Fredmans Epistel

till Mollberg på post vid Kungsträdgården.

Mollberg, stå stilla, stå stilla vid grind,
 Stilla på din post — fältväbelen befaller —
 Stå som en docka rödblommig och trind
 Inom Floras grönskande galler!
 Präktig med tofs din blanka karpus
 Lyser i fronten bland bajonetter.
 Stolt dina ben med hvita stöfletter
 Trippa beständigt kring gångar och hus.

Bror min, din uppsyn förräder ett blod,
 Som med våld och mord ur hjertat uppstiger,
 Så att du verkligt kan kallas för god,
 När du bara skyldrar och tiger...
 Se, hvar han vandrar med sitt gevär,
 Lång och högbröstad, breder i truten —
 Halsduken svart, stångpiskan uppknuten,
 Härlocken pudrad, uppveklad och tvär.

Men inom gallret hvad blomstrande prål,
 Sammanvridna hvalf, blompottor och stoder,
 Bugningar, nigningar, löjen och skrål,
 Vid ett sorl af sprutande floder!
 Stolt här och der med dyrbara släp
 Mötas och trängas herdinnor, grefvinnor.
 Nedslagna män, högmagade qvinnor
 Sitta på säten bland krukor och skräp.

Se, huru Flora hon öppnar ett fält,
 Som det lystna ögat rör och förtjusar!
 Titta åt gallret... Hur sa' du?... Jo, snällt
 Trädgårdsmästarn gångarna krusar.
 Inom en list af buxbom och grönt
 Ritade namn i hundra fasoner!
 Nejlikor täckt bland röda pioner
 Sira hvar vinkel och lukta så skönt.

I perspektivet, så långt som du ser,
 Inom dessa murar, fönster och rutor
 Orfeus Flora sin dyrkan nu ger
 Vid cymbaler, flöjter och lutor.
 Fordom förtjuste denna vår park
 Grenzer, La Hay, Anzani, Camilla.
 Och dessa trän, så lugna och stilla,
 Delat sin skugga åt landets monark.

Se, der på bänken med mandom och hull
 Sätter sig en kämpe . . . Iris han klappar . . .
 Rustad i stöflor, med bälte af gull
 Och i rocken glimmande knappar.
 Under en skuggrik och susande gren
 Lutar en ann' sitt hufvud på armen:
 Sömnig och varm, med handen i barmen,
 Ler han och pustar, vanmäktig och klen.

Skyldra — se, löparn han trippar så snäll
 Med sitt blåa skärp och gullgula tröja
 Framför två hingstar, som stolt vid en smäll
 Sina halsar gnäggande höja.
 Bullrande hörs en gyllne karross,
 Der som en kusk han kröker och väjer:
 Bakpå en turk bland fyra lakejer
 Gungar så frodig med sprakande bloss.

Åldrig i purpur med stjerna och band,
 Går en landets drott — straxt Mollberg han spritter,
 Ropar: »Gevär!», tar musköten i hand,
 Skyldrar långsamt, trotsig och bitter.
 Stolt, med en plym, i glimmande drägt,
 Nyter och spänd, framstiger en annan:
 Röd emot soln, med hatten för pannan,
 Blixtrar på fingret juvelen så täckt.

Himmel, hvad bugningar, höghet och dam!
 Klang, hvad silfversmidda, tjocka boråser,
 Vindögda, torstiga, fromma som lam,
 Med en trut, som idliga blåser!
 Bergström, kuttryggig, rödblå och tjock,
 Med gula uppslag, fingrar bassongen;
 Och bland en flock, som sorlar på gången,
 Hvälfvas af messing två glimmande lock.

Gosse — en gång om du stupar i fält...
 Ser du arsenalen — pryd dina anor!
 Mars har oss båda vår svepning beställt
 Inom slitna blodiga fanor.
 Der skall din sabel hänga vid min,
 Rostad i blod och krökt i kossacker;
 Skjortan, du bär, skall blodig och vacker
 Teckna de kulor, som träffat ditt skinn.

Mollberg, gutår! Hvad slog klockan, kamrat?
 »I Jakobi torn står säjarn på åtta.»
 Fruktar du ej? »Nej, kungens soldat
 Fruktar aldrig bröstet att blotta»...
 'Skyldra, maschera, stå, division;
 Skyldra, lös af, stå rätt, alla nio!
 Räta er, marsch!' Hvad slog hon nu? »Tio
 Brandvakten ropar på slagtarhusbron.»

N° 38.

Fredmans Epistel

rörande Mollbergs paradering vid korporal Bomans
 graf.

Undan ur vägen — se hur profossen med plymager
 Svänger gullyxan, tills allt blir undanröjdt!
 Tamb. --- Se, piparn, stolt med små mustascher,
 Trind och rödblommig, tar fram sin messingsflöjt.
 Trumslagarn trumlar...
 Mollberg framför går på tå,
 Ryter och mumlar
 Och ropar: »Stå!»

Se den der token, så desperat han armen svänger,
Hvålfver en pinne och dunkar på ett skinn.

Tamb. --- Två tallrikar en annan slänger . . .

En i ett valdthorn han pruttar, tjock och stinn.

En går och pinglar

Med en gryt-ring mot ett spjäll,

Samlar i ringlar

Ett dödligt skräll.

Tjenare, Mollberg! Se, hur han tätt och hjulbent klifver
Gråtögd och blixtpfull och som en anka from!

Tamb. --- Och efter trippa i full ifver

Lejon och Lustig och Lax och Dunderbom.

Skörtet han viker

Och uppå gehänget ser —

Hör, hur han skriker:

»Stå . . . räta er!»

Nicka åt Mollberg — ser mutter inte hur han nickar,
Lyfter på hatten och grinar uppå skämt?

Tamb. --- I takten han på klacken vickar:

Ett tu och ett tu — håll takten . . . trampa jemnt!

Se, hur han sprätter

Med ny piskperuk och skor,

Hvita stöfletter

Och sorgeflor!

Se Dalbergs Cajsa, hvar hon i gluggen står och gråter,
Blödig och vindögd och med en svarter kjol!

Tamb. --- Hör, ini gränden harpan låter —

Krögarn han skrattar och spelar på fiol.

Liksom en nunna,

Bomans enka, prydd med dok,

Full mot en tunna

Står med sin bok.

Der går processen . . . Kamrater, hvem är död i gränden?

Jo, korpral Boman, som låg så vattusjuk . . .

Tamb. . . . Se Christian Wingmark, närmsta fränden,

Med hviter näsduk och svart rosettperuk!

Han midt i lede'

Går vid Bergström — så dernäst

Kyparn Ede,

Och så en prest.

Der går orgtramparn, och så tornvåktarn i Katrina,
Krögarn på Sodom och krögarn på Krypın.

Tamb. . . . Rör spelet, låt trianglar hvina!

Trumslagarn hvirflar och dunkar på ett skinn.

Tätt framför vakten

Lunkar klockarn, röd och full,

Bär efter takten

En skofvel mull.

Ja, korpral Boman han har nu kastat plit och balja:

Nu är han döder. »Ack, är han död — bevars!»

Tamb. . . . Han sista gång mustaschen talja'

På Bruna Dörren i fjol den sista Mars.

Vi tyckas raska —

Men hvad är vårt lif? Ett bloss.

Boman, din aska

Hedras af oss!

Rider er djefvuln — stå rätt i ledet, rätta felet!

Höger-om-vänder er! Skyldra med musköt!

Tamb. . . . Musköt på axel! Rör på spelet!

Lägg an i vädret! Ge fyr . . . För fot, ditt nöt!

Bomans mandater

Prisas uti Bacchi trakt . . .

Hurra, kamrater —

Tack för god vakt!

№ 39.

Fredmans Epistel

öfver Bergströmskans porträtt på Liljans krog
i Thorshälla.

Storm och böljor tystna re'n —
Himlahvalfvets matta sken
Mer och mer försvagas:
Re'n det börjar dagas.
Molnen simma,
Qvalm och dimma
Bådar solens bleka strimma.
Vädren spela fritt och täckt,
Fönstren ristats vid hvar fläkt,
Lönn och aspar susa,
Kärr och källor brusa,
Orren spelar ...
Tömmar, selar
Bonden åt sin fåle delar.
Re'n i hvar spis
Fladdrar och fräs
Spånor och ris,
Stickor och gräs;
Redan vällinggrytan kokar.
Re'n med yfvig lugg
Torparn uti mjugg
Efter tobakselden snokar;
Och på ängen re'n,
Lutad mot en sten,
Dalkarln i sin skyffel tar.

Krögarn stöfveln på sig drar,
 Skurar bränvinspannan klar,
 Re'n i stopet fattar,
 Står i dörrn och skrattar:

Pipan blossar,
 Gubben trossar

Bygdens kämpar, barn och gossar.
 Gumman på sin vagn vid grind,
 Håller handen under kind;
 Af och an hon vickar,
 Slumrar in och nickar.

Solen sticker —

Gumman qvicker

Vaknar och ur stopet dricker,

Qvarnar och hjul

Börja sin fart.

Hör — från ett skjul

Hörde du klart

Första slagen uti smedjan.

Smeden, smal och lång,

Med en glödgad tång,

Naken ända upp till medjan,

Mellan eld och sand

Med en pust i hand

Sjunger nu sin morgonbön.

Luften spelar frisk och skön:

Minsta blomma, växt och frön

Öppna sina knoppar,

Le åt daggens droppar,

Präktigt randas,

Vällust andas,

Med sefirens fläktar blandas.

Skogen skymtar mörk och blå —

Berg och kullar prydda stå

Med båd' lam och qvigor.

Bygdens barn och pigor

Gå och valla,

Le och tralla,

Sina hjordar sammankalla.

Lärkan i skyn

Fläktar så sval,

Tuppen i byn

Flaxar och gal;

All naturen börjar vakna

Till ny glans och prål,

Nya göromål...

Och att ingen skönhet sakna,

Steg nu Movitz opp,

Tog sin färgekopp,

Satt sig vid sin tafla ner.

Nå, Bergströmskan!... hvad jag ser!...

Med bindmössa... Kors, jag ber,

Bröstkukett i barmen,

Och en mops på armen,

Girandoller,

Parasoller —

Ve den Movitz, tock'en fjoller!

Nå, så dumt... jag dör af skratt...

Se den son med schäferhatt,

Präktig som en annan,

Med en musch i pannan —

Såg jag maken!

Isterhakan

Hänger på den gamla draken.

Bröstat så spändt

Skjuter hon fram —

Åh, excellent

Liljans madam

Har du skildrat, bror, på väfven...
 Men säj mig reson:
 Hvarför sitter hon
 Med en fogel uti näfven?
 »Jo, reson är den,
 Att dess äkta vän
 Fader Bergström lefver än.»

N. 40.

Fredmans Epistel

angående bröllopet hos Bensvarfvars.

Ge rum i bröllopsgåln, din hund!
 Jag slår dig med geväret...
 Kors, hvad trängsel —
 Ingen stängsel!
 »Släpp in en kund!»
 Stig in! »Tack för besväret!»
 Korsgeväret
 Sätt för porten —
 Slå'n i lorten,
 Om han käftar mot!
 Vakta port och fenster...
 Ögonen till venster!
 Musköt för fot...
 Aj, i skorsten brinner sot!

Aj, skorsten kastar eld och mull...
 »Hvart gick nu Movitz, gubbar?»
 Der vid grinden
 Under linden
 Sitter han full.

»Hvad — står du der och skubbar
 Hurtigt, gubbar,
 Ta'n i kragen,
 Slå'n för magen
 Så det säger sqvätt!»
 Håll, din dumma satan —
 Ordning håll på gatan!
 Fäll bajonett!
 Stå då uti ledet rätt!

Alarm! Är stora tunnsån fylld,
 Så spruta friskt på planken!
 Fenix sitter
 Full med glitter,
 Ståtligt förgyld.
 Mer vatten hit på skranken!
 Hugg ner planken!
 Klang i tornen!
 Stöt i hornen!
 Spelman, var på vakt!
 Si, nu kommer bruden,
 Som hon vore buden
 (Skyldra, gif akt!),
 Venus lik i dygd och prakt.

Gevär... och släpp marskalken fram!
 Han trippar så beskäftigt,
 Diskurerar
 Och raljerar
 Wingmarks madam.
 Se — chapeau-bas — så häftigt
 Och beskäftigt,
 Grann och buden,
 För han bruden
 In i bröllopssaln...

Bläsen, musikanter,
 Polskor och andanter!
 Hvar är korpraln?
 Skyldra — och töm ut pokaln!

Hvem är som inte slipper in?
 »Åh, det är brudens moder.»
 Skyldra, gossar!
 Gumman trossar
 Blott med sin min...
 Mer vatten hit, maroder!
 Brudens moder
 Står vid trumman —
 Släpp in gumman!
 Stilla, manskap! Hau!
 Christian Wingmark — vänta,
 Ej på dörren glänta!
 Hej, gevärau!
 Si, Hans Casper mit sein frau!

Släpp svarfvarn in! Hvad stoj och spring,
 Hvad skräl af barn och pigor!
 Gat-mamseller
 Och gesäller
 Stöfva ikring.
 Hör liror, horn och gigor!
 Barn och pigor
 Ta' bort ordet.
 Si vid bordet
 Står brudgummen der...
 Hvad står du och trampar?
 Tyst — magistern stampar:
 Lägg ner gevär!
 Psalmen nu begynnas lär.

Fiolen stäms. Magisterns röst
Mot basfiolen dundrar.

Bäst han sjunger,
Hes och tunger,
Slår han sitt bröst.

Se, bröllopslaget undrar,
När han dundrar
På Sanct Paulus,
David, Saulus
Och vårt syndaklot.
Marsch! Valdthornet klingar . . .
Nu det vexlas ringar —
(Musköt för fot!)

Ringen tog magistern mot.

Kors — brudens hvita handske sprack!

Brudgummen svär och gråter.

Stolt marskalken
Bär fram kalken
Med frontignak:

Skänkskåpet han upplåter . . .

Bruden gråter!
Först drack presten,
Bruden resten,
Och brudfrämman neg.
(Gevär! Håll jemna leder!)
Herr magistern vrede
Skull' ta' ett steg,

Vips, damp han i vrån — och teg.

Sist vanka slängar hvar om ann . . .

Nu träter bröllopsvakten!

Men korpralen
Går i salen,
Slår allt han kan,

Med glaset stampar takten.
 Bröllopsvakten.
 Sköflar faten.
 Och den saten
 Brudgummen var kåt.
 Ståtligt på det sättet
 Rövvas lasarettet:
 En tog en plåt,
 Presten två. Se'n skildes de åt.

N° 41.

Fredmans Epistel

vid ett tillfälle, då Christian Wingmark miste sin natt-
 kappa i slagsmålet med Mollberg.

Mollberg satt i paulun,
 Full med fjäder och dun,
 Klädd uti en skinströja brun
 Och en väst af kattun —
 Skjortan syntes ibland.
 När med kärlet i hand
 Gubben stod, så bredbent i sand,
 Hosta' och fukta' sin tand,
 Byxbandet i byxorna sprack.
 Nu gick han till fönstret och drack,
 Skrufva' luckorna opp,
 Såg uppå stjernornas lopp.

Stugan, deri han bor,
 Är ej synnerligt stor,

Hvitlimmad och hvälfd som ett kor,
 Men utan stolar, min bror!
 Dörren är utan lås;
 Sängen liknar ett bås:
 Bolster eller kuddar... gunås...
 Intet, platt intet der fås!
 Men borta vid fönstret, bakom,
 Ligger en half-ankare — kom,
 Kom och se hvar han är...
 Skrufva upp luckan, mon cher!

Mollberg, se, hvar han står,
 Bakom örat sig klår!
 Si uppå dess knorliga hår
 Röda filtmössan... Gutår!
 Drick, betrakta, kamrat,
 Hur hans arm desperat
 Håller uti yxan helt flat,
 Bultar och sprundar ett fat!
 Mollberg, si, god morgon! »Stor tack!»
 Hvad har du i ankaren? »Rack».
 Än i stånkan, signor?
 »Idelig dubbelt-öl, bror!»

Aber, hur är det fatt?
 Du är svullen och matt.
 Mollberg, du har slagits i natt?
 Se, huru näsan är platt —
 Se, fiolen, så grann,
 Sönderslagen står han!
 Hur har väl den leken gått an?
 Valdthornet blodigt, minsann!
 »Lägg munnen till ankarn och tig —
 Bror, aldrig bli rädder i krig!
 En gång slåss jag hvart år:
 Då är min namnsdag... Gutår!»

Aber, hvarföre då
 Skall du pryгла och slå?
 »Jo, därför det faller sig så...
 Vänta, din rygg skall bli blå!
 Drick, håll truten och tig —
 Se'n befaller jag dig,
 Vid tappen var qvicker och vig,
 Sjung se'n en visa för mig...
 Kan du inte sjunga?» Åh, nej!
 »Orkar du då dansa med mej?
 Du är Luxemburg stor,
 Och jag är fan, kära bror!»

»Dansa, Wingmark! Alarm!
 Jag skall hålla dig varm!»
 Aj aj, aj aj, aj aj, min arm!
 Aj aj... Nattkappan — hvad harm
 Mollberg, skona mitt blod —
 Släpp nattkappan, var god!
 Aj aj, aj! Du bränvins-marod,
 Rättnu så repar jag mod!
 Nå nå, jag skall klaga för mor:
 Nattkappan i trasor, min bror!
 Mollberg... släpp mig... farväl...
 Hustru min slår mig ihjel!

N° 42.**Fredmans Epistel**

rörande kortspelet på klubben.

Re'n kalad jag spår — och tror,
 Förhand har du, Mollberg, bror...
 Knäpp af ljusen... Du skall fria,
 Ropa tria,
 Kära bror!
 Klöfver ess... Gutår — bekänn!
 Tuan, trian... Skål, min vän!
 Kungen, högst, för högsta ordet.
 Trumf i bordet!
 Såg du den?

Sötaste mor Wingmark, mor Wingmark, stick öfver
 Mera klöfver, :||:
 Mera klöfver än!

Ulla, klädd i grått och grönt,
 Med sin lifrock lyser skönt;
 Halsen med ett perlband randas,
 Bröstat andas,
 Hvitt och skönt.

Hur står spelet? Spela du!
 Ruter fyra, klöfver sju,
 Kungen, damen, femman, sexan!
 Tvi den hexan
 Hjerter fru!

Gråt inte, bror Mollberg — hvad hjälper, du tjuter?
 Mera ruter! :||:
 Hvem skall blanda nu?

Spader knekt . . . nå, det var bra!
 Bums den ville Ulla ha.
 Esset föll ej, det var felet!
 Låt si spelet,
 Hvad vi ha!

Nej, stor tack — förlåt, jag ber . . .

Skål — låt esset falla ner:

Mins, i förgår hvad kalader!

Mera spader,

Spader mer!

Ruter, mera ruter! Låt hjerterna damma!

Stramma, stramma! :||:

Syster Ulla ger.

Lilla Ullas vackra hand

När den skymtar fram ibland,

Båda korten lust och löjen:

Fröjas nöjen
Käns ibland.

Se, hur småögd Ulla ler,
Hur hon sitter och ser ner!
Och på fingret, se, juvelen
Mellan spelen
Strålar ger!

Ropa — hvem skall ropa? Jo, Movitz . . . Släpp stopet!
Gissa ropet? :||:
Ruter tre, jag ber!

Men, mitt herrskap, titta ut —
Öppna fönstret en minut!
Vintrens skärpa tycks bortrinna
Och försvinna
Hvar minut.

Nå, mor Wingmark, se hur täckt
Stjernan tindrar i sin fläkt!
Si, hur mån på himlen lyser —
Vattnet fryser
Vildt och fräckt!

Svep om dig saloppen — ack, dog' du, min Ulla,
Tårefulla :||:
Stod' då all vår släkt.

Si hvad slädar syns på sjön,
Som vid bjellrors klang och dån
Trotsa böljan, tills hon bister
Sönderbrister
Med ett dån.

Si den hästens varma länd,
För den gyllne slädan spänd,
Hur han mod i språnget hemtar,
Hur han flämtar,
Dyr och känd!

Hej, titta åt skogen — si, bönderna åka,
 Le och språka, :::
 Hålla pipan tänd.

Si den gula kampen brydd,
 Med de ljusblå tofsar prydd!
 Minsta sats kan ögat gläda —

Ingen släda

Är så prydd.

Wingmarks fåle löper kapp
 Som en ren framför en lapp.
 Klang, det klingar uti isen —

Han surprisen

Undanslapp.

Pojken der på skridskor han klingar i viken,
 Djerf, nyfiken :::
 Efter några rapp.

Än den hingsten i fullt sträck,
 Hur han löper, ung och käck;
 Brun och vit med svarta fläckar,

Ibland skäckar

Rar och täck!

Men den hvita gångarn der,
 Som de gröna seldon bär,
 Märk, hur snällt han går i dansen,

Fläktar svansen,

Stolt och tvär!

Hör, långt ut på sjön åkarn släss och kör sönder —
 Full bland bönder, :::
 Åkarn fullast är.

Vargar tjuta öfverallt . . .

Re'n det snögar och blir kallt.

Stäng till fönstren, tänd på brasan —

Som i Kasan

Är det kallt.

Märk, hur skogens toppar små

Luta sig helt silfvergrå!

Bygdens fält och blomster-sängar,

Berg och ängar

Gömmas må.

Mollberg, ta' fram flaskan — jag ryser, jag fryser,

Ack, jag ryser :::

Och kan inte gå.

Lyss åt luckan, hur det yr,

Hur det smattrar, sprids och flyr!

Eol stormar, luften tjocknar,

Stjernan slocknar,

Månen flyr.

Derför i så lustigt lag

Och på en så kulen dag

Låt oss Bacchi safter prisa

Med en visa —

Glasen tag!

Kling klang för min flicka, så trogen i nöden.

In i döden: :::

Hvem skall blanda? »Jag!»

N° 43.

Fredmans Epistel

till Ulla Winblad, skrifven vid ett ömt tillfälle.

Värm mer öl och bröd —
 Län madam Wingmarks kanna!
 Lägg kummin i, Susanna!

Värm vår stora kopparpanna Fin.
 Illene-röd!
 Fort bädda en säng
 Med svandun, silkestäcken!
 Gesvindt, precist på fläcken

Vagga, stol och messingsbäcken
 Skaffa i fläng!
 Stäng dörren, stäng!

Fäll gardinerna helt sakta . . .
 Astrild, kom, din nymf uppvakta,
 Kom och hennes glans betrakta —
 Hennes känslor vänta ömt ditt understöd! D. C.

Rhenskt vin, mjölk och mjöd,
 Mer ölostvassla, kära!
 Mer socker, ingefära —

Allt hvad skönt hon vill begära!
 Lätta dess nöd!
 Sjung nymfen en sång!
 Dess hjerta ängsligt brinner. Fin.
 Det blod, derinne rinner,
 Snart en ljuftig svalka finner,
 Delar sitt språng.
 Skönhet, hvad tvång!

Tusen dödar kring dig stimma;
 Ända i din kärleks-timma
 Måste du en död förnimma —
 Masken, dold i blomman, bådär blommans död. D. c.

N° 44.

Fredmans Epistel

öfver Bredströmskans och Movitz' melankoli.

Movitz helt allena
 På Tre Liljor satt en gång.
 Harpan mellan bena
 Glimmar bred och lång.

Fin.

Roligt se hvar sena
 Och hvart finger i fullt språng
 Öfver harpan skena
 Under klang och sång.
 Harpan var förgylld och grön,
 Prydd med myrten, tusenskön,
 Med en cherubim utmålad,
 Prålad
 Utaf Hoffbros vackra rön.

D. C.

Harpans klara läten
 Rör till andakt hvar person
 Ifrån herdars säten
 Upp till gudars thron.
 Verlden blir förgäten,
 Hjertat blöder vid hvar ton:
 Sjelfva engla-fjäten
 Käns i själn, och hon
 Gaf nu Movitz dubbel prakt:
 När han söng mot afgrunds makt,
 Slog ackorder efter noten,
 Foten
 Hördes inte stampa takt.

Fin.

D. C.

I sitt stoft med tårar
 Movitz ligger lik — må gjordt!
 Hvem dess hjerta sårar,
 I min sång blir spordt.
 Kör i Bacchi färar
 Upp till Fröjas myrtenport,
 När du dig utkorar
 Någon brud så fort!
 Drick ej mera än du tål:
 Tänk på dina göromål,

Fin.

På din Kloris, der hon ligger
 Pigger,
 Visar dig sin blomsterskål!

D. C.

Movitz ville blänka
 Uppå Astrilds vädjoban,
 Råkte på en enka,
 Väl försökt och van.
 Lat och full, kantänka,
 Låg der Movitz hela da'n:
 Honom lyfta, sänka
 Måste ske med kran. —
 När han nu — förstå mig väl —
 Skulle eldas i sin själ,
 Somna' han mot väggen krumpen,
 Trumpen
 Som en gammal Bacchi träl.

Fin.

D. C.

Bröder, om er lyster
 Till att veta hvem hon var,
 Så är hon en syster
 Till bror Bredströms far,
 Eljest blek och tyster,
 Säffig uti tal och svar,
 Men förträffligt yster,
 När hon bröllop har. . .
 Saken blef nu slutligt den:
 Movitz gaf hon djefvulen.
 Derfor han vid harpan åter
 Gräter,
 Spelar psalmen om igen.

Fin.

D. C.

№ 45.

Fredmans Epistel

till fader Mollberg rörande hans harpa och tillika ett slags
ad notitiam att Mollberg led oskyldigt på krogen Rostock.

”Tjenare, Mollberg! Hur är det fatt?
Hvar är din harpa? Hvar är din hatt?
Ack, hur din läpp är klufven och stor!
Hvar har du varit? Svara, min bror!»

Till Rostock, min far,
Min harpa jag bar.
Der börjas krakel
Om mej och mitt spel,

Och bäst jag spelte — pling plingeli plång —
Kom en skofickare, hjulbent och lång,
Högg mig på truten . . . Pling plingeli plång!

»Hur såg han ut?» Jo, surögd och klen,
Svarta skinnbyxor, mörkblåa ben,
Uppfästad hatt med guldtråns och band,
Randiger nattrock och käpp uti hand:

Just så såg han ut.
På västen ett spjut
Satt i ett gehäng;
Och när han blef sträng,

Slog han i verksta'n — pling plingeli plång —
Så att der darra' båd' fällbänk och säng,
Fönster och dörrar . . . Pling plingeli plång!

Jag satt och spelte, nykter och sur,
Drottningens polska i Polen, G dur.

Rundt kring mig satt förståndiga män:
Den drack ett stop, ett halfstop drack den.

Men hur det var fatt,

Slog en af min hatt;

En ann sa' åt mej:

»Hvad fan angå dej

Polens affärer?» Pling plingeli plång!

»Spela ej polska, men lär dig en gång.

Ha tand för tunga!» Pling plingeli plång!

Hör, min Mecenas, hör hvad som sker!

Jag satt så nöjd och drack mitt kvarter,

Talte helt högt om Pol'ns konjunktur:

»Veten, go' herrar», sa' jag, och drack ur,

»Att ingen monark

I verlden så stark

Förmår i sitt land

Förbjuda min hand

Att på min harpa — pling plingeli plång —

Och det så länge der finnes en sträng,

Spela en polska!»... Pling plingeli plång!

Nu satt i vrån en gammal sergeant,

Tvånne notarier och en stånddrabant.

De ropa: »Slå — skoffickarn har rätt:

Polen är straffadt, dess öde utmätt!»

Ur skrubben kom fram

En vindögd madam,

Slog harpan i kras

Med flaskor och glas.

Skoffickarn högg mig — pling plingeli plång —

Bak' uti nacken en skårsa så lång.

Der har ni saken... Pling plingeli plång!

Rättvisa verld! Nu frågar jag sist:

Led jag ej orätt? »Mollberg, jo visst!»

Lider jag ej oskyldigt? »Gutår!»
 Harpan är sönder och näsan är sår.
 Tvi sådan förtret!
 Ej bättre jag vet
 Än fly ur mitt land
 Med harpan i hand,
 Spela för Bacchus och Venus — kling klang —
 Bland virtuoser ta' stämma och rang.
 Följ mig, Apollo . . . Pling plingeli plang!

N° 46.

Fredmans Epistel

huru Mollberg skall bjuda till begrafning efter mutter på krogen Wismar och om hans affärd ifrån sterbhuset.

U
 Undan ur vägen, ge rum för kurirn —
 Gå ur vägen för Mollberg utan stryk och tvång!
 Pitsch! Hör, han smäller med piskan . . . allons . . .
 Sitter rak i sadeln som en stång!
 Rocken uppfästad, på hatten kordong,
 Med pistoler i bältet och en stor bassong.
 Pitsch! Hör, han smäller i flygande språng
 Och med hatten viftar än en gång!
 Tyst, nu i ring
 Rundt ikring
 Han galopperar i harmen:
 Än guppar han
 Af och an,
 Helt lik en rusig man.

Mollberg — märk — har flor om armen
 Och uti pistolerna flor.
 Bröstkuketten — märk — i barmen
 Gjord af buxbom, bror!
 Se, hur han tar upp sin lista,
 Hör, hur han nu läser käck:
 »Primo vin . . . Secundo kista . . .
 Tertio tages konfekt.»

Undan ur vägen! Adjö och allons!
 Vänta, Mollberg, håll tygeln, stanna lite der!
 Pitsch! Hör, han smäller och hojtar och svär!
 Kan du vänta, Mollberg, jag begär!
 Riddar sanct Göran, hvad är din affär?
 Vill du spänna på draken? Säg mig hvad det är!
 Pitsch! »Till begrafning jag bjuder, mon frère,
 Klockan sex i afton ungefär.

Vet du ej, bror,
 Krögarmo?

På Wismar dog klockan fyra?

Jag är befallt
 Öfverallt

Att rida — hej, gevalt!
 Mollberg skall allting bestyra,
 Köpa strufvor, skaffa musik,
 Tigga svepning, lampor hyra
 Och gå framför lik,
 Skölja glas och stå vid disken.
 Låt se listan — ingen nöd:
 Quarto pontak . . . Quinto fisken . . .
 Sexto saffransbröd.»

»Undan, för tusan — det pinglar och slår
 I klockstapeln vid Olof . . . Karl'n är borta re'n.

Pitsch! Hör, han smäller med piskan i sten
 Och ger sporren med sitt högra ben . . .
 Men mina tårar, mitt hjerta till men,
 Börja tillra — här står jag arma nu allen.
 Mutter på Wismar är stelnad och klen:
 Nu med englar delar hon sitt sken.

Sådan madam
 Ta' mig fram,
 Som nån'sin borgar så mycke!
 Nu är hon kall
 Som kristall,
 Mitt bröst dess fotapall.
 Hennes fågring vann mitt tycke,
 När hon satt vid krogdörrn ibland
 Med bindmössa, krusadt stycke
 Och ett glas i hand.
 Hennes ögon jag berömmar —
 Men dess hvita barm . . . hi hi . . .
 Gör att jag allt skönt fördömer
 Och vill ensam bli.

N° 47.

Fredmans Epistel

angående Mollbergs återkomst till sterbhuset på
 krogen Wismar.

”Kommer inte Mollberg?» Jo, nyss på stund
 Så gnägga' hans fåle vid dörrn på Grönlund:
 Der stod han och vexla', med pipan i mun,
 Och klappa' sin lurfviga hund.

Klädder var han i sin mörkblå syrtut,
 Med bälte kring lifvet, pistoler och spjut.
 Stolt floret kring armen var slängdt med en knut,
 Som bröts i en blomma till slut.
 Mosters Brunte på Wismar, långhalsig och ful,
 Stod och sörpla' ur tunnan i krögarens skjul
 Mot en resvagn med knektar, mångfärgad och gul,
 Med söndriga skenor och hjul.

Helsa, kamerater! Gubben är känd:
 Se der hvar han kommer, högbröstad och spänd!
 Pitsch! Hör hur han smäller med piskan på länd!
 Pitsch, pitsch! Hör, han smäller i gränd!
 Se hur håret fladdrar baktill och fram,
 Med små papiljotter uppveckladt på kam!
 Stigbyglar och sporrar kolsvarta af dam,
 Och fålen så spak som ett lam.
 Hurra, Mollberg! God morgon! »God morgon, kamrat!»
 Säj, hvad har du i korgen? »Konfekt och suckat,»
 Än i byttan på armen? »Kålrötter, spenat
 Och finkel, ett stop, delikat!»

»Bror, uti fullt sträck till Nyboda krog
 Jag flängt, se'n i Brännkyrka tio hon slog.
 Der smorde jag klockarn, och — bror, det var nog —
 Fem supar i qvarten han tog.
 Vägen, vet ni, gossar, huru den var?
 Jo, sumpig med gyttja . . . gutår, kära far . . .
 Hvar herrgård nedrutten, eländig och bar,
 Och skogen durchsigtig och klar.
 Platt omöjligt att finna en enda röd grind --
 Bara törnen och tistel och tufvan helt trind:
 Tomma sjöar med nordan och kylande vind!
 »Gutår! Jag blir surögd och blind.»

»Der är för madam, som ligger på bår,
Ett lakan till svepning... Låt si hvad i går
På listan jag pricka'... låt si hur der står —

Slätt inte mitt minne förmår!

Fisken dansar qvick i katsen — och här
I knytet låg kringlorna... Gudar, jag svär:
Hvad glömde jag gossar, på listan! Si der:

Processen och kistan, mon cher!»

Tog du bränvinet då? »Jo, i skrubben jag gick —
»Si på färgen... hvad tycker du?» Allt i godt skick,
Tag din frukost, bror Mollberg, beställsam och qvick,
Och torka din fåle och drick!

№ 48.

Fredmans Epistel,

hvaruti afmålas Ulla Winblads hemresa från Hessingen
i Mälaren en sommarmorgon 1769.

Solen glimmar blank och trind —
Vattnet likt en spegel!
Småningom uppblåser vind
I de fallna segel:
Vimpeln sträcks, och med en år
Olle på en höbåt står;
Kerstin ur kajutan går,
Skjuter lås och regel.

Stålet gnistrar, pipan tänds,
Olle klår sitt öra,

Rodret vrides, skutan vänds,
 Gubben har att göra.
 Under skarpa ögonbryn
 Grinar han mot soln i skyn:
 Kerstin, gubbens hjertegryn,
 Skall nu seglen föra.

Seglen fladdra, skutan går,
 Jerker tar sin lyra:
 Lyran brummar, böljan slår,
 Allt med våld och yra.
 Skutan knarkar, bräcklig, gles,
 Vimpelns fläkt i toppen ses.
 Tuppen gol så sträf och hes —
 Nu slog klockan fyra.

Movitz, stöt åt dem i lurn,
 Som på skutan fara!
 »Olle du, hvad kostar tjurn?»
 Lyssna hvad de svara!
 »Hör, hvar är ni hemma, ni?»
 'Ifrån Lofön komma vi
 Med grönsaker, silleri,
 Mjök och äpplen klara'.

Si, en julle skymtar fram —
 Marjo åran lyftar:
 Med sin löfbrodd, mjök och lam
 Hon åt tullen syftar,
 Har i knä' en bytta smör,
 Körsbärs-korgar frammanför.
 Marjo nu sin lofsång gör,
 Snyter sig och snyftar...

Ulla Winblad, skratta, sjung.
 Spritt vid solens strålar!

Gäspa ej, lös upp din pung,
 Tag fram band och nålar!
 Fästa din salopp igen . . .
 Nös du? Prosit, lilla vän!
 Si, der har du Hessingen,
 Gröna trän och pålar.

Ulla, fästman på dig ser!
 »Kom, min Norström lilla,
 Sätt dig bredvid mej, sitt ner —
 Fritt din låga stilla!»
 Vi ha alla lika rang.
 Lustigt — hör basuners klang!
 Prosit och kontentemang!
 Dyrbar ögonvilla!

Kon i vassen skylt sin kropp,
 Snärd i våta tågen;
 Bruna oxen kastar opp
 Himmelsblåa vågen.
 Ängen står i herrlighet:
 Kalfven dansar, yr och fet;
 Hästen tumlar, stolt och het,
 Svinet går i rågen.

Vid ett träd uppå en slätt
 Syns en skytt förbida
 Dagens gryning, klar och lätt,
 Fogelns sång och qvida:
 Bakom trädets tjocka stam
 Bössan syns och skymtar fram —
 Hunden, trogen som ett lam,
 Står vid skyttens sida.

Morgonsupen, Movitz, går!
 Ljufdigt böljan svallar . . .

Ser du Ekensberg? Gutår!
 Hör, hur folket trallar!
 Der framsätter en sin fot —
 Klotet kägloerna slår mot:
 Hör du, dunsen af hans klot
 Uti bergen skallar!

I en löfsal kring ett stop
 Några bussar skratta,
 Ropa: »Trumf!» och allihop
 Uti stopet fatta.
 Somliga med sträckta ben
 Sofva godt och snarka re'n,
 Hvila hufvu't mot en sten
 På en blomstermatta.

På den klippan — der vid strand —
 Sjelf chinesen prälar,
 Bildar af en näfve sand
 Skönsta blomsterskålar:
 Uti leret brännes in
 En Apelles' pensel fin . . .
 Ulla Winblad, min kusin,
 Ser du, hur jag målar!

Såg du nu Marieberg,
 Så se längre neder:
 Med en gul och bleknad färg
 Sig ett tjäll utbreder.
 Fönstren glittra . . . kännen I
 Ej salpetersjuderi?
 En gång, Ulla — raljeri —
 Palten dit dig leder.

Fällom lodet på vårt djup,
 Gäs pa ej och nicka,

Sof ej, öppna flaskan, sup,
 Bjud mamsellen dricka!
 Vakna, Movitz! Ser du ej
 Lazari palats — så säj!
 Akta näsan du på dej
 För hvar vacker flicka!

Tornens spetsar blänka re'n:
 Kors och tuppar glimma.
 Morgonrodnäs klara sken
 Syns i vattnet strimma.
 Barnet leker gladt vid strand,
 Samlar stenar i sin hand,
 Slungar stenen dit ibland,
 Der som gässen simma.

Lossa tågen, seglen fäll!
 Re'n syns Skinnarviken
 Med dess kojor och kastell,
 Branta berg och diken.
 Under små kolsvarta tak
 Gnälla pumpar, eld och brak —
 Hästen sträcker foten spak,
 Gnäggar, rädd för spiken.

Med sitt klappräd nervid strand
 Pigan står så kåter,
 Knyter till sitt förklädsband
 Och sin barm upplåter:
 Barbent hon på bryggan står,
 Räknar slagen, klockan slår,
 Flitigt sig på benet klår,
 Svettig, sur och våter.

Allstäds godt, men hemma bäst!
 Sakta — låt oss unna

Vattukörarn med sin häst
 Hvälfva om sin tunna!
 Kärlet glittrar, hjulet går,
 Sprundet sprutar, hästen slår . .
 Om den prakt för ögat står,
 Sjunge de som kunna!

Jeppe tutar, trumman går,
 Böneklockan klämtar.
 Sotarn svart i skorsten står
 Hviisslar, sjunger, skämtar.
 Bagarn sina korgar kör,
 Smeden re'n sin slägga rör,
 Re'n båd' knekt och granadör
 Vid geväret flämtar.

Skyndom dit vår hydda fins,
 Gömmom not och flöte!
 Stöt uti basun och mins
 Detta glada möte!
 Farväl, Jörgen, Truls och Hans!
 Farväl, flickor, spel och dans!
 Ulla tog sin myrtenkrans
 I Neptuni sköte . . .

Norström stjelper sin peruk
 Af sin röda skalla,
 Och min Ulla, blek och sjuk,
 Lät sin kjortel falla,
 Klef så bredbent i paulun,
 Movitz efter med basun.
 »Maka åt dig, Norström — frun
 Hör ju till oss alla!»

N° 49.

Fredmans Epistel

angående landstigningen vid Klubben i Mälaren en
sommarafton 1769.

Mamsell Ulla, märk, mamsell,
Hur vårt månsken nu i qväll
Täckt försilfrar och bestrålar
Grindar, pålar,
Berg och tjäll!

Mälarns bölja, lugn och skär,
Tyst en mängd af kölar bär,
Öfversvallar
Fält och vallar,

Som försvinna här och der.

Syster, se nu ditåt hvad jakter och sumpar!
Skepparn pumpar, :::
Solbränd, tyst och tvär.

Se hvad åkrar rundt kring sjön,
Som af tusen blommors frön
Ge en vällukt rundt kring stranden
Och åt handen
Arbetslön!

Kors, hvad många Bacchi kök —
Ur hvar klyfta syns en rök:
Minsta vinkel

Osar finkel,

Minsta bro bär fulla ök.

Mollberg, styr då ditåt . . . åt bryggan till venster!
Re'n sitt fenster :::
Öppnar fader Hök.

Titta ditåt... dit... åt strand...

Utåt sjön... på venster hand...

Dit, midtöfver, åt det huset,

Der som ljuset

Syns ibland...

Nej, min ros, min sockerbit,

Ditåt, der jag pekar... dit...

Dit, åt skogen,

Åt den krogen

Med en skorsten röd och hvit,

Dit, der som torparn med ljustret vid kullen

Står i jullen, :::

Han, som koxar hit!

Ljufva vindar, blåsen opp!

Hissa vimpeln högt i topp,

Låt nu seglen fladdra, fläkta!

Vi ä' äkta

I vår tropp.

Klang, vid valdthorns glada ljud

Låt oss prisa vinets gud!

Vid det ropet

Rör på stopet,

Värm upp ådror, blod och hud!

Drick, lilla min syster! Drick, Mollberg, i botten!

Klang, hör skotten :::

För vår lilla brud!

Lägg i land vid krogen... »Hvar?»

Just vid dörrn. Gör skutan klar!

Der står krögarn med sin qvinna:

Tjenarinna,

Kära far!

Tack för sist... Skål... Lägg i land!

Wingmarks mor, ta mig i hand,

Svep om kappan,
 Stig på trappan,
 Skrapa tofflorna i sand!
 Kapprockar och knyten, matbylten, kantiner,
 Öl och viner :||:
 Hemta upp från strand!

Jeanna tappa' sin rubin . . .
 Aj, mitt örhäng' tog kusin!
 Lottas muff låg i sängtäcket
 Och på däck
 Violin.

Pappas handskar — jag blir sjuk —
 Svepta i en mangelduk
 Låg på skutan
 I kajutan

Bredvid morfars piskperuk . . .
 Sötaste bror Peter, ack, jemmer, peruken
 Låg i duken :||:
 Pudrad, stolt och mjuk!

Stöt ej basfioln, kamrat,
 Stjelp ej kull vårt voffelfat!
 Bär smörbyttan under armen,
 Brynt i varmen
 Som suckat!

Si'ken tårta, bränd och stel,
 Strödd med socker och kanel,
 Med bruneller,
 Karameller

Och ansjovis till en del!
 Låt oss nu bli glada och rasta en timma
 Slåss och stimma :||:
 Under sång och spel!

Fader Hök, din skål hvar dag!
 När du ler, så skrattar jag.
 Nå, kom, väds, du flaskan fatta —
 Jag må skratta
 Åt ditt lag.
 Tag vårt sällskap i ditt skygd,
 Skänk oss af din varma brygd!
 Dina safter
 Ge oss krafter
 Och förskingra köld och blygd...
 Men hör hur det blåser! Fäll seglen, fäst slupen!
 Tack för supen! :||:
 Vivat Bacchi bygd!

№ 50.

Fredmans Epistel

om dess sista ögnkast på Ulla Winblad vid hennes återfart ifrån Djurgården.

F
 ebus förnyar.
 De gyllene skyar,
 Kring städer och byar
 Bestrålar vår syn:
 Hästarna blänka,
 I vattnet sig sänka,
 De stampa och stänka
 Och gnägga till skyn.
 Åskan bullrar,
 På molnena kullrar.
 Diana re'n knallar
 Bland ekar och tallar.

Fin.

Der blixten ljungar,
 Sjelf Jupiter gungar
 Bland gudar och kungar
 I vattubryn.

D. C.

Hästarna lyfta svansar
 Med fläktande man.
 Sjelf Neptun dansar
 Med gaffel kring ocean.
 Hjeltarna fälla lansar —
 Sin pipa tar Pan.

- - - Korno

På kärleks ban
 Syns med bloss och kransar.
 Båd' engel och morian.
 Böljorna glittra, gunga:
 Tritonerna blåsa, sjunga.

Korno - - - Ulla Winblad!

Korno - - - Ulla Winblad!

Kärlek dig öfvervann.
 Mars sjelf med guldgaloner,
 Står blodig och grann.
 Och uti bergena tänds kanoner
 Af hvar en Neptuni man.
 Gastar och kupidoner
 Omfamna hvarann . . .

Men Ulla syns — skrålen, postiljoner! - - - Korno.

Skeppsklockan skurrar —
 Man pumpar och surrar.
 Holländaren hurrar
 Med hatten i hand.
 Engelsman skjuter —
 Hvar knall fler' minuter
 Ett eko utgjuter
 Bland bergen vid strand.

Fin.

Se på stäten:
 Se Ulla i båten!
 Dig böljorna skaka
 Från Pafos tillbaka.
 Gupp, gupp, min Fröja!
 Jag skådar din slöja,
 Din himmelsblå tröja
 Med röda band. D. C.
 Hurra! Håll flaskan, luta,
 Kringsvinga din hatt
 Och, Movitz, tuta - - - Korno.
 Vid gastarnas sorl och skratt!
 Hej, från en gammal skuta
 Det blixtrar så matt...
 Är du besatt —
 Akta dig, de skjuta!
 Hurra, hvad de sjunga gladt!
 Solen i ögat sticker.
 Blås, Movitz, när Fredman dricker!
 Korno - - - Ulla Winblad!
 Korno - - - Ulla Winblad!
 Hurra! Hurra! Hurra!
 Neptun, min nymf, galanter
 Befallt böljorna
 I dag från Djurgålns förstörda kanter
 Dig lyfta och stilla dra.
 Fäll dina engageanter —
 Saloppen nu ta!
 Farväl, min nymf! Blåsen, musikanter! - - - Korno.

№ 51.

Fredmans Epistel

angående konserten på Tre Byttor.

Movitz blåste en konsert
 På Tre Byttor en afton se'n balen var sluten.
 Hvarje ton liksom en ärt
 Den föll så kullrig och rulla' ur truten.
 Först höll Bergen en harang,
 Se'n sjöng Ulla ett par utaf Filzens duetter,
 Vid ett ackompanjemang
 Utaf två flöjter och sex klarinetter.
 Hör båd' folk och få, - - - Klarin.
 Orfei oboe! - - - Klarin.
 Låt oss vara glada, barn,
 Och klappa systrarna hvar på sitt knä!

Mollberg satt uppå sin stol,
 Jemt med fingren han drillar och flög som hin håken:
 På sin stora basfiol
 Han spelte solo och surra' med stråken.
 Bravo, hör en fantasi
 Ur B moll, ur G dur . . . en arpeggio, jag tackar!
 Hurra, hurra och slå i —
 Vi skola dansa och slåss som polackar!
 Blås nu, Movitz. gällt! - - - Klarin.
 Bravo, det var snällt, - - - Klarin.
 Bravo, bra, bravissimo!
 Hej, låt oss lefva vällustigt och sällt!

Röd om näbben som en tupp,
 Stod nu Movitz, slog takten och stampa' och ropa':
 »Blås en air utaf Galuppi!»
 'Utaf Galuppi!' skrek straxt allihopa.
 »Hej», sa' Bergen, »ge oss vin,
 Ge oss öl uti byttor! Hej, lustigt kurage!
 Systrar, hör min violin —
 Kom, dansa polska och sjung, ert bagage!
 Blås nu, Movitz ... jo ... - - - Klarin.
 Bra, bravissimo! - - - Klarin.
 Hvem har nånsin kunnat tro
 Att du skull' födas Olympen till ro!»

Ulla sjöng en liten air —
 Hvita bröstet det svälde och lyfte halsduken.
 Wingmark med sin flöjt-travär
 Han stod och smålog och riste peruken.
 Bergström stod i vrån och drack,
 Stämde qvinten, plang, plang, satt fiolen under armen.
 Ulla sjöng. Han ropa': »Ack!»
 Och flög så nymfen burdus uti barmen.
 Bullra inte der! - - - Flauto.
 Håll din trut, ma chére! - - - auto.
 Låt oss höra ännu mer!
 Åh, kära Wingmark, blås mer flöjt-travär!

Wingmark såg ut ackurat
 Som på solfjädrar, der man en herde ser lipa,
 Som i lunden står så flat
 Och har i truten sin ljusgula pipa.
 Hatten satt uppå en sned,
 Bruna västen var uppknäppt, uppdragen på magen.
 Stundom, när han flöjten vred,
 Så nicka' hufvu't och fläkta' uppslagen.

Sörj, Bacchi män och qvinnor!
 Charlotte, Charlotte
 Bland Fröjas trogna tjenarinnor
 Till en afund för gudinnor,
 Gjort Movitz' frihet snärd.
 Dess ögons glans och låga.
 Hennes fågring och förmåga,
 Då hon sig på fältet våga'
 Under Kupidos båga,
 Var gudars åsyn värd. :||:

Som i den klara bölja
 Du ser, du ser
 Den ystra fisken sig fördölja
 Och sefrens hvirflar följa
 Med ryckning upp och ner:
 Så din Charlotte, min frände.
 När hon till din bädd anlände,
 Som en fisk hon qvickt sig vände:
 Hvar led en sprittning kände...
 Jag sjunger intet mer. :||:

Ack, för hvar gång jag skåda'
 Charlotte, Charlotte
 Hos fabrikörn vid rock och låda,
 Då hvar lördag hon bebåda
 Hvar balen skulle stå!
 Mig tycks, jag ser Charlotta
 Med två nystan i en potta
 Vid sin härfvel stå och mätta...
 Vips öppnas Plutos grotta —
 Och nymfen sjunker då :||:

Låt från din syn försvinna,
 Movitz, Movitz.

Hvar skymt utaf din älskarinna!
 Låt nu dina tårar rinna,
 Och ställ fiolen i vrån!
 Fly, bror, fly Fröjas skara
 Och din frihet ömt försvara!
 Förr du snärdes i en snara —
 Nu får du på krogen vara:
 Nu är du fri, min son! :||:

№ 53.

Fredmans Epistel

angående slagsmålet nedanför Danto-bommen hos T.
 en höstnatt.

Vid ett stop öl och några supar
 Fladdrar snillet mörkt och plumpt:
 Det från sin höjd sig så fördjupar,
 Att dess prål blir kallt och dumt.

Men låt oss höra

- - - V:cello.

Bergen — må göra —

- - - V:cello.

Hur vid fiolen han på Rosenlund
 Står rödblommig, frisk och sund.

Utan båd' eld och lust och tanka
 Han fiolen i famnen får,
 Blir då så trög som denna anka,
 Här vid Danto-bommen går.

Hör hur han grälar!

- - - V:cello.

Dumheten trälar,

- - - V:cello.

Dödar Olympens små qual och behag
 I hvar knäppning och hvart drag.

Än då den der, som sig nu lutar
Med en piska mot en ek,
Som åt en mängd af hundar hutar
Och betraktar korpars lek?

Längst bort vid bergen

- - - V:cello.

Synes till färgen

- - - V:cello.

Stugan helt grå, nederfallen och ful,
Och en kråka på ett hjul.

Än då den der? Han Sjögren heter,
Visitörn vid Danto-bom,
Som mellan skrindor och karreter
Smyger sig så snål och from.

Der står kamraten —

- - - V:cello.

Tolf i qvadraten

- - - V:cello.

Med smorda ögon och kippade skor,
Halfva näsor, rifna klor.

Hugg'en i skallen, vrid opp truten,
Kasta balja och gehäng,
Bryt af hans käpp, slit af syrtuten.
Flaskan för hans ögon sväng!

Han är densamma,

- - - V:cello.

Som nyss anamma'

- - - V:cello.

Slangen och pannan i Ormsaltargränd,
Af sin hud och blånad känd.

Inom vår krog, vet, glädjen andas
Och vid krogdörrn död och mord.
Vet, med ditt blod skall finkel blandas
Och din skål bli' sagd vid bord.

Forte, kanalje!

- - - V:cello.

Stäm till batalje!

- - - V:cello.

Hugg'en på truten och damma hans kolt!
Slå'n i hjernan — slå'n! »Nej, hålt!»

№ 54.

Fredmans Epistel

vid korporal Bomans graf på S:t Katarina kyrkogård.

**Aldrig en Iris på dessa bleka fält
Minsta blomma plockat
Till vällukt i sin herdes tält.**

Och dessa löfträn vid dagens ljusa rand
 Aldrig fogeln lockat
 Till Floras fest från Mälarns strand
 Aldrig hördes lärkan nånsin spela
 För att turturdufvans qual fördela,
 Som i ro ::
 Midt bland dödens pilar byggt sitt bo.

Kring denna rymden hvad qual och sorglig syn!
 Svarta kors och grafvar
 Fördunkla templets tupp i skyn:
 Än på en planka, än på en marmorsten
 Kringlor, hjul och glafvar
 Bepryda våra fäders ben.
 Trädens glesa stammar sorgligt hasta
 Att de gula löfven kring sig kasta.
 Minsta blad :::
 Döljer i sitt skygd en hvilostad.

Templet det hvilar uppå en sandig mo.
 Inom gyllene galler
 Förnäma skuggor sammanbo.
 Hjertat till rysning och örat till en harm
 Ned från Jofur faller
 Ett torndönsbrak vid klockors larm.
 I det djup, cyklopen vigen svafvar,
 Har han en gång störtat templets gaffar.
 Nu dess prakt :::
 Morgonrodnans afbild sammanbragt.

Blunda och sucka, vrid dina händer hop
 Här står Bomans kista
 Bland gråterskor med glas och stop.
 Hon med mjölkbyttan, som snyftar bitterlig
 Och vill liksom brista
 I tårars öfverflöd för dig,

Hon är en enka till den tappre bussen.
 Men de andra äro, hela skjussen,
 Mångelskor :::
 Hemma båd' på Söder och på Norr.

Kom, låt oss sjunga hvar en sin sorgesalm!
 Movitz, om du orkar,
 Förskingra hjertats ångst och qualm!
 Knäpp på din harpa för denna Bomans mor,
 Som sitt öga torkar
 Och dammar sina svarta skor!
 Nej, stick opp buteljen, bjud vår qvinna!
 Skål, madam! »Ödmjuka tjenarinna!»
 Slå i mer! :::
 »Ack, min Boman, jag dig aldrig ser!

Tack, du min Boman, tack för hvarenda dag,
 Båd' då du mig klappa
 Och då du svor med hugg och slag!
 Nå, denna hatten min solhatt blifva skall —
 Denna gardeskappa
 Blir min mantilj i alla fall.» —
 Bomans enka, håll nu opp att gråta:
 Låt nu Movitz' ljufva harpa låta!
 Glöm ditt qual — :::
 I en fällbänk välj en ny korpral!

N° 55.

Fredmans Epistel

rörande Mollbergs kägelspel hos Faggens vid Hammarby
tull en sommarafton 1770.

Så ser han ut midt bland de strålar
Solen sprider i sin nedergång:
Dufven och lång —
Håret med nålar
Bär en hatt, båd' trind och trång,
Som med kordong
Glimmar och prålar
Mellan klotets mörka språng.

Rocken är blå, uppslagen hvita,
Halsen bär svart bindel utaf taft.
Fåfångt med kraft
Skjortan fränslita:
Den är bykt i Bacchi saft.
Slå vad han haft
Kimrök och krita
Till mustascher och stöfvelskaft!

Stundom hans bild skymms af de ekar,
Som på gåln kring kägelbanan stå:
Stängd i en vrå,
Står han och pekar
Midt bland dem, som käglor slå,
Stiger på tå,
Grälar och nekar,
Att i slaget ramla två.

Pipan i mun, slanten vid foten,
 Hatten bakfram . . . Mollberg, du har rätt!
 Vik din manschett!
 (Vältra fram kloten,
 Sedan maka käglorna tätt!)
 Klotet gick rätt —
 Skål, hela roten,
 Som nu svärmar på vår slätt!

Vädret är lugnt, skyarna simma,
 Blixt och norrsken lysa vattnets plan.
 Slott och altan
 Börja att glimma —
 Mån' försilfrar kugelban.
 Stäm dulcian!
 Gyckla en timma
 För Diana, Mars och Pan!

Kring dessa plank, grindar och murar
 Eko suckar vid din sång och tal.
 Hvar näktergal
 Tystnar och lurar
 På din flöjt med ömma qval.
 Vid din cymbal
 Qvigor och tjurar
 Para sig i äng och dal.

Mollberg, gutår! Hör näktergalen
 Långt kring Nacka . . . lyss åt Hammarby . . .
 Än högt i sky,
 Än ner i dalen
 Trotsar han ditt qval och gny.
 Sången är ny —
 Sjung vid pokalen
 Floras lof med brusig hy!

Under vår ek tänd nu din pipa —
Gräla fritt i spelet kring en hvar!

Röken så klar

Ur din mungipa

Bort i ljusa hvirflar far.

Men bäst min karl

Flaskan vill gripa,

Sig ett slagregn sammandrar.

Under ett skjul bröderna krypa
Mellan flaskor och utbrända ljus.

Hatt och karpus

Glänsa och drypa.

Klotet göms i slask och grus . . .

Ur en kardus

Somliga nypa,

Andra släss om tomma krus.

Men bäst ett moln sprider sin väta,
Syns regnbågen med ett gyllne prål.

Straxt nya mål

Brödren utmäta

Under blix af blanka stål.

Tolf kring en bål

Skratta och träta,

Och två kyssas vid en skål.

Skål! Det var bom. Mollberg slog åtta.
Bom för Wingmark, ta mig den och den!

Två föll igen.

Kom, ska' vi mäta:

Udda om två halfstop än!

Bom, kära vän!

När vill du mäta?

»Ögat blott på hörnan spänn!»

Hur sa? Hva ba? Föll inte båda?
 »Hörnan föll!» Fem supar håller jag.

Bom i hvar slag!

Bom utaf våda!

Ölet gör hvar sena svag.

Klang i vårt lag!

Bacchus skall råda.

Mollberg, sjung till ljusan` dag!

Flickornas skål, milda och tvära!

Skål för den, som ingen maka fått!

Om de förmått

Oss att besvara,

Skål för dem det gjorde godt!

Slutom vår pott —

Bacchus till ära

Vi ha krans kring hjessan fått!

N° 56.

Fredmans Epistel

angående mor Maja på Förgyllda Bägaren.

Se Mollberg med svart rock och flor,
 Med rukaihvans-handskar och bockskins-skor,
 Med lurfvigt hår, svart som en mor!

Hans sorg är stor!

Bror Movitz, bror,

Hans sorg är stor,

Hans sorg är öm och stor,

Bror, bror!

Betrakta hur han modfälld står,
 Drar upp hvita näsduken vid hvar tår,
 Med handen sig för bröstet slår!

Hans ångst — gutår —

Är öm och svår:

Hans ångst — gutår —

Hans ångst blir år från år

Svår, svår.

Men Kloto med sin sax

Hon klipper som ett ax

Vår svaga lifstråd af:

Blott en hand

Full med sand

Döljer nu en fordom Fröjas vackra slaf,
 En sträng vestal, i sitt qualm, i sitt qvaf.

Men, ack, vår enkling, så bestört,
 Han håller för ögat sitt rockeskört.

Han flåsar finkel, svettas vört:

Ack, oerhördt!

Hans hus förstördt —

Ack, oerhördt!

Hans hus förstördt, förstördt,

Förstördt!

För krogdörrn dubbelt läs, min vän,
 Tillbultad med bommar och spikad se'n.

Bror, ser du skylten — ser du den?

Gullbägaren

Ej fins igen:

Gullbägaren

Den fins ej mera den.

Men, men . . .

Men Kloto med sin sax

Hon klipper som ett ax

Vår svaga lifstråd af:

Blott en hand
 Full med sand
 Döljer nu en fordom Fröjas vackra slaf,
 En sträng vestal, i sitt qvalm, i sitt qvaf.

Så sätt dig ned vid denna graf,
 Du nymf i din brånad på lustans haf!
 Betänk, en blomma bröts nu af,
 Som vällust gaf:
 Magnat och slaf
 Hon vällust gaf
 Tills hon af dödens glaf
 Bröts af.

Ja, detta stoft, som trampas här,
 En bild af mor Maja det innebär,
 Som leta' systrar med besvär
 Båd' här och der:
 Hur dags och när
 Hon sågs ju kär
 I Astrilds små besvär --
 Tvär, tvär.
 Men Kloto med sin sax
 Hon klipper som ett ax
 Vår svaga lifstråd af:
 Blott en hand
 Full med sand

Döljer nu en fordom Fröjas vackra slaf,
 En sträng vestal, i sitt qvalm, i sitt qvaf.

Bind en bukett af sippor blå,
 Bryt de narcissor, kring grafven stå,
 Jasmin, löfkojor se'n — hå hå —
 Så skänk dem då
 Åt Mollberg... nå...

Åt Mollberg då,
 Som suckar i sin vrå:
 Hå hå!
 Ack, Mollberg, gråt din vän ej mer!
 Dess stoft re'n i blomstren en vällukt ger.
 Tag din bukett och sätt dig ner,
 Drick ett kvarter!
 Din skål, jag ber!
 Drick ett kvarter!
 Låt se, om munnen ler —
 Mer, mer!
 Men Kloto med sin sax
 Hon klipper som ett ax
 Vår svaga lifstråd af:
 Blott en hand
 Full med sand
 Döljer nu en fordom Fröjas vackra slaf,
 En sträng vestal, i sitt qualm, i sitt qvaf.

N: 57.

Fredmans Epistel

om barnsölet.

Allting är riktigt klareradt och gjordt —
 Betsla din Brunte och stoppa din pipa!
 Smörj dina stöflar! »Ja, dem har jag smort.»
 Feja ditt remtyg och sporrarna slipa!
 Kan du begripa
 Hvarthän du skall fara?
 »Nej, det begriper jag inte, min bror!
 Jo, du skall ut i galopp och förklara
 Verlden en nyhet och helsa från mor.

Se på hästen, hur han dansar —

Veckla ner ditt gröna schabrak!

Din trumpet med silfverfransar

Fästa fast vid hängslorna bak!

Stig i stigbygeln och klappa på länden!

Lycka på resan . . . Låt portarna opp!

Pitsch, hör, han smäller och hojtar i gränden,

Hör, hur han blåser i gupp och galopp!

Tromb. - - - Ödmjuka tjenare!

Tromb. - - - Hurra! Farväl!

Tromb. - - - Fröjas enspännare

Tromb. - - - Sporrar sin hä!

Bida nu, Mollberg, gör halt och vänd om —

Mollberg, vänd om dig och koxa tillbaka!

Ryttare, ryttare, hör du ej? Kom,

Sporra kamelen och rustningen skaka!

Först skall du smaka

Den röda likören,

Som nyss till barnsölet brygdes af mor.

Se'n skall du, präktigt med hängslen och snören,

Bjuda oss faddrar . . . Gutår, kära bror!

»Skål!» Hvad tycks dig om den klunken?

»Bravo, bravo, dugtig och skön!

Sådan sup, väl bränd och sjunken,

Stillar magens buller och dån.

Bror, med ett handtag jag svär dig och säjer:

Nu far jag dit uti fyrsprång, du vet!

Pitsch, hvarken kyrktorn ell' rännsten jag väjer.

Farväl, go' vänner, och hör min trumpet!

Tromb. - - - Tjenare, tjenare!

Tromb. - - - »Tack, kära far!«

Tromb. - - - Som en ukränare

Tromb. - - - Rid och var snar!

Bida nu, Mollberg, och tugga ur mun!
 »Nej, jag skall spänna på berg och redutter.»
 Nej, han hör inte — han hvisslar åt hund,
 Som trippar framföre, lurfvig och butter.

Mutter hon helsa'

Och nicka' och ropa'...

Nej, han arbetar i blixtrande spräng.
 Armen åt lifvet, håll benen tillhopa,
 Linda kring hatten din silfverkordong!

Pitsch, hör piskan ner i gränden —

Pitsch, allons! Nu kommer han hit.

Hästen röker varm på länden,

Svettig, skummig, löddrig och vit.

Se, hur han slänger framstupa och nickar,

Nickar åt skyltar och helsar på stop!

Pitsch, hör, han smäller, ger öfver och hickar,

Står i stigbygeln med ögonen hop!

Tromb. - - - »Skål, fader krögare —

Tromb. - - - Gif mig besked!

Tromb. - - - Aldrig på trögare

Tromb. - - - Fåle jag red.»

Mutter hon helsar och ber dig, kamrat,
 Att du vill hedra den lilla vår planta,
 Bjuda oss faddrar och samla med stat
 Jungfrur och bussar, förnäma, galanta...

Sitt ej diskanta

Om mej och min gumma —

Peka ej fingret åt hufvu't på mej!

Pojken är lik mig och gjorder, in summa,

Borta vid Danto, det fa'n far i dej!

Samma ögon, samma miner,

Samma uppsyn, butter och tvär!

Redan pojkens näsa skiner

Likså röd som min ungefär.

Skål nu, bror Mollberg! Bjud Cajsa på Draken,
 Brita på Laxen och krögarn på Soln!
 Rid nu i firsprång, var munter och vaken,
 Smäll nu i luften ett skott af pistoln!

Tromb. Vifta med hattarna!
 Tromb. Hurra, hurra!
 Tromb. Skramla med trattarna!
 Tromb. Mor vill så ha.

№ 58.

Fredmans Epistel

öfver Kilberg, Bacchi man och ordens-officiant i templet.
 Elegi.

Hjertat mig klämmer:
 Sorgligt jag stämmer
 Qvinten på min fiol —
 Pling plang!
 Ljuset utbrunnet,
 Glaset utrunnet.
 Ej fins en enda stol —
 Kling klang!

Krogdörrn står på gafvel, mina bröder,
 Och der bakom disken ligger döder
 Kilberg . . . Ack, mitt hjerta i mig blöder!
 Klingeli plingeli klingeli plang!

Himmel, elände!
 På en bordsände
 Står ett utdrucket glas
 (Pling plang!)

Och på tapeten
 Hänger trumpeten
 (Ack, sorgeligt kalas!) —
 Kling klang!

Bortnas der i hörnet, der på spiken,
 Hänger sorgligt hela jul-musiken.
 Kilberg nu med döden är bortviken...
 Klingeli plingeli klingeli plang!

Jag vill framstulta,
 Klappa och bulta —
 Fins ingen menska här?
 Pling plang!
 Ingen i huset:
 Kullstjelpet står kruset...
 Hvad är det som står der?
 Kling klang!

Ölet ur tunnan allt utrunnit!
 Stånkan, tror jag, döden ock har funnit...
 Ja, vasserra, han den tömma hunnit.
 Klingeli plingeli klingeli plang!

Nå, som jag skådar,
 Karon bebådar
 Mig på sin svarta elf —
 Pling plang!
 Så vill jag glömma
 Flaskan att tömma
 Och hänga upp mig sjelf —
 Kling klang!

Far då väl, o verld, med all din snara!
 Bränvinsförbudet må nu gerna vara.
 Kilberg står nu bland en englaskara...
 Klingeli plingeli klingeli plang!

Korno - - - Kuttra, du lilla dufva,
 Pass på dig, grufva,
 Lyfta din hufva
 För den der munsjöörn,
 Som grälar der i dörrn!
 Sjögren, svetten af dig lackar...
 Hör valdthornet, hur det hackar!
 Hör, du nymf med hvita klackar,
 Med hvita klackar,
 Med korsett och girandoller, jag är kär,
 Burdus ditt bröst begär!

Fria i helvite, Sjögren! Kan du bli kär i ett troll med svart flanells-kjol, ett par röda boucles de nuit och en barbent fot med en utsliten triumfants-toffel? Sjögren, hör du, Sjögren, hvad tycker du om henne med gula damast-kjolen och kalmink-lifstykkeket, hon, som står barfota der och skrufvar på basfiolen? Hör du, Sjögren?... Werda? — hvem är det... Hej, der kommer en tysk... Det är en italienare, är det, med de tolf apostlarna på ryggen. Hvad kostar kung David till häst med en löpare framför sig? »Acht shtiber»... Ta mej sju tusan, alla ä' di från Bourdeaux... Gutår! Hej, flickor... Godag, herre... Gutår, herre... Dolce vino della pace... Hej, han tycker om kalase'... Än en sup... L'ira di Dio arrivera bentosto a questa città... Regera och besitta, si på dansken, hur har svänger sig! Ratsch, far lille! Sup eller ska vi banke dig! Blir du bange? »I ægte mænds horer, j rumpevrikkere, er der ingen skam i jer? Tør j raabe saadan udi bormesterens gade? Fanden selv maa logere paa raadhuset»... Gebjörnamat!... Hej, blås i trumpeterna... God dam you! How do you do... Machen Sie mir kein schpasen

nicht . . . Palla vinno ja olta tännä . . . Hurra — blås
i trumpeterna?

Korno - - - Låt nu musiken skråla!

Nymferna pråla,

Stjernorna stråla

Kring det hvälfda blå.

Låt nu trumpeteten gå --

Korno - - - Dansa bort klack och såla!

Allting vi tåla.

Låt oss afmåla

Fröjas lifsbehag

Och lydomb hennes lag!

Sjungom, bröder! Sjung min visa!

Kärlek skall mitt hjerta spisa.

Verldsbekymret till en lisa,

Ja, till en lisa.

Sjungom, systrar, nu med brödrén! Gör som jag

Och drick båd' natt och dag!

N 60.

Fredmans Epistel

till bränvins-advokaten fader Kulkus om något,
som passerat.

Sitter du ännu och ljuger

Och ur flaskan suger,

Hvälfver stopet och så sluger

Uppå spelman ser?

Kulkus, inte åt du krusar!

Parten in nu rusar.

Preses sitter re'n och snusar,

Räknar mynt och ler,
 Sporteln delar . . .
 Spelman spelar.
 Klockan är, om jag ej felar,
 Elfva eller mer.

- - - V:cello.

Bredströms kärsta illa låter,
 Niger djupt och gråter.
 Cajsa Wingmark skickar åter
 Preses ett tjog ägg.
 Upprop, Kulkus! Tag din värja --
 Du skall in och svärja.
 Kan du själen inte berga?
 Hand på boken lägg!
 »Fan är listig,
 Jag är dristig,
 Lagen klar, men rätten tvistig» . . .
 Stryk dig om ditt skägg!

- - - V:cello.

Cajsa se med stora buken,
 Hvit och ren och struken!
 Preses ruskar på peruken
 Och blir jäfvig sjelf.
 Hur han bläddrar uti lagen,
 Preses denna dagen
 Synes sjelf med Themis tvagen
 Uti Fröjas elf.

Cajsa niger,
 Fram hon stiger:
 Preses och notarien tiger . . .
 Hvälf om stopet, hvälf!

- - - V:cello.

N° 61.**Fredmans Epistel**

till kära mor på Fyrkanten.

- V:cello - - - **K**ära mor.
 Slå nu hand på kjolen,
 Hör på basfiolen,
 Dansa, tjock och stor!
- V:cello - - - **K**ära far,
 Fader Movitz, klinga,
 Låt nu qvinten springa!
 Friskt du stråken drar.
 Stryk och knäpp och sup och dundra!
 Låt hin håle stå och undra,
- V:cello - - - Hvem som är hans karl!
- V:cello - - - **M**utter, hör,
 Skaffa vin och flickor
 Båd' med smäck och brierkor —
 Allt mig lika gör.
- V:cello - - - **S**topet fullt!
 Häll i musikanten!
 Här uppå Fyrkanten
 Rättnu blir tumult.
 Hurra! Flickor och fioler!
 Brutna ben i kaprioler
- V:cello - - - På hvar fyllebult!

№ 62.

Fredmans Epistel

angående sista balen på Gröna Lund.

- Korno. - - - Movitz valdthornet proberar
 Och sin tuggbuss valkar i mun,
 Springer kring golfvet, funderar,
 Polskan i fyrkant formerar, - - - Korno.
 Städar och släss och befaller;
 Eldgafflar, skärmar och galler,
 Allting ramlar nu denna stund;
 Stolarna skjutas åt väggen,
 Hirschfångarn brynes på eggen.
 Friskt kurage på Gröna Lund!
- Korno. - - - Hvad — står du der och bekikar
 Tak och väggar, dum som en so,
 Ramar och tafior och spikar,
 Kyrktorn och sjöar och vikar? - - - Korno.
 Jo, det är vackert för öga!
 Nymfren på klackarna höga
 Höja sig och titta och glo,
 Runka på hufvu't så sakta,
 Fälla solfjädren, betrakta
 Gamla verdens lustar och ro.
- Korno - - - Titta i taket! Jag lofvar —
 Kors, hvad helgon, solar och sken!
 Hoffbro vårt öga begäfvar
 Både med englar och påfvar: - - - Korno.
 Goliath sjelf, vill jag svärja,

Med röda strumpor och värja
 Mot kung David slungar en sten!
 Absalon tumlar af öket,
 Kung Ahasverus i köket
 Ligger emellan Esthers två ben.

Korno - - - Movitz, på taflan se marken,
 Der sju nöten betade gräs!
 Der ser du Noach i arken —
 Kors, hur det regnar på parken! - - - Korno.
 Der rider drottningen Disa,
 Der kör profeten Elisa
 Upp till himla uti en schäs.
 Glasögon opp på din näsa!
 Der står historien att läsa
 Om Susanna . . . Movitz, nu läs!

Korno - - - Gapa nu, Movitz, ej länger!
 Ljusen spraka, flöjterna hörs.
 Marskalken syns med dycrerger:
 Handsken i handen han slänger. - - - Korno.
 Strufvorna glänsa af socker . . .
 Nymfren med ur och berlocker
 Putsa sig, och kjortlarna rörs.
 Alla på polskan nu vänta —
 Folket i dörrarna glänta.
 Balen öppnas . . . Snart han förstörs.

Korno - - - Movitz valdthornet nu lutar,
 Och med polska öppnar han baln.
 Rättsom han börjar, han slutar —
 Hör, hur han drillar och tutar, - - - Korno.
 Ögonen spända på noten!
 Hvar gång han pruttar, rörs foten.

Hur han stampar — kors, han är gal'n!
 Se, hvar han står i syrtuten!
 Munstycket blänker i truten...
 Och ljuskronan glimmar i saln.

Korno - - - Eko mot pelarna svarar!
 Salen hvälfd, hvitlimmad och ljus.
 Gubbarna skumpa som harar:
 Hvar med sin maka sig parar. - - - Korno.
 Somliga systrar galanta,
 Somliga stå så mockanta,
 Ropa hyrkusk, fara burdus;
 Somliga stå på en sida,
 Handskarna vända och vrida —
 Gubben Movitz bjuder dem snus.

Korno - - - Prosit, mamsell Vilhelmina!
 Håll ut ringen! Hurra! Var snäll,
 Du der på Laxen, Regina!
 Båtsmännen skratta och grina: - - - Korno.
 Toffeln på häln på dig kippar.
 Flunsig och tung-rodd du trippar,
 Allt inunder svart som ett spjäll.
 Muschen på tinningen borta...
 Armarna inte så korta!
 Håll ut ringen! Hurra, mamsell!

Korno - - - Snyt dig, din lymmel — probera,
 Profva hornet — snyt dig och blås!
 Nyfverna qvickt sig rangera,
 Prusta och nysa, spatsera, - - - Korno.
 Wingmarkens kärsta åt höger
 Skuttar med svarfvarn så tröger,
 In med föttren liksom en gås,
 Rödbrun i barmen som koppar...

Tvi dig, din skurk, så du hoppar
Med din tumstock, kappå och krås!

Korno. - - - Stampa med föttren tillika,
Klappa med händren! Klapp, klapp, klapp!
Hand öfver hufvu't, Ulrika!
Stå inte der och predika! - - - Korno.
Armarna ut, kryp inunder!
»Hvad är för konstler och funder?»
Jungfru Ulla! »Hut, trafvarlapp,
Sök dina jungfrur på gatan!»
Stöt i valdthornet, din satan!
»Smäll kanaljen, ge'n några rapp!»

Korno - - - Wingmark med stora peruken
Går och stånkar, friar och ber:
Nattkappan, stärker och struken,
Fläktar och slinker på buken. - - - Korno.
Se hur han dansar så krumpen,
Byxorna långt ner på gumpen,
Hand i sidan — futtigt maner!
Hatten på hufvu't, med glitter,
Bakfram på Wingmark den sitter!
Gubben hostar, hvisslar och ler.

Korno. - - - Stampa, kanalje . . . nå, stampa!
Håll ut ringen! Håll bara i!
Trampa och stampa och trampa —
Stöt inte krona och lampa! - - - Korno.
Släpp svarfvarn in, vrid ikring'en!
Mästare, kom in i ringen!
Stöt i hornet! Blås symfoni!
Armarna kasta på ryggen!
Tvi den der svarfvarn, den styggen!
Stöt i hornet! Bergström, slå i!

Korno - - - Folket nu farstun inspärrar . . .
 Släpp in krögarn, krögarn vår vän!
 Sig detta öl ej förvärrar:
 Skål, mina gunstiga herrar! - - - Korno.
 Hurra! Stå, hjelte, mot skotten!
 Kärlekens skål! Drink i botten!
 »Svarfvarns skål!» Kom, dansa! »Ja men!»
 Ut genom saln i förmaket!
 Dammet det står opp i taket.
 Håll ut ringen — vänd om igen!

Korno - - - Hand öfver hufvut . . . Nu börja,
 Alla, börja friskt på en gång!
 Movitz skall allting besörja!
 Valdthornet fick lite smörja. - - - Korno.
 Knacka med klackarna, flickor!
 Tvi, era dumma borickor!
 Si'ken åsna med roberond!
 Si, hur hon tiljorna mäter,
 Sminkad, i flor och korneter,
 Med mustascher, hjulbent och lång!

Korno - - - Hon är min fästmö, kanalje!
 Är hon åsna? »Ja, är hon så!»
 Runstycke, slant och medalje,
 Klang, jag nu vågar batalje! - - - Korno.
 Allting för henne jag vågar:
 Dej, din kanalje, jag sågar
 Midt i tu! »Låt flöjterna gå!»
 Här är du dam-Jan i huken.
 Släng utom fönstret peruken!
 Christian Wingmark, dej ska vi slå!

Korno - - - Hör, hur på tröskeln han stiger
 Och parlar om sin peruk!

Svarfvarns kärsta hon tiger,
 Jollrar och hiekar och niger. - - - Korno.
 Krögarn tar svarfvarn i lufven:
 Flintskallig, blodig och klufven,
 Bli'r han höflig, tålig och mjuk.
 Facklorna släckas i glansen:
 Gumman får missfall i dansen,
 Klämd och kramad, skuffad och sjuk.

Korno. - - - Håll ut ringen, Malena!
 Hurra, lustigt! Håll nu god min!
 Bergströmskan hoppar allena.
 Skena till helvete, skena! - - - Korno.
 Kors, tocke' fångmål, din satan!
 Nattyget blåste åt gatan...
 Aj, en palt står der vid gardin!
 Sluta med polskan — var tyster!
 Paltarna... Aj, kära syster!
 Tockna baler gör vår ruin.

№ 63.

Fredmans Epistel

diktad midt i veckan.

Fader Bergström, stäm upp och klinga,
 Öppna kråset för bröst och bringa!
 Vi ska dansa, vi ska svinga
 I ditt glada hus.
 Låt oss ge våra små mamseller
 Vin och sviskon och karameller!
 Pimpinella mor Maja håller
 Uti glas och krus.

Vi ä' vana att jemt traktera
 Och med glaset i hand orera.
 Fader Bergström, nu qvintilera

Under sus och dus!

Se, der dansar flickan

I sin rosenröda koft och kjol —

Hvar är nu den brickan,

Som hon bar i fjol?

Korgen med citroner

Tynger inte mera hennes arm:

Nu ibland baroner

Dansar hon sig varm.

Med solfjädren hon bröstet fläktar,
 Niger djupt och med armen fäktar,

Sockrar vofflor och dricker nektar

Under pukors larm.

Fader Bergström, re'n månen glimmar —

Nyckelharpan i rummet stimmar,

Och mor Maja vid skänken primmar

Med sin sneda trut.

Gladt på Djurgåln kring alla backar

Skymta kjortlar och hvita klackar.

Första nymf, som på dörren knackar,

Inom dörren skjut!

Långt till månda'n, I raska bröder,

Likså långt som från Norr till Söder!

Morgondagen blott oro föder

Hela året ut.

Väljom nattens sköte

Under aftonstjernans klara brand

Till vårt glada möte

Med pokaln i hand,

Och i mörkrets dvala

Res Kupidos altär, der du spör,

Bacchi källarsvala
 Drufvans ångor strör!
 Låt den dumma i oket träka
 Och den sluga sin hjerna bråka —
 Vin och flickor och Fredmans stråka
 Natten ljuflig gör!

№ 64.

Fredmans Epistel

rörande sista balen hos Frömans i Hornskroken.

Fäll dina ögon och skäms nu, din tossa —
 Komma på baler och inte ha skor! Fin.
 Dansa vid valdthorn som tungfotad klossa,
 Kalla baroner och grefvar för bror!
 V:cello --- Movitz, knäpp nu din ljuftva tenor —
 V:cello --- Din konst är stor! D. C.
 Korno --- Valdthornen hörs,
 Korno --- Stråkarne förs.
 Movitz på stolen --- V:cello
 Stämmer fiolen, --- V:cello.
 Slår eld på pipan, gömmer pung och stål,
 Röker och pustar, --- V:cello.
 Dunderar och rustar, --- V:cello.
 Hvälfver ölkannan, dricker lagets skål.

Lotta — jag tillstår — med guld-ur, din satan!
 Roben en stöld från en sparrlakans-säng! Fin.
 Brudar från Skottgränd, brudgummar från gatan,
 Tag nu hvarandra i handen och sväng!
 V:cello --- Movitz, stäm upp din skorrande sträng
 V:cello --- Och nacken släng! D. C.

Korno - - - Der dansar en.
 Korno - - - En sjökaptén.
 Talar han svenska? - - - V:cello.
 »Nej, blott holländska.» - - - V:cello.
 Se på hans isterhaka och peruk,
 Märk på hans miner, - - - V:cello.
 Se hur han skiner, - - - V:cello.
 Rödbrun i synen, med en kullrig buk!

»Hvem är den flickan, med styrman der ligger,
 Hon, som så flåsar och bröt sin korsett?» Fin.
 Lörda'n hon dansar, om sönda'n hon tigger,
 Månda'n hon hvirflar sin spinnrock så lätt,
 V:cello - - - Tisda'n står hon för kämnarsrätt,
 V:cello - - - Så snörd och nätt. D. C.
 Korno - - - Valdthornet stöt,
 Korno - - - Movitz, ditt nöt!
 Glo ej på vakten, - - - V:cello.
 Håll bara takten! - - - V:cello.
 Styrman med knifven dansar mot kaptén.
 Tig på minuten, - - - V:cello.
 Håll bara truten! - - - V:cello.
 Fan far i dej, du mister arm och ben!

Knifvarne blixtra och nymferna dåna,
 Kärpar och klingor de splittras i sky. Fin.
 Bleknade näsor med blodsår och blåna,
 Svällande kindben och koppärrig hy!
 Oboe. - - - Movitz i fönstret skådar på ny
 Oboe. - - - Med hufvudbry. D. C.
 Korno. - - - Hornen ge ljud
 Korno. - - - För vinets gud
 I Fröjas tempel - - - V:cello.
 Ger han exempel - - - V:cello.

Att han är rusig, tapper, kär och qvick.

Kärleken brinner,

- - - V:cello.

Vinet det rinner,

- - - V:cello.

Paltarna skyldra, Bacchus ropar: »Drick!»

N° 65.

Fredmans Epistel

om styrmansdottern Gretgens död på fabriken.

”Movitz med flor om armen — hålt!

I en mörkblå kolt

Kommer han så stolt.

Fin.

Svart väst, gröna byxor, nå,

Gult gehäng, hå hå,

Och stöfletter på!

Hvarifrån kommer du nu, Movitz? Ditt öga det blöder» . . .

Gevär . . . Ifrån grafölgåln på Söder.

D. C.

Jag stått i fyra timmar jemnt,

Skuffat mot och klämt,

Korsgeväret skämt.

Fin.

Krögarn i grafölgåln, den hund,

Far på Gröna Lund,

Slog en tand ur mun.

Se på, när jag talar, tändren de skallra i truten!

»Gapa . . . Oxel-tanden är utbruten.»

D. C.

Hvad harm — mitt öga går i gråt!

Uppå denna stråt

Såg jag Karons båt:

Fin.

En nymf uti Fröjas gård
 Döden, grym och hård.
 Lemnat i hans vård.
 Gretgen nedpå klädsfabriken — du henne ju kände . . .
 Gutår — är en engel nu, min frände! D. C.

(Gretgen, ack, hon till svepning har
 Fina bolstervar,
 Täckt sin slöja drar. Fin.
 Dess hand för en frisk tulpan —
 Skada att dess blan
 Lukta lite tran.
 Nattyg, klippingshandskar, fransar dess vålnad ut-
 sira . . .
 Kärlek bryter vid dess ben sin spira. D. C.

Min nymf hon skull' förlofvad bli:
 Fästman står — låt si —
 Vid artilleri. Fin.
 Kapten heter . . . vänta, hör . . .
 Det oss lika gör,
 Gretgen ändå dör.
 En nymf, vacker, hur jag henne för ögat nu vänder:
 Högt bröst, kullrig länd och hvita händer. D. C.

Den eld, som utaf himlens hand
 Gör naturens band
 I båd' våg och land, Fin.
 Brann här. Se i vår klenod,
 Se i detta blod
 Fröjas ärestod!
 Hon kall . . . Låt oss alla varma i hjertat nu vara!
 Vid glas vi vår sorgesång förklara. D. C.

№ 66.

Fredmans Epistel

till Movitz målare.

Se, hvar Movitz sitter der
 Vid sin taffa, tyst och kär,
 Ler och målar
 Med ett ljuft besvär!
 Verkstan glimmar glad och ljus,
 Full med pottor, krukor, krus,
 Glas och skålar,
 Guld och glittergrus.

Präktigt sig en ställning för vårt öga höjer,
 Der den spända duken sträckes kall och flat.
 Framför sitter Movitz och sin pensel böjer,
 Bildar en herdinna med sitt blomsterfat.
 Af dess mun, söt som suckat,
 Hvarje kyss värd en dukat.

Gubben ser för rolig ut
 Med filtmössa och syrtut.
 Penslar, stifter
 Blandas hvar minut.
 I lifstycket, hvitt och blått,
 Har han messingsknappar fått.
 Tröjan skiftar
 Purpur, gult och grått.

Af grönt sidentyg, märk, ögonskärmen prålar,
 Som den röda näsan ger en skugga grön.
 Två glasögon vid hvar tinning skjuts med nålar,
 När han tyst proberar sina färgerön.
 Movitz, gör din taffa skön,
 Drick och tag din arbetslön!

Töm din flaska, gif dig tid,
 Se'n i din olymp i frid
 Värm ditt snille
 Och din teckning sprid!
 Blunda vid hvart penseldrag,
 Gif din skönhet det behag,
 Som du ville
 På din bröllopsdag!

Än sjelf Fröja kring hans vackra ämne sväfvar,
 Än en Astrilds pil hans bröst tillintetgör,
 Än han vid den lätta penseln ler och bäfvar,
 Än inom ett rosigt flor två prickar strör...

Movitz, du ej teckna bör
 Hvad Apelles blott tillhör!

Se herdinnan, trind och snörd,
 Uppå Astrilds vingar förd,
 Hvar hon sitter,
 Stor till blod och börd!

Håret, som bland perlor knyts,
 Uti mörka bucklor bryts.

Blodet spritter:
 Ögats eld förbyts.

Bröstat sväller högt; och hvar gång nymfen andas,
 Blixtrar fram ett kors, ett hals-kors af rubin.
 Framför bröstet flor och blommor sammanblandas —
 Tröjan snörd och lifvet är af karmosin.

Knappt Apelles' pensel fin
 Bildat har så skön kusin.

Movitz i sin andakt dör,
 När han sist i vågor strör

Tvånne prickar
 Med ett flor framför.

Märk, hans eld är fin och stor:
 Täckt de gömmas i ett flor!

Gubben nickar
Och på nymfen glor.

Nymfen hon småskrattar, runkar hufvu't, tiger,
Lossar på sitt perlband, knyter sin salopp,
Fläktar med solfjädren, se'n med små intriger
Narrar gubben från sin taffla stiga opp,
Der han i sin blomsterknopp
Bildar Fröjas vackra kropp.

№ 67.

Fredmans Epistel
till mutter på Tuppen.

Fader Movitz, bror,
Spänn igen dina skor,
Kom, tag ditt valdthorn! »Jo, kära mor!»

Stampa takten och blås,
 Veckla fram ditt krås
 Och stå ej som en gås!
 Talja mustascherna,
 Min son,
 Och vältra fastagerna
 I vrån!
 Öppna kär! och sprund —
 Du är stark, din hund,
 Stolt, frodig, frisk och sund!

»Mor på Tuppen, du
 Är en ståtelig fru,
 En rasker gumma!» Hör, du filu,
 Fast jag just nu i vår
 Fyller sjutti år,
 Så vet att jag förmår
 Brottas med drängarna
 Och slåss
 Och tumla i sängarna
 Med tross!
 Se min ludna barm —
 Si'ken knubbig arm,
 Och känn hvad jag är varm!

Sätt peruken rätt,
 Valka strumporna nätt,
 Tag fram skoborsten, smörj din stöflett!
 Der i burken, du sett,
 Der står ister och fett —
 Kom, badda lädret hett!
 Fall ej på flaskorna,
 Min vän!
 Min son, knäpp damaskorna
 Igen!

Si så der . . . charmant . . .
 Nu är du galant —
 Kom, kyss din gamla tant!

Tag ditt valdthorn! »Topp!»
 Låt nu fönsterna opp
 Och blås för Fröjas präktiga tropp!
 Der ser du en vagn —
 Ge valdthornet klang
 Och gör din komplimang!
 Klappa med händerna
 (»Stor tack!»)
 Och hvissla i gränderna,
 Ert pack!
 Det gör ingenting —
 Kör med vagnen kring
 Och spring mot Ulla, spring!

Kors, hvad blomster, flor,
 Silkesstrumpor och skor
 Och guld-ur, guld-ur, guld-ur, min bror!
 Måka åt er på bron,
 Släpp nu fram den kalkon —
 Blås opp en ståtlig ton!
 Fukta pokalerna,
 Och vänd
 Och piska fiskalerna
 Ur gränd!
 Drag för tusan . . . Fan
 Far' i den sultan,
 I kjoln och falbolan!

»Jag ger balen fan,
 Alla nymfer i stan . . .
 Skenbarlig satan står i sultan

Med sin svarta klo!>
 Ä' de listiga? »Jo,
 Jo, det må mutter tro!
 Ändå om qvällarna
 Blixt full,
 Jag vältrar mamsellerna
 Ikull...
 Men god natt, farväl!>
 Kom, slå vad — i qväll
 Har Movitz sin mamsell.

№ 68.

Fredmans Epistel

angående sista balen på Grönlund.

Korne - - - **M**ovitz, i afton står baln
 Korne - - - Hemma hos Mollberg, korpraln!
 Just der du ser ljuset
 Och lyktan uppå huset,
 Der ackurat står baln. Fin.

Korne - - - Stöt i ditt valdthorn, gå på!
 Korne - - - Låt man brandvakterna gå —
 Hvad står du och undrar?
 Stor sak! Trumslagarn dundrar,
 Och klockorna de slå.
 På det mörka blå
 Den blanka månen glimmar,
 Tills om några timmar
 Stjernehalvvet strimmar. D. C.

Korne - - - Eko är stolt här i gränd —
 Korne - - - Hornet åt byggningen vänd!

- Blås den menuetten,
Som han med klarinetten
I går söng här i gränd! Fin.
- Korno - - - Ulla i fönstret der står.
- Korno - - - Tjenare, syster . . . Gutår!
Släpp oss in i salen —
Den hund, den der korpralen,
Han står vid dörrn och slår.
Släpp oss in! Du får,
Din skurk, en het batalje!
Slår du hit, kanalje,
Tar jag dig i svalge! D. C.
- Korno - - - Tack, kära syster, stor tack . . .
Korno - - - Barfota sluskar och pack!
Såg ni, ert bagage,
Att den, som har kurage,
Skall alltid in . . . Stor tack! Fin.
- Korno - - - Skål, madam Wingmark! Allons!
Korno - - - Det var en sup, som var bong!
Hurra, jag skall blåsa
Så fint som en fiskmåsa
Och dansa på en gång.
Hurra, lust och sång!
Jag mig en Kloris väljer:
Kärlek hjertat qväljer . . .
Klang, hvad vinbuteljer! D. C.
- Korno - - - Helsa nu, Movitz! »Vet hut!»
Korno - - - Bocka dig — Cajsa gick ut.
Bror, hörde du inte?
En sup hon dig påminte,
Och därför gick hon ut. Fin.
- Korno - - - Hurra, hvad strufvor och vin!
Korno - - - Herrskapet mumsar som svin.

Bergströmskan hon skrattar,
 I skinkfatena fattar
 Och tömmer karaffin.
 Och den der kusin,
 Som uppå vofflan äter,
 Hon, som är så feter,
 Säj mig hvad hon heter?

D. C.

Korno - - - Stöt i ditt valdthorn! »Ja men!»

Korno - - - Mollberg nu dansar igen,
 Färdig uppå foten,
 Liksom stod han i roten
 Och språng för fienden.

Fin.

Korno - - - Västen uppknäppter och gul —

Korno - - - Skjortan, som tvättas hvar jul,
 Fläktar uti trasor.

Med ullstrumpor och hasor
 Står han i Bacchi skjul.

Gammal, fet och ful,
 Han Bacchi kransar binder,

Visar, glad och trinder,

Sina blomsterkinder.

D. C.

N° 69.

Fredmans Epistel

om Mollberg dansmästare.

Se dansmästarn Mollberg, bröder,
 I vår krögarstuga,
 Hur mot väggen han sig stöder
 Med en röd fiol!

Konstigt har han lärt sig buga
 Och med foten skrapa —
 Aldrig såg man större apa
 I en kapriol.
 Hjelp, himmel... nå...
 Nu sprang han öfver disken
 Bums i en så,
 Der krögarmor har fisken.
 Himmel, ack, se på hur luten
 Dryper af syrtuten!
 Näsan, tätt med blommor gjuten,
 Skiner som en sol.

Ser ni krögarfar med kannan,
 Hvar han står och gluttar,
 Torkar svetten gladt ur pannan
 Och slår till ett skratt,
 När dansmästarn hjulbent skuttar
 Och kring golfvet svänger
 Och när han i taket slänger
 Opp sin trinda hatt!
 Ulla blir arg
 Och sig ur dansen kastar.
 Vild som en varg,
 Han efter lammet hastar.
 Båda skratta, båda skrika
 Med musik tillika.
 »Rak i lifvet, rak, Ulrika!»
 Ropar Movitz gladt.

»Släpp mig, farbror!» Nej, min syster!
 »Släpp, min dotter!» Inte!
 »Jag din hjerna sönderkryster!»
 Inte det jag tror!

Kärlek ömt mitt bröst påmint
 Forna qual och tårar:
 Samma pil mitt hjerta sårar
 Som i påskas, bror!
 Min menuett
 Hör på, hur den nu låter
 Helt rätt och slätt...
 Men, ack, min Ulla gråter —
 Gråt ej, syster! Stå helt stilla!
 Qvinten gnäller illa.
 Veckla förklä' opp, min lilla,
 Skrapa dina skor!

Galet, syster — håll in magen...
 Håll in magen, stygga!
 Skänk ditt bröst, så hvitt som dagen,
 Mera fritt behag!
 Alltid vill du foten rygga:
 In med venstra klacken!
 Ler du, tossa, bums i nacken
 Slår jag dig ett slag.
 Mer ledig taille!
 Stå inte dum och trumpen,
 Petite canaille!
 Hvad sa` jag dig om gumpen?
 Gumpen in! Hvad åt jag skrålar
 Och din glans afmålar?
 Mera eld, mer eld och strålar —
 Drag på mun ett drag!

Se på mig — ge hand, mitt socker!
 Fram med venstra foten!
 Non, ma chère... för tusan pocker...
 Venstra foten fram!

Rak som knekten står i roten!
 Se på mig, stå stilla!
 Qvickt la chaîne, min engel lilla!
 Ma foi, madam,
 Märk, sköna vän,
 Att hon pro primo niger
 Bakvänd mot den,
 Som fram om henne stiger!
 Sväng dig se'n och balansera —
 Balansera mera!
 Skönsta vän, mitt bröst charmera,
 Dansa mer, mitt lam!

Sjung, min engel, när jag dricker!
 Dansa, när jag spelar!
 Säj, är inte Mollberg qvicker?
 »Öfvermåttan qvick!«
 Nig nu . . . nej, ma chère, hon felar:
 Knäna få ej böjas,
 Minsta tvång får inte röjas —
 Allt i ledigt skick!
 Som på madam
 Skall bröstet öfver svalla!
 Magen ej fram!
 Fallalle-ralle-ralla!
 Opp med bröstet, in med rona
 Som en brud med krona!
 Låt nu foten golfvet bona!
 Dansa, sjung och drick!

№ 70.

Fredmans Epistel,

om något, som passerade i artilleri-lågret
anno 1773.

Movitz, vik mössan högt öfver öra
Glänta på ditt hvita tält!
Trumslagarn re'n hörs pinnarna röra:
Ditt korpralskap re'n sig ställt.
Aftonrodna'n sprider re'n sin flamma,
Vägarna damma,
Posterna glamma,
Krögerne stamma
Redan:
Krigssignalen längse'n smällt.

Tältet insveps i mörker och dimma
Af kanoners eld och dam.
Stolt inom röken skyllrande glimma
Mörkblå leder fältet fram.
Än af trummans hvirflar nejden gungar,
Än elden ljungar,
Än kulan slungar,
Än Fröjas ungar,
Haja,
Skala bergen kring som lam.

Bussarna stoja — hör du ej skriket
Af en svärm i svett och harm,
Som der kring mörsarn trängas i diket
Och upplyfta arm mot arm?

Se på deras ögon, morska, tända,
 Hur de stå spända!
 Uff, när de vända
 Mörsarn på ända,
 Movitz,
 Hviner kulan blank och varm!

Klang — vakna, Movitz! Cheferna ropa
 Framför bataljonerna.
 Fyrkanten redan drages tillhopa,
 Och re'n lyftas hattarna.
 Korum in i skogens kamrar skallar:
 Ekar och tallar,
 Diken och vallar,
 Allt återskallar
 Eko.

Vakna, Movitz! Klang! Hurra!

Vakna! Se sol'n i molnena skrider —
 Luften svalnar mer och mer.
 Koxa ditåt, der vägen sig vrider,
 Der du hjulen damma ser,
 Se hvad sköna skaror, ystra, lätta,
 Snörda och nätta!
 Ögat nu mätta:
 Der är den rätta
 Venus,
 Från Olympen kastad ner!

Ser du två röda hjul, hur de rulla
 I det späda gröna gräs?
 Der, inom skärmen, präktigt vår Ulla
 Gungar i sin öppna schäs.
 Fålen löddrig frustar och sig höjer:
 Än hufvu't böjer,

Än sig förnöjer,
Än slår och flöjer
Fålen
Öfver dälдер, kärr och näs.

Skynda dig, Movitz, dit ned till skjulen,
Till din Ulla, varm och skön!
Kullstjelpt är schäsen . . . der trilla hjulen
Bort med hela åkarlön!
Re'n kring luntan Hymens facklor brinna —
Men blott besinna:
Härnäst att finna
Slik en gudinna,
Movitz,
Trotsar gudars list och bön!

N° 71.**Fredmans Epistel**

till Ulla i fönstret på Fiskartorpet middagstiden
en sommardag.

Pastoral,

dedicerad till herr assessor Lundström.

Ulla, min Ulla, säj, får jag dig bjuda
Rödaste smultron i mjölk och vin,
Eller ur sumpen en sprittande ruda,
Eller från källan en vattenterrin?
Dörrarna öppnas af vådren med våda —
Blommor och granris vällukt ger.
Duggande skyar de solen bebåda,
Som du ser.

Fin.

D. C.

Ä'ke det gudomligt, Fiskartorpet — hvad?

»Gudomligt att beskåda!»

Än de stolta stammar, som stå rad i rad

Med friska blad?

Än den lugna viken,

Som går fram? »Åh, ja!»

Än på långt håll mellan diken

Åkrarna —

Ä'ke det gudomligt? Dessa ängarna?

»Gudomliga,

Gudomliga!»

Skål och god middag i fönstret, min sköna!

Hör huru klockorna hörs från sta'n,

Och se hur dammet bortskymmer det gröna

Mellan kalesscher och vagnar på plan! Fin.

Räck mig ur fönstret, der du ser mig stanna

Sömnig i sadeln, min kusin,

Primo en skorpa, secundo en kanna

Hoglands vin!

D. C.

Ä'ke det gudomligt, Fiskartorpet — hvad?

»Gudomligt att beskåda!»

Än de stolta stammar, som stå rad i rad

Med friska blad?

Än den lugna viken,

Som går fram? »Åh, ja!»

Än på långt håll mellan diken

Åkrarna —

Ä'ke det gudomligt? Dessa ängarna?

»Gudomliga,

Gudomliga!»

Nu ledes hingsten i spiltan, min Ulla,

Gnäggande, stampande, i galopp.

Än uti stalldörrn dess ögon de rulla

Stolt opp till fönstret, till dig, just dit opp. Fin.

Du all naturen uppeldar i låga
 Med dina ögons varma prål.
 Klang, nervid grinden, i varmaste råga,
 Klang, din skål! D. C.
 Ä'ke det gudomligt, Fiskartorpet — hvad?
 »Gudomligt att beskåda!»
 Än de stolta stammar, som stå rad i rad
 Med friska blad?
 Än den lugna viken
 Som går fram? »Åh, ja!»
 Än på långt håll mellan diken
 Åkrarna —
 Ä'ke det gudomligt? Dessa ängarna?
 »Gudomliga,
 Gudomliga!»

№ 72.

Fredmans Epistel

lemnad vid Cajsa Lisas sång sent om en afton.

Glimmande nymf, blixtrande öga,
 Sväfvande hamn på bolstrarna höga,
 Menlösa styrka,
 Kom, kom nu att dyrka
 Vid ett smalt och halfsläckt ljus
 Sömnens gud, vår Morfeus!
 Luckan re'n stängd, porten tillsluten,
 Natthufvan re'n din hjessa kringknuten —
 Re'n Norströms piskperuk
 Den hänger på sin spik.
 Sof, somna in vid min musik! ::|:

Bofinken nyss, nyss, Cajsa Lisa,
 Slumrande slöt sin qvittrande visa.
 Solen nyss slocknat,
 Och fästet har tjocknat:
 Enslighetens tystnad rår —
 Jag till Fröjas dyrkan går.
 Regnet, nedöst i bullrande låga,
 Hvälfver i skyn sin brandgula båga,
 Som randas lugnt och skönt
 Af purpur, guld och grönt,
 Se'n jorden Jofurs åska rönt. :||:

Somna, min nympf! Dröm om min lyra,
 Tilldessa vår sol går opp klockan fyra
 Och du dig sträcker
 Och armarna räcker
 Till min kanna och min famn,
 Eldad af mitt blod och namn!
 Cajsa, du dör... Himmel, hon andas:
 Döden ger lif och kärlek bortblandas!
 Men fast din puls slår matt,
 Så blundar ögat gladt.
 »Håll med fioln . . . God natt — god natt!» :||:

N° 73.

Fredmans Epistel

angående Jergen som förskref sig till fan.

Fan i fätöljerna! Stolarna kullra —
 Hej, bullra i dörrarna, bullra!
 Sparka fiolerna,

Bullra med stolarna!
 Satan är kommen på baln.
 Granris kring skänken!
 Trumf... Är du gal'n?
 Ankarn på bänken,
 Och tom står pokaln.
 Jergen han jäser,
 Han spritter och läser
 Ner i källarsvaln:

»Ach, ich pin ein elend sinder —
 Min kontrakt till ente går!
 Heert's ein mahl, jack mick ferpinder
 Noch zwey år.

Jack schall alle flicker kränke,
 På schpelhusen vare flink,
 Altrich på min huschtru tänke,

På Katrink!

Schent fiolen schtemmer.

Bringt mir pleck und penne...

Freylich hör jach tich nu till, tu fan, vid ferschte
 fink!»

Skynda dig, Lotta, och väggarna feja —
 Rör föttren, din gamla galeja!

Fönstren på hakarna!

Ljus uti stakarna!

Luckorna skrufva och stäng!

Skumpa kanalje,

Rör fötterna, fläng!

Rostig i svalge' —

Nå, snyt dig och släng!

Damma och sopa,

Och Movitz nu ropa

Att hvirfla skruf och sträng!

»Mit min rete plut jach sohrifver
 Tich nu thette refersal,
 Thet jach mich nu öfvergifver
 (Kantz fatal!),
 Thet jach ej vill vare nikter,
 Selten uti kirken gå,
 Truget fille mine plikter,
 Klunke på,
 Klemme alle kremper!
 Stockholm then Nofemper,
 Manu mea propria, *auf krukén Rosenthal.*»

N° 74.

Fredmans Epistel

om Bergströmskans porträtt,
 dedicerad till herr professoren och riddaren Bergell.

Min son,
 Dina kärl, dina skålar
 Kring din pensel i ordning stå, :::
 Der du tyst i din vrå
 Din Fröjas ungdom målar...
 Min son,
 Hör ej efter hur krögarn skålar:
 Se på den, som din pensel afmålar!
 Dess ögons eld — »hå, hå» —
 Som stjernan prålar.
 Movitz, ack, hvad du lycklig är!
 Ljufva besvär
 Båd' för din hand
 Och snilletts kraft!

Fin.

Från Pafos' land
 Ett lån du haft,
 Ack, ett dyrbart lån!

D. G.

Hvad fågring och behag! O, gudar, hvad för tycke!
 Bindmössan skjuter fram ett fint och krusadt stycke,
 Som uti bubblor bryts och nedåt nacken går,
 Der sist ett rosigt band hopflätar hennes hår.
 I öronen hvad glans! en glans, som högröd skiner —
 Dess hängen menar jag, dess hängen af rubiner,
 Som till förtjusning mer kring ögats vackra krets
 Fördunkla med sin brand en blommig silfverspets,
 Det gröna sidensars, hvaraf bindmössan prålar,
 Fint vattradt, mörkt och slätt, just som bror Movitz
 målar.

En duk kring hennes hals, mjällhvit som sjelfva snön,
 Sjelfsvåldigt fläktar opp, smårandig, gul och grön;
 Och på de höga bröst en dubbel guldked spelar,
 Som, prydd med en smaragd, i flera hvarf sig delar.
 Jag undrar just, min son — slå i och sup mig till! —
 När ögat bjuder dig, att hjertat inte vill?
 Men, ack, hvad hon är skön, när hon med hufvut
 nickar!

Kolsvarta ögonbryn, helt mörkblå ögonprickar,
 En mun, som lifvets vår på sina läppar bär,
 En hy, som helsans gud en dödlig knappt förär —
 Nej, du har ingen färg så liflig i din kruka,
 Så dyrbar på din sudd, så len och fin att bruka,
 Den ej naturens prål och teckning öfvergår:
 Ett enda ögnakast din pensel ej förmår.
 Säg, Movitz, har jag rätt? Hvi penslar du och dröjer?
 Säg — hvad den hvita kjoln för ädel fräckhet röjer,
 Lif-tröjan af hvitt taft och skor af guldbrokad!
 Ack, måla, Movitz, mer, men gör din teckning glad!

Bergströmskans skål — gutår — hvars bild på duken
 prålar!
 Apelles, led hans hand! Jag dricker och du målar.

»Madam,
 Sitt nu ner, sitt helt stilla!
 Blunda med ögat en kärlig blund! :||:
 Dra nu lite på mun —
 Se hit, min skönhet lilla!

Madam,
 Något vackert sitt hjerta inbilla:
 Tänk på mej, se på mej nu, min lilla!
 Skjut bröstet lite fram —
 Min syn ej förvilla!

Fin.

Men den, min pensel bildat har,
 Sjelf mig bedrar:
 Ja, jag blir kär,
 Förvillad, yr . . .
 Go' vänner, här
 Om ram bestyr,
 En förgyllder ram!»

D. C.

Hålt, Movitz! Gudar, hjälp! Du vandrar ju i drömmen.
 Hej, krögarfar, kom ut — han kastar sig i strömmen.
 Hålt, Movitz, hålt, min son! Din kärlek får sin lön.
 »Nej, nu går jag min väg och kastar mig i sjön!
 Hvar är min sabel? Marsch . . .»

N° 75.

Fredmans Epistel

till sin rival fader Movitz, på Gajsa Lisas namnsdag,
 dedicerad till kongl. kapellmästaren Kraus.

Skratta, mina barn och vänner!
 Säg om någon af er känner
 Den som står och spänner
 Stora dulcian?
 Än den med peruken,
 Med skinn-förklä' för buken
 Och kapprocken af buldan?

Bistert han mot noten grinar —
 Hör hur han hobojan pinar: - - - Oboe.
 Gubben blåser så han han tvinar.
 Un poco lento! - - - Oboe.
 Röret strängt han kniper
 Och med truten piper,
 Gammal, snäll och van.

Cajsa Lisa, lilla piga,
 Fäll ej ögonen och bliga!
 Skall hon inte niga,
 Höra och se?
 Hör huru det klingar,
 Hur kärligt han nu tvingar
 Sitt knöliga oboe —
 Allt för din skull, Cajsa Lisa!
 Movitz vill din namnsdag prisa: - - - Oboe.
 Gubben vill sitt hjerta visa.
 A tempo giusto! - - - Oboe.
 Spela du, var glader,
 Dikta dina rader
 Och min nymf tillbe!

Broder Movitz, blås nu sakta,
 Så vill jag min nymf uppvakta,
 Vid mitt glas betrakta
 Skönhetens prål!
 Himlen nu förkorte
 Allt ondt! Hurra, blås forte!
 Kling, klang! Cajsa Lisas skål!
 Hennes ögon hjertan sårar.
 Blås, din lymmel! Hon mig dårar. - - - Oboe.
 Du och jag vi fälla tårar...
 Ditt nöt, piano! - - - Oboe.

Hennes fest vi fira.
Astrild, kom och sira
Nu mitt tungomål!

Mycket guld och dyra skänker,
Allt hvad som ditt hjerta tänker
Och för ögat blänker,
Blifve ditt val!
Barnfader åt barnet,
Jemt fästmänner i garnet
Och plåtsedlar utan tal!
Borga inte, Cajsa lilla,
Låt dukaten till dig trilla! - - - Oboe.
Riktigt, Movitz -- blås och drilla!
Un poco forte! - - - Oboe.
Tag ditt glas, min broder,
Dränk i Bacchi floder
Kärleks harm och qval!

MF 76.

Fredmans Epistel

till mutter på Wismar rörande Hans Jergen, då han
blef utpiskad ifrån balen.

Se Hans Jergen, hur han sig bockar —
Kläde kring hufvud och plåster på mun!
Svarta håret i hängande lockar
Flaxar kring öronen som på en hund.
Med stopet i näfven han på krögarn sir:
»Niemals schwachbier — bringt mir doppeltbier!
Naa, anjetzo hier:
Seynd sie nun so gutich...
»Schteet på tin kranne... Gesundheit, plaisir!»

Messings-kammen blank bak i nacken
 Glimmar mot ljusen så blekgul och matt.
 Hvar gång Jergen han knarkar med klacken,
 Blixtra stråperlorna uppå hans hatt.
 Men nymfen tar stopet, och hon ropar: 'Drick!'
 »Ach, mein schatz, engelskindlein! Wer? — ich?
 Excusir'n sie mich!
 Seynd sie nun so gutich:
 Warten sie nun — gleich im augenblick!»

Lustigt! Jergen klunkar sig mätter,
 Flåsar och skrattar — se'n bjuder han opp.
 Händerna hvirfla med långa manschetter:
 Satan och kärleken plåga hans kropp.
 Nu halka' du, Jergen... Stötte du ditt lår?
 »Nein, packatell... Hechre sehtimm then tenår!
 Minuett encore!
 Seynd sie nun so gutich:
 Nun kantz piano... nun forte... Kutår!»

Jergen, tyst, ej musiken förvilla!
 Nymferna sjunga... Nå, tig nu, din hund!
 Midt uti dansen står han helt stilla:
 Rätt som han står, dansar han om en stund.
 Med handen på ryggen trippar han så lätt...
 »Ach, meine seel', wo ist mein bukett?
 Encore minuett!
 Seynd sie nun so gutich:
 Nun, mit erlaubniss, der kleine flageolett!»

Mutter, se uppå tysken, den dären —
 Gullguler rock och väst af kattun!
 Skjortan hänger ut mellan låren,
 Byxorna fulla af fläckar och dun.

Kör ut'en på porten . . . Marsch nu, ett, tu, tri!
 »Gott, schwere noth, parbleu, sakristie!
 Was befehlen sie?
 Hole mich der teufel!
 Hundschfott, kanalje und rackerparti!»

N° 77.

Fredmans Epistel

angående jungfru Sofia på Lokatten och om något,
 som paaserat.

Klang, mina flickor! Se, skyarna glimma,
 Stjernorna försilfra båd' vatten och land,
 Månen i molnet sin gullgula dimma
 Kastar öfver klapprån och sår vid strand.
 Lokatten lyser med tassar och klor,
 Skylten på stängen den knarkar och hviner,
 Och gullgramanen uppå krögarmor
 Glittrar kring mössan och skiner.

Skepparn, vid stånkan, med svarta peruken,
 Han med bruna kolten och hatten på sned,
 Han, som nu kasta' och bricken i huken
 Med sin ullgarns-vante i brädspelet vred,
 Samme kapten, som är alltid så kär,
 Som femton gånger har lägrat Sofia
 Der i kajutan om bord på det der
 Snauskeppet Jungfru Maria.

Klang — gamla Fredman vill fukta sin aska —
 Kling, klang, mina flickor! Slå i för kontant!

Eljest den dera kaptén vid sin flaska,
 Ska ni veta, flickor, är från Alicant.
 Om han er vinkar och lockar åt strand
 Och slår i fönstret med knogen på rutan,
 Tre, fyra mösstyg med spetsar och band
 Ligga på stoln i kajutan.

Men se, hur vimpeln den fladdrar och flyger,
 Och den röda flaggan, hur bugtig och rund
 Hon sina snibbar i vågorna smyger
 Mellan roddarbåtar och pålar och grund!
 Nalle på däckét i kedjan han står,
 Månen i länkarna ljuset fördelar,
 Och uti sküggan af seglet — gutår —
 Sitter birfilarn och spelar.

Kors, huru relingen gungar och vickar,
 Och hur stora masten den knarkar — nå, hör!
 Hör, hur på-kistan besökaren hickar,
 Der märkrullan ligger vid stånkan framför!
 Här har du tuben . . . bror Mollberg, gutår . . .
 Våpna ditt öga och klunka ur pipen!
 Se, der på däckét, den der med grått hår,
 Den der gemena — den Gripen!

Skål, mina vackra och kostliga ungar!
 Men, o fader Bacchus, jag hickar och dör:
 Stoln går i ring-kring, och golfvet det gungar,
 Uti stånkan ligger båd' syn och gehör.
 Nog tyckes mig, det var sjungande köp
 Sådan en huggare prompt i sig dreja,
 Men till att säga hvad sort som jag söp,
 Det kan jag just inte säja.

Se, hvar han skalkas, den tjocka kapténen,
 Hjulbent och tokrolig, dum som en spån!

Strumporna glänsa brandgula på benen,
 Och de stora spännena skina på tän.
 Klang, min Sofia! Nu är du för täck:
 Håret kring axlarna, mössan på öra,
 Förklä't i trasor — och fartyget läck.
 Men, si kapten . . . Låt oss höra!

Himmel, der kommer kapten! »Bia, Bia!»
 Käppen öfver hufvu't och doppskon i skyn,
 Stoln hvälfd i näfven . . . Aj, aj, Sofia!
 Aj, aj, aj, mitt ryggbast det smålar som gryn!
 Söta kapten . . . »Nä, god dam you, din hund!»
 Aldrig Sofia jag mera vill söka:
 Aldrig min fot ifrån denna här stund
 Mer skall i lakanen spöka!

N° 78.

Fredmans Epistel,

som är ett fägnespel på fader Didriks namnsdag år
 1780, sammanstämdt på Amsterdam, ett näringsställe
 i Stora Hopargränd.

Knappt Jeppe hant ur gluggen gå in,
 Trumslagarn knappt hant lyfta på pinn,
 Förr'n Bergen med sitt oboe d'amour
 Stod tyst på lur.
 Ja, oljan knappt i lyktan utbränd,
 Förr'n basfiolen surra i gränd.
 Kors, Bergen blåste oboe så sött,
 Att snart jag dött!

Grälmakar Löfberg, gammal och van,
 Vid krogdörrn stod och blåste dulcian,
 Arbeta' med fingrarna, prutta' och tjöt
 Och näfven mot krögaren knöt.
 Men Åkerblomen, snål som en varg,
 I röda mössan blängde så arg,
 Befallte oss draga' för den och för den,
 Slog dörrn igen.

Längst gatan fram sågs aldrig en katt:
 Helt tyst i skorsten murre han satt
 Och höll mot morgonrodnans gyllne rand
 Sin svarta hand.

Och nedanför bland fartyg vid bron
 Holländarn än ej — med permission —
 Hint sina permissioner knäppa hop
 Vid tuppens rop.

Ej minsta knark i blockar och tåg:
 Så tidigt att besökaren såg
 Hur, under det luften blef kulen och hög,
 Fiskmåsen kring masterna flög;
 Så dags att Bergen, re'n i krakel,
 Tog sig en half och dito en hel —
 Och summa summarum: tre kvart uppå tu
 Slog klockan nu.

Vasserra, hvad den Bergen han svor
 Fan sjelf mest in i oboen for:
 Han ville blåsa, men ogörligt — nej,
 Det stämde ej.

Ett rör så propert, blankt som en dag,
 Af svarfvad björk med messingsbeslag,
 Att det ej gaf sin klara kammarton
 Säj mig reson?

Lång-Anders i sin randiga rock
 Vid basfioln stod, grönögd och tjock,
 Och svor på sin tumme, till kropp och till själ,
 På stunden slå krögarn ihjel.
 Grålmakar Löfberg, gul som ett lik,
 Förbanna' sej och all sin musik
 Och slog så dulcian bums i väggen — och dog
 På nästa krog.

Men gumman, hvad hon har för en själ!
 Hon vill så hjertans väl och så väl:
 Hon gaf oss alla färsk-öl, fyra krus,
 Och hvar sitt ljus.

Och som det var sanct Didrik i dag
 (Och Didrik är en skurk, det sa' jag),
 Så skänkte gumman oss hvar en sin sup
 Jag buga djup.

Vi drucko hennes skål än en gång,
 Jag bugade och tog min bassong...
 Lef, käraste mutter, i helso och frid!
 Kamrat, rör på strängen och gnid!
 Hurra! Vårdinnan hon är galant —
 Men värden är en skurk, det är sant.
 Hurra och 'hurra för vår ädla madam
 På Amsterdam!

N° 79.

Fredmans Epistel

eller afsked till matronorna, synnerligen till mor Maja
 Myra i Solgränden vid Stortorget anno 1785.

Karon i luren tutar —
 Stormarna börja hvina:

Trossar och tåg och klutar
 Lossna nu till slut.
 Månen sin rundel slutar,
 Stjernorna sorgligt skina,
 Till sin förvandling lutar
 Snart min lifsminut:
 Snart nu mitt timglas utrinuer.
 Karon rör allt hvad han hinner:

Vattnet vid åran
 Pollrar i fåran,
 Och på det blanka
 Sväfvar en planka.

Kolsvarta likpaulunen gungar floden fram
 Vid rök och dam :||:
 Och gastars tjut.

Krögarmadamer raska,
 Stärken mig på min resa,
 När jag till fädrens aska
 Samlas skall i natt!
 Krögarna stå så baska,
 Rödblommiga och hesa,
 Borga mig knappt en flaska
 På min gamla hatt.
 Mor, der på tafian vid disken
 Stryk ut två öre för fisken,
 Dito det öret
 För gamla smöret,
 Och för den ålen
 I gröna skålen,

Noch för den här potates, som jag i mig drar —
 Hvad den var rar :||:
 Och trind och platt!

Jag gör mitt testamente.
 Der jag vid stånkan sitter.

Läs du sjelf opp patente,
 Läs, mor Maja sjelf...
 Bort verldsligt regemente!
 Verlden blir mera bitter.
 Stjernklara firmamente,
 Mig nu öfverhvälf!
 Men mer jag stånkan nu skakar,
 Klang, hvad den vörten mig smakar!
 Skummet det jäser,
 Fradgar och fräser
 Dropptals från truten
 Ned på syrtuten.

Det gör mig godt, mor Maja! Det var öl med rang!
 Klang, mutter, klang :::
 Vid Karons elf!

Hufvut på axeln hänger,
 Kroppen sig framåt lutar,
 Nacken den slår och slänger.
 Men, o gudar... men...
 Ögat med tårar blänger
 Uppå de granna klutar.
 Som fordom, med dycrenger.
 Knäpptes trångt igen.
 Men se på byxorna bara,
 Säj, ä' de plaggen ej rara?
 Söndrig är västen,
 Lappad är resten,
 Strumporna korta,
 Hälarna borta;

◀ Och den der dyra skjortan var — mor Maja, märk —
 Bäckmanskans särk :::
 För tu år se'n.

Nu står jag midt i båten —
 Kors, hvad det roret gnisslar!

Skuggorna, hela bråten,
 Squalpa bak och fram.
 Eolus qväfver gråten,
 Karon på pipan hvisslar.
 Hjelp — hör, den mörka ståten
 För ett hiskligt larm!
 Blixt, norrsken, dunder och fasa
 Rundt kring om skyarna rasa.
 Carlvagnen hvälfver,
 Glimmar och skälfver,
 Stjernorna slockna,
 Stränderna tjockna,
 Tills i den svarta skuggan inga himlar syns.
 Mitt qual begyns... ::||:
 God natt, madam!

N° 80.

Fredmans Epistel.

angående Ulla Vinblads lustresa till Första Torpet
utom Kattrumpstullen.

PASTORAL.

dedicerad till kongl. sekreteraren Kellgren.

Liksom en herdinna, högtidsklädd,
 Vid källan en Junidag
 Hopletar ur gräsets rosiga bädd
 Sin prydnad och små behag,
 Och ej bland väpling, hägg och syren
 Inblandar perlors strimmande sken
 Inom den krans, i blommors val,
 Hon flätar med lekande qual:

Så höljde min nymf på Floras fest
 Ett enkelt och skiftadt flor,
 Då hon, utaf Mollberg buden till gäst,
 Ut till Första Torpet for,
 Det torpet lilla, straxt utom tulln,
 Der kräftan ljustras röd ur kastrulln
 Och dit Brunnsvikens bölja klar
 I vattrade vågor sig drar.

Helt tunn i en nankins-tröja snörd,
 Vår Ulla sitt intåg höll.
 Tunt lyft af sefiren halsduken, rörd,
 I vecklade skrynklor föll.
 Dess front sågs ej i bucklor mer spridd,
 Och nymfens kjortel, knappad i vidd,
 Ej vådligt mer i ögat stack,
 Och skon har nu ingen hvit klack.

Märk, emellan gårdsgårdars krökta led
 Hur torpet det sluttar ner!
 Till venster, bland granars mossiga hed,
 Den vägen man rundad ser,
 Der bonden, tung, med rullande hjul
 Illfänas till sitt rankiga skjul
 Och i solgången hinner fram
 Med kycklingar, kalfvar och lam.

Just der, inom Torpets höjda gräs,
 På granrisadt farstugolf
 Steg Ulla utur sin gungande schäs
 En söndag, så klockan tolf
 Vid pass, då Jofur åskan bestämt,
 Och Dand'ryds klockor pinglade jemt
 Och tuppen gol i källarsvaln
 Och svalan flög långt in i saln.

Nu började tumlarn gå ikring,
 Och Mollberg han damp af stoln.
 Vår nymf med sin arm och blixtrande ring
 Slog tallstrunten ut på kjoln.
 Herdinnan trumf i bordet hon slog
 Och kjorteln öfver axlarna drog;
 Och mor på torpet utan krus
 Måst' borga vårt herrskap sitt rus.

På backen mot luckan hästen gul
 Uppreser sin man i sky,
 Så korg och blankarder, skenor och hjul
 Med lossnade skrufvar fly,
 I eldad brunst han trängtar sin kos
 Och frustar med en gnäggande nos...
 Men Ulla, kullstjelpt som en fru.
 Med Mollberg hon snarkar ännu.

N° 81.

Fredmans Epistel

till grälmakar Löfberg i sterbhuset vid Dantobommen, diktad vid grafven,
 dedicerad till doktor Blad.

Märk hur vår skugga — märk, Movitz, mon frère —
 Inom ett mörker sig slutar.
 Hur guld och purpur i skofveln, den der,
 Byts till grus och klutar!
 Vinkar Karon från sin brusande elf
 Och tre gånger se'n dödgräfvaren sjelf,
 Mer du din drufva ej kryster.

Derföre, Movitz, kom, hjälp mig och kvälf
Grafsten öfver vår syster!

Ack, längtansvärda och bortskymda skjul
Under de susande grenar,
Der tid och döden en skönhet och ful
Till ett stoft förenar,
Till dig aldrig afund sökt någon stig!
Lyckan, eljest uti flykten så vig,
Aldrig kring grifterna ilar.
Ovän der väpnad — hvad synes väl dig? —
Bryter fromt sina pilar.

Lillklockan klämtar till storklockans dån...
Löfvad står kantorn i porten
Och vid de skrålande gossarnes bön
Helgar denna orten.
Vägen opp till templets griftprydda stad
Trampas mellan rosors gulnade blad,
Multnade plankor och bårar,
Tilldess den långa och svartklädda rad
Djupt sig bugar med tårar...

Så gick till hvila från slagsmål och bal,
Grälmakar Löfberg, din maka
Der, dit åt gräset, långhalsad och smal,
Du än glör tillbaka.
Hon från Danto-bommen skildes i dag
Och med henne alla lustiga lag.
Hvem skall nu flaskan befalla?
Törstig var hon och uttörstig är jag —
Vi ä' törstiga alla.

N° 82.**Fredmans Epistel**

eller oförmodade afsked, förkunnadt vid Ulla Vinblads
frukost en sommardag i det gröna.

PASTORAL,

dedicerad till Kongl. sekreteraren Leopoldt.

Hvila vid denna källa!
 Vår lilla frukost vi framställa:
 Rödt vin, med pimpinella,
 Och en nyss skjuten beckasin.
 Klang, hvad buteljer, Ulla,
 I våra korgar, öfverst-fulla,
 Tömnda i gräset rulla —
 Och känn hvad ångan dunstar fin!
 Ditt middags-vin
 Sku vi ur krusen hälla
 Med glädtig min.
 Hvila vid denna källa!
 Hör våra valdthorns klang, kusin!
 Kerno - - - Valdthornens klang, kusin!

Präktigt på fältet pråla
 Än hingsten med sitt sto och fåla,
 Än tjurn han höres vråla,
 Och stundom lammet bråka tör.
 Tuppen på taket hoppar
 Och, liksom hönan, vingen loppar;
 Svalan sitt hufvud doppar,
 Och skatan skrattar på sin stör.
 Lyft kitteln, hör!

Låt kaffeglöden kola

Der nedanför!

Präktigt på fältet präla

De ämnen, som mest ögat rör,

Korno - - - Som mest vårt öga rör.

Himmel, hvad denna runden,

Af friska löfträn sammanbunden,

Vidgar en plan i lunden

Med strödda gångar och behag!

Ljufligt der löfven susa,

I svarta hvirflar grå och ljusa

Träden en skugga krusa

Inunder skyars fläkt och drag.

Tag, Ulla, tag

Vid denna måltidsstunden

Ditt glas som jag!

Himmel, hvad denna runden

Bepryds af blommor, tusen slag,

Korno - - - Af blommor, tusen slag!

Nymfen, se, hvar hon klifver,

Och, så beställsam i sin ifver,

Än ägg och än oliver

Uppå en rosig tallrik bär!

Stundom en sked hon öser

Och öfver bunken gräddan slöser;

Floret i barmen pöser,

Då hon den mandeltårtan skär.

En kyckling der,

Af den hon vingen rifver,

Nyss kallnad är.

Nymfen, se, hvar hon klifver

Och svettas i ett kärt besvär,

Korno - - - Och svettas i besvär.

Blåsen, I musikanter,
 Vid Eols blåst från berg och branter!
 Sjungan, små kärlekspanter,
 Bland gamla mostrars kält och gnag!
 Syskon, en sup vid disken
 Och, pro secundo, en på fisken!
 Krögarn, den basilisken,
 Summerar taflan full i dag...
 Klang, du och jag!
 Klang, Ullas amaranter
 Af alla slag!
 Blåsen, I musikanter,
 Och hvar och en sin kallsup tag,
 Korno - - - Hvar en sin kallsup tag!

Ändtlig i detta gröna
 Får du mitt sista afsked röna...
 Ulla, farväl, min sköna,
 Vid alla instrumenters ljud!
 Fredman ser i minuten
 Sig till naturens skuld förbruten:
 Kloto re'n ur syrtuten
 Afklippt en knapp vid Karons bud.
 Kom, hjertats gud,
 Att Fröjas ätt belöna
 Med Bacchi skrud!
 Ändtlig i detta gröna
 Stod Ulla sista gången brud,
 Korno - - - Den sista gången brud.

FREDMANS
S Å N G E R.

Efterföljande FREDMANS 65 SÅNGER
äro, så till poesi som den af mig till en del
äfven komponerade musik, öfversedde, rättade
och erkände.

Stockholm den 6 Augusti 1791.

Carl Mich: Bellman

Personerna,

som nämnas i *Fredmans Sånger*.

Kolmodin, eller, såsom adlad i Bacchi Ordenskapitel af de Två Förgyllda Svinen, kallad »von Källarcreutz»: behöfver ej vidare beskrivas på dess mull; minnet af hans bacchanaliska styrka och lekande umgänge äro i flera handlingar förvarade.

Holmström: fordom aktuarie, med röd kappa, i f. d. manufaktur-koptoret, mera känd under namn af »Ehrensugga», som dess bacchanaliska vapen efter heraldikens regler på det nogaste utvisar.

Dessa tvenne kommandörer hafva långt för detta nedlagt sina trattar och kedjor i templet.

Nystedt: fordom likörförvaltare på källaren Enigheten, der alltid vankades fluidum och käppslängar: tecknade gemenligen hälften af namnet sjelf, och när kyparen lade stedt i ändan, så var räkningen färdig.

Meissner: karakteren och närings-stället obekante: adopterade till *Ölheim* med *Ö* en annan *Meissner*, som merendels satt och sof vid Hammarby på tullgården.

Dessa tvänne kommandörer hvila på Katrina kyrkogård.

Stendecker: kongl. svensk pukslagare på hessisk stat: bekant af sina hvirflar tolf steg ifrån pukorna: afsomnad på näringsstället Elefanten vid Danto.

Lundholm: bränvinsbrännare och kommandör. Öfver honom är parentation i templet hållen af perukmakargesällen, ceremonimästaren, ordens-oratorn och parentatorn samt konstituerade dansmästaren i koret Janke Jensen:

»Han söp tre quart på sex, och klockan sex han dog.»

Appelstubbe: för detta tullnär i Österbotten, som vid gästabad, dit han ej blef buden, och då stekens ankomst på bordet med valdthornen förkunnades, raglade dristeliga in och, under föregifvande att kalvfen ej var förtullad, sjelf slukade anrättningen.

Österman: stolmakare: en vandrande riddare i anseende dertill att stolen hängde vid taklisten.

Halling: sockerbagare: flyttade en vacker dag sin skylt midt öfver gatan med denna sinnrika inskription: »Här bor sockerbagaren Halling, som tillförene bodde midt öfver.»

Agrell: tullskrifvare: lade för flera år sedan locket på sitt stop och vandrade.

Kämpedal: härold i Bacchi Ordenskapitel: borgade sin sista sup på en lefvande gås från Fogelsången och afsomnade på näringsstället n:r 84 vid Hornskroken.

Nybon: af honom är ej mera öfrigt i handlingarne än blott valspråket »Plus ultra».

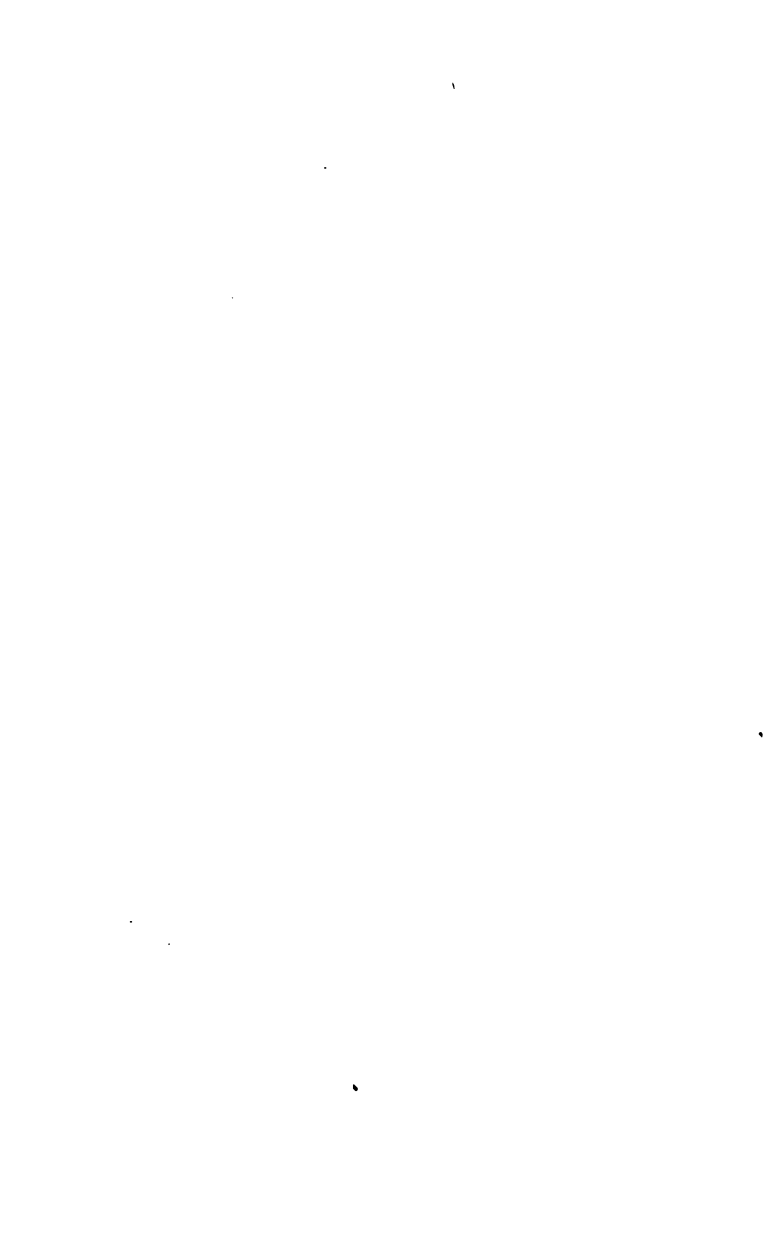
Planberg: ordens förste och siste kansler: en herre till åren.

Joseph Israelsson: stor latinsk poet: saknad af vitterheten: egde i ett utblottadt tillstånd en ogra-

verad egendom, den han sjelf ej visste att han egde: dog i distraktion.

Knapen: virtuos i kung Fredriks tid på oboe. Omständigheterna så svaga och äkta ståndet så brydsamt, att hustrun vid ett tillfälle tog hans enda oboe och dermed tjernade smör i smörtunnan, hvarefter den klara oboetonen aldeles försvann.

De öfrige personerna igenkännas på sina behöriga ställen i dessa Fredmans Sånger.

N° 1.

Fredmans Sång

om Bacchi adelsmän och deras vapen.

”Bacchi härolder med guld och beslag,
Blir det kapitel?» Nej, inte i dag!
»Blir det inte riddarslag?»
Inte, inte säger jag!
»Hvarför då kåpor och spiror, min vän?»
Jo, kära hjertandes, saken är den:
Kolmodin och Holmström se'n
Sku nu blifva adelsmän.
»Nå, så säger jag: Må göra!
Värdigt Kolmodin upphöjs...
Hvad namn och vapen skall han föra?»
Jo, han heter Källarcrentz,
Han heter nu von Källarcrentz.
Bacchus sjelf hans vapen målar:
I rödt fält en guldpokal;
Rundt omkring ett löfverk präalar
Med tulpaner och bregal;
Öfverst ses i gyllne strålar
Riddarns namn och åretal. :||:

»Tvi, tocka vapen vill jag inte ha!
Bacchi härolder så granna...» Hur sa?
»Gula kåpor — nå, hurra!
Spiror med!» Hur sa? Hva ba?
»Men, kära hjertans, förlåt mig, jag ber:
Blefvo då ej några adlade fler?»

Kära hjertans, många fler:
 Holmström fick ock sitt banér...
 Tag en sup, på skorpan tugga!
 Holmström — hör hans adelsnamn —

Han heter nu von Ehrensugga:
 Vackert barn i Bacchi famn,
 Ett vackert barn i Bacchi famn!
 Aldrig han banéret mistar,
 Ty han kämpar i sin tro.
 Bacchus sjelf hans vapen ristar:
 I ett gyllne fält — jo jo —
 Under tvenne oljoqvistar
 Står en sugga vid en ho. :::

»Tvi tocka vapen! Jag passar ej på
 Bland Bacchi krymplingar välboren gå:
 Jag vill ej hans lagrar få...
 Blef ej flera än de två?»

Jo, kära hjertans, ändå en god vän:
 Han, officianten med asken — ja, den —
 Kilberg. »Den, du?» Ja, just den..
 Rör på tappen, drick igen!
 »Käre, säg hvad namnet heter?»
 Jo, han heter Adlerstop.

Fioler, valdthorn och trompeter
 Kring hans vapen fästas hop,
 Omkring hans vapen fästas hop.
 I rödt fält ett tennstop glimmar,
 Och en örn på locket står;
 Midt i skölden solen strimmar,
 Och i soln en kräfte går;
 Nedanför en hvalfisk simmar
 Och i gapet står: 'Gutår!' :::

»Tvi tocket vapen — det ger jag åt hin:
 Kräfter och hvalfiskar, örnar och svin

Valdthorn, flöjter, violin!

Men hvad eljest hölls för min?»

Jo, kära hjertans, en Nystedt, vi se,
Har uti vapnet — långt mer än de tre —

Verklig mer simplicité

Än de andra adlade.

»Kära, säj hvad namnet blifver?»

Ack, hvad dårskap på vår ö!

Jo, Oelheim han med Oe skrifver —

Meissner skrifver bara Ö,

Ja, Meissner Ölheim har med Ö.

Tvenne tigrar skölden fatta,

Hvilka sig på ändan ställt.

Rundtomkring ä' rankor satta:

Öfverst flyr en bisvärm snällt.

Men se vapnet, se och skratta —

En blå näsa i rödt fält! :||:

•Tvi, fader härold, så när had' jag spytt —

Gammal familje, fast vapnet är nytt!

Stamfar var, som man uttydt,

Noak eller Lillepytt.

Oelheim med Oe det är nu då hans...

Hvad tar den andre för färger och glans?

Är det prydt med hjälm och krans,

Trummor, fanor, pik och lans?»

Kära hjertans, hur du frågar!

Hvem kan repetera allt?

Jag är så törstig — du mig plågar —

Hit en sup! Det är så kallt.

Tag hit en sup. Det är så kallt.

Meissner Ölheims vapen, kära,

Är uti en fyrkant stäldt:

Tvenne kattor skölden bära.

Hit en sup! Ich hab' kein geld.

Meissner Ölheim bär med ära
En röd näsa i blått fält. :||:

№ 2.

Fredmans Sång

om Bacchi första riddarslag.

Ordenshärolder, tan era spiror!
Och Stendecker, trumla nu —
Bom, bom, bom, bom! Med pukor och liror
Bacchi fest vi fira sku.
Riddarekapitlets våta gubbar,
Klang! Bacchus dubbar :||:
Lundholm,
Brävinsbrännarn... Värdig du!

Ordenskapitlet ingen nu rubbe!
Lundholm han är värdig han:
Hodie mihi, oras tibi, gubbe,
Du uti din stjerna fann.
Riddarn Appelstubbe, tullinspektoren,
Klang, är friboren, :||:
Bacchus,
Bland hans hjeltar ålderman.

Hjelte vid tunnan, stå inte flater —
Riddarkåpan knäpp igen!
Patria ubi bene, kamrater,
Står i stjernan... ser du den?

Vivat semper Bacchus, glas och buteljer!
 Står du och sväljer, :||:
 Österman,
 Österman, stolmakaren?

Främst ibland Bacchi hjeltar han tråkar,
 Hjelper andra i sin mull;
 Men när som klotet käglorna råkar,
 Dimper kägeln kungen kull.
Veni, vidi, vici! står uti stjernan.
 Klang! Bacchus ärna'n :||:
 Längese'n.
 Vivat Bacchus och hvar full!

Riddaren Bacchus ville betrakta . . .
 Sockerbagar Halling, stå!
 Puka, Stendecker, inte så sakta —
 Lyft upp pinnarna och slå!
Aut Cæsar, aut nihil! hans valspråk blifver.
 Klang! Bacchus gifver :||:
 Halling
 Tappen till att suga på.

Än fins en stjerna, målad och prickad,
 För tullskrifvaren Agrell.
 Prompt till Norrköping varder han skickad,
 Som Mercurius qvick och snäll.
Semper adsum! riddarns valspråk heter . . .
 Pukor, trompeter, :||:
 Pukor!
 Nu kapitlet slöts i qväll.

№ 3.

Fredmans Sång

om Bacchi andra riddarslag.

Se menigheten,
 Hör på trompeten,
 Pukorna vid Bacchi riddareslag!
 Två servitörer
 Bli kommendörer
 Af hans orden denna dag:
 Ordenshärolder, Glock och Kämpendal,
 Bär sina spiror utan allt förtal,
 Bom, bom, bom, bom, bom, :::
 Utan allt förtal!

Trohet bör lönas,
 Tapperhet krönas,
 Romersk dygd bör romersk ära få,
 Segrande lansar
 Bindas med kransar —
 Bacchus tänker likaså.
 Skattmästarn utaf orden, Kolmodin,
 Bär uti korset två förgyllda svin,
 Bom, bom, bom, bom, bom, :::
 Två förgyllda svin.

Klinga med glasen,
 Rör orgelbasen!
 Riddarena upp i koret nu gå.
 Klang! Bacchus dubbar
 Två käckä gubbar,
 Stora hjeltar bland de små.

Meissner till valspråk *Tota die* för
 Nybom *Plus ultra* . . . Hör pukslagarn, hör,
 Bom, bom, bom, bom, bom, :||:
 Hör pukslagarn, hör!

Undan för ropet!
 Nystedt för stopet,
 Planberg går som ordens kansler.
 Truppen sig sluter —
 Ordens statuter
 Joseph Israelsson bär.
 Ordens-peruken bäres i ett skrin:
 Jensen den sätter uppå Kolmodin,
 Bom, bom, bom, bom, bom, :||:
 Uppå Kolmodin.

Allt skall sig skicka:
 Låtom oss dricka
 Friskt de nya riddarens skål!
 Friska humörer,
 Hej, kommendörer,
 Lustigt i vårt våta prål!
 Orden upplifvad, gammal är och vis,
 Äldre än ordo aurei velleris,
 Bom, bom, bom, bom, bom, :||:
 Aurei velleris.

№ 4.

Fredmans Sång

om riddare-edens afläggande i Ordenskapitlet.

- Timp. - - - Hör pukor och trompeter!
 Hvar riddare står så feter
 Med rosor och guldbeslag:
 I dag blir det riddarslag.
- Timp. - - - Stig fram, du Bacchi hjelte!
 Knäpp igen ditt riddarbälte
 Och, Lundholm, stå ej så tvär —
 Stig, riddare, fram och svär!
- Tromb. - - - Hör, Knapen han spelar! - - - Oboe.
 Lundholm, var värdig! Tag stjernan här! ::|:
- Timp. - - - »Jag, Lundholm, jag bedyrar:
 Af bränvin min hjerna yrar,
 Af bränvin är all min blod,
 Och flaskan är min klenod.
- Timp. - - - I stjernan, jag nu vinner,
 Mitt timglas sakta rinner.
 Ack, ack, tocken stjerna... lull...
 Aj, aj, om hon vor' af gull!»
- Tromb. - - - Hör, Knapen han spelar! - - - Oboe.
 Var, Appelstubbe, värdig! Fall ej omkull! ::|:
- Timp. - - - »Jag, Appelstubbe, lofvar,
 Om lyckan mig väl begåfvar
 Ell' om hon mig intet ger,
 Att fäkta vid ditt banér!
- Timp. - - - Jag tjent min kung vid bommen,
 Men, Bacchus, min far, med gommen.

- Jag skrattar inför din thron
 Åt syssla och suspension.»
- Tromb. - - Hör, Knapen han spelar! - - - Oboe.
 Österman, var värdig! Stå rätt på skon. :||:
- Timp. - - - »Jag, Österman, allena,
 Kontrakt i minsta sena,
 Jag står nu här vid ljus
 I nattrock och i karpus.
- Timp. - - - Jag svär och jag bekräftar:
 Den stjernan, man på mig häftar,
 Skall dingla och dangla våt —
 Mitt öga det går i gråt.»
- Tromb. - - - Hör, Knapen han spelar! - - - Oboe.
 Agrell, var värdig! Låt, Knape, låt! :||:
- Timp. - - - Hör, Jensen! »Hvad befaller?»
 Hit flaskor utaf kristaller!
 Skattmästar-peruken fram,
 Pomada och tång och kam!
- Timp. - - - Agrell han skall nu bära
 Skattmästare-kors med ära.
 Ja, vivat i Bacchi tjäll
 Skattmästaren Pehr Agrell!
- Tromb. - - - Hör, Knapen han spelar... - - - Oboe.
 Dubbningen i kapitlet slöts nu i qväll. :||:

№ 5.

Fredmans Sång

eller bref till löjnant Treffenberg med trenne graf-
 oypresser öfver härolden i Bacchi Ordenskapitel, m. m.,
 herr Johan Glock. Juli 1770.

Herr löjtnant!

Så ofta jag eger ledighet, försummar jag ej att till-
 skrifva herr löjtnanten som en kär vän. Men mina
 bref blifva, i anseende till mitt myckna arbete för
 min konung, hans krono och landom, icke så lustiga
 och glada som jag önskade, utan lika så matta som
 min tankegåfva denna postdag, ty jag har sorg! Si,
 för detta notarien vid södre förstads kämnersrätt,
 sedermera primarie kämneren vid norre förstads vestra
 kämnersrätt samt härolden vid Bacchi Ordenskapitel
 herr Johan Glock är med döden afgången i början
 af denna månad, efter hvilken herre och man paren-
 tation kommer att hållas den 11 nästkommande
 Augusti af ceremonimästaren, ordens-parentatorn, ora-
 torn och konstituerade dansmästaren i koret Janke
 Jensen. Härvid blifver minsta prakt som är möjlig:
 ingen procession med buller och larm, utan endast
 knäppning på pukorna, då ordensbanéret bäres af den
 härolden, som utnämnes efter Glock. Här gissas på
 åtskilliga, som kunna anses värdiga att intaga vår
 dödes embete i kapitlet: man undrar hvem lotten
 faller på, i anseende dertill att härolds-embetet är en
 poste d'honneur, såvida de äro förklarade lika med
 riddare af högbemälte orden. Vår affidne härolds
 förtjenster äro dråpeliga i Bacchi rike, och hans

grift hedras med drufvor och kantater, hans aska bestänks med hoglands vin och öl. Klockorna skola klämta i templet och derefter oratorn stiga upp och hålla ett till ämnet lämpeligt tal, hvarefter hela festen slutas med en elegi eller sorgelig kantat om dess afgang, några qväden om Bacchi safter och rusige mäns glädje och raglande qvinnors tankespel, om verldsbekymrets förakt vid glas och buteljer och om den himmel, som hvälfver öfver Bacchi länder.

Jag torde uppmuntra herr löjtnanten med några af ordensbröderne vid detta tillfälle författade graf-cyprer, till exempel:

A.

Dyrbart aftnonoffer

vid,

för detta härolden i Bacchi riddarekapitel

herr JOHAN GLOCKS

öppnade och tillslutna griftekör,

upptändt på Gröna Jägaren

emot morgonen vid solenes uppgång

den 9 Juli 1770

af

von Berco,

kommendör.

Så vandra våra store män
 Ur ljuset in i skuggan.
 Här ligger denne riddaren
 Utaf Förgyllda Suggan
 I grafvens mörka vinkel gömd
 Och svept i bara kransar,
 Förträfflig man och vidtberömd
 I Bacchi lek och dansar!

Din härolds-spira brytes af
 Af mig och dig och döden.
 Din flaska krossas på din graf
 Och klingar dina öden:
 Hvar droppa, till den sista tår
 Som sprids i blanka strålar,
 Din vinter, sommar, höst och vår,
 Din dag och afton målar.

B.

Välment sorgesyn,
 imaginationsvis förklarad
 vid
 JOHAN GLOCKS
 afgang från jordklotet
 af
 von Ehrensugga
 om aftonen på Förgyllda Draken
 den 11 Juli 1770.

Se svarta böljans hvita drägg —
 Ack, se hur Karon stretar!
 Han vrider vattnet ur sitt skägg
 Och med sin båt arbetar:
 Med åran vill han vågen slå,
 Men vågen slår tillbaka,
 Och himlens fönster öppna stå,
 Och alla skyar braka.

Förgänglighetens fält jag ser,
 Fast mörkret mig förblindar.
 Min Glock i Karons båt går ner
 Och vräks af storm och vindar.

Farväl med vin och dubbelt-öl,
 Och bort med glas i handen!
 Rättnu, min vän, så är din köl
 Vid elyseiska stranden.

C.

En gyllene och blomsterrik urna,

enfaldeligen nedsatt

på de elyseiska fälten

den åttonde dagen i hömånaden 1770

in tumulo

GLOCKII

af

Kämpendal,

nuvarande förste härolden i Bacchi Ordenskapitel.

Så slår min Glock nu locket till
 Uppå sitt stop och vandrar —
 Hvarthän, jag icke veta vill . . .
 Gutår! Jag dig ej klandrar.
 Du har förfall: du måste dö
 Och skiljas från vår lusta.
 Men vi med glas på denna ö
 Ditt lof i klunkar pusta.

Du druckit så din saft till slut,
 Så lärt din drufva pressa,
 Att varma oljan rinner ut
 Uppå din kalla hjessa.
 Din hydda var så våt i dag
 (Jag kan dig ej befria),
 Så våt, att döden vid sitt slag
 Har rostet full sin lia.

Men, ack, din tunga, hur var hon
 I bara honung guten!
 Och bäst du stod vid Bacchi tron,
 Hur blef hon stum och sluten!
 Hur blekna dina läppar af
 Och ingen sötma kände!
 Hur blef ditt paradiset din graf
 Och vällust ditt elände!

Välan! Gutår, min döde bror,
 Din skål — gutår i grafven!
 Jag tumlar i ditt griftekor
 Och raglar med prestafven.
 Men törsten är ej mer ditt qval...
 Min hjerna nu förbryllas.
 Din urna skall af Kämpendal
 Med vin och blomster fyllas.

N° 6.

Fredmans Sång

öfver bränvinsbrännaren Lundholm.

Hör, klockorna med ängsligt dån
 Nu ringa för en Bacchi son,
 För riddarn Lundholm der i vrån,
 Af döden uppsluken.
 Se, ordens-peruken!
 Se stjernan på'n!

Hör klockorna vid mörksens tull!
 Sof, gamle Lundholm, sof lull-lull!
 Kupido sjunger vid din mull:

»Om nå'nsin din maka
Skull' kysst på din haka,
Hon blifvit full.»

Din morgonsol brann sällan klar,
Din middag blott en skymning var,
Din näsa aftonrodnan bar:

Så rödlätt och trinder,
Af mörkblåa kinder
Hon skugga har.

Så slås din kammardörr i lås:
Din ordens-kåpa, kors och krås
I jorden multna och förgås.

Din kista man rörer...
Ta i, kommandörer!
Trompetare, blås!

N° 7.

Fredmans Sång

till Kärleken och Bacchus.

Kärlek och Bacchus helgas min skål —
Begge sku firas af ungdom och ålder.
En ger jag hjertat, den andra min bål,
Ty Bacchus ger Astrild härolder.
Femton års flicka och fuller pokal
Är hvad i verlden helst mig behagar...
Ack, hvad jag önskar uti mina dagar
Hos Venus bli fändrik, hos Bacchus korpral!

№ 8.

Fredmans Sång

i önskningsväg af honom såsom en Bacchi man.

Ack, om vi hade, go' vänner, en så
 Ungerskt vin för vår strupa
 Och att vid så-stången vi vore två
 Som hade lof till att supa!
 Vi skulle ligga — gusigne guds lån —
 Jag och kamraten med tungan i sån.
 Ack, om vi hade, go' vänner, en så
 Ungerskt vin för vår strupa!

Ja, fast den sån vore tungar som bly,
 Skull' han bli lätt till att bära:
 Jag skull' med krafter och 'rosende hy
 Lyfta min börda och svära,
 Och min kamrat skulle ta mig i famn,
 Dansa med stången och sjunga mitt namn.
 Ack, om vi hade, go' vänner, en så
 Ungerskt vin för vår strupa!

Ej på trehundra steg någon själ,
 Nej, ingen käft på trehundra!
 Nej, våra portar skull' stängas så väl:
 Ingen skull' bulda och dundra.
 Bulda nå'n dit, skull' vi lyfta vår stång,
 Fäkta som bröder och dö på en gång.
 Ack, om vi hade, go' vänner, en så
 Ungerskt vin för vår strupa!

Båd' uti urväder, solsken och slask,
 Dunder och blixtn och i torka,
 Ja, om från himlen föll' englar pladask
 Neder i sån, skull' vi orka,
 Orka att slåss, köra opp dem till mån',
 Taga basunen och dricka ur sån.
 Ack, om vi hade, go' vänner, en så
 Ungerskt vin för vår strupa!

N° 9.

Fredmans Sång

då han vid måltidskalaset tackade värden och värdinnan.

Nå, ödmjukaste tjenare, gunstig herr värd!
 Klang, en klunk uppå skinkan, innan steken blir skärd!
 Hvad den soppan den var delikat — utan fiärd —
 Och de frikadellerna charmanta, herr värd!
 Sillsallaten förträfflig med äpplen och lök!
 Deliciös den kalkonen i sin flottiga rök!
 Maken bringa näpplig fins i konungens kök.
 Råga mer i glasen och den punschen försök!
 Samtliga vänner kring denna bål
 Ha den äran vid fru värdinnans skål
 Buga oss.

Kor:

Nå, ödmjukaste tjenare, gunstig herr värd!
 Den skålen blir dig tillkänd, tömd och förärd.

Nå, så klang för de sköna! Än ryker vår bål.
 Klang, min nådiga! Drick och stäm nu in i vårt skral!

»Har den äran dricka gunsti' herrarnas skål.»
 Klinga, granne, press i botten, drick hvad du tål!
 Min herr Bredström, ödmjukaste tjenare! »Tack!»
 Skål, högädle herr rådman! Det var kostelig rack.
 Min herr tullförvaltare — förlåt mig — jag drack!
 Hvad den varma punschen är storståtelig... ack!
 Samtliga vänner kring denna bål
 Ha den äran vid fru värdinnans skål
 Buga oss.

Kor:

Klang, I skönheter! Se ännu ryker vår bål
 Med slevven full af rack, citroner och prål.

Din ödmjukaste tjenare dricker dig till —
 Klang, en klunk, lilla Iris! Vill du blott som jag vill,
 Skall vår brudsäng bäddas så der medio April,
 Och fiolerna sku drilla drill uppå drill.
 Men den handen, som detta mitt hjerta försmår,
 Och det ögat, som sneglar nu på mig — du förstår —
 Och det vackra bröstet, som nu sväller — gutår —
 Skall väl tryckas till min ömma famn nästa år.
 Samtliga vänner kring denna bål
 Ha den äran vid fru värdinnans skål
 Buga oss.

Kor:

Din ödmjukaste tjenare dricker dig till
 Ett styckfat fullt i botten... Hit med en sill!

N° 10.

Fredmans Sång

då han supit öfver midnattstid..

Supa klockan öfver tolf,
 Lefva bland förryckta!
 Jorden är mitt kammargolf,
 Solen är min lykta.
 Jag bryr mig om ingenting,
 Blott att hjernan löper kring,
 Löper kring, :||:
 Löper kring, :||:
 Intill dess hon domnar
 Och jag fattig somnar.

I min farfars gamla rock
 (Hål uppå armbågen)
 Står jag bland en lustig flock,,
 Super bara rågen,
 Tar mig ur de vackra krus
 Morgon-, middags-, afton-rus,
 Afton-rus, :||:
 Afton-rus, :||:
 Och så blir jag röder
 Som de äkta bröder.

Stode salig far min opp
 Och mig hörde hicka,
 Sade han: »Min gosse, toppy,
 Vi sku brorskål dricka!»

'Ja min bror', så svarte jag,
 'Drick med mig till ljusan dag,
 Ljusan dag, :||:
 Ljusan dag, :||:
 Sedan må du ila
 Åter till din hvila!'

Blefve jag en riker man,
 Finge mynt i pungen,
 Skulle jag till jul, minsann,
 Klä' mig grann som kungen,
 Köpa mig, förr'n någon tror,
 Rock och väst och nya skor,
 Nya skor, :||:
 Nya skor :||:
 Och så pung i håret
 Och så ur på låret.

Men min strupe vill bli full,
 Tål ej denna torken.
 Gull ej annat är än mull —
 Gubbar, ta ur korken!
 Låtom oss i ro och fred
 Svälja sista klunken ned,
 Klunken ned, :||:
 Klunken ned, :||:
 Och oss sedan döda
 I det våta röda.

№ 11.

Fredmans Sång

på qvällqvisten under önskan att han vore kung.

Portugal, Spanien,
Stora Britannien,
Ack, om jag egde de kronor i qväll
Uppå min hjessa,
Skull' en prinsessa
Hvila i famnen liksom en mamsell,
Jag och min lilla
Somna så stilla —
Af mina björnar jag böd då farväl.

Bomber, raketer,
Pukor, trompeter
Skulle oss väcka med dån och med knall,
Våra drabanter
Spela sitt lanter,
Dricka vår skål utur krus af kristall.
Jag skull' ock dricka:
Vivat min flicka!
Se'n skull' det smälla tills dagen blef all.

Ostron jag väljer,
Rhenska buteljer
Skulle min drottning och jag tömma ut.
Pudding och russin,
Vofflor ett dussin
Blefve vår frukost, en kallsup till slut.

Skönaste knaster —
 Hundra piaster
 Skålpundet kosta skull' uti minut.

Skål, kamerater,
 Generalstater,
 Helige fader i Rom och din ätt!
 Slut på min messa —
 Farväl, prinsessa!
 Kronan är borta . . . hon kom också lätt.
 Ände på psalmen!
 Jag går till Malmen
 Och på kredit tar en sup och kotlett.

N° 12.

Fredmans Sång

huruledes han bjöd hela olympen på kalas.

Venus, Minerva,
 Mars bland de djerfva,
 Han, som med trummor och döden går på,
 Pallas och Klio,
 Muserna nio,
 Jupiter, Pluto, Apollo också,
 Gudar, gudinnor,
 Hjeltar, hjeltinnor,
 Hela olympen, gutår i min vrå!

Eder till ära
 Törs jag begära
 Af era nåder den lycka och grace,

Utan att ljuga,
 Att i min stuga
 Hålla till godo ett litet kalas?
 Värden är ringa:
 Skinka och bringa,
 Pepparrot, senap och vin några glas . .

Bacchus han språka
 Hur han skull' åka
 Uti en vagn med Pan och Sylvan.
 Febus ej mäktar,
 Han sig ursäktar:
 Gubben har durklopp och dras med qvartan.
 Ja, Melpomene
 Har ondt i bene' —
 Fröken dock skicka mig en parmesan.

Juno har snufva —
 Nattrock och hufva
 Ärna gudinnan att kläda sig i.
 Jag blef villrådlig;
 Dock hon var nådig,
 Sade: »Jag kommer uti chauve-souris.»
 Vördnad i hjerta,
 Bäfvan och smärta —
 Gudar, gudinnor, kom, gören parti!

Men jag mig stärker,
 Fast jag förmärker
 Att från olympen är icke en själ.
 Sorgen å sido!
 Bacchus, Cupido,
 När jag har er, jag ej ledsnar ihjäl.
 Lappri i skymfen!
 Strunt i olympen . . .
 Tyst — jag nu somnar så roligt . . . Farväl

№ 13.

Fredmans Sång

på klubben.

Det var rätt kuriöst! I går afton så satt vi och talte om finansverkets nu varande tillstånd, sedan kursen blifvit reglerad till al pari. Det supponerades af en viss, att du vore bank och låge uti Munkens trappor. Jag krånglade mig upp till dig efter vederbörligt tillstånd. In bona fide ger jag dig min ego i underpant: du vill, men jag kan inte; jag kan, men du vill inte. Skulle du då blott för omöjlighetens skull skuffa mig utför åt Lokatten och de trapplösa trapporna?

»Lokatten, Lokatten — min frände, gutår —
Der finnas fioler och jungfrur på spår:
I fönster, i gluggar, i vinklar och vrår
En kjortel, en båtsman och kärleken rår.»

»Hvad frågar jag efter finans och balans,
Blott fyrken och flaskan och jag gå i dans?
Medborgare, bank, al pari och fan
De qvitta mig lika, blott öl fins i stan.»

Men Italien — se nu — Holland, Spanien,
månne deras politiska byggnad, i anseende till achiska
freden, westfaliska freden, koncilium tridentinum,
börsen och inquisitionen, kan ega bestånd?

»Består du mig bränvin och pipor och krus,
Jag aktar en krona liksom en kardus,

Karduser som kronor och siffror som null,
Westfaliska skinkor som spiror och gull.»

»Jag skattar min flaska och sjunger min ton,
En öltunna mer än en kungelig tron.
Men finge jag råda, skull' dagligt i søl
Båd' kung och minister få simma i öl.»

N° 14.

Fredmans Sång

vid tanken på rikedomen.

Hade jag sextusende daler
I kvartaler :||:
Och en tunna guld i arf,
Si, då skulle jag hålla baler,
Med pokaler :||:
Glömma bort vårt tidehvarf.
Men framför allt så skulle jag dricka
Och så nicka
Och så hicka
Och så dricka,
Glömma världens små besvär.

Löpare och kusk och lakejer,
Som jag säger, :||:
Skulle jag då också ha,
Mumsa Nebbens kräftpastjer,
Jag ej väjer, :||:
Ropa natt och dag hurra.
Men framför allt så skulle jag dricka

Och så nicka
 Och så hicka
 Och så dricka,
 Glömma världens små besvär.

Jag skull' sätta hatt på min hjesse,
 Ta på ässe', :||:
 Kungen, femman vinna till slut,
 Gubbar, se'n som riker en bjesse
 På intresse :||:
 Låna mina pengar ut.
 Men framför allt så skulle jag dricka
 Och så nicka
 Och så hicka
 Och så dricka,
 Glömma världens små besvär.

Handla, vandla skull' jag så frier,
 Rederier, :||:
 Stora skepp i ocean
 Köpa mig, se'n gods i partier,
 Säterier, :||:
 Röda grindar kring vår plan.
 Men framför allt så skulle jag dricka
 Och så nicka
 Och så hicka
 Och så dricka,
 Glömma världens små besvär.

Min paulun med blomster och kransar,
 Gröna fransar, :||:
 Och blompotter ofvanpå!
 Hjertat i mig spritter och dansar —
 Jag mig ansar: :||:
 Till min brud dit vill jag gå.

Men framför allt så skulle jag dricka
 Och så nicka
 Och så hicka
 Och så dricka,
 Glömma världens små besvär.

Ack, hur lätt ett ord skull' mig vinna!

»Tjenarinna, :||:

Hur mår du, min söta man?»

Hjertat börjar darra och brinna...

Min gudinna, :||:

Krama mig så ömt du kan!

Men framför allt så skulle jag dricka

Och så nicka

Och så hicka

Och så dricka,

Glömma världens små besvär.

Men, ack, det till slut med mig lider:

Usla tider! :||:

Snart mitt ödes mått är fylldt.

Blir jag gift, en ting i mig svider,

Att man vrider :||:

Mig en krona oförskyldt.

Men då till tröst så skall jag ock dricka

Och så nicka

Och så hicka

Och så dricka,

Glömma världens små besvär.

№ 15.

Fredmans Sång

på källaren.

Kom, sköna källarflickor,
 I hurtigt språng, i tripp och traf!
 Slå upp båd' sprund och sviikor,
 Och låt mig supa braf!
 Torstig är jag,
 Natt och dag
 Matt och svag —
 Gif mig vin af femton slag!

Hur ljufligt mänd', det vara
 Att tappert dricka glasen ut
 Och se sig sjelf i fara
 Att dimpa hvar minut!
 Hurtigt! Jag ler —
 Rättnu ser
 Jag ej mer
 Att gå hem till mitt qvarter.

Jag vill ej vara nykter
 För allt, för mycket, mycket godt:
 Man lefver så betryckter,
 När inte vankas vått —
 Jag håller för
 Strupen bör
 Som ett rör
 Läskas, vätskas, tills man dör.

Så drickom nu i bottèn —
 Ack, hjertans gubbar, gör er flit!
 I denna sällhets-lotten
 Så vankas ingen nit.
 Klingande glas
 Gå i kras
 I kalas,
 När der många klunkar tas.

Så väckas glada tankar
 I Bacchi äkta paradis.
 Friskt bär upp många ankar
 Af franskt och portugis!
 Ingen nu tål
 Någon skål
 I vårt skral:
 Supa är vårt ändamål.

Se, stjernorna de blänka
 Och nattens kulna dimmor stå!
 Jag orkar ej mer tänka,
 Ej se, än mindre gå.
 Gubbar, minsann,
 På hvarann
 Måste man
 Nu förlikas som man kan.

Jag dimper öfver ända —
 Min hjertans supebror, jag ber,
 Din skål, min vän! Kanhända
 Vi aldrig råkas mer.
 Nu ha vi fått
 Mycket godt,
 Mycket vått,
 Som vårt hjerta efterstått.

№ 16.

Fredmans Sång

sig och bröderna till filosofisk hugsvalelse.

Är jag född, så vill jag lefva
Och må väl på bästa vis,
Som en Adam med sin Eva

Uti paradiset,

Stekta sparfvar uti munnen få,
Dricka nektar, sofva sött och uppå rosor gå,
Klappa den mitt hjerta tänker på,
Sjunga visor, dansa polska, tumla då och då.

Vid min flaska vill jag somna,
Vid min flicka vakna opp —
När min hjerna börjar domna,
Saktar sig mitt lopp.

Mina dagar då försvinna
Lustigt på vår sorgemark.
Venus, blif vår hjertgudinna,
Bacchus, strup-monark!

Snäser någon mig för fylleri,
Hut för tunnor tusan, han skall alltid torstig bli!

Får jag inte Chloris ta uti,

Ta mej tunnor tusan, i förtreten supå vi!

Kom, kamrater, låt oss stimma!
Punsch och bischoff upp i skyn,
Tilldess döden med sin dimma

Skymmer för vår syn!

№ 17.

Fredmans Sång

i full enlighet med Bacchi kalender.

I Januari månad — gutår —
 Så köpte jag mig en väst drap-d'or.
 Se'n köpte jag i Stakens gränd
 En rock, nyss vänd.
 Och uti Martii månad, kusin,
 Så köpte jag, oändligt fin,
 En nattrock af perlfärgadt satin...
 Slå i mer vin!
 Hurra! Från Mars till Maj, kära vän,
 Så hade jag ingen fyrk mer igen
 Och hvarken byxor, rock eller skor.
 Drick, drick, drick, drick, min bror!
 Från Juni, Juli, så till August,
 Intill September söt och förtjust,
 Så satt jag naken, full och ful —
 Och så kom jul.

№ 18.

Fredmans Sång

om frossan.

Snart är jag ryckt ur tidens sköte
 Och snart ur Bacchi armar förd.
 Farväl, du saft, du söta skörd,
 Som under vingårdsmännens möte

Nu pressas vid mitt lefnadsslut!
 Förtviflan, kom, kom vid det ropet,
 Kom, slingra repet kring om stopet
 Och häng mig, se'n jag tömt det ut!

Mitt kär!l, som fordom lif och lusta
 I sina varma droppar gaf,
 Står tomt och kullstjelpt vid min graf,
 Då andras krökta halsar pusta
 Ikring det bord, der förr jag satt.
 Jag brödren ser i öl-kulisen
 Med tobakspiporna kring spisen,
 Men på min spik en annans hatt.

Nog skönjer jag, när preses dricker,
 Hur han, med tobakspipan tänd,
 Vid bordet mot den ena änd'
 Sin krönta stänka åt mig sticker;
 Men han, som jag, ser blindt och snedt:
 Min mun slätt intet mer kan smaka,
 Likt flugan på en sockerkaka,
 När innanmätet är för hett.

Min vän med stopet numro fyra,
 Rödblommig som den skönsta ros,
 Så stursk och fräck som en matros
 Med tio pund i engelsk hyra,
 Fördömmar mig till afgrunds djup:
 Han hade lust mig söndersåga,
 Om jag ej i min kulna plåga
 Vid paroxysmen tar en sup.

Men, nej, nej, aldrig denna tunga
 En enda troppe mer förmår,

Hon knappast hväser fram: »Gutår!»
 Förr'n kölden stelnar blod och lunga
 Och benen domna i min bädd:
 Min hand blir is och näsan vatten,
 Min fot som glas, och hela natten
 Regerar själen yr och rädd.

Ja, der som fordom på min kista
 Ur flaskan Bacchus åt mig log,
 Står nu en skål från Liljans krog
 Med ölost-vassla till mitt sista
 Och hafversoppa i mitt stop . . .
 Ett turkiskt papper med jalappa,
 En tom butelj och doktors kapp
 Blir bouppteckning alltihop.

N° 19.

Fredmans Sång

om döden och dess björn-natur.

Ack, döden är en faslig björn:
 Han kräfver lifvet hvarje timma.
 En tätting och den stolta örn
 De måste samma våld förnimma:
 Allt suckar för naturens lag. :||:
 Men Bachus ler — likså gör jag.

Men, till exempel, om så sker,
 Att jag får stämning utaf döden,
 Min lufs-revers förfallen ser
 Och slut på mina glada öden,

Så må det hända som det vill . . .
Men förr'n jag dör, så drick mig till!

Se'n vill jag ställa an min färd,
Att bara björnar sku mig bära.
En björn har jag till vän och värd,
Och bara björnar bo mig nära.
Kom, björnar, kom i tripp och traf! :::
Och Grimmen för min sorg-prestaf.

20.

Fredmans Sång

om björnarna i begravnings-processen.

Mina björnar, samlen eder
(Hvita handskar hvar person,
Svarta kläder med all heder
Och i näfven en citron),
Samlen eder till att följa
Och att bära tyst min bår —
Pimpinella skall nog skölja
Hvar en strupa, om jag rår.

Ja, min matta hamn sig lutar
Liksom blomman till sin mull,
Och min hydda sig nu slutar
I sitt hvilorum så full.
Farväl, skönhet, glans och styrka.
Farväl, lycka, lif och hopp!
Gud, låt Blomberg inte dyrka
Äfven grafdörrn för mig opp!

№ 21.

Fredmans Sång

under måltiden, hvarvid han ställer döden under
gästernas ögon.

Så lunka vi så småningom
Från Bacchi puller och tumult,
När döden ropar: »Granne, kom,
»Ditt timglas är nu fullt!»
Du, gubbe, fäll din krycka ner --
Och du, du yngling, lyd min lag:
Den skönsta nymf, som åt dig ler,
Inunder armen tag!
Tycker du att grafven är för djup,
Nå, välan, så tag dig då en sup,
Tag dig se'n dito en, dito två, dito tre,
Så dör du nöjdare!

Du, vid din remmare och press
Rödbrusig och med hatt på sned,
Snart skrider fram din lik-process
I några svarta led!
Och du, som pratar der så stort
Med band och stjernor på din rock,
Re'n snickarn kistan färdig gjort
Och hyflar på dess lock!
Tycker du att grafven är för djup,
Nå, välan, så tag dig då en sup,
Tag dig se'n dito en, dito två, dito tre,
Så dör du nöjdare!

Men du, som med en trumpen min
 Bland riglar, galler, jern och lås
 Dig hvilat på ditt penningsskrin
 Inom din stängda bås,
 Och du, som svartsjuk slår i kras
 Buteljer, speglar och pokal,
 Bjud nu god natt, drick ur ditt glas
 Och helsa din rival!

Tycker du att grafven är för djup,
 Nå, välan, så tag dig då en sup,
 Tag dig se'n dito en, dito två, dito tre,
 Så dör du nöjdare!

Och du, som under titlars klang
 Din tiggarsstaf förgyllt hvart år,
 Som knappast har med all din rang
 En skilling till din bår,

Och du, som ilsken, feg och lat
 Fördömmar vaggan, som dig hvälft,
 Och ändå dagligt är plakat
 Till glasets sista hälft,

Tycker du att grafven är för djup,
 Nå, välan, så tag dig då en sup,
 Tag dig se'n dito en, dito två, dito tre,
 Så dör du nöjdare!

Du, som vid Martis fältbasun
 I blodig skjorta sträckt ditt steg,
 Och du, som tumlar i paulun,

I Chloris armar feg,
 Och du, som med din gyllne bok
 Vid templets genljud reser dig,
 Som rister hufvu't, lärd och klok.
 Och för mot afgrund krig.

Tycker du att grafven är för djup,
 Nå, välan, så tag dig då en sup,
 Tag dig se'n dito en, dito två, dito tre,
 Så dör du nöjdare!

Och du, som med en ärlig min
 Plär dina vänner häda jemt
 Och dem förtalar vid ditt vin,
 Och det liksom på skämt,
 Och du, som ej försvarar dem,
 Fastän ur deras flaskor, du,
 Du väl kan slicka dina fem,
 Hvad svarar du väl nu?

Tycker du att grafven är för djup,
 Nå, välan, så tag dig då en sup,
 Tag dig se'n dito en, dito två, dito tre,
 Så dör du nöjdare!

Men du, som till din återfärd,
 Ifrån det du till bordet gick,
 Ej klingat för din raska värd,
 Fastän han ropar: »Drick!»
 Drif sådan gäst från mat och vin,
 Kör honom med sitt anhang ut
 Och se'n med en ovänlig min
 Ryck remmarn ur hans trut!
 Tycker du att grafven är för djup,
 Nå, välan, så tag dig då en sup,
 Tag dig se'n dito en, dito två, dito tre,
 Så dör du nöjdare!

Säg, är du nöjd, min granne, säg?
 Så prisa värden nu till slut!
 Om vi ha en och samma väg,
 Så följoms åt . . . Drick ut!

I processen vandra, par om par
 I processen ::|: efter vår far...
 Vi ä' budna allihop. ::|:

Ring samman, ring, ring, ring, kära barn!
 Du nykterhetens vän,
 Tänk, Bacchus, unga, friska karln,
 Han är nu död... ja men!
 Men buteljen ::|: hvar är nu den?
 Vi ä' budna allihop. ::|:
 Första ledet skall nu träda fram...
 Första ledet! ::|: Drick som små lam!
 Vi ä' budna allihop. ::|:

Den gamle Schmidten går förut
 Som härold med en tapp:
 En tunna Bacchus bar till slut
 Helt uttömd, klar och knapp.
 Bacchus dödde... ::|: Drickom i kapp!
 Vi ä' budna allihop ::|:
 Till att dricka, äta och må väl,
 Till att dricka ::|: utan allt gräl...
 Vi ä' budna allihop. ::|:

Slå Bacchi sköldemärke i kras,
 Du redlige Schmidt!
 Drick, gubbar, i vårt sorgkalas,
 Drick — drickom rödt och hvitt
 Bacchus sveptes ::|: i silfverglitt.
 Vi ä' budna allihop ::|:
 Till att dricka, dansa på hans mull,
 Till att dricka... ::|: Rättnu blir jag full!
 Vi ä' budna allihop. ::|:

№ 24.

Fredmans Sång

om krogen.

Bort vid grind i en skog
Ett litet gammalt tempel stog,
Dit hvarje man med längtan drog.
 Det hade två fenster
 Och dörrn till venster
 Och hette krog.

Ett tempel utan torn, gunås!
En gammal dörr förutan lås!
Ej minsta bok der kunde fås:
 Församligen surra,
 Och psalmen var hurra
 Och koret bås.

En syndare der i sin nöd
Ej nånsin bad om dagligt bröd,
Ej heller om sin sälla död.
 I skjortan stod presten,
 På tröskeln låg gästen
 Så rosenröd.

№ 25.

Fredmans Sång

om krögaren Cornelius.

Cornelius lefde femti år —
 Vår herre honom tog i går.
 Han nykter nu bland englar står:
 Vid Abrahams sida
 Är fåfängt förbida
 En bränvinstår.

Cornelius dog uppå en krog,
 Just då han uti glaset slog
 Och spelman till fiolen tog —
 Men tiden var inne.
 Cornelii minne
 Det var nog.

Cornelius, vi ditt lik bese:
 Benrangel, knotor... ack och ve...
 Din lefnadsflaska tömd — må ske!
 Blott bränvin dig födde:
 Du lefde och dödde:
 En krögare.

№ 26.

Fredmans Sång,

derutinnan beskrifves hans egen begrafning.

Ur vägen och vik!
 Se på stäten
 Och hör på låten
 Utaf trompeten för Bacchi lik . . . - - - Tromb.
 Hör trompeten igen!
 Käre vänner,
 Männ' någon känner
 Den gamle Fredman, urmakaren? - - - Tromb.
 Stå stilla vid en sida
 Och låt processen skrida —
 Ur vägen, go vänner . . . hålt! - - - Tromb.
 Trompeterna blåsa stolt. - - - Tromb.
 Min granne, styrk ditt mod,
 Värm din blod!

 Kolmodin, vår vän,
 För prestafven,
 Och nu till grafven
 Han rider närmast trompetaren. - - - Tromb.
 Se på Kilberg, så rask —
 Han allena
 Nu får orena
 Ett par halfärmar utur en ask. - - - Tromb.
 Stå stilla vid en sida,
 Låt Lundholm ock få rida

Med en klocka, som stått i pant! - - - Tromb.

Trompeterna gå galant. - - - Tromb.

Min granne, styrk ditt mod,
Värm din blod!

Fredman lefde och dog!

Bröder alla,

Vi kunna kalla

Hans själ ett urverk, hans kropp en krog. - - - Tromb.

Vår lefnad är kort:

Bäst vi rusta

Och oss förlusta,

Så kommer döden och tar oss bort. - - - Tromb.

Stå stilla vid en sida

Och låt processen skrida!

Här i verlden är mycken harm. - - - Tromb.

Trompeterna blåsa larm... - - - Tromb.

Min granne, styrk ditt mod,

Värm din blod!

N° 27.

Fredmans Sång

vid kapitenen August von Schmidts grafkor.

Ur vägen :::

För gamla Schmidts bår! :::

Här ligger hjelten bland de stumma.

Sorgpukor tumma! Mumla och brumma!

Kling, klang, :::

Hej, klinga och gutår!

Fall neder, :||:
 Du nykterhetens vän! :||:
 Är ej processen snygg och täcker?
 Se på pukslagarn, sjelfva Stendecker —
 (Kling, klang!) :||:
 Han står på läktaren.

Du suckar? :||:
 Ja, döden har sitt qval . . . :||:
 Planberg han för med floret glafven.
 Ack, allra käraste täck är prestafven!
 Kling, klang, :||:
 Du täcka Kämpendal!

I koret :||:
 Der stannar vår prestaf. :||:
 Nu stämmes upp musik-redskapen,
 Och på sin oboe spelar nu Knapen.
 Kling, klang, :||:
 Kom, drick vid Schmidts graf!

Här hvilar :||:
 Vår redelige Schmidt. :||:
 Glasögon' opp, herr Gutenschwager —
 På basfiolen hör hur han gnager!
 Kling, klang! :||:
 Sitt stilla, granne, sitt!

Bland hjeltar :||:
 Har Bacchus mist sin man. :||:
 Korus i koret suckar och gråter,
 Nystedt han spelar, mungigan låter.
 Kling, klang, :||:
 Drick, granne, hvad du kan!

Åt läktarn, :||:
 Min granne, titta opp! :||:
 Der, ser du, Bacchus sitter tyster
 Uti vår andakt en broder, en syster.
 Kling, klang, :||:
 Drick i vårt sorgelopp!

Min granne, :||:
 Vill du i koret? »Topp!» :||:
 Der får du flaskan ned ifrån lafven —
 Kilberg har nycklarne sjelf till grafven.
 Kling, klang! :||:
 »Er tjenare . . . Låt opp!»

N:o 28.

Fredmans Sång

hurledes Movitz gaf lärdomsätet på båten och slog sig ned på Tre Remmare i "Skrubben N:o 4".

Movitz skulle bli student —
Han Uppsala betrakta.

Börja mumla excellent
Grammatica contracta:

Dum och tjock,
Hic, hæc, hoc
Han sig genast lärde,
Hyrde sig en svarter rock,
Kyronii öl förtärde.

Der satt han som misantrop,
Men röder som en vallmo,
Vid sin stånka och sitt stop
Och konjugera amo.
Hur han drack,
Ölet stack,
Kärlek hjernan brydde:
Movitz tog sitt pick och pack
Och lärdomssätet flydde.

Med en vredgad min han tog
Båd' Puffendorf och Grotius
Och dem bus i väggen slog,
Så bister som Stygotius,
Sjüng hurra,
Skrek werda
Och åt krögarn panta
Lexikon, colloquia
Och Zopfens varianta.

Tre studenter, certim tre,
Till Stockholm sig utstyra,
Stanna på Tre Remmare
I skrubben N:o 4.
Movitz, stolt
I sin kolt,
Satt sig der som preses,

Drack så bält, så det var bält,
Och utgaf nya theses.

Första thesis blef nu den:

Om med moraliteten
Enligt är för Bacchi män
Att ändra om dieten.

»Pro» och »pro»,

»Contra», »Jo»,

»Nej» och »Ja» nu skalla.

Movitz ropte »Posito»,

Och »Posito» skrek alla.

Andra thesis blef den här:

Hvad skillnad sig besticker

Mellan öl pluraliter

Och en person, som dricker,

»Ratio?» Jo...

»Dubito»,

Skrek en och orera.

Movitz ropte: »Habeo!»

Och kyparn slog i mera.

Tredje thesis skulle ges —

Men preses damp af stolen,

Och en opponent så hes

Damp med i kapriolen.

Fredman kom

(Filibom!)

Med musik och flickor,

Och de lärde vände om

Som åsnor och borickor.

№ 29.

Fredmans Sång

om gästgifvaregården.

Grannas Lasse, klang på lyran —
 Låt oss dänga, flänga!
 Spela, Jerker, slå ut fyran,
 Femman, sexan, hej!
 Trumf i bordet! Mera klöfver!
 Se hvad trumf de slänga . . .
 Olle, du en trumf behöfver!
 Pelle, akta dej!
 Olle, stå ej der å nicka —
 Kan du inte sticka?
 Kerstin lilla, hör du, flicka,
 Ge mig än ett stop!
 Hör på myntet — hör du klangen?
 Guld är mer än rangen.
 Olle, spänn för trepars-vangen!
 Ut nu allihop!

Häng ej skägget uti stopet —
 Torka dig om truten!
 Hållkarln ropar . . . Hör du ropet?
 Vräk dig ut på gåln!
 Drick mig till! Bjud Marjo dricka!
 Tag hit tobaksstruten!
 Men ändå så mått' jag licka
 Ut och vattna fäl'n.
 Prutt och pro! Håll hästen stilla!
 Selpinn' sitter illa.

Låt nu pinnkarreten trilla,
 Och kör i fullt språng!
 Farväl, Lasse, Jöns och Lisken!
 Olle, län mig piskan!
 Vanten ligger der på disken ...
 Kör nu! Hej, allons!

Kerstin dansar ... Rör på spelet!
 Olle ler och juckar.
 I hvar dans han har det felet
 Att han pruttar till;
 Och när Olle sig utskämmer,
 Kerstin står och suckar.
 Hör hur Lasse lyran stämmer,
 Spelar som han vill!
 Ring i ring, och sväng på klacken
 Viga som polacken!
 Ut ur stugan, ut på backen!
 Hället kommer in.
 Slutet, gubbar, nu vår lanter!
 Ifrån alla kanter
 Komma skälmar, arrestanter —
 Hvar en skjutsar in.

N° 30.

Fredmans Sång

vid turkens audiens 1778.

Tromb. - - - Hör trompetarn — alarm
 Han blåser för sqvadronen!
 Så stolt i divisionen
 Den modige dragonen
 Han lyfter sin arm:
 Han med sin blanka klinga
 Trotsar Martis harm,
 Vill döden sjelf omringa,
 Lustig, röd och varm...
 Stöt i trompeten larm!

Tromb. - - - Venster sväng, rätta er!
 Ack, se hvad ekipager —
 Lakejer med plymager
 Och turkar med mustascher
 Så pråktigt man ser.
 Se turken med turbanen,
 Huru mildt han ler!
 Den mordiske morianen
 Iris hjertat ger...
 Stöt i trompeten mer!

Tromb. - - - Fönstren öppnas... Slå i
 Båd' kaffe och likörer,
 Gif famntag och dusörer!
 Adonis Astrild förer
 Ifrån Barbari.

»Den der med manteln röder
 Hvem är den?» Låt si —
 Det är hofslagtarn, bröder,
 Ifrån Tripoli . . .
 Alarm och rövveri!

Tromb. . . . Si'ken turk, se på den,
 Se, hur turbanen strålar
 Af perlor, guld och nålar!
 Förgyllda vagnen prälar
 Med sjöröfvaren.
 Han andas tungt och flåsar,
 Och den djefvulen
 I sina tiggarpåsar
 Samlar penningen —
 Se'n far han hem igen.

№ 31.

Fredmans Sång

om fiskafånget.

Opp, Amaryllis! Vakna, min lilla!
 Vädret är stilla,
 Luften sval.
 Regnbågen prälar
 Med sina strålar,
 Randiga målar
 Skog och dal.
 Amaryllis, låt mig utan våda
 I Neptuni famn dig frid bebåda!
 Sömnens gud får icke mera råda
 I din ögon, i suckar och tal!

Kom nu och fiska — noten är bunden —

Kom nu på stunden,

Följ mig åt!

Kläd på dig tröjan,

Kjorteln och slöjan,

Gäddan och löjan

Ställ försåt!

Vakna, Amaryllis lilla, vakna —

Låt mig ej ditt glada sällskap sakna!

Bland delfiner och sirener nakna

Sku vi nu plaska med vår lilla båt.

Tag dina metspön, refvar och dragen!

Nu börjar dagen —

Skynda dig!

Söta min lilla,

Tänk icke illa!

Skulle du villa

Neka mig?

Låt oss fara till det lilla grundet

Eller dit bort till det gröna sundet,

Der vår kärlek knutit det förbundet,

Hvaröfver Thirsis så harmade sig!

Stig då i båten! Sjungom vi båda!

Kärlek skall råda

I vårt bröst.

Eol sig harmar,

Men när han larmar

I dina armar

Är min tröst.

Lycklig uppå hafvets vreda bölja

I din stilla famn, kan jag ej dölja

Hur i döden hjertat vill dig följa . . .

Sjungen, sirener, och härmen min röst!

N° 32.

Fredmans Sång

eller aftonqvåde,

dediceradt till fru assessorakan Weltzin.

Träd fram, du nattens gud, att solens lågor dämpa!
 Bjud stjernan på din sky mot aftonrodnan kämpa!
 Gör ljumma böljan kall!
 Slut ögats förlåt till, kom, lindra qual och krämpa
 Och blodets heta svall!

Ditt täcke gömmer allt... Betraktom Floras gårdar!
 Här skönsta höjder fly, der mörka griftevårdar
 På svarta kullar stå;
 Och under ufvars gråt mullvadar, ormar, mårdar
 Ur sina kamrar gå.

Vid källan allt är tyst: knappt rör sig minsta myra,
 När mot dess klara djup Timantes i sin yra
 Bespeglar månens klot.
 På grenen af en alm Alexis hängt sin lyra
 Och slumrat vid dess fot.

Det späda vattensorl, som ned i mossan spelar
 Och uti rännlars språng kring fältet sig fördelar,
 Gör ögats sömn så söt,
 Att döden liksom käns hvar dropa blod förstela
 I sjelfva helsans sköt.

En ljum och kylig bläst emellan löfven susar
 Och under trädens rusk den mörkblå böljan krusar
 Kring roddarns blanka år.

Mot klippan vid ett plump, dit strömmen inåt frusar,
Den glupska gäddan slår.

Der ligger jägarn trött, med handen under öra —
Vid bössan, mot hans arm, att minsta buller höra,
Sig hunden lagt i ring;
Och fiskarn nyss begynt sin not i vassen snöra
Och plaska stranden kring.

På trädgårdssängens brant, som nedåt viken drager,
Den trefne åbon syns vid månens halfva dager
Med vattenkannan fylld.
Hans täppa syns så grön, hvar planta frisk och fager,
Försilfrad och förgylld.

Vinrankans dufna prål åt muren vill sig luta —
Tulpanens skrupna blad sig mer och mer tillsluta
Vid regnets glesa skur.
Längst utåt ängens rymd hörs sista gången tuta
Vallhjonet i sin lur.

Nu sitter lärkan tyst, min gröna dörr tilltapper —
I råskynl någon gång den svarta fogeln knäpper
Vid syrsans fräna ljud.
Helt låg syns svalans flygt, när Pan dess vingar släpper,
Till regnets förebud.

Ur gräset skymta fram ringblomman och hvitsippan,
Just der sädsärlan sprang, den skogens nippertippan.
Med sina snabba tripp . . .
Hör sparfvens späda qval och ungarne på klippan:
Kip kip, kyp kyp, kip kip!

Kring nattens majestät sig allt i dvala sänker —
Mot rodna'n ur ett moln en åldrig urna blänker
Uppå en ättehög.

Bland drakar der på gods, bland gyllne bloss och
skänker

Sig Plutos skugga smög.

Nu råder nattens frid och ögat vill sig sluta —

Lägg bort din pipa, Pan! Alexis, tag din luta

Och sjung i skogens hvalf!

Cykloper, fauner, tyst! Hålt, gastar, opp att tjuta

Vid storm och jordeskalv!

Bjud, Eol, vid ditt spel, att vädrens ras förvill,

Bjud tystnad upp i skyn, bjud Neptun sitta stilla

På sina mörka grund!

Befall att klippans spets må tysta floder spilla

På denna dyra stund!

Tillåt najaden ej vid stranden sig få löja,

Bryt den tritonens arm, som brottas om dess slöja

Och grumlar flod och elf!

Må sunnanvädret ej den minsta ilning röja —

Apollo spelar sjelf.

Arakne, fäll din nål och låt din ränning stanna!

Kan du ditt ömma bröst mot lutans våld bemanna?

Nej, lyssna vid hans slag!

Vulkan, lägg släggan ner, håll handen för din panna!

Men nu . . . nu somnar jag.

№ 33.

Fredmans Sång

om magistraten i Telje.

Magistraten uti Telje fiker
 Att vid riksdä'n vinna få justis:
 Hvarje rådman uti staden skriker,
 Jemrar sig nu öfver prejudis.
 Man kan tänka, saken är också vigtig,
 Hela rådstu'n pliktig
 Att ge kontra-plan.
 Man tror ej att saken snart afstannar:
 Rådstu'n nu förbannar
 Hvarje galt i stan.

Saken var den: När rätten skulle sitta
 I en ganska sträng och svår qvestion,
 Kom en sugga, fram vid bordet titta,
 Satte sig vid preses sans façon.
 Preses steg då upp och komplimentera,
 Sade intet mera
 Än: »Gack ut, din fan!»
 »Nej», sa suggan, »jag har så bedrifvit,
 Att jag också blifvit
 Rådman här i stan.»

N° 34.

Fredmans Sång

om Mariefred.

På Gripsholm är allt för roligt,
 Men i Mariefred, mins jag,
 Var polisen något svag.
 Och, fastän det syns otroligt,
 På min ära står det fast,
 Ej fans der en enda qvast:
 Damborst, viska eller skofvel
 Är der likså rar som mat —
 Ja, den ädle magistrat,
 Tror jag, får ej annat sofvel
 Än pannkaka, lök och frat.
 Der ser ut som sancte Påvel
 Hängt ut bönedagsplakat.
 Ingen skorsten såg jag röka,
 Ingen matmor gå och stöka:
 Jag såg bara tomma fat,
 Tallrik hvarken djup ell' flat.
 Hela staden genomsöka,
 Fans der aldrig en dukat.
 Men hvad tycks om sådan stat?
 Statens vakt är en soldat,
 Som tillika slår på trumma:
 Är han krank, så går hans gumma
 Lika döf och desperat.
 Slutlig måste, just in summa,
 Hvarje dödlig blifva flat:
 Tänk — hvar husvärd är kastrat!

№ 35.

Fredmans Sång

om gubben Noach och hans fru.

Gubben Noach :||: var en heders-man:
 När han gick ur arken,
 Plantera han på marken
 Mycket vin — ja, :||: detta gjorde han.

Noach rodde :||: ur sin gamla ark,
 Köpte sig buteljer,
 Sådana man säljer
 För att dricka :||: på vår nya park.

Han väl visste :||: att en menska var
 Torstig af naturen
 Som de andra djuren —
 Derfor han ock :||: vin planterat har.

Gumman Noach :||: var en heders-fru:
 Hon gaf man sin dricka.
 Fick jag sådan flicka,
 Gifte jag mig :||: just på stunden nu.

Aldrig sa' hon :||: »Kära far, nånä,
 Sätt ifrån dig kruset!»
 Nej, det ena ruset
 På det andra :||: lät hon gubben få.

Gubben Noach :||: brukte egna hår,
 Pipskägg, haka trinder,
 Rosenröda kinder,
 Drack i botten. :||: Hurra och gutår!

Då var lustigt :||: på vår gröna jord:
 Man fick väl till bästa —
 Ingen torstig nästa
 Satt och blängde :||: vid ett dukadt bord.

Inga skålar :||: gjorde då besvär —
 Då var ej den läran:
 »Jag skall ha den äran!»
 Nej, i botten :||: drack man ur... så här.

N° 36.

Fredmans Sång

om gamle Lot och hans familj.

Gubben Lot och hans gamla fru, :||:
 Bägges döttrar och andra flickor
 (Bort med tärningar, kort och brickor!)
 Deras skålar vi dricka nu. :||:

Englar ha hvarken kropp ell' ben, :||:
 Men de kunde hos Lot dock gästa,
 Dricka hurtigt och ta till bästa,
 Sofva stilla bort ruset se'n. :||:

Gubbens döttrar, ett artigt par, :||:
 Trodde världen skull' gå till ända,
 Blefvo på bibliskt sätt då kända
 Uti dryckjom af söta far. :||:

Gumman Lot hon tillbaka såg, :||:
 Och i salt genast hon förvandlas...
 Skull' med alla nu lika handlas,
 Blef på salt snart nog kursen låg. :||:

N° 37.

Fredmans Sång
om gubben Abraham.

Glada bröder, när vi dricka
Våra nya vänners skål,
Sku vi med ett rågadt mål
Tömma den till pricka.
Men en gammal stamfar bör
Ännu mindre glömmas;
Och fast han dör, :||:
Skall hans stoft berömmas.

Abraham, den heders-gubben,
Fick i sina unga år
Vacker hustru som en vår —
Skål för understubben!
Hälften rädd och halft jaloux,
Sa' han: »Om dig lyster,
Vill jag att du :||:
Kallar dig min syster.»

Men den stackarn blef bedragen:
Kungen tog hans flicka bort.
Sådant nöje är för torrt —
Dränk din harm i magen!
Nog vor' hedern vacker nu,
Men som kungens sväger
Mista sin fru :||:
I min smak ej dåger.

Dock om alla gifta hade
 Samma tröst som Abram fick,
 När som Sara hemåt gick,
 Glömde de sin skade.
 Låt oss dricka hemkom-öl —
 Se, hvad morgongåfvor:
 Åsnor och föl, :||:
 Får och få och håfvor!

Abram var en riker bjesse,
 Reste fram med mycken ståt,
 Kunde slåss, när så bar åt,
 Mot en krönter hjesse.
 Med sitt folk han seger vann —
 Drick och vivat ropa!
 Men hvad vann han :||:
 Af dem allihopa?

Hör nu på en ting som hände —
 Abram var till älskog böjd.
 Han, med hustrun inte nöjd,
 Sig till pigan vände.
 Abram sjelf var rasker nog,
 Likaså hans flicka:
 Tro mig — det tog. :||:
 Vi sku barnsöl dricka!

Vis mig en som gör detsamma!
 Abram, fulla hundra år,
 Lagar så, att Sara får
 Börja heta mamma:
 Nitti år, hon räknat har
 Första barnsängen.
 Abram var karl . . . :||:
 Drick --- men glöm ej drängen!

Sara dör, och Abram gråter . . .
 Likväl skulle han till vägs
 Gifta sig, få söner sex
 Med den fruen åter.
 När vid hundrafyrti år
 Abram slikt uträttar,
 Dricker vår kär :||:
 Och hans lof berättar.

N° 38.**Fredmans Sång**

om Josef och Potifars fru.

En Potifars hustru med sköna maner
 Josef till kärlek vill locka,
 Rycker'n i manteln och suckar och ber:
 »Sitt ner, sitt ner!»
 Inunder paulunen den skönaste ros
 Stod för vår Josef att plocka;
 Men som en lymmel han flydde sin kos.
 (Det tros, det tros!)
 Ack, om jag varit i Josefs ort, :||:
 Jag vet hvad jag gjort.

Men Josef, den token, på dörren han for —
 Nymfen hon vinkar och beder.
 Aldrig en dåre i världen så stor
 Gått i två skor!
 Friskt äta och dricka i Potifars sal,
 Eld uppå spisen af ceder,
 Inga dueller och ingen rival
 Och ej förtal —

Hurra, kamrater, för Potifars fru! :::
 Hon sofver dook nu.

Men felet var det, att vår Josef han var
 Nykter, betrycker, med mera,
 Och för en flicka ett uselt försvar,
 En dålig karl.

Vid Faraos garde en ömklig kapten
 Potifar var (som de flera)
 Och i en brudsäng så sömnig och klen,
 Sin fru till men . . .
 Hurra, kamrater, för Potifars fru! :::
 Hon lefver ännu.

№ 39.

Fredmans Sång

om Moses och Aron.

Allt förvandlas, allt går omkull! :::
 Gubben Moses han hvilar trötter,
 Aron kaller om sina fötter.
 Drickom graföl på deras mull! :::

Gubben Moses det var en karl, :::
 Trots så bister som nå'n i Sverge:
 Han slog taflorna uti berge' —
 Säj mig då om han nykter var? :::

Gubben Moses för tusen år :::
 Han slog tappert, som man fått höra,
 En egyptisker man vid öra,
 Så han tumla . . . Men drick — gutår! :::

Gubben Moses, en prest med horn, :||:
 Lefde hurtigt, sin kappa svängde,
 Dog dock ärligt och sig ej hängde
 Som en ann' för en tunna korn. :||:

Konung Farao stod sig slätt: :||:
 Intet bränvin i kungahuset!
 Eljest Moses nog uti kruset
 Hade glömt både lag och rätt. :||:

Gubben Aron han var så der; :||:
 Men han gjorde dock bäst miraklet
 Bakom skärmen i tabernaklet:
 Der han smutta och drack... så här! :||:

Gubben Aron ock därför fick :||:
 Sig en bjellra just bak i nacken —
 »Kling!» sa' den, när han damp i backen...
 Gubbar, klinga och drick och drick! :||:

»Nå, må göra då! Moses' skål!» :||:
 Korus ropar, att du var rasker —
 Fader Aron det var en tasker...
 Låt oss klinga med glas och bål! :||:

Men vi lefva i annan tid — :||:
 Andra hjertan och andra tankar!
 Hurra, lustigt! Töm krus och ankar!
 Låt oss dricka... det blir dervid! :||:

Ring nu samman med glas och krus! :||:
 Moses får nu en krans på hjessen:
 Här är grafven och här processen...
 På denna aska vi ta ett rus. :||:

№ 40.

Fredmans Sång

om konung Ahasverus och excellensen Haman.

Ahasverus var så mäktig,
 Med en persisk krona präktig.
 Ja, hans riken voro — drick, kära du —
 Hundra-tjugu-sju.
 Ahasverus satt så gullgul och sur
 Som ett lejon i en jungfrubur:
 Vällust var hans ära . . .
 Låt oss nu förtära
 Och vår flaska tömma ur!

Slottet fullt af herrligheter,
 Och scharlakan till tapeter.
 Bänkar voro der af bara gull —
 Aj aj aj, lull lull!
 Stort kalas nu uti Susan var
 Jemt etthundra-ättatio dar.
 Kungen sjelf traktera . . .
 Låt oss dricka merå,
 Låt oss klinga par om par!

Ahasveri bord det prälar —
 Vin bars fram i gyllne skålar.
 Spikeskinka, herrlig sommarmat,
 Låg på silfverfat.
 Liksom hos *vår* konung plägar ske,
 Fick landshöfdinge och öfverste
 Vid hans taffel spisa . . .
 Sjungom nu vår visa,
 Låt oss vänligt hjerta ge!

Man ser af de helga skrifter
 Ahasverus han var gifter:
 Drottning Vasthi hette hans gemål...

Drickom hennes skål!

Hennes majestät i Persien
 Bröt mot kungen som sin äkta vän:

När han ville leka,

Börja hon att neka —

Mången gumma gör så än.

Kungen uppå sjunde dagen,
 Utaf vin och kärlek tagen,
 Skickar sina två kamrerare

Att sin drottning be.

Gud nå' den, som, när han flickan ser,
 Ej går sjelf, men skickar sin kamrer —

Den är att beklaga...

Låt oss glasen taga,

Låt oss dricka mer och mer!

Drottning Vasthi vill ej lyda,
 Låt en ann' sin krona pryda:
 Pigan Esther fick en gyllne skrud,
 Blef en kungabrud.

Hon had' en kusin, Mardochai —

Judar äro skälmar, veta vi...

Skål för gamla juden!

Skål för unga bruden!

Skål för hela frieri!

Juden satt vid kungens trappa,
 Släppte flickor in, som klappa —
 Lagom syssla för en jude nog:

Jungfrubur och krog.

Två kamrerare vid dörren stå,
 Hviska att de kungen skulle slå:
 Saken sig förvärrar,
 Och de gode herrar
 Blefvo hängda båda två.

Hör nu på hur drottning Esther
 Böd till måltids många gäster:
 Sjelf hans excellens herr Haman kom...
 Gubbar, drickom om!
 Ahasverus drack, och Esther gret —
 Skönhet gör i världen stor förtret:
 Haman med dycrenger
 Sig i galgen svänger
 Pussig, stinder, blå och fet.

Ahasverus, ful och bister,
 Såg sin premierminister
 I en galge, femti alnar hög —
 Säj mig, om jag lög?
 Juden se'n som kungens bästa vän
 Svängde sig i purpurmantelen
 Med en gyllne krona —
 Vacker hufvudbona'...
 Låt oss dricka --- drick! »Ja men!»

Si, så ser man världens snara!
 Höghet ofta står i fara:
 Lyckans tempel är en hisklig brant
 Är det icke sant?
 Stolte Haman rep och mössa bär:
 Sådan hufvudbonad gör besvär...
 Ahasveri lära,
 Dricka och förtära,
 Är det enda jag begär.

№ 41.

Fredmans Sång

om den sköna och dygdiga Susanna.

Joachim uti Babylon
 Hade en hustru, Susanna . . .
 Töm vår kanna — :||:
 Skål för dess person!
 Joachim var en genom-ärliger man,
 Fruen lika ärliger också som han:
 Fru Susanna :||:
 Många hjertan vann.

Tacka vill jag Joachims fru —
 Skål för hvar dygdiger maka!
 Låt oss smaka :||:
 Denna saften nu!
 Klinga med glasen, låt oss sjunga i kor,
 Gosse, flicka, gubbe och mor,
 Låt oss sjunga! :||:
 Skålen är så stor.

Joachim var för riker spord,
 Kunde traktera sin nästa,
 Ge till bästa :||:
 Vid ett dukadt bord.
 Fruen uti huset vann så mycket behag:
 Hungriga friare hvarendaste dag . . .
 Hurra, gubbar, :||:
 I så lustigt lag!

Käraste bröder, hör nu då på
Hvad den frun månde hända!

Två upptända :||:

Kring om henne gå.

Gubbarne flåsa, krypa tyst om hvarann —
Skönheten fans just der kärleken brann.

Fru Susanna :||:

Trogen var sin man.

Joachims trädgård var med maner:

Lusthus, tapeter af siden!

Middagstiden :||:

Gick Susanna ner.

Ekar och lindar stodo rundt om en dam —

Sköna Susanna hon plaska och sam.

När hon plaska, :||:

Skymta liljor fram.

Neruti blomstergården nu

Gingo allena två bofvar,

Slogo lofvar :||:

Kring vår lilla fru.

»Hej», sade bofven till den andra så slem,

»Hej, det är middag — kom låt oss gå hem!»

Två kanaljer :||:

I hvarenda lem!

Väl förstår man gubbarna nog

Hvad de hade i sinnet:

Hvita linnet :||:

Ögat lätt bedrog.

Ögat drog hjertat, men Susanna drog allt:

Lås var för porten — det var så befaldt...

Hurra, gubbar!» :||:

Blodet blifver kallt.

Så var sakens sammanhang —
 Himlen Susanna belöna!
 Bland de sköna :||:
 Har hon dubbel rang...
 Klinga med glaset, låt oss lefva väl!
 Vackra små hjertan uti tankar och själ!
 Låt oss dricka :||:
 Utan larm och gräl!

N° 42.

Fredmans Sång

om Judith.

Judith var en riker enka...
 Kors, det talet låter stort!
 Hopp i brudsäng, kan man tänka,
 Har hon ofta gjort.
 Men nu sofver Judith —
 Ja, låt henne sofva!
 Ej är förbudit
 Hjeltinnor att lofva,
 Ja, för Manasses fru
 Vi klinga, jag och du! :||:

Judith var utaf naturen
 Liten, knubbig, röd och hvit —
 Vackert barn i jungfruburen,
 Värd en nattvisit.
 Men nu sofver Judith,
 Och vi ännu lefva.

Ej är förbudit,
 Små döttrar af Eva,
 Att dricka hennes skål . . .
 Drick, Chloris, hvad du tål! :||:

Far Manasse, hennes maka,
 Dog vid sexti år omtrent . . .
 Gubbar, saften, som vi smaka,
 Är ju excellent?
 Men nu sofver Judith,
 Och vi äro raska.
 Ej är förbudit
 Att hedra dess aska.
 Manasse, gubben, dog
 Der han vid ladan stog. :|:

Gubben gick med bara magen,
 På sin åker kornet skar:
 Af stark hetta midt på dagen
 Dödde kära far.
 Men nu sofver Judith —
 Manasse är döder.
 Ej är förbudit
 För oss, kära bröder,
 Att sjunga Judiths lof . . .
 Sof sött, hjeltinna, sof! :||:

Nu var mycken sorg och fara
 Rundt omkring Bethulien:
 Holofernes med sin skara
 Var ej landets vän.
 Men nu sofver Judith —
 Låt sofva den sköna!
 Ej är förbudit
 Dess hjessa att kröna.

Men ett mitt hjerta skär:
 Dess krona blodig är. :||:

Judith gick som en hjeltinna
 Juda barn till ett försvar.
 Abra, hennes tjenarinna,
 Vin och olja bar.
 Men nu sofver Judith
 Helt tyst i sin gömma.
 Ej är förbudit
 Vår flaska att tömma.
 Så drick, min granne, då —
 Låt vår hjeltinna gå! :||:

Vinets kraft och qvinnotårar
 Elda Holofernis blod:
 Lilla Judith honom sårar,
 Tar hans lifs klenod.
 Men nu sofver Judith,
 Som blotta en klinga.
 Flickor, förbudit
 Ett hjerta så stinga!
 Men Holofernes — hör —
 I Judiths armar dör. :||:

Holofernes hela natten
 Legat drucken i paulun.
 Judith kom — han kände patten
 På den lilla frun.
 Men nu sofver Judith,
 Som högg'en vid öra.
 Alltid förbudit
 En flicka så röra!
 Fru Judith, skön och rik,
 Vår tids mamseller lik. :||:

Holofernis bussar hoppa —
 Judith kom med lagrar täck.
 Pigan Abra hufvu't stoppa
 I en gammal säck.
 Men nu sofver Judith:
 Hon orkar ej tala.
 Hufvu't var ludit,
 Och blodet det sqvala —
 Ett spel med blodig trumf.
 Se Judith i triumf! :::

Judiths stoft uti en masse
 Finns bland våra fäders ben.
 Holofernes och Manasse
 Äro multna re'n.
 Men nu sofver Judith,
 Och saken må glömmas!
 Det är dig budit
 Att flaskan bör tömmas:
 Ja, för Manasses fru
 Så klinga jag och du!

N° 43.

Fredmans Sång

vid skålen för Adam, allas vår gamla far.

Adams skål! Vår gamla far,
 Du en hedersman visst var:
 Skinnbyxor, kappas . . .
 Kära grandpappa,

Du och Eva
 Visste lefva
 Och i glasen nappa.

Fru mor Eva, om du skull'
 Stiga upp nu ur din mull,
 Skulle du dricka,
 Gäspa och nicka,
 Röd och sköner,
 Dina söner
 Flaskan till dig skicka.

Salig Malin, Pål och Per
 Hvila från allt verldsbesvär
 Hvar i sin gömma —
 Det mänd' oss ömma.
 Låt oss dundra
 Som sjuhundra
 Och vår flaska tömma!

Salig Noach med sin fru
 Sofva sött och hvila nu.
 Sofve de båda
 Fria från våda!
 Låt oss dricka,
 Muntra, qvicka,
 Och vårt lif beskåda!

Bara en är till af dem,
 Som bott i Jerusalem:
 Skomakarn gamla,
 Som måste famla
 Kring med lästen,
 Säger presten,
 Tills vår verld skall ramla.

Gamla helgon, pick och pack,
 Fly från mig med tusen tack!
 Bacchus, min fader,
 Han gör mig gläder:
 Der han andas,
 Rättlig blandas
 Lyckans fagra blader.

Slå då glasen fulla i!
 Bort med verldens bryderi,
 Ängslan och nöden
 Och sjelfva döden!
 Goda magar,
 Glada dagar
 Blifve våra öden!

Nº 44.

Fredmans Sång

om gamle bror Jockum och hans täcka fru.

Gamle bror Jockum, klang vid denna rågan!
 Hur mår din täcka fru, hva ba?
 »Tackar ödnjukast för god efterfrågan —
 Efter omständigheterna.
 Ja ja, ja ja, jag må visst gråta!»
 Kära bror Jockum lilla . . . »Innan kort
 Så blir allting för mig en gåta:
 Jag kan aldrig mor förlåta.»
 Strunt — tag ditt glas slå sorgen bort;

Kor:

Strunt — tag ditt glas, slå sorgen bort!

Hvad är det då som dig så hjertligt söker?
Posito lite kärleksgnabb?

»Nej, när på nobis jag min pipa röker,
Måste jag höra jemt begabb:

En visar Jockums gamla panna,
Skrattar i näfven, gluttar och ser ner,
Så att jag just, ja, vid min kanna,
Just har lust den karl förbanna.»

Hå, bagatell, hvad är det mer?

Kor:

Hå, bagatell, hvad är det mer!

Men, apropos, ä' flera än den långa
Som vältra sig i din paulun?

»Ja, gunsti' bror, de äro många, många,
Fler än i bolstret finnas dun.

Gråten står mig i halsen, broder —

Hå hå!» Hvad dricker du för sort? »Hå hå!»

Håll på af dessa vinets floder!

»Snart jag står vid Karons roder.»

Hå, bagatell, drick du ändå!

Kor:

Hå, bagatell, drick du ändå!

Men säj, bror Jockum, plär hon dig ej klappa,
Ge dig en kyss, när du går ut?

»Åh jo, hon säger: 'Pappa lilla, pappa,
Bli inte kall, tag din syrtut!'

Skrufvar peruken tätt kring öra,

Men uti pannan har hon mycket gräl...

Kära bror, hvad skall jag göra?»

Med din rörom sockret röra,

Dricka i botten och må väl!

Kor:

Dricka i botten och må väl!

№ 45.

Fredmans Sång

eller trösterika tankar om äktenskapet.

Om ödet mig skull' skicka
En skön och dugtig flicka :||:

Att med sitt pip och qval mitt ömma bröst bedra,

Ah, ah, ah, ah,

Jag skull' ej, som andra göra,

Efter folkets sqvaller höra:

Den henne ville röra,

Skull' mig betala bra.

Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha!

Den henne ville röra,

Skull' mig betala bra.

När hon gick ut till andra,

Så skull' jag hemma vandra :||:

Emellan skafferi't och källarsval'n . . . Hva ba?

Ah, ah, ah, ah!

Jag skull' inte bry min hjerna

Om den prydnad, hon mig erna,

Blott Bacchi saft och kärna

Flöt i buteljerna,

Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha,

Blott Bacchi saft och kärna

Flöt i buteljerna.

Om hon mig sängen neka

Ell' ut åt dörren peka, :||:

Det kosta kanske på . . . men mor hon vill så ha.

Ah, ah, ah, ah!

Om de främmande, kanhända
 Med pistolerna uppspända,
 Mig kasta öfver ända,
 Hvad skull' jag göra? Hva?
 Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha!
 Mig kasta öfver ända,
 Hvad skull' jag göra? Hva?

Der kommer till exempel
 En andlig man ur tempel, :||:
 Som med en vördig min drar af sig handskarna.

Ah, ah, ah, ah!
 Som han är en man af värde
 Och jag trifs ej bland de lärde,
 Så går jag mina färde
 Och lemnar tofflorna,
 Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha,
 Så går jag mina färde
 Och lemnar tofflorna.

Och se'n af garnisonen
 Kom den och den baronen, :||:
 Min hatt i fönstret såg bland andra hattarna,

Ah, ah, ah, ah,
 Och jag skulle blott bejaka
 Att jag sofvit hos min maka,
 Helt säkert jag mig staka
 Och stode chapeau-bas,
 Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha,
 Helt säkert jag mig staka
 Och stode chapeau-bas.

En ann' gång kunde hända,
 Jag ville hemåt vända :||:
 Och ljuset ännu brann emellan luckorna,

Ah, ah, ah, ah,

Att min engel börja spotta,
 Mig båd' pryglä och hundsvotta
 Och kanske ur sin potta
 Gaf mig . . . et cetera . . .

Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha,
 Och kanske ur sin potta
 Gaf mig . . . et cetera.

Men säj, på tro och ära,
 Säj, kan man mer begära :||:

Än att jag sjelf ser bort och håller ljusena?

Ah, ah, ah, ah!

Se'n, när jag dem sjelf insöfver,
 Kanske, om jag då behöfver,
 Knappt ett glas vin blir öfver
 För mitt besvär . . . Hva ba?

Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha,
 Knappt ett glas vin blir öfver
 För mitt besvär . . . Hva ba?

N° 46.

Fredmans Sång

om Mollberg och Camilla.

BACCHANALISK PASTORAL,

dedicerad till herr kapitenen Daniel Kempensköld.

Un roman, sans blesser les loix ni la coûtume,
 Peut conduire un héros au dixième volume.

BOILEAU.

Mollberg :

Hur du dig vänder
 Och plirar och ler,
 Tanken du tänder
 Än längre ner.

Foten är nått
Gången är lätt,
Ögonen blå . . .

Camilla:

»Så!»

Mollberg:

Och dina händer
Mjuka och små.

Säj, min Camilla,
Säj ja eller nej!
Hjertunge lilla,
Vill du, så säj?
Damon han går
I dina spår
Liksom en skytt.

Camilla:

»Pytt!

Er allt inbilla
Är intet nytt.»

Mollberg:

Fritt er förtreta,
Min nådiga ni!
Fruentimren heta,
Och likså vi.
Men mins ändå
Hur i en vrå
Han kysste dig . . .

Camilla:

»Tig!»

Mollberg:

Fåfångt att streta —
Följ nu med mig!

Tillåt mig fråga:
Hvart ärnar hon sig?
Glöm Damons låga
Och tänk på mig!
Hvad innebär
Knyttet, det der

- Camilla:* Du med dig för?
 »Smör
 Och till full råga
 Fin mag-likör.
- Mollberg, nej, söta,
 Nej, släpp min person!
 Jag går att möta
 Vår Celadon.
 Knytet är hans
 Med pomerans,
 Löjor och nors,»
- Mollberg:* (Kors!)
Camilla: »Färska och blöta
 Ur hafvets fors.»
- Mollberg:* Hvad det skull' smaka
 På fisken en tår!
 Kom, flaskan skaka,
 Låt den bli vår!
 Lägg du dig der!
 Vill du, så säj?
- Camilla:* »Nej,
 Vår Damons maka
 Kniper du ej!»
- Mollberg:* Om hon berömmes,
 Camilla, så mins,
 Fägringen gömmes
 Bäst som den fins.
 Kärlekens qval
 I en pokal
 Dränkes galant.
- Camilla:* »Sant —
 Och trohet glömmes
 Vid glasets kant . . .»

№ 47.

Fredmans Sång

om handlingarne rörande Bacchi konkurs.

1. Bacchi proklama.

Bacchus snyfta, gret och stamma
 I konkursen, der han satt
 Och sitt fluidum anamma
 Ur sin fordna gyllne tratt —
 Då vid tunnan
 I skym-unnan
 Stod en nalle i sitt hörn.
 Bacchus böd de bästa sorter
 Öl och porter
 Åt sin björn.
 Hur han der glamma
 Om ett och detsamma
 Och rusta och damma
 Med björn,
 Viste han sitt proklama. :::

Hur han bläddra, hur han tumma
 Rådsturättens protokoll,
 Fick han debet i full summa
 Och i kredit netto noll:
 Hvad han egde,
 Mindre vägde
 Än hans minsta hufvudhår.
 Litet bischoff stod i glaset,
 Och kalaset
 Slöts i år.

Tunnan var rutton
 Och ölet i putten
 Och strunt hela tutten.
 Gutår!
 Och dermed slöts bankrutten. :||.

N° 48.

Fredmans Sång

om handlingarne rörande Bacchi konkurs.

2. Bacchi bouppteckning.

November, den femtonde dagen,
 Ettusen sjuhundra och åttiotre,
 Blef Bacchi konkurs företagen
 Af samtliga rådmän och borgmästare.
 Hos mutter på Rostock vid bordet
 Så fromt vid den uppgå'nde soln,
 Högädla herr preses tog ordet
 Och hängde sin skarlakans-kappa på stoln.

Kring rundeln af bordet utbreddes
 Inteckningar, pantor, kontrakter och köp.
 Af krögare krögare leddes:
 Den ena han hicka, den andra han söp,
 Den tredje plakat, liksom denna,
 Han stod der med ögonen hop.
 Notarien formera sin penna,
 Men stack henne miste i krögarmors stop.

Herr preses, med skorpan i truten
 Och lagboken bredvid sin pontaks-terrinn,

Fant rätten nu vara fullsuten
 Och parten tillståds på beramad termin.
 Alltså med en sup han nu varna
 Den nakna vår Bacchus på ed.
 »Gesundheit, I ädle lagfarna!»
 Sa' preses och ragla med klubban på sned.

Bror Mollberg, kurator ad litem,
 Framräckte patentet, och deri befans
 I fast en ölkanna och item
 I löst en halfankare god pomerans,
 Som, fast den fans redan utdrucken,
 Togs upp till sex daler kontant,
 En dito butelj, något sprucken,
 Som just till det högsta togs upp till en slant.

Af klädespersedlar alls inga,
 Förutan den väst, deri Bacchus nu står.
 »Kling, klang!» ropa preses och klinga:
 »Det plagget i värde tolf öre . . . Gutår!
 Och dessa nedkippade hasor,
 Der tårna de hemta frisk luft,
 Med öfriga paltor och trasor
 Kan inte värderas af menskligt förnuft.»

Sålunda värderadt och skrifvit,
 Och ingenting saknad . . . Hur sa ell' hva ba?
 Och som vi vid lagen förblifvit,
 Så sjungom, kamrater, nu lustigt hurra!
 Strunt i mina björnars examen —
 Er tjenare dricker er skål!
 Jag skänker er lif och lekamen,
 Blott punsch och citroner förgylla vår bål.

N° 49.**Fredmans Sång**

om handlingarne rörande Bacchi konkurs.

3. Uppskofs-utslag i saken.

Som nu och emedan
 Rätten funnit allaredan,
 Att Bacchi parter
 Tagit in så många qvarter
 Att ej mer
 Någon ser
 Hvarken himmel, ny ell' nedan;
 Alltså må
 Saken då
 Hvila till och med till freda'n.

N° 50.**Fredmans Sång**

om handlingarne rörande Bacchi konkurs.

4. Parternas inställelse på proklamadagen.

Parterna syns kring Bacchus så röder —
 Domare sitta desamma som sist:
 Hvar en sin arm på ölbägarn stöder
 Under templets förgyllda list.
 Du der längst in i vrån,
 Hvad heter du, min son,

Hvad heter du, min son, som dig föder och göder?
 »Utterqvist — jo, så heter jag, bröder!»
 Vivat, vivat bror Utterqvist!

Ni der, betjenter, äldsta på staten,
 Hör, är det fredag ell' torsdag i dag?
 »Nej dä ä' måndag, gissar kamraten.»
 Klang, fri måndag och lustigt lag!

Du der, med halfva skon,
 Hvad heter du, patron,
 Hvad heter du, patron, du, som sköflar nu faten?
 »Jag heter W . . z och skumpar för maten,
 Och instanserna känner jag.»

Uff, si den der med pontak kring truten —
 Kors, hur han fröjdas i flickornas famn!
 Ä'ke det du som pantat syrtuten
 För vår Bacchus? Hvad är ditt namn?

Skrif, skrivvare — nå skrif!
 Ditt namn, du usla lif,
 Ditt namn, du usla lif! Skuffa till'n och kör ut'en!
 »Mörtberg mitt namn, från tullen förskjuten,
 Fordom tullnär i Cimbritshamn.»

Än då den der, fullmäktig ty värre
 För mor på Wismar vid Danto staket?
 »Min principal så väl som min herre
 Prima regula juris vet.»

Än namnet då? . . . Sitt ner!
 »Det angår inte er.»
 Den blånan under ögat, i pannan det ärre' . . .
 »Bland advokater, fast bland de smärre
 Liksom ni, liksom tjock och fet.»

Klang då, gutår! Låt klockorna klämta!
 Domrarne gäspa och himlen är blå.

Ännu en bål med fluidum hemta
Och lät parterna bara gå!

»Hvarthän då, med förlof?»

Ponera Castenhof —

Ponera, vid en bål att der svettas och flämta?

»Alldeles rätt och, utan att skämta,

Se'n en kallsup der ofvanpå!»

N° 51.

Fredmans Sång

om handlingarne rörande Bacchi konkurs.

5. Parternas upprop och edgång i konkursen.

Utterqvist! »Ja!»

Mörtberg! »Hur sa?»

Och du, bror W..z! Räck alla fingrarna!

Tummen på glaset! Klang, I Bacchi män!

Skranket igen!

Närmre, min vän!

Läs nu efter mej som det vore pränt!

Gaf han er

Något mer?

»Inte mer än tolf procent.» :||:

Klang, Utterqvist!

Tack, bror, för sist!

Hvad har du borgat? Huru stor är summan, Mörtberg?

»Inte så stor:

Blott ett par skor,

Som han söp opp i höstas, tror jag mest,

Item en rock, dito en väst,
 Dito ett par byxor, som skifta i grått.»
 Det var godt —
 Fyll ditt mått
 Och var nöjder med din lott! :||:

Du med grå rock,
 Hjulbent och tjock,
 Tungfotad jemt och pIRRögd som en bock —
 Släpp fram bror W . . z med dokumenterna!
 Klang! Det var bra.
 Vivat, hurra!
 Tummen uppå glaset! Läs cfter mej!
 Hvad vill du
 Säja nu —
 Huru stor är fordran, säj? :||:
 »Jo, alltihop
 Är för ett stop
 Bästa sötkummil och en bål med pomeranser,
 Dito en kjol,
 Noch en fiol,
 Dito en stubb i trasor, lapp på lapp,
 Item en käpp, dito en knapp,
 Dito ett par lakan, som skifta i grönt.»
 Det var skönt —
 Nu du rönt
 Hur vår Bacchus dig har krönt. :||:

N° 52.

Fredmans Sång

om handlingarne rörande Bacchi konkurs.

6. Protokollernas justering i konkursen.

Närvarande vid fluidum
 I rättens stora rum,
 Högdle preses, Bacchi vän,
 Drick om igen!
 Så rättens respektive män
 Och så notarien,
 Kämneren, just den der, ja den,
 Primarien,
 Bjud parterna
 I glasen ta
 Och domarklockan rör!
 Nu protokollet parten för
 Justeras bör. :||:

Upplästes hvad i denna tvist
 Anförts af Utterqvist,
 Hur han — ej mer än han bekant —
 Fått tolf procent,
 Se'n hur han tuskat, hur han länt
 Och krånglat excellent,
 På Bacchus ett par skor förtjent,
 Så der omtrent.
 Vidkändt? »Ja, visst!»
 Klang, Utterqvist,
 Stig opp och gör . . . så här! *)
 Hvad protokollet innebär
 Justeradt är. :||:

*) Här tömdes glasen. (Not af Bellman.)

Hvad anbelangar W . . zens stop,
 Re'n lögn är alltihop:
 Han sjelf utklunkat, der han står,
 Hvarenda tår.
 Sötkummil, sa' du? Du, ditt får,
 Vål sämre i dig går!
 Du plundrar Bacchus än ett år,
 Om du förmår . . .
 Vidkändt? »Och sant.»
 Bror W . . z, charmant!
 En kallsup! Klang, mon cher!
 Ditt protokoll och ditt besvär
 Justeradt är. :||:

Notarien anbefalltes se'n
 Att leda Bacchi män
 Längst fram till rättens stora bål
 Och högtidsprål,
 Till andra glada göromål,
 Till Fröjas dans och skräål.
 »Drick», ropar preses, »drick en skål
 Ur denna bål:
 Hvad ögat rör,
 Hvad sällhet gör
 Och hjertat ömt begär!»
 Vårt protokoll nu ungefär
 Justeradt är. :||:

№ 53.

Fredmans Sång

om handlingarne rörande Bacchi konkurs.

7. Särskildt votum af rådman Christian
Wingmark.

Som af handlingarne, bröder,
 Syns hur intrikat
 Brodren W...z sin fordran stöder
 Blott på prat,
 Och nu alldenstund som saken
 Är så delikat
 Att man näppelig funnit maken
 Surrogat;
 Alltså
 Får gå
 Med alltihop till kungs —
 Och vivat Bacchi göromål!
 Men, ack,
 Mer rack
 Och pontak i vår bål...
 Se här ett glas med rågadt mål!

Såleds, meo voto, mera
 Stadgar ej vår lag
 Låt då Bacchus få cedera —
 Så gör jag!
 Den, som inte har kontanter,
 Må, om han är svag,
 Borga fritt på ur och panter
 Vin i dag!

Men, du,
 Hör nu,
 Din skål vid glaset sjungs —
 Och vivat Bacchus, vinets far!
 Men känn,
 Min vän,
 Den punschen här är rar . . .
 Se här en saft så varm och klar!
 Såleds, meo voto, mera
 Stadgar ej vår lag.
 Låt då Bacchus få cedera —
 Så gör jag!

№ 54.

Fredmans Sång

om handlingarne rörande Bacchi konkurs.

8. Rådsturättens voterings-protokoll och slutliga utslag i konkurs-tvisten emellan Bacchus och dess borgenärer.

I

närvarande parter,
 Som i konkursen ega rätt och talan,
 Som med dom och lagfarter
 Knipt rubb och stubb ur sjelfva källarsvalan,
 Ingen invändning mer att göra?
 Questio an är nu denna,
 Att vi prompt, som vi alla böra,
 Fri vår Bacchus bekänna.
 Lef, vår broder,
 Vår Bacchus, fri,

Så fri som vi!
 Hvad säger ni?
 »Oui, oui!»

Låtom oss nu vara glada,
 I hans varma floder bada
 Hvar med sin flicka,
 Hvar i sin ficka
 Hafva något i!

I anledning af saken
 Så är nu bara sjelfva hufvudfrågan
 Om herr preses är vaken
 Och om han uti dryckjom har förmågan,
 Att han domen ej annan målar
 Än lagstiftaren menar,
 Eller om han för några bålar
 Sig med parten förenar.
 »Ja», skrek Mörtberg,
 »Hej, fylleri!
 Det må så bli —
 Släpp Bacchus fri
 Och håll uti!
 Låtom oss i nya bålar
 Se hur morgonstjernen strålar!
 Klang, kreditorer,
 Klang, debitorer!
 Klang! Hvad sägen I?»

I anledning af lagen
 Och rättegångsbalkens tjugufemte mening
 Bör ske upprop på dagen
 Jemt fjorton dagar mellan hvar förening —
 Paragrafen är ren och tydlig,
 Hur du bladdrar och söker.

№ 55.

Fredmans Sång
om Baggensgatan.

Mollberg höll flaskan, och Bredström satt midt emot
i dörn,
Klädd i sin randiga hemväfda rock och väst,

Klacka sin toffel. Små pigorna nicka i hvart hörn —
Gubben han nicka och gräla med pryl och läst.

Utanför boddörrn, min bror,
På luckan, himmelsblå och grann,
Vändes två målade skor

Emot hvarann.

I en grå och sprucken sky
Står en stöfvel, stolt och spänd:
Under syns en toffel vänd,

Vänder åt Bollhusgränd.

Mollberg ropa: »Skål, mina dufvor, okänd och känd,
Grek, turkinna, tatterska och morian!

Mot min flaska och mot skinnförklä' kring min länd
Astrilds pilar blänka som rödt saffian.»

Bredström klacklappa en stöfvel och än han smorde
skon,

Karfva sin rulle, sjöng visor kring hela plan.

»Der bor», sjöng Bredström, »den tjocka Malena,
bred i ron,

Hon med regnkappan och trasiga falbolan,

Hon, Malena, du vet,

Med girandollerna»... Hva ba...

»Breder i gumpen och fet.»

Bor hon der? »Ja!»

Har hon lika vacker hy?

»Nej, nu är hon ful och grå:

Hennes vackra ögon blå

Kunna ej mer förmå...

Der, midt öfver, högt öfver porten... ser du dä...

Der bor flickor ända högt upp i vind.

I hvar säng så flissa och rasa två och två

Under sång och kyssar på mund och kind.»

Ap-pe-pel-bomskan... »Nå, stamma, din hund —
säj riktigt ut!»

Bo . . bo . . bo . . bor hon der? »Ja, der står hon
i dörn,
Prydd med plymager, blå krage och grå kamlotts-
syrtut.

Skörtena fläkta med sniljor i alla hörn --

Toffeln framskjuter sin tipp
Så högröd som det röda lack,
Nedvikt, uppdragen på kipp,
Med snöhvit klack.

Parasollen, grön och ny,
Fladdrar stolt i nymfens hand:
Förklä', bröstlapp, flor och band
Jemkar hon lite grand.

Baktill göms den ljusbruna luggen ofta ibland
I en gammal urblekter faëtong.

Fram i fronten glittrar en blomma — der en rand
Af små perlor framtittar någon gång.»

Få . . få . . få . . fåfångt att slippa i köket in? »Ah jo,
Klappa på luckan och hosta och bulta på!

Katten i spisen han jamar och krafisar med sin klo —
Visst ä' hon hemma, ja, det ä' hon, posito.

Hör på Fidella i fälln,
Hon skäller uti kanapén:
Visst ä' hon hemma matselln,
Åh, längese'n!

Här ä' inte annat råd,
Bulta på och namnet säj!»
Slapp bror Wingmark in och mej,
Söta min lilla nåd!

Låt upp dörren — här kommer nu ett herrebåd —
Si, min sköna, här ä' min hand och din!

Akta kjorteln . . . si, hur han fladdrar i hvar våd . . .
Släck ut ljuset! Nu ä' min Lotta min.

N° 56.**Fredmans Sång**

till ett nota bene.

När jag har en plåt att dricka,
 Nota bene, godt rhenskt vin,
 Och dertill en vacker flicka,
 Nota bene, som är min,
 Är jag nöjd af hjertans grund,
 Nota bene blott en stund.

Ja, vår tid är alltför herrlig,
 Nota bene, lite svår:
 Ovän uppå blod begärlig
 Och förtjensten slagen går.
 Mången tror sig fri och säll
 Nota bene, bagatell!

Låt då allt sin cirkel löpa,
 Men dock — nota bene, håll —
 Ålderdomen ej må stöpa
 Om min sköna till ett troll...
 Vin och skönhet mig upprör,
 Nota bene, tills jag dör.

№ 57.

Fredmans Sång

eller Bacchi böne- och sententie-bok, den stirrande
församlingen till tröst och styrko.

Sjung och läs nu Bacchi böner!
Se det våta titelblad,
Der han tröstar sina söner
Och gör en bedröfvad glad...
Läs då, min granne! Hör klockorna gå!
Sjungom då alla, båd' stora och små!

Kor:

Gutår! Gutår!

Kära Bacchus, hjälp min maga,
Gif mig min beskärda del!
Låt en sup mig ej försvaga,
Låt min hjerna ha sitt spel!
Gör mig förnöjder till vatten och land...
Tag du, min granne, nu bok uti hand!

Kor:

Gutår! Gutår!

Mig från törstig granne akta,
Som vill titta i min bok!
Lär mig sjunga tyst och sakta
Under världens tunga ok!
Lär mig förglömma båd' sorger och qual
Och i dig, Bacchus, blott hafva mitt val!

Kor:

Gutår! Gutår!

Fader Bacchus, om så händer
 Att dit barn ej mer förmår,
 Men på gator, torg och gränder
 Som en skugga går och står,
 Värdes du barnet då sjelf till dig ta
 Och till friskt vatten det leda och dra!

Kor:

Gutår! Gutår!

Låt mig ställa så min vandel,
 Att jag alltid har kontant,
 Inte tappa på min handel,
 Fast jag dricka skull' bastant,
 Inte bli surögd och trumpen och tvär,
 Inte, min Bacchus, bli tokug och kär!

Kor:

Gutår! Gutår!

Laga att, när vinet tryter,
 Jag ej sticken blir och arg,
 Ej mot värden mig förbryter,
 Inte snålas som en varg!
 Lär mig att hedra värdinna och värd,
 Skönt jag vor' nykter och maten förtärd!

Kor:

Gutår! Gutår!

Gif mig tålmod att vänta
 Tills man slagit för mig i!
 Låt se'n mina ögon pränta
 Hjertats ro i fylleri!

Granne, var lustig och munter och kär!
Tiden och lyckan förglömma vi här.

Kor:

Gutår! Gutår!

Se'n som jag fått allt fullkomna,
Frisk som blomman i sin fröjd,
Så låt mig då sakta somna
Väl otorstig och förnöjd!
Låter oss bedja som Bacchus oss lärt:
Lefve då allt hvad som hjertat har kärt!

Kor:

Gutår! Gutår!

N°. 58.**Fredmans Sång**

om Stadshagen.

PASTORAL,

dedicerad till herr Grosshandlaren Erik Noër.

Nej, fåfängt — hvar jag ser
 Ej minsta nymf ger ögat ro,
 Och ej i grus och ler
 En klacklapp af en sko:
 Ej visar mig en täck bergère
 Sin fot, i språnget blyg.

Fin.

Hvad ser jag . . . toffeln ligger der
Förutan öfvertyg! D. C.

Fast soln hvart tak förgyllt
Vid tusen foglars morgonsång,
Syns ändå ingen skylt
På minsta krögarstång. Fin.

Ack, hade Fredman blott förlag,
Sågs här i hvart ett hörn
En målad kannä med beslag
Och på dess lock en örn. D. C.

Ja, hvart jag vänder mig
Emellan gropar, kärr och dy,
Förvillad är min stig,
Och alla nymfer fly. Fin.

Hvem hör min sång från denna sten
På en så sumpig plan?
Blott skatan på den torra gren
Och kråkan der i gran. D. C.

Syns åkerns gyllne prål
Nedbugnande vid vädrens sus?
Hörs skördemännens skrål
Bland lior, glas och krus? Fin.

Nej, fäfängt söks en stackars vålm,
Och ingen lyra hörs,
Fast vägen bär till Drottningholm,
Dit sånggudinnan körs. D. C.

Nej, vid min klagoton
Jag bromsars trumpna mummel hör.
På klippan råmar kon
Och tjuren nedanför. Fin.

Vid gårdsgårdsgrindens brutna led
 Sig hästen stjelpt så matt —
 Den der, som nyss så modig red,
 Nu snarkar utan hatt. D. C.

Hvad squalpning i hvar stig,
 Tallkottar, stickor, ris och barr!
 Der ufven grufvar sig
 Vid gamla stammars knarr. Fin.
 Ej plockar herdens trogna hand
 Åt lilla sin Jeannette
 Ur dessa tufvors squalp och sand
 En enda bröstbukett. D. C.

Så sitte längre hin
 Här törstande, och inte jag!
 Gladt hjerta och godt vin
 Är lifvets sammandrag. Fin.
 Du, som från släp och gräl och tvång
 Till Bacchi vinpress går,
 Sjung här din rätta frihetssång!
 Ditt glas islaget står. D. C.

№ 59.

Fredmans Sång

till värden och gästerna.

Har du något i flaskan kvar,
 Hurra, så låtom oss lustiga supå!
 Har du något i flaskan kvar,
 Kära far,

Häll då i glaset för en hvar,
 Häll, kära far! :||:
 Låt det då rinna, medan du har!
 Häll, kära far, :|:
 Nog af denna spiritus för vår torstiga strupa!
 Klinga, gubbar, glas mot glas,
 Låt oss då lefva, medan vi kunna,
 Låt oss friskt om kransen dras,
 Rida med Bacchus på tunna!
 Sitter du trumpen, vankas det stryk.
 »Aj aj, aj aj!» :||:
 Sitter du blyger, ränn då ooh ryk!
 »Aj aj, aj aj!» :||: —
 Drick i botten som en karl!
 Värden han vill oss det unna.

N° 60.

Fredmans Sång

om den snåle och tilltagsne gästen.

Du har att fordra af mitt sinne
 Vänskap, sa' du? »Nej,
 Nej, vänner har jag nog härinne —
 Hit med vin åt mej!»
 Så, riktigt, håll i dig och svälj
 Och tunna din egen butelj!
 Klunk i botten och klunka, klunka glas på glas
 Och prisa din värd och beröm hans kalas!

Du har att fordra, vill jag minnas —
Svara mig i hast!

»Allt hvad uti ditt våld kan finnas
Uti löst och fast.»

Så, riktigt, håll i dig och svälj
Och tumma din egen butelj!

Klunk i botten och klunka, klunka glas på glas
Och prisa din värd och beröm hans kalas!

Du har att fordra ur min tunna —
Säj, hvad vill du ha?

»Den sista droppan mig förunna
Af ditt mallaga!»

Så, riktigt, håll i dig och svälj
Och tumma din egen butelj!

Klunk i botten och klunka, klunka glas på glas
Och prisa din värd och beröm hans kalas!

Du har att fordra — välj det bästa —
Säj, hvad önskar du?

»Jo, natt och dag att hos dig gästa,
Supa och må bra.»

Så, riktigt, håll i dig och svälj
Och tumma din egen butelj!

Klunk i botten och klunka, klunka glas på glas
Och prisa din värd och beröm hans kalas!

Du har att fordra hvad dig fagnar —
Säj, hvad önskar du?

»Jo men, att få på dina vägnar
Sofva hos din fru.»

Så, riktigt, håll i dig och svälj
Och tumma din egen butelj!

Klunk i botten och klunka, klunka glas på glas
Och prisa din värd och beröm hans kalas!

Du har att fordra — säj, må göra,
Hvad dig faller in!

»Jo men, om du blott orkar höra,
Att din fru blef min.»

Så, riktigt, håll i dig och svälj
Och tumma din egen butelj!

Klunk i botten och klunka, klunka glas på glas
Och prisa din värd och beröm hans kalas!

Du har att fordra — säj nu åter,
Säj allt hvad du vet!

»Jo men, du nyckeln mig tillåter
Få till din pulpet.»

Så, riktigt, håll i dig och svälj
Och tumma din egen butelj!

Klunk i botten och klunka, klunka glas på glas
Och prisa din värd och beröm hans kalas!

Du har att fordra. Låt oss dricka —
Följ du din natur!

»Gutår! Tillåt mig ur din ficka
Ta ditt vackra ur!»

Så, riktigt, håll i dig och svälj
Och tumma din egen butelj!

Klunk i botten och klunka, klunka glas på glas
Och prisa din värd och beröm hans kalas!

Du har att fordra — säj nu mera
Hvad som anstår dig!

»Jo, denna jackan just, ponera,
Bättre kläder mig.»

Så, riktigt, håll i dig och svälj
Och tumma din egen butelj!

Klunk i botten och klunka, klunka glas på glas
Och prisa din värd och beröm hans kalas!

Du har att fordra -- dessförinnan

Blir jag ej i fred.

»Rätt sagdt! Till minne af världinnan

Tar jag denna sked.»

Så, riktigt, håll i dig och svälj

Och tumma din egen butelj!

Klunk i botten och klunka, klunka glas på glas

Och prisa din värd och beröm hans kalas!

Du har att fordra — nu upprepa

Hvad dig fågna skull'!

»Jo men, att jag dig sjelf fick svepa

Och ta ditt schatull.»

Så, riktigt, håll i dig och svälj

Och tumma din egen butelj!

Klunk i botten och klunka, klunka glas på glas

Och prisa din värd och beröm hans kalas!

Så vill jag då med dig klarera

Utan list och fiärd.

»Din skål som värd och, dertill mera,

En storståtlig värd!»

Så, riktigt, håll i dig och svälj

Och tumma din egen butelj!

Klunk i botten och klunka, klunka glas på glas

Och prisa din värd och beröm hans kalas!

N° 61.**Fredmans Sång**

till buteljen.

Se, god dag, min vän, min frände,
 Se, buteljen menar jag!
 Aldrig bättre vän jag kände —
 Var välkommen i vårt lag!

Gutår! :||:

Blif hos oss i dag! :||:

Hur står det till, min vän, med eder?
 Alltför gladlynt synes du.
 »Komplimenter bort, jag beder —
 Låt oss vackert kyssas nu!»

Gutår! :||:

Låt oss kyssas nu! :||:

Hvarifrån kommer du, min frände,
 Ifrån Mosel eller Rhen,
 Från Bordeaux ell' verdens ände?
 Lika godt — du är ej klen.

Gutår! :||:

Godt — du är ej klen! :||:

Länge väntat har min strupa
 Uppå dig, min gamla vän!
 Res nu neder hufvudstupa,
 Men kom aldrig mer igen!

Gutår! :||:

Kom ej mer igen! :|:

Nå, så drickom, friska bussar!
 Hej, kurage! Håll god min!
 Låt man halsarne bli slussar,
 Der nu vinet seglar in!

Gutår! :||:

Vinet seglar in. :||:

Himmel, tack för mun och maga . . .

Men jag orkar inte mer:

Mina krafter de aftaga —

Glaset jag ej mera ser.

Gutår! :||:

Jag ej mera ser. :||:

Skicka, gubbar, efter presten!

Jag mitt testamente gör . . .

Dock jag måste dricka resten,

Att jag inte törstig dör,

(gutår!) :||:

Inte törstig dör. :||:

N° 62.

Fredmans Sång

i vredesmode vid en nykterhetspredikan.

Aldrig ett ord!

För, ta mej tusan, bänkar och bord

Och solar och månar och himmel och jord

Sku darra

Och knarra

För mig, om min vrede blir spord!

Vet du väl, karl,
 Att, ta mej tusan, turk och tartar,
 Hin Håles fru mamma, Beelzebubs far
 Mig nånsin-förskräcker, så länge buteljen jag har!
 Hin och hans guffar,
 Puffar,
 Knuffar,
 Skuffar
 Regna de sku i kalas
 Väggmellan, ::||:
 Väggmellan, ::||:
 Om du ej tömmer ditt glas!

Öppna din trut!
 För, ta mej tusan, smäller till slut
 Buteljen för skallen, så vettet går ut!
 Låt rinna
 Besinna,
 Att Bacchus han tål intet prut!
 Hatten på sne',
 Till höger, venster, bakfram, må ske,
 Och rocken utaf, så att alla må se
 Hur Bacchus, vår fader, oss biktar liksom en abbé!
 Alla i västen,
 Gästen,
 Presten,
 Resten
 Sku dricka om i kalas
 Väggmellan, ::||:
 Väggmellan, ::||:
 Om du ej tömmer ditt glas!

№ 63.

Fredmans Sång

om en väldig man i predikstolen.

Mäster Petrus från det helga höga
 Med kalott och långa raka hår
 Himlar sig och för ett nådigt öga
 Dundrar och uti ett bräde slår.
 Med sin hvita näsduk han sig torkar . . .

Gud vet hur han orkar

Rusta så med fan!

»Pusta vackert, kära far, och hvila —

Satan lär ej ila

För en bondkaplan!

Nej, herr Pehr, den mödan intet räntar —

Se ert timglas andra gången tömdt:

Kålen står på bordet, supen väntar,

Har ni väl ert kära ölstop glömt?

Torka vackert svetten utaf kragen,

Trött om högtidsdagen

Efter gammalt lag!»

Petrus hunnit första delen bara . . .

Resten lät han vara

Till en annan dag.

№ 64.

Fredmans Sång

om Haga,

dedicerad till herr kapitenen Kirstein.

Fjäriln vingad syns på Haga
 Mellan dimmors frost och dun
 Sig sitt gröna skjul tillaga
 Och i blomman sin paulun.
 Minsta kräk, i kärr och syra,
 Nyss af solens värma väckt,
 Till en ny högtidlig yra
 Eldas vid sefireds fläkt.

Haga, i ditt sköte röjes
 Gräsets brodd och gula plan.
 Stolt i dina rännen höjes
 Gungande den hvita svan.
 Längst ur skogens glesa kamrar
 Höras täta återskall
 Än från den graniten hamrar,
 Än från yx i björk och tall.

Se, Brunsvikens små najader
 Höja sina gyllne horn,
 Och de frusande kaskader
 Sprutas öfver Solna torn.
 Under skygd af hvälfda stammar
 På den väg man städad ser,
 Fålen yfs och hjulet dammar —
 Bonden mildt åt Haga ler.

Står jag på tå med kikarn i hand och suckar vid
 blixst af kanoner,
 Se huru Neptun i glittrande språng framkallar de
 nakna tritoner,
 Som ur sitt skum med fladdrande hår uppstiga på
 tusende ställen.
 Vattnet så klart i rinnande sorl försilfrar de mörk-
 gröna fjällen —
 Armarna knyts med löjen och skratt: de stimma,
 de dansa, de kriga,
 Flyta i ring med rygg emot rygg, och somliga buga
 och niga;
 Andra igen ur blomstrande kärll utösa de vackraste
 floder,
 Blåsa i horn så väldiga skall, att roddarne släppa
 sitt roder,
 Tills i ett svalg helt tätt vid hvarann de plumpa
 och dyka i vågen,
 Höja sig upp och spruta en rymd, som sköljer båd'
 master och tågen.
 Eolus syns i ljungande moln och Flora i blommor
 på marken,
 Pan sträcker ut sitt grönskande hvalf, Diana hon
 helsar monarken:
 Valdthornet hörs vid gastarnes sång, som mumla och
 tumla i botten,
 Sprutande upp en vattukolonn af fruktan och bäfvan
 för skotten.
 Holmar och skär i ljusblåa fält ett Tyrus för ögat
 utbreder,
 Der än ett skepp, än en båt, än en sump framlofvar
 i bugter och leder.
 Fogeln i skyn med qvittrande näbb till lofsång be-
 reder sin tunga —
 Ankor och gäss kring bryggor och skrank på vågorna
 flaxa och gunga.

Flaggornas fläkt förvillar min syn bland masters
 oändliga skara —
 Ryss och spanior, holländare, grek och engelsman
 skotten besvara.
 Stränderna prydas med tusende lif, som skimra af
 färger och ränder,
 Lika den rand, det brokiga prål, då regnbågen stor-
 men afvänder.
 Brantaste berg förvandlas i fält, der Fröja med hela
 sin skara
 Sitter förnäm, bekymrad och trött, men orkar ej
 tala ell' svara,
 Lutar sig fram, betraktar så ömt den glimmande
 slupen i fåren,
 Der med sitt skärp hon roddaren ser kringhvälfva
 den glittande åren,
 Sqvalpar en dryck af mandel och mjölk, tills ändtlig
 det blixtrar vid skotten,
 Då hon bestört ser kungen om bord och orkar ej
 dricka i botten.
 Allting är gladt, allt andas så fritt och solen i mol-
 nena glimmar,
 Tills i en blink båd' mörker och qual förändra de
 ljufviga timmar.
 Spädaste nympf med kläde i hand hon viftar och
 niger och gråter,
 Frågar så ömt, oskyldigt och godt: »När kommer
 vår konung väl åter?»
 Syster och bror i fallvalk och kolt på marken de
 stimma och kriga —
 Kungen han far — de brista i gråt. Föräldrarna
 bjuda dem tiga.
 Modren försagd sitt sömniga barn upplyfter på armen
 och frågar:
 »Ser du vår kung? Nu reser han bort . . . Gud vet hvad
 mitt hjerta så plågar!

Ser du hans skepp? Der glimmar hans vakt — der blå-
 ser hans mäktiga flagga.
 Mins hvad du sett! Sof sött på min arm! Rättnu skall
 jag bädda din vagga.
 Tag mig i hand, omfamna mitt bröst!» Så vandrar
 hon bort och försvinner,
 Vandrar förbi en krympling på bron — hvar ådra
 med mildhet nu rinner:
 Mild ur sin pung sin endaste skärf hon räcker den
 usle, som klagat,
 Firar en dag så dyrbar och öm. Det hjertat re-
 genten behagar.
 Åter en ann, utarmad och blek, han höjer sig upp
 på sin krycka,
 Svingar sin hatt, ser bestört upp åt skyn och ropar:
 »Gud gifve dig lycka!»
 Rik och förnäm, i purpur och glans, sitt anlet för-
 vandlar en annan,
 Vänder sig bort och tränger sig fram bland folket
 med hatten för pannan,
 Råkar sin vän och helsar bestört, tills båda de helsa
 och stanna,
 Taga hvarann uppriktigt i famn, med tårar sin önskan
 besanna.
 Somliga gå under yrsel och sång, begrunda hvart
 vimplarna fläkta...
 Åter en flock på säten vid bron af qvalm och be-
 kymmer försmäkta,
 Andra igen med gnäggande spann sig långt utom
 vagnarna luta,
 Vifta med flor, solfjädrar och löf, när båtsmännen
 hurra och skjuta.
 Hästen han yfs med fläktande man — det gnistrar
 om fötter och länder,
 När vid ett dån af pukors klang det flytande slottet
 sig vänder.

Schröderheim, nej, jag orkar ej mer den saknad och
 längtan afmåla,
 Som i vår stad gör gladaste bygd så ängslig och
 mörk som en håla!
 Derföre, bror, så går jag min väg dit gudarna vilja
 mig föra,
 Virkar mitt nät, tar bössan i hand och kastar min
 lyra — må göra —
 Vandrar min väg långt bort till ett torp att skogens
 gudinna besöka:
 Stolt af min hand dess altare skall med villbråd ut-
 siras och röka.

Älskar du mig uti denna min drägt? Säg mig, är jag
 värdig Diana?
 Tycker du om min tröja, min hatt på denna min
 blodiga bana?
 Hängslet af taft, guldbländadt och grönt, är fästadt
 så hårdt som en sena...
 Prydd med en plym på min kullriga hatt, vill jag man-
 dom och vällust förena.

Schröderheim, hör du, hörde du nu huru ljuft valdt-
 hornen de klinga?
 Hundarne re'n i sträckande lopp i kors emot hararne
 springa.
 Luften är sval. I stillhet och lugn de grönskande
 ängarne pråla.
 Skällorna höras på getter och lam, och tjurarna
 flämta och vråla.
 Ner i en dæld ett vallhjon med horn hon tutar och
 boskapen vårdar,
 Som på en äng långhalsiga stå och koxa åt stugor
 och gårdar.
 Der skull' du se en vallkulla täck fullmjölka sin
 bonade stäfva,

Under det kon med slingrande svans vill bromsar
 och myggor förqväfva.
 Der går en vagn med dammande hjul. Der rider en
 Marjo allena.
 Full på ett klöf en bonde i sömn vill ingen sin
 kosa förmena —
 Men vid en knut en prälände skylt för ögonen börjar
 att glimma:
 Der ligga lass kullstjelpa i sand, och hästarna stå
 utan grimma...

Torpet nu syns bland skuggrika trån af aspar och
 lönnar och alar,
 Inom hvars hägn en rinnande bäck försvinner i diken
 och dalar.
 Redan jag ser ett bord mot en vägg, der torparen
 sitter med hatten
 Under en gök, som gal i ett ur, tätt utmed en kruka
 med vatten,
 Bryner en knif på en skoklack och skär en hjul-
 pinne nätt af en sticka,
 Dricker en gång, lyfter hatten och ler och bjuder
 mig också att dricka.
 Rummet är prydt med tafior och språk, mångfärgade,
 röda och gula:
 Saul med ett spjut, Susanna i bad och Absalons ske-
 nande mula.
 Här vid en säng med tofsar af garn en gungande
 vagga arbetar:
 Der på en pall en gumma i bok med glasögon pekar
 och letar,
 Stafvar en rad på registret med sång, fast tonerna
 falla sig hesa,
 Ber för vår kung andäktigt och fromt och önskar
 hans lyckliga resa.

Trött på en stol med piskan i hand, en bonde han
 gnolar ett qvåde,
 Nickar så godt vid konungens skål, berömmar sitt
 herrliga säde,
 Tittar ibland åt fönstret och glör, betraktar båd'
 stjerner och måne,
 Lofvar god vind, se'n pekar med hand hvar Åbo
 det ligger i Skåne.
 Hållkarln lyss och rensar sin nubb, förbannar sitt
 fnöske och flinta;
 Men med en suck af hjertat till skyn han följer de
 redliga sinta,
 Smaockar så godt, utpustar en rök och menar, om
 englarne vaka,
 Att med Guds hjälp till jul eller så vår nådige kung
 är tillbaka.
 Åter en kärng — båd skrynklig och brun, hon vri-
 der en härfvel och nystar,
 Gnabbas med en, som står vid en spis och mjölken
 i kittelen ystar,
 Gissar i år, som kornet är rikt och axena frodiga
 bugna,
 Att få sin säd förvandlad i drank och önskar att
 vädrena lugna.
 En med en tång de glödande kol kring de fräsande
 bräddarne makar:
 Men bäst hon står, hon niger och ber för den hennes
 hydda bevakar,
 Klappar mig ömt, ber mig sjunga en skål och nämner
 sin konung med smärta.
 Derföre märk: under trumpnaste min bor ofta det
 frommaste hjerta!
 Villig och glad jag sjunger som hon — den skålen
 förlustar mitt sinne.

Stolar och skåp, nystfötter och bord, allt börjar nu
 dansa härinne:
 Kärngar och barn, skjutsbönder en svärm, hållkarlar,
 förlupna gesäller
 Taga i ring . . . Men skytten går bort och knaps —
 uti bergena smäller.
 Re'n på min rygg min hare jag bär och några små
 vipor i taskan . . .
 Elis, god natt! Jag dricker din skål till yttersta
 droppan i flaskan.
 Lindra mitt qual! Tag lyran i hand — jag orkar
 ej mer i min yra.
 Lefve vår kung, så älskad och stor! Farväl! Se der
 har du min lyra!

Månen tändes, dundren ljunga
 Under vimplars blåst och prål,
 Och de mörka jullar gunga
 Under folkets glada skral.
 Korno - - - Hurra! Vår konungs skål!
 Sväng hattarna!
 Hurra!
 Hurra i rågadt mål!
 Vår konungs skål! ::|:

REGISTER.

- Ack, du min moder, säg hvem dig sände 57.
- Ack, döden är en faslig björn 255.
- Ack, hvad för en usel koja 82.
- Ack, hör ett roligt giftermål 260.
- Ack, om vi hade, go vänner, en så 238.
- Adams skål! Vår gamle far 297.
- Ahasverus var så mäktig 289.
- Aldrig en Iris på dessa bleka fält 145.
- Aldrig ett oid 335.
- Allt förvandlas, allt går om kull 287.
- Allting är riktigt klareradt och gjordt 154.
- Bacchi härolder med guld och beslag 223.
- Bacchus snyfta, gret och stamma 306.
- Blåsen nu ulla 62.
- Bort vid en grind uti en skog 268.
- Bröderna fara väl vilse ibland 86.
- Cornelius lefde femti år 204.
- De dyrbaraste gåfvor utösas ofta 55.
- Det var rätt kurlöst 246.
- Drick ur ditt glas — se döden på dig väntar 78.
- Du har att fordra af mitt sinne 330.
- Dörrarne öppna, flörelna klara 23.
- En Potifars hustru med sköna munér 296.
- Fader Berg i hornet stöter 16.
- Fader Bergström, singra ditt oboe, blås 42.
- Fader Bergström, stäm upp och klinga 169.
- Fader Movitz, bror 177.
- Fan i fätöljerna! Stolarna kullra 192.
- Febus förnyar 134.
- Fjäriln vingad syns på Haga 338.
- Fram med bästflölen, knäpp och skrufva 21.
- Fäll dina ögon och skäms nu din tossa 171.
- Gamle bror Jockum, klang vid denna rågan 299.
- Ge rum i bröllopsgåln, din hund 102.
- Glada bröder, när vi dricka 294.
- Glimmande nymf, blixtrande öga 191.
- Grannas Lasse klang på lyran 272.
- Gråt, fader Berg, och spela 32.
- Gubbarna satt sig att dricka 47.
- Gubben Lot och hans gamla fru 283.
- Gubben Noach 282.
- Gubben är gammal — urverket dras 68.
- Hade jag sextusende daler 247.
- Har du något i flaskan kvar 329.
- Hej, musikanter, ge valdthornen väder 18.
- Hej, sade Fredman, hvar gång han hörde valdthornen börja skrälla 29.
- Hjertat mig klämmer 157.
- Hur du dig vänder 303.
- Hurra, kurage, bagage 159.
- Hvar står flölen — säg min son 66.
- Hvila vid denna källa 212.
- Ilör, i Orfei drängar 37.
- Hör, klockorna med ångsligt dån 236.
- Hör pukor och trumpeter 230.
- Hör trumpetarn — allarm 274.
- I går jag såg ditt barn, min Fröja 69.
- I januari månad — gutår 253.
- I närvarande parter 316.
- Joachim uti Babylon 292.
- Judith var en riker enka 294.
- Karon i luren tutar 205.
- Klang, mina flickor! Se skyarne glimma 201.
- Knappt Jeppe hant ur gluggen gå in 203.
- Kommer inte Mollberg? Jo nyss på stand 122.
- Kom, sköna källarflickor 250.
- Kors utan glas . . . Du ser ut din kanalje 77.
- Kära mor, slå nu hand på kjolen 163.
- Käraste bröder, systrar och vänner, med helso och frid 20.
- Käraste bröder, systrar och vänner, Si fader Berg 24.
- Käraste min Theophile 40.
- Kära syster, mig nu lyster 60.
- Käre bröder, så låtom oss supa i frid 19.
- Kärlek och Bacchus helgas min skål 237.
- Liksom en herdinna högtidsklädd 208.
- Magistraten uti Telje fiker 280.
- Mamsell Ulla, märk, mamsell 131.

Min son dina kär! dina skålar . . .	194.	Se Mollberg med svart rock och flor	151.
Minu björnar, samlen eder	258.	Se Movitz . . Hvi står du och gråter	74.
Mollberg höll flaskan och Bredström		Se svarta böljans hvita drägg	234.
satt midt emot i dörrn	320.	Sitter du ännu och ljuger	161.
Mollberg satt i paulun	106.	Sjung och läs nu Bacchi böner	324.
Mollberg, stå stilla, stå stilla vid		Skratta, mina barn och vänner	197.
grind	93.	Skryarna tjockna	52.
Movitz blåste en konsert	137.	Snart är jag ryckt ur tidens sköte	233.
Movitz helt allena	115.	Solen glimmar blank och trind	125.
Movitz i afton står baln	190.	Som af handlingarne, bröder	315.
Movitz med flor om armen, hålt	173.	Som nu och emedan	309.
Movitz, mitt hjerta blöder	139.	Storm och böljor tystna re'n	99.
Movitz skulle bli student	269.	Står du och gråter	50.
Movitz, tag dina pinnar	71.	Supa klockan öfver tolf	241.
Movitz valdthornet proberar	164.	Systrar, hören min musik	27.
Movitz, vik mössan högt öfver öra	186.	Systrar och vänner	44.
Märk hur vår skugga — märk, Mo-		Så lunka vi så småningom	257.
vitz mon Frère	210.	Så ofta jag eger ledighet	232.
Mäster Petrus från det helga höga	337.	Så ser han ut midt bland de strålar	143.
Nej fåfängt — hvalt jag ser	327.	Så ser jag ut vid stranden, min bror	339.
November den femtonde dagen	307.	Så slutas våra sorgedar	261.
Nå, skrufva fiolen	14.	Så alår min Glock nu locket till	235.
Nå, å' nu alla församlade här	34.	Så vandra våra stora män	233.
Nå, ödmjukaste tjenare, gunstig herr			
vård	299.	Tjenare, Mollberg! hur är det fatt	118.
Når jag har en plåt att dricka	323.	Träd fram, du nattens gud	277.
Närvarande vid fluidum	313.	Trumslagarn kommer — flickor god	49.
		dag	
Om ödet mig skull' skicka	301.	Ulla, min Ulla, säj, får jag dig bjuda	189.
Opp, Amaryllis, vakna min lilla	275.	Undan ur vägen, ge rum för kurirn	120.
Ordenshärolder, tan era spiror	226.	Undan ur vägen — se hur profossen	
		med plymager	96.
Parterna syns kring Bacchus så		Ur vägen för gamla Schmidts bår	266.
röder	309.	Ur vägen och vik	265.
Portugal, Spanien	243.	Utterqvist! Ja	311.
På Gripsholm är alltför roligt	281.		
Re'n kalad jag spår och tror	109.	Was ist das — ge rum vid roddar-	
		trappan	79.
Sant va då — ingen dricker	13.	Venus, Minerva	244.
Se dansmästarn Mollberg, bröder	182.	Vid ett stop öl och några super	141.
Se, god dag, min vän, min frände	334.	Vår Ulla låg i sängen och sof	98.
Se Hans Jergen, hur han sig bockar	199.	Värm mer öl och bröd	114.
Se hvar Movitz sitter der	175.		
Se menigheten	223.	År jag född, så vill jag lefva	239.

BELLMAN, SAMLADE SKRIFTER.

II.

SAMLADE SKRIFTER

AF

CARL MICHAEL BELLMAN.

ILLUSTRERAD GODTKÖPSUPPLAGA.

ANDRA DELEN:

HANDLINGAR RÖRANDE BACCHI ORDENSKAPITEL

STOCKHOLM.
ADOLF BONNIER,
Kongl. Hof- och Universitets-Bokhandlare.

STOCKHOLM
ISAAC MARCUS' BOKTR.-AKTIFBOLAG
1879.

HANDLINGAR

RÖRANDE

BACCHI ORDENS KAPITEL

AF

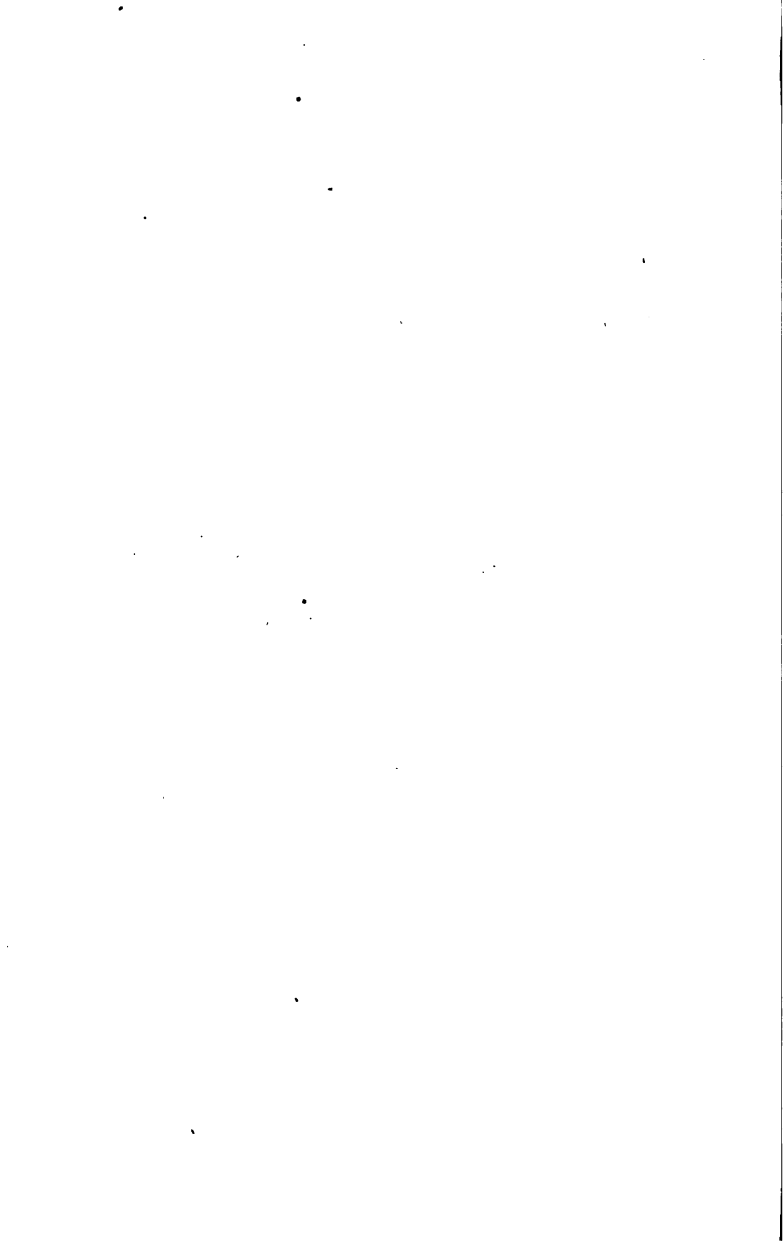
CARL MICHAEL BELLMAN.

— — — — —

STOCKHOLM.
ADOLF BONNIER,
Kongl. Hof- och Universitets-Bokhandlare.

HANDLINGAR
RÖRANDE
BACCHI ORDENSKAPITEL.

Alfabetisk förteckning öfver mera framstående personer, som uppträda i de bacchanaliska ordenskapitlen.

ADLERSTOP (Kilberg).

AGRELL.

ANNA CAJSA: »en af Bacchi prestinnor».

APPELSTUBBE.

VON BERCO.

BERG.

CAJSA STINA.

CAJSA WINGMARK.

COLLIN: »f. d. stadsfiskal i Linköping: gjorde det rönet, att bränvin är för colliner hvad vatten är för delfiner».

DEVALLSKAN: »en af Bacchi prestinnor».

EDE: härold.

VON EHRENSUGGA (Holmström).

EK: »hof- och ordens-perspektivmålare. I allt hvad nämnas vill, hade hans pensel styrka».

GLOCK.

GÅSE: »magister, ett magert Pindens ök och ett filosofiskt under: naken som en ål både bak och frammanför; och all hans egendom utgjorde en stör och ett tennstop». I templet fick han låna Ulla Winblads förklä' till att skyla sin skröplighet med, äfvensom hennes hatt och skor. »Han sjöng och raglade och drack, och på qvinnfolk glodde jemt hans öga».

HALLING.

- HASSELGREN, CARL: »först bruksbokhållare, sedan rådmän i Helsingfors och sist suspenderad: törstig ända in i döden».
- HERMAN: »stadsadvokat, en hjulbent satan, men en Solons bild i rättegång: tuktade väl sitt klöf och drack gerna rättrådighetens skäl. Hans näsa var alltid vittnesgill».
- HOLMSTRÖM (von Ehrensugga).
- ISRAELSSON, JOSEPH.
- JANKE JENSEN.
- JUNGFRURNA PÅ GRÖNA SOLEN: »tjenarinnor i Bacchi hus».
- KILBERG (Adlerstop).
- KNAPE.
- KOLMODIN (von Källarcreutz).
- VON KÄLLARCREUTZ (Kolmodin).
- KÄMPENDAL.
- LILJANS MOR eller MADAM.
- LOTTA EK.
- LUNDBECK: »suspenderad kontrollör vid sjötullskammaren i Lovisa, med eldröd skinande näsa till lykta för sin fot».
- LUNDHOLM.
- LÖFBERG.
- MEISSNER ÖHLHEIM.
- MOLLBERG.
- MOR PÅ GRÖNA LUND.
- NYBOM.
- NYSTEDT.
- NÄBBA LENA: »tvillingssyster till Babba Lisa. Fadren: Olaus Dumgren, smolandus».
- ORMENS PIGOR.
- PLANBERG.
- STENBERG: »interims vice jägmästare och skogvaktare, gammal, stadig och jemn».

STENBIT: »fabrikör och konstituerad dansmästare i korset».

STENDECKER.

SUSANNA.

TRUNDMAN: »ordenslockare samt vice edsformulär-förestafvare».

ULLA WINBLAD.

WANNENMACHER: »trädgårdsmästare i Södermanland».

WESTERBERG: »kongl. stånddrabant».

WOLFDAUER: »suspenderad kyrkoinspektor i Uddevalla och kommandör af Bacchi orden: hade ögat alltid stint fästadt på krogen och erhöll sitt kors vid 70 år».

ÅVALL: »skoflickare och gammal ordenskandidat, knubbig och hitögd».

ÖHLHEIM, MEISSNER.

ÖMAN: »kungens fodermarsk på Kungsör».

ÖSTERMAN.

1.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

A. *Utnämningen den 4 December 1767.*

I dag har Bacchus haft kapitel,
 Tvänne ordensherrar nämnt,
 Förtjenta till sin riddartitel,
 Dag och natt vid tunnan jemt:
 Herr von Berco främst,
 Uti lag ej sämst.
 Gutår!

O tempora, o mores! han till valspråk får.

Nu får han Bacchi stora stjerna:
 Två förgyllda svin . . . Ja men!
 Det andra korset sågs man ärna
 Holmström, aktuarien.
 Holmström, klinga nu —
 Lefve jag och du!
 Och hör:

Nulla dies sine linea! han till valspråk får.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.B. *Dubningen den 19 December samma år.*

Gode herre och man,
 Bacchus tagit dig an
 Att riddare bli af hans orden så grann!
 Var värdig, och stå . . .
 Men du tumlar ändå.
 Så låt riddareklockorna klinga och slå!
 Fall på knä, båda två!
 Låt nu pukorna gå — - - - Timp.
 Von Berco och Holmström nu dubbas de två.

»Jag von Berco står här
 Och jag lofvar och svär,
 Så sannt som jag lefver och riddare är,
 Bli trogen vid glas,
 Aldrig svika kalas,
 Men tugga min skorpa, när suparna tas —
 Bacchus, mig ej försmå!»
 Låt nu pukorna gå — - - - Timp.
 Von Berco och Holmström nu dubbas de två.

»Jag nalkas din tron —
 Holmström är min person,
 Och vivat, du Bacchus, vår ordens-patron!
 Jag lofvar och svär
 Vid den stjerna, jag bär,
 Vid alla de supar, min korpus förtär,
 I din tjänst trogen stå!»
 Låt nu pukorna gå — - - - Timp.
 Von Berco och Holmström nu dubbas de två.

3.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.*C. Riddarebalen samma dag.*

Kom, riddarbalen se!
 Hopp, hopp, I riddare!
 Blåsen till dans — »må ske» —
 Trompetare!

Hej, Bacchi roligheter!
 Hej, hör hans två trompeter! - - - Tromb
 Kilberg dansar en pas-pied,
 Jensen slänger på en sned,
 Kolmodin gör hopp breve —
 Blås trompetare!

Bacchi fest skall firad bli.
 Slut nu ringen alla tri!
 Planberg dansar midtuti . . .
 Stor sak — nu dricka vi!

4.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

D. *Fortsättning af riddarebalen. Sednare på aftonen.*

Riddarne de spy och blåna,

Pukorna dundra och dåna

--- Timp.

Pukare, slamra och slå!

--- Timp.

Hej, med god min,

Kolmodin,

La chaîne med Bacchi krans!

Håll balans ::|:

Uti vår riddardans!

Nybom med hand uti sidan, bastant,

Hoppar mot Meissner i takten galant.

Riddarn Holmström tumlar liksom en musikanter. ::|:

Största jätte och minsta dvärg,

Kom och dansa på Bacchi berg!

Nykter afund vi fulle glömma:

Låt oss alla hålla färg!

Den, som dricker, har inga qual:

Mången nykter han får förtal.

Eljest angår ingen dömma

Om vår ro och vår riddarbal.

5.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Ceremoniel vid skattmästare-embetets nedläggande i riddarekapitlet af De Två Förgyllda Svinen den 8 December 1768.

Riddarekapitlets hjeltar sig nu samla:

Se, nu Stendecker uppå pukorna ramla —

Timp. --- Hör, hur han slamrar och slår!

Timp. --- Pukpinnen surrar och går.

I sina kåpor hvar en riddare står...

Officianter, fram! Pukorna skramla.

Jensen, hvar är Jensen? »Jo, här är jag.»

Riddareperuken af skattmästaren tag!

Timp. --- Kolmodin i dag

Lägger nu skattmästarembetet neder,

Går utur Bacchi tempel stilla med heder.

Timp. --- Stendecker, slamra och slå!

Timp. --- Härolder, bugen er två,

Tagen stjernan af vår hjelte då!

Aetas commendat Bacchum — ja, vi ej ljuga —

Veneremus juventus! Härolder, buga!

Timp. --- Lagg, Joseph Israelsson,

Timp. --- Ordens statuter i vrån!

Kolmodin kapitlet han skiljes ifrån.

Nystedt, kungör i hvar källarestuga

Hvad nu händt, och kom på stunden igen!

Nybom och Meissner, tan hans riddarekåpa! »Ja
men!»

Lundholm och Appelstubbe, fram, I redlige män!

Närvarande i kapitlet.

Kolmodin, }
Agrell, } skattmästare.

Appelstube, suspenderad tullinspektör och riddare.

Lundholm, brännvinsbrännare och riddare.

Österman, stolmakare och riddare.

Janke Jensen, ordens-ceremonimästare och parentator.

Vid baneret.

Stenbit, i bryggaren Meissners ställe.

Glock, }
Kämpedal, } härolder.

Stendecker, ordens-pukare.

Trundman, ordens-klockare.

JENSEN (*med hvita handskar*).

Si, här är templets port! Der sitter Bacchus glader:
 Hans blod i hvirflar går och spritter i kaskader.
 Si riddarkoret prydt med blommor, frukt och vin!
 Två tigrar vid hans tron i vällust somnat in.
 Si här på pelarn fäst — åt höger, kära bröder --
 Uti allonge-peruk vår hjelte, som är döder.
 Potz, slapperment, jag glömt... Stendecker, hör!
 Hva ba?

Si här tolf alnar flor uti pukpinnarna...
 I, stolte riddare kring Bacchi tapp och tunna!

STENBIT.

Kut morken! Na, schen dank!

JENSEN.

Jag vill er nytt förkunna —
 Kom, samlens, riddare! Er Jensen talar nu.

STENBIT.

Kut morken, Österman! Hvad slår hon?

ÖSTERMAN.

Hon slår tu.

JENSEN.

Ah, det var lögn, åh hut! Tre slog hon, kamerater!

KOLMODIN.

Men hör på, Jensen — tyst! Han nämner riddardater.
Hvem är han talar om? Hör hit, du Kämpendal!

KÄMPENDAL.

Ja, gunstig riddare, jag ej förstår hans tal —
Om Boursel lär det bli. De säga här i koret
Att hvar gång Boursel nämns, så ska vi vifta floret:
Likså min kamerat, härolden, som der står.
Sitt ner, skattmästare... Si Jensen, hvar han går!
Han har i fickan, si — nå, Jensen, gud förbanna —
Ett stort regalpapper... Tyst, tyst, der lär han stanna.
Stendecker snyter sig... Se sorgeflor, minsann,
Uti pukpinnarna! Hör nu, nu trumlar han... (*Pukor.*)

Det första gången var — ännu en gång han trumlar.
Det kostar på min karl. Si, Jensen går och mumlar!
Jo, jo, det är snart sagdt att säga: »Den och den
Han höll parentation!» men ta mig djefvulen,
Om det är just så lätt ur kupan honung skrapa,
Ge torra stammar saft... Förlåt mig att jag rapa...
Jag vill nu säga det hvad angår min person:
En rackare, som ger min mull parentation!
Men saken är nu den: Skall man förtjensten hedra,
Så får ej tanken lof mot höghet sig förnedra;
Den bör liksom en eld i klara flammor gå,
Se'n i ett sanningssken sitt ämne återfå...
Dock det hör just ej hit... Skattmästare, sitt neder!
En perukmakare nu sker så mycken heder.
Han här i templet gick som pojke och gesäll,
Så dog han mästare... Men si, der står Agrell —
Nå, djefvuln, är han här.

KOLMODIN.

Släpp galten fritt till draffen!
 Jag var så när som han i dag att få prestafven.
 Men det gör ingenting — min ära afund bar —
 Fast jag min stjerna gaf, jag än min stjerna har.
 När de min make få, då är det tids nog prata . . .
 Tvi sådan tullspecial! Du babian, du skata!
 Jag söp förr'n du blef född, och förr'n du rännen såg
 Jag hundra resor der i riddarprydnad låg —
 Men i naturen så en hund den andra jägtar.

KÄMPENDAL.

Kamraten vinkar — tyst — åt mig med floret fläktar.
 Stendecker snyter sig . . . Alarm, nu skall det ske!
 Nu bleknar Jensen af . . . Adjö; skattmästare!
 Hör nu på pukorna . . . (*Pukor.*)

KOLMODIN.

Jo, jo, min kära Janke!

KÄMPENDAL.

Var god och spiran håll, mens jag går bakom planke!
 (*Pukor.*)

KOLMODIN.

Pukslagarn på dig ser — han trumlar i förtret.

KÄMPENDAL.

Låt honom pukor slå! Jag spelar på trompet.

KOLMODIN.

Jag är så full . . . Lull, lull!

KÄMPENDAL.

Stå kvar här i kvarteret!
 Nu stiger Stenbit opp och svänger om baneret.
 Se taftet, oljegult, det fladdrar kring med prål —
 I florets rutor syns en hjeltes hufvudskål.
 Si, hur det fladdrar ut... (*Pukor.*)

JENSEN.

I, röda Bacchi söner,
 En krans af hedera er faders hjessa kfröner.
 Räck era händer ut, lyft era ögon opp!
 Här står jag, Jensen sjelf, med hand i sidan... Topp!
 Hvad vill ni mej? Åh, hut! Kanske ni lär mig tala?
 Vid glömskans vattubryn jag släpper ner min svala,
 Min hjelte, menar jag, hvars våta lif och graf
 För er, o riddare, jag ärnar skildra af.
 Men, Bacchus, gif mig mod, stryk balsam på min hjerna,
 Gjut olja i min mun, håll bränvin på min stjerna,
 Strö blommor i min hatt, sätt stop uti min hand
 Och lär mig bilda rätt en hjelte i ditt land!

En hjelte i ditt land är den, som bara slukar,
 Som ej sitt bord med mat, men blott med dricka
 dukar,
 Som sura drufvors saft i röda ögon bär,
 Som blir i trästop mer än uti skönhet kär.
 Slik hjelte denna dag, just trenne år tillbaka,
 Slog lifvets skördeman: han på sitt timglas skaka,
 Vips, tumla hjelten kull, just samma ögonblick
 Han skulle ta sin sup och Bacchus ropa: »Drick!»

LUNDHOLM.

Men söp han inte ur'n!

JENSEN.

Tyst, Janke Jensen talar . . .

Vår trogna Boursel nu ett paradys hugsvalar,
 Nu är i bränvingsångst hans anda mer ej sjuk:
 Nu står han med basun och serafims-peruk.
 O, hvilken sorgeakt! Hvad malört i vår nektar!
 Si, i hvar härolds hatt hur sorgefloret fläktar!
 I bacchanalisk dygd han öfva ingen flärd:
 Fast han ej stjerna bar, så var han stjerna värd.
 Vår hjälte föddes just år sjuttonhundra fyra
 På första Maj, — gutår — vid majstång, dans och lyra.
 En tyska var sein frau . . . Apollo, ge mej rim . . .
 Hon var så trinder bak liksom en kerubim.
 Men, à propos, en sup! Oss vin och kärlek gläder.
 Matronan, riddare, i äktenskapet träder —
 Små blommor i dess gård uppskjuta ur sin sand:
 Ett barn, en blomma lik i kärleksgudens hand,
 Katrinchen blomma först och Ann-Katrinchen sedan.
 Ulrikas sol gick upp om torsdan eller fredan:
 Ulrika är nu gift med en, som maler snus;
 Men Ann-Katrinchen står på Rejsens kaffehus.
 Jan Fredrik är gesäll hos bagaren Kammecker,
 Pehr bor i Göteborg — hej, trumla nu, Stendecker —
 Pehr är tunnbindare . . . (*Pukor.*)

Härolder, ställen er,
 Och, Stenbit, sväng nu kring vårt riddarebaner!
 Nu slutar jag mitt tal. Vi skiljas åt vid grafven.
 Gå, riddare, i bredd! Tag nu, Agrell, prestafven . . .
 Härolder, gå förut!

(*Sjunger.*)

Timp. . . . Härolder, marschera sakta!
 Låt oss Boursel nu betrakta

- Och hans griftesten!
- Timp. - - - Han lefde blott för sin flaska —
Märk, utur vår hjeltes aska
Glittrar opp ett sken,
Ångor af bara bränvin.
Se döden och hans pilar!
Vår Boursel hvilar
Sina ben.
- Timp. - - - Vår Boursel var ett exempel...
Trundman, läs nu Bacchi tempel
Sakta, tyst igen!
- Timp - - - Töm flaskor och glas och krukor!
Göm, Stendecker, dina pukor,
Sorgefloret se'n!
Qui bene bibit, gubbar,
Bene dormit, kamrater!
Vår hjeltes dater
Lefva än.
-

7.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Ceremoniel

vid

parentationen

i

riddarekapitlet af de Två Förgyllda Svinen,

hållen öfver

brännvinsbrännaren och riddaren Lundholm

den 15 Oktober 1769

af

ordens-parentatorn och ceremonimestaren,
perukmakare-gesällen

JANKE JENSEN.

En hjelte i ditt land är den, som bara slukar,
Som ej sitt bord med mat, men blott med dricka dukar.
Som sura drufvors saft i röda ögon bär,
Som blir i trästop mer än uti skönhet kär.

Parentation öfver Boursel.

Till herr kommersrådet

baronen PATRIK ALSTRÖMER.

Ett ämbar persiko,
 Ett krus med malörts-knoppar,
 En floribus med droppar,
 Ett fat vespredo — jo!
 Buteljer, femton dussin,
 Med en komposition
 Af pomerans och russin,
 Lavendel och ci'ron!

En stänka cypervin,
 Godt gammalt franskt, än mera
 En hel baril madera
 I ordens-karafin,
 Rödt hoglands, af det ljusa
 En kanna eller två,
 En balja syrakusa,
 Och moslervin en så!

En bågare af tenn,
 Som ordens-kanslern brukar,
 Med spanskt vin från Sankt Lukar
 Och ännu dito en
 Med öl från Sankt Helena,
 Som nymfen sjelf så skönt,
 Så skönt att minsta sena
 Bortdomnat, som man rönt!

En blomsterkorg med frukt,
 Med väppling och jasminer,
 Med klara apelsiner,
 Och pomeransers lukt!
 En mängd små kantilener,
 Der under alltihop
 Bland qvistar och syrener
 Framglittra glas och stop!

För Bacchi män, bland dem,
 Som hosta torrt och sluka,
 Rossolis fins, en kruka,
 Och ratafia, fem.
 En dryck, som svag-öl heter,
 Frikostigt ges en hvar —
 Än för en svärm poeter —
 Fins lite hållning kvar.

All denna herrlighet
 Uti kapitlet jäser,
 När Lundholms namn man läser
 I dödens alfabet.
 Betrakta hjeltens öden,
 Hans glans och öfverdåd...
 Men jag förblir i döden,
 Min herr kommerseråd,

ANAKREON.

Närvarande i kapitlet

att inom templet emottaga processionen.

von Berco, afskedad bankobokhållare och kommandör,*Nybon*, bryggare och kommandör,*Halling*, sockerbagare och riddare,*Österman*, stolmakare och riddare,

samtliga med sina rökelsekar.

Vid banéret.

Meissner Ölheim, bryggare och kommandör.*Glock*, ordens-härold.*Trundman*, ordens-klockare och vice edsformulärs-förestafvare,
med ordens-staken.

Bacchi prestinnor.

Liljans mor.

Cajsa Stina.

Bägge jungfrurna på Gröna Solen.

Orkestern.

Stendecker, ordens-pukslagare, på altanen af templet.

Trompetare.

Sjelfva processionen.

Planberg, ordens-kansler och kommandör,

med ordens-karafinen.

Agrall, ordens-skattmästare, vice interims suspenderad tullekrifvare och riddare, med Lundholms ordens-kedja och stjerna.*von Ehrensugga*, aktuarie och kommandör,

med prestafven.

Janke Jensen, ordens-ceremonimästare, orator, parentator samt
f. d. konstituerad dansmästare i koret,

med bränvinspannan, som drages af åsnor.

Kämpedal, härold.

Trompetare.

*(Lundholms kista ses vid ingången till koret och lyftes
på sitt paradbräde af närvarande kommendörer
under följande)*

KOR AF KOMMENDÖRER.

Bacchus vi dyrka —
Här är vår kyrka.
Bacchus, gjut styrka
I dina krus!

KOR AF PRESTINNOR.

Vi äro qvinnor,
Bacchi prestinnor
Och tjenarinnor
Uti hans hus.

(Prestinnorna niga, kommendörerna buga.)

KOR AF KOMMENDÖRER.

Låtom oss alla
Bacchus åkalla,
Att hvalfvena skalla
I hvar minut!

KOR AF PRESTINNOR.

Lundholm här vakat,
Vällusten smakat,
Flaskorna skakat
Och tömt dem ut.

(Prestinnorna niga, kommendörerna buga.)

KOR AF KOMMENDÖRER.

Svalkom vår tunga,
 Hjerta och lunga!
 Låtom oss sjunga —
 O, Bacchus, hör!

KOR AF PRESTINNOR.

Den saft, du skänker,
 Sorgen fördränker,
 Kroppen nedsänker
 Och herrlig gör.

(Prestinnorna niga, kommendörerna buga.)

KOR

(med ackompanjemang af klockorna.)

Hör, klockorna med ängsligt dån
 Nu ringa för en Bacchi son,
 För riddarn Lundholm der i vrån,
 Af döden uppsluken.
 Se ordens-peruken!
 Se stjernan på'n!

Hör klockorna vid mörksens tull!
 Sof, gamle Lundholm, sof . . . lull-lull!
 Kupido sjunger vid din mull:
 »Om nånsin din maka
 »Skull' kysst på din haka,
 »Hon blifvit full.»

Din morgonsol brann sällan klar,
 Din middag blott en skymning var,
 Din näsa aftonrodnan bar:

Så rödlätt och trinder,
 Af mörkblåa kinder
 Hon skugga har.

Så slås din kammardörr i lås:
 Din ordens-kåpa, kors och krås
 I jorden multna och förgås.
 Din kista man rörer...
 Ta i, kommandörer!
 Trompetare, blås!
(Fanfar af trompeter.)

VON BERCO.

Vårt lif sig likt ett frö i jordens sköte vänder...
 Det var en tungger hund — tag i med båda händer!
 Jag säger: likt ett frö, som ej kan mognad få,
 Förr'n nya solar syns på nya himlar gå.
 Tag, Nybom, friskt uti... Kurage i soldaten!
 Det var en bränvinsluns, så tung som sjelfve saten.
 Det här det kostar på: jag törstar som en elg —
 Männ Lundholm oss ej gömt en enda vinbutelj?
 Se åt! Vi önska godt vår sälla dödes ande...
 Nej, som en gisten båt han står på torra lande',
 Utpumpad och förbränd och murken öfverallt...
 Nej, aldrig minsta tår — jag tackar tusenfalt!
 Nog ha vi lustigt nog: torr hals och tommer maga.
 Din pracksyl, skall min arm din tunga mullsäck draga,
 Och det för ingenting!

GLOCK.

Fem veckor ä' förbi,
 Och magen hans är varm — männ' bränvin fins deri!
 Hej, Nybom, ha vi glas?

VON BERCO.

Fy tusan, nej, jag tackar!
 På Soln och bruna Dörrn min knoge stundom knacker,
 Men ej på Lundholms buk. Hej, gloriamus, hej!
 Ta nu i styfva tag och . . . Halling, akta dej!
 Stänk rökelse ikring . . . kolorum baselorum . . .
 I repet alle man, och låt oss hålla korum!

KOR AF KAPITLET.

(*med ackompanjemang af valdthorn*).

Ta i, kommandörer, och valdthornen rista!
 Lyftom hans kista :||:
 Helt tyst och nätt!
 Lundholm vi mista . . .
 I koret kistan nu sätt! - - - Korno.
 Nå, står hon bara rätt? - - - Korno.
 Lundholm brunett och mätt!
 Näsan är violett — - - - Korno
 Ett skönt porträtt!

(*Glock fäller spiran och Meissner baneret.*)

NYBOM.

Mig tycks trompeten hörs — hvad är för vind, mon
 cher?

VON BERCO.

Låt se pukslagarns hatt . . . Vi ha nordost, mon frère,
 Det syns på flóret der.

MEISSNER.

Tvi, nykter stå och trampa!
 Här brinner oljan ut mest i hvarenda lampa.

Hvad skall man göra här? Min hjerna tung och varm —
 Baneret likså tungt... Det värker i min arm.
 »Åt Blåkulla med allt!» det blir mitt sorgeqvåde...
 Kom, Berco, voulez vous, kom, slå ett slag i bräde!
 Än tål det väl en stund — ell' säg, hvad menar du?
 Kom, sku vi göra pott... Kurage! Voulez vous?
 Sätt bort baner och allt på sina vissa ställen!
 Allons! Två styfver går... Vi kasta om apellen.
 Hej, troja dus... Alarm — nå, hvad är det för sla'?

(Pukor.)

VON BERCO.

Hå, det är ingenting: han stämmer pukorna.
 Se utåt! Hej, galant pukpinnarna han svänger —
 Se, floret från altan sig in i fönstret slänger...
 Jo, det var annat malt... Fy donc! Sex fyra, fy!
 Kratsch! Troja dus en gång... Pyttsa'n — jo, morgon
 früh...
 Gör inga streck, mon cher, låt tärningarna falla...
 Låt falla'n säger jag... Ess dus och qvatuor alla...
 Nn ä vi, mor, i tulln, sa bond' åt suggan... Håll!
 Låt ligga tärningen — ich weiss nicht was ich soll...
 Nu kan jag... låt mig se... en cinka dus... må
 göra...
 Låt ligga'n, säger jag!

MEISSNER.

Åh, kyss du mej på öra!

VON BERCO.

Åh, kysse dej väl fan, du kycklinge! Jag svär,
 Vet, att för min familj jag enda kaput är,
 Du din ofrälse hund... Hvad var det? Cinka fyra.
 Min gosse, hvissla nu — de kasten voro dyra!
 Kom, se, bror Nybom, se! Det var ett laga fång.

NYBOM.

Von Berco, du är karl!

KOR.

Ah, un joli garçon!

VON BERCO.

Nu kan jag spela blindt, nu kan jag slå och blunda.
En kanna portugis... nej, låt mig lite grunda...
Jag håller kannan fullt... sex brickor, åtta... Fy!

KOR.

Ah, le diable battu! Ah, le diable cocu!

GLOCK.

Ack, om von Berco dog, och just på denna timma,
Så skull' jag ta hans spel!

VON BERCO.

Då skull' buteljer glimma,
Och bara rolighet och raffel och citron:
Då såg' ni andra sken kring Bacchi våta tron...
(Det spelet vinner jag — nu skingras all min
dimma...)
Då skulle som en fisk i öl min härold simma,
Om Berco dog... En sup!

GLOCK.

Ja, det var ärligt sagdt —
En morgon med sin sol gör stora verdens prakt,
En afton med sin sup den lilla verden fagnar.

Hej, Trundman, res dig opp! Den fyllhund är ej
vaken.

Fullt flygande alarm! Hvar har du ordens-staken?
Hör hur han snarkar... Pil... salutem... res dig
opp!

Vak opp — hör så'n musik... Der har du en sittopp!
Hör du trompetarne?

MEISSNER.

TRUNDMAN.

(På en gång.)

Du sofver, din barbar!	Jag ordens-staken har.
Du kapargast, du ryss, du aldrig nykter var...	Påfågel, babian, jag lyser som en karl!
Jag tör dej slå i skall'n: ej flor i ordens-staken!	Jag tör <i>dej</i> slå i skall'n — och, ser du, jag är vaken.
Du hör trompeterna — ändå blir du ej vaken.	Om du baneret för, så bär jag ordens-staken...
Se, Lundholm ligger kall: hör klockorna — jag svär, Den sista äretjenst han nu i dag begär.	Ett ord i laget med: jag ordens- klockarn är. Kyss Lundholm du i änd' och mej, som staken bär!
Fort opp, din hund, allons! Låt bli att resonera...	Jag svär vid tapp och sprund, låt bli att kommendera!
Jag Meissner Ölheim är, och dej skall fan regera!	Du Meissner Ölheimär — än se'n, hvad är det mera?
Jag önskar dej, kujon, att hals och mage tjöt.	Jag önskar Bacchus dej uti en hund förböt
Och Bacchus i ditt svalg hvar ådra sönderbröt!	Och, när jag stod och drack, du vid min flaska tjöt!
Håll mun på dej och tig, jag säger dej, kanalje!	Håll mun på dej och tig, du tappar din batalje!
Se, hur han gapar — se, det svarta bränvinssvalge!	O, om du dog i qväll, slapp ver- lden en kanalje.

Res oppdej...himmel,ack,trom- peterna ge ton —	Låt bli mej! Vinets gud upp- eldar min person:
Här ligger du och spyr för hela procession.	Jag bara nektar spyr och socker och citron —
Jag slår dej, ja, jag slår dej uppå käftamente' —	Det ger jag dej till slut, din hund, i testamente...
Nej, ordning vara bör bland herrar och betjente.	Skål, stjernor, vind och våg och hela firmamente!
Du, Norcross, Damiens, du, Ra- vaillac... holah!	Du, Oertsen, Lasse Tysk, du, Frontignac, — hur sa'?
Håll hatten i din hand, fripon, var chapeau-bas!	Europa, Asia, gutår, Ame- rika!
Nu öppnas templets port — min styrka mig förlåter...	Jag skådar Bacchus sjelf — jag templets port upplåter.
Hvad glans och majestät! Se, vi- nets gud han gråter!	Hvad glans och majestät! Se, vi- nets gud han gråter!
Tag, Bacchus, detta bröst och detta hjerta vinn!	Jag vill i lif och död, min Bac- chus, vara din!
Släpp bränvinspannan fram, låt Jensen köra in!	Ge rum för Jensen der, släpp bränvinspannan in!
Hör, hur han ropar: "Hej"...	Hör Jensen: "Hej, hej, hej!"

PROCESSIONEN (*under marsch.*)

Härolder båda, fällen spirorna här!

Vifta med floret!

Trompeter, blås i koret!

- - - Oboe och klarin.

Så stolt processionen är.

Se, Agrell går främst — gevär —

Lundholms kors och kedja bär

Uppå en dyna helt couleur-de-chair.

Härolder båda, fäll nu spirorna der!

Sjungen, poeter,

Och dundren, raketer,

Och klingen, trompeter,

- - - Oboe och klarin.

Röster och flöjttravär!

Planberg, ur vägen! Ordens-kanslern, så stor,
 Af Gyllne Svinen
 Bär ordens-karaffinen - - - Oboe och klarin.
 Och har uti hatten flor.

Se, med glas hvar ordensbror,
 Utan byxor, utan skor,
 Sig tumlar uti Bacchi riddarkor.

Planberg, ur vägen! Ordens-kanslern, signor,
 Går så beskedlig,
 Så rödlätt och treffig,
 I dryckjom så redlig — - - - Oboe och klarin.
 Näsan röd som safflor.

Fram, Ehrensugga, tag prestafven, senjör!
 Handen i barmen
 Och hatten under armen! - - - Oboe och klarin.
 Trompetare, läpparna rör!

Jensen och en kommendör
 Lundholms bränvinspanna kör,
 Och Knapen går med oboe frammanför.
 Fram, Ehrensugga, tag prestafven! Och hör
 Klockorna ringa,
 Härolderna springa,
 Trompeterna klinga, - - - Oboe och klarin.
 När en riddare dör.

TRUNDMAN (*solo*).

Jensen, sein diener! Nå, hurra, så kör!
 Hör, huru piskan den smäller!
 Kors, hvad han tycker han är en senjör!
 Klang, bränvinspannan hon skräller!
 Knapen på oboe flöjtat och svär...
 Jensen, nå; si den kujonen!
 Hvad är för bylte af papper, det der?

KOR.

Jo, det är parentationen.

TRUNDMAN (*solo*).

Se, på minuten
Är alltid Knapen frammanför,
Rynkar på truten —
Hör, hur han jollrar . . . hör!

(*Knape solo på oboe*).

TRUNDMAN (*solo*).

Kors, se den Jensen, högfärdig och fet,
Pussig och blåögd och blöter —
Tjenare, eders förträffelighet!
Kors, hvad är icke du söter . . .
Se nu, go' vänner, nu hoppa han ner:
Piskan han stack under armen —
Vid bränvinspannan nu står han och ler . . .

KOR.

Alltid med handen i barmen.

TRUNDMAN (*solo*).

Knapen sig pinar —
Se, ögonen de stå så stint!
Se, hur han grinar . . .
Kors, hvad det låter fint!

(*Knape solo på oboe*).

(*Kämpendal, framför processionen, med kåpan
och spiran. Trundman med staken.*)

KÄMPENDAL.

Ge rum på trappan der, mak åt er . . . Ut, för tusen!
Gå, Trundman — hör du ej — gå ej så fort med ljusen!

Skattmästarn ragla till . . . der ligger han så sött
 Med hyende och allt och näsan sönderstött.
 Lys hit . . . håll i och dra . . . hvad konfusion och yra!
 Signor Agrell, stig opp — tvi sådan lukt och syra!
 Hör bränvinspannans klang! Hör, Jensen ropar: »Hej!»
 Hör, huru piskan går!

AGRELL.

Du Bacchi konterfej!

KÄMPENDAL.

Aj, Jensen kör ikull!

JENSEN (*med bränvinspannan, sjunger*).

Släpp Jensen fram! Ur vägen, hej,

Och hurra! Piskan går.

Och akta mej och akta dej,

Om du i vägen står!

Och, hurra, piskan går,

Och hurra och gutår!

När paddan välde får,

Det ingen ända når.

Och hurra och gutår!

Gutår! Gutår! Gutår!

Och hej!

Kör på, slå på, kör på,

Slå på, kör på,

Och hej!

Pannan hon slamrar,

Hon rullar och skramlar

Och bullrar och ramlar —

Och hej!

Hör nu på klangen!

Håll ärligt i slangen!
 Kör sakta med vagnen!
 Och hej!
 Trundman han mumlar,
 Och Stendecker trumlar,
 Och vagnen han tumlar,
 Och — aj —
 Aj, aj, hur jag stötte mej!

Jag stötte bröst och buk...
 Min riddareperuk
 Ligger i rännsten. :||: Aj, min riddareperuk!
 Vet ni, hur det kom?
 Jag skull' vända om,
 Och en sten låg uti vägen...
 Inte kan jag gå,
 Inte kan jag stå —
 Aj, mitt stötta ben... min lilla tå!
 Nå nå,
 All min blod blir kall:
 Högmod alltid går för fall.

AGRELL.

Jag hör Vulkani hamrar.
 Hjelp, himmel, med hvad sorl vi gå i våra kamrar!
 Man skrålar vid vår säng, man klingar vid vår mull...
 Jo — tänkte jag ej det — nu körde Jensen kull.
 Tack för du skrek så bra!

KÄMPENDAL.

Nå, såg jag nånsin maken —
 Der ligger Trundman med... Der ligger ordens-staken!
 Ur vägen då, godt folk, mak åt er lite grand!
 Se så, skattmästare, stig opp... tag mig i hand...

Der ligger Jensen nu . . . se på den hvita satan . . .
 Öl, olja, mjölk och frukt, till sköflings allt på gatan!
 Sin rännsten jemnar han till Bacchi blomsterplan —
 Håll stilla, Jensen, håll med bränvins-karavan!
 Mak åt er, kära barn, ryck ej min ordens-kåpa!
 Hör, kära Liljans mor, gif Jensen lite såpa!
 Båd' stänglar, myrten, löf och rosor, skålar, stop
 Och vin och offermjöl — i putten alltihop!
 Tvi sådan Bacchi fest! Nu står han der och tjurar . . .
 Sitt vatten kastar han vid dessa helga murar —
 Tvi sådan skurk . . . Hör nu pukslagarn på altan!
 Kör fram, allons, kör fram med bränvins-karavan!
 Stendecker, trumla nu!

(Præambule på pukorna).

JENSEN *(solo)*.

Der bortnas sku vi stan'na —
 Knäpp sakta pukeslag!
 Vid Lundholms bränvinspanna
 Så parenterar jag.
 Inte mina läppar blekna:
 Jag är ej ånger jag
 Att en bränvinshjelte teckna :::
 I rosenröda drag.

(Knapen spelar en takt).

Betrakten, kommandörer,
 I dag en slagen bror!
 Mig tycks jag ser och hörer
 Han Karons färja ror —
 Hur blå mörkret honom tager
 Och svarta böljan slår . . .
 Men, min hjelte, tag din lager :::
 På dina silfverhår!

(Knapen spelar en takt).

Tyst — kanslern på oss ser! Stor sak, om du och han
 Af mun med nykter spott ibland försmädas kan!
 Förtjenst förutan harm är kärlek utan pilar.
 Ämable Kämpendal, ditt rykte aldrig hvilat!
 Stor sak — tag min peruk!

KÄMPENDAL.

Du alla vätskors gud,
 Jag svettas vid din tron!

AGRELL.

Tyst! Kanslern äskar ljud.

PLANBERG (*sjunger*).

I heliga qvinnor, hvar en som här står
 Med kransar på hufvu't och utslagna hår,
 I fauner, satyrer, I dråplige män
 Med rökelsekaren, slå templet igen!
 Under denna sten
 Gömmas Lundholms ben:
 Hans sol och hans måna ::||: ha tappat sitt sken.
 Slå templet igen och förvara hans ben!
 Du heliga tystnad, du som rår
 I hjeltärnes grifter oändliga år,
 Bedröfva hvar tanka, hvart hjerta ge sår!
 Men se nu på Jensen, se der hvar han står,
 Hör på hans ton!
 Parentation
 Nu börjas i templet med riddareskrud...
 Gif akt nu på Jensen! Nu äskar han ljud.

JENSEN.

I dag för andra gång man ordens-klockan rör...
 Ödmjuka tjenare, I herrar kommandörer!

Det andra gången är i detta riddarkor
 Jag lemnar i er famn en slagen ordensbror.
 Ursäkta mig — jag vill mig först om händren tvätta
 Och se'n min hjeltes bild för era ögon sätta.
 Jag tumla mot ett plank och slog min hufvudskål —
 Se på, hur jag ser ut . . . Ack, himmel, gif mig tvål!
 Jag höll för stränger töm, det var just hela saken.
 Den venstra åsnan skrek, den högra slog med baken,
 Och Knapen sprang förut och jollra på sitt rör;
 Deraf blef djuret vildt: jag öfver ända kör.
 De gamle sagt: »Musik kan röra stockar, stenar!»
 Men de min åsna glömt, det ser jag, när hon skenar:
 Hon dansa samma takt och lydde samma smäll
 Som denna Orfei dräng i konungens kapell.
 Jag bar parentation, till lycka, uti barmen,
 Höll pipan tänd i mun och piskan under armen;
 Men bränvinsflaskan . . . tyst . . . hon uti fickan står . . .
 Ödmjuka tjenare — kapitlets skål, gutår!

Se, Lundholm ligger död: vi sku hans marmor hugga!
 När ljuset tändt sitt sken, får kroppen straxt sin skugga.
 Förvandladt är hans lif. O, gudar, styrk mitt tal . . .
 (Den supen gjorde godt, du raska Kämpendal!)
 Jag vill, o Lundholm, nu — härolder, skaffa krita —
 På bränvinspannans brädd din lefnadscirkel rita.
 Jag vill, jag vill, jag vill med röda drufvors blod
 Afmåla en triton uti en bränvinsflod.
 Jag vill med panterdjur en Bacchi vagn bespanna,
 Och fauner sku omkring med nakna halsar ränna:
 Der skall, i gudens famn, helt ung min hjelte stå
 Med eldröd basfiol och gyllne stråka på —
 Jag vill, förbanna mej, man ljus och dag bör skönja!
 Nu näsan målas skall. Härolder, skaffa mönja,
 Cinober och safflor, karmin och violett!
 Fem färgor vill jag ha, om näsan skall bli rätt.

Jag säger att jag vill . . . Hvad jag vill . . . ingen hörer . . .
 Herr ordens-kanseller och herrar kommandörer,
 Jag säger att jag vill, som mig är anbefaldt,
 Vår Lundholm skildra af . . . Apollo, gif mig salt,
 Uppfriska mina drag och krydda mina tankar!.
 Du ser en främling nu, som på din kulle vankar:
 Du ser en snövit rock med svarta sammetsslag —
 Du son af gudars far, vet, Jensen heter jag!
 Släpp parentatorn fram till Aganippens rändel,
 Så skall du känna lukt af ljustalg och lavendel.
 Minerva sjelf ej lärt den konsten, jag förstår,
 På dödlighetens fält frisera menskohår.
 Jag kan i englabild Medusas hufvud vända
 Och blott med en chinjong en Damons hjerta tända.
 Jag gör i några drag, då jag är glad och rik,
 En gammal karolin en gardesfändrik lik.
 Jag skall berätta er — tag sudden bort, härolder —
 Peruken äldre är än bränvinspannans ålder:
 Hit från Neapel kom den första, som man vet,
 Uti en silfverask med kejsarens signet.
 Peruken äldre är än bränvinspannan, gubbar,
 Och vår societet systemer aldrig rubbar,
 Och jag är mössa — tänk . . . dock det hör just ej hit.
 Apollo, gif mig salt och elda opp mitt nit,
 Bind mig en krans ihop, af gröna lagrar skuren,
 Och krön min hjessa nu vid denna tempelmuren!
 Allons! Nu mössan af, och se min hjessa bar —
 Låt mig nu läsa opp den sång, jag diktat har!

Dans l'Ordre des Cochons, messieurs, je vous assure,
 Var Lundholm, sans dispute, une très jolie figure —
 Vraiment, messieurs, oui, jolie et ça est vrai . . .
 Hör, Kämpendal, du står liksom ett herrgårdsfå!
 Kör bränvinspannan fram till korets lilla fenster,
 Formera procession — trompetarne till venster —

Tag ordens-stegen fram, klif opp på pelarn der
 Och bredvid Boursels bild sätt Lundholms ungefär!
 Jag vill med Herkules ock ställa en Achilles:
 På lika vacker eld min olja lika spilles.
 Mitt rökverk bär jag fram att värma bådas ben —
 Få se, om lågan sprids kring båda lika ren.

Vår Lundholm var ett ljus, som i sin mörka vinkel
 Jemt uti pipan brann... tvi djefveln, tocke finkel...
 Det brann med dunkelt sken; och när det slockna ut,
 Var staken helt förbränd. Så går det mig till slut.
 Min kropp är liksom stekt: mitt innandöme jäser,
 Hans ögon... gode män, jag talar ej på spe...
 Som klaraste rubin så röda voro de.
 I intet dokument hans födsel jag erfarit:
 Omtrent mot sexti år min Nestors ålder varit.
 Så långt man ännu mins vid denna profession,
 Har han tändt under sjelf i egen hög person,
 Med outtröttlig flit vid mäskekaret setat
 Och öfver fyrti år sin ordens-stjerna letat,
 Den han förlidet år så ganska värdigt fick,
 Då i December han med ordens-kåpa gick.
 Ni lärer minnas än hur han sin hjessa buga
 Och svor i lif och död att Bacchi safter suga:
 Man mins väl, säger jag, hans allvarsamma min,
 Hans vackra symbolum, i stjernan, på latin,
 Och sist, vid Boursels död, hans darrande lekamen
 Hur liksom döden der åt lifvet ropa amen.
 Det träffa riktigt in: han till sin flaska tog
 Och söp tre qvart på sex, och klockan sex han dog.
 Tre fjern'dlar af hans lif i Bacchi tjenst försvunnit,
 En fjerndel derutaf i Fröjas sköte runnit.
 Se'n allt försvann och rann, hvad skull' han göra
 här?

Den stam afhuggas bör, som inga frukter bär.

Jag orkar inte mer om hans bedrifter sjunga:
 Vältalighetens fält ej blomstrar på min tunga.
 Men, himmel, för hvar gång den hedersmannen satt
 Uti en rankig chäs, med en nedslagen hatt,
 Med skuren rund peruk — af bockhår, kund' man
 tycka —

Med händerna i kors uppå en masurkrycka,
 I en gräspräcklig rock, med messingsknappar tätt,
 Med stora uppslag på, helt lika sitt porträtt,
 Kastanjefärgad väst, i den två rader knappar,
 Och mörklä byxor till med gröna klädeslappar,
 Helt vida stöfvvelskaft med dubbla sålors bädd —
 Så såg min hjälte ut, så var han alltid klädd.

Hvad högst märkvärdigt var, när han skull' sömnen
 njuta,
 Han mest vid fönstret stod och nicka mot en ruta:
 Hvar fyrk, på draf han vann, försvann i fönster-
 glas —

Ja, ofta vid en nick fem rutor gick i kras.
 Hans armod nu till slut man detta allt tillskrifver;
 Dertill på starka skäl jag ock mitt bifall gifver:
 Så sant, som sjelf jag såg, sist medio April,
 Af brist på hela glas var luckan skrufvad till.
 Vår riddare en gång, af kärlekspilen sårad,
 Af vackra ögens glans uti sin ungdom dårad,
 Ger bort sitt fria bröst och får två långa horn . . .
 Alarm . . . Stendecker hörs — han trumlar på vårt torn.

Men morgonrodnan syns emellan skogens toppar:
 Vår ordens-kanseller sin sjöskumspipa stoppar.
 Se, på de gröna fält hvad herdar och hvad lam —
 Se, gamla Tirsis går med unga Dafne fram!
 Se, hur vid källans brädd så munter han sig sätter
 Och hennes hjerta tar vid klang af klarinetter!

Jag prisar denna lund, den tystnad, som här bor...
Men i ditt mörka hvalf sof sött, vår ordensbror!

*Parentätorn, i sin hänryckning, tror sig se
Tirsis och Dafne omfamna hvarandra
i en lund, hvarunder Dafne sjunger
vid återskall af valdthorn.*

Hör huru floden sorlar och rinner —
Tirsis hör!
Hör hur han bullrar... Dafne påminner
Att du dör.
Låt mig kyssa få din haka,
Omfamna mig och hör min röst!
Du min älskade åldriga maka,
Tag en blomma af mitt bröst!

PLANBERG.

Jag rökt min pipa ut — förträffeliga rökkar!
I koret bullrar det: jag fruktar att det spökar.
Jag här en främling är till hjerta och person...
Kom, låt oss gå vår väg... Marschera, procession!

KOR.

Klinga nu, klarinetter!
Bacchi prestinnor stå liksom lam.
Äpplen, päron och renetter
Bärs i korgar fram.
Se, hvad dubbelt öl och enkelt öl och tårtor, gröna
glas och stop!
Lundholm sofver sött och hvilar i sin grop.

Klang, härolder, låt oss springa!
Vivant nu Bacchi rolige män!

Klinga, klarinetter, klinga!

Eko svarar än.

Se, jag raglar och du kryper, och jag hoppar och du
 v tumlar kull!

Lundholm sofver sött och hvilar i sin mull.

Vinet fröjdar menskans hjerta —

Klinga, klarinetter, till dans!

Lifvet blef en dödlig smärta,

Om ej vinet fans.

Derför låt oss dricka skålar, hoppa, dansa, sjunga nu
 i kor...

Lundholm, sof nu sött! God natt, vår ordensbror!

8.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Ceremoniel

vid

utnämningen och dubbningen

i

riddarekapitlet af De Två Förgyllda Svinen

fjerde gången

på Barbara dag

den 4 December 1769.

Klinga, klinga
Eko svarar
g raglar och du

olm sofver so

Vinet frojdar nu
Klinga, klinga
Lifvet blef en
Om ej väntat var
låt oss dricka

olm, sof nu so

AGRELL (*med utslagna armar, sjunger*):

Så är på Barbara dag
 En gammal grundad lag
 Att då i detta tempel
 Till hugnad och exempel
 Hvar Bacchi man ge fullt behag. - - - Oboe.
 Varen glada, Bacchi män!
 Vår olja brinner än,
 Min bror, vid krus och kanna
 Vid stänka, bränvinspanna.
 I, friske bröder, drick om igen! - - - Oboe.
 Nå nå, rättnu så tumlar han
 Så stora pelarn ramla kan.
 Gutår nu, bror Planberg, bror Ölheim, bror Berco,
 bror Österman!

(KNAPE solo. Pukor. Trompeter).

PLANBERG (*sjunger*):

Trumla, Stendecker! Pinnarna i vädret!
 Timp. - - - Riktigt slå på lädret!
 Timp. - - - Pinnarna i vädret!
 Trumla till ny riddardag! Fin.
 Hej — silfverhängslen, silfgalen på hatten!
 Timp. - - - Trumla hela natten!
 Timp. - - - Silfgalen på hatten,
 Hvita handskar... Grymma slag!
 Nu är kapitel —
 Riddaretitel
 Få nu fem hjeltar. Glasena tag! - - - Timp.
 Nå, Stendecker, trumla! Pinnarna i vädret! D. K.

Skomakar Åvall bär den gyllne stjernan —
 Timp. - - - Åvall, yr i hjernan,
 Timp. - - - Bär den gyllne stjernan
 I en skinrem, helt desprat. Fin.
 Åvall är knubbig, hvitögd, pussig, lustig,
 Timp. - - - Alltid våt och mustig,
 Timp. - - - Hvitögd, pussig, lustig,
 Gammal ordens-kandidat.
 Bacchus till ära
 Skall han nu bära
 Valspråk och kåpa, prunka med stat — - - - Timp.
 Si: *Ne sutor ultra crepidam!* i stjernan. D. K.

Undan ur dören! Lundbeck, kontrollören,
 Timp. - - - Midt i tempeldören
 Timp. - - - Lundbeck, kontrollören,
 Tar i dag sin stjerna mot. Fin.
 Hufvudet slinker, näsan eldröd skiner:
 Timp. - - - Klar af små rubiner,
 Timp. - - - Näsan eldröd skiner
 Till en lykta för hans fot.
 Stjernan hon prålar,
 Riddaren skrålar,
 Rullar i rännsten qvick som ett klot. - - - Timp.
Honny soit, qui mal y pense! Gif rum vid dören! D. K.

Flaskan i näfven, ponsoröda kinder,
 Timp. - - - Middagstiden blinder,
 Timp. - - - Ponsoröda kinder,
 Honnör för Hasselgrens person! Fin.
 Rådman i Helsingfors, nu suspenderad,
 Timp. - - - Fordom meriterad,
 Timp. - - - Men nu suspenderad,
 Tumlar sig vid Bacchi tron.

Tapper i nöden,
Torstig i döden,

Du är visst värdig glas och pension. - - - Timp.
I stjernan står: *Ignoti nulla cupido!* D. K.

Jägmästarn Stenberg Bacchus nu utnämner,

Timp. - - - Gammal, stadig, jemner:

Timp. - - - Bacchus nu utnämner

Stenberg — se dig sjelf . . . lull lull! Fin.

Lundholm hans stjerna på ditt bröst nu blänker,

Timp. - - - Uti gyllne länker

Timp. - - - På ditt bröst nu blänker

Att förädla få din mull.

Du har två gudar,

Och i två skrudar

Skall du nu dubbas, lustig och full . . . - - - Timp.

Ut ad aquam cervus! står i jägarns stjerna. D. K.

Hurra i koret — si Wolfdauer gamla!

Timp - - - Hej, Stendecker, ramla!

Timp. - - - Si Wolfdauer, gamla

Kyrkoinspektorn . . . Gutår! Fin.

Krokig i knäna, ögat stint på krogen

Timp. - - - Bacchi tomtbiss trogen,

Timp. - - - Ögat stint på krogen,

Tag ditt kors vid sjutti år! .

Sväfvande tunga,

Nu skall du sjunga

Hvad ner i stjernan tecknad står: - - - Timp.

Nunciat auroram gallus! Hej, Wolfdauer! D. K.

Ödmjuke dräng! :||:

Si, huru Jensen hoppar i fläng —

Si, tocken sväng! :||:

Si, hur han hoppar med plit och gehäng,

Si, huru Jensen han hoppar i fång
Öfver båd' bänkar och stolar och säng!

Skaffa fiol! :::

Si, huru Jensen gör kapriol

Öfver en stol, :::

Under två stolar och uppå ett bord —

Si, huru Jensen han gör kapriol!

Nu liksom tuppen han hoppa och gol...

Hela kapitlet grinar och ler.

KOR.

Hela kapitlet grinar.

PLANBERG.

Si nu, för tusan, nu hoppa han ner!

KOR.

Hela kapitlet grinar.

PLANBERG.

Tungan arbetar som på en barber!

KOR.

Hela kapitlet grinar.

PLANBERG.

Hör nu på Knapen — nå, hör en solo uti moll!

Jensen han gycklar: ack, si, nu kastar han boll! --- Obœ.

Hej, kullerbytta! Nu dansar'n med en parasoll.

Hör nu på Knapen — en solo uti moll! --- Obœ.

Kära, gif akt, :::

Si, huru Jensen hoppar i takt!

Han har kompakt, :::

Tror jag, med fan och med hela hans makt.

Ordens-peruken i bucklor han lagt,
Tror jag, åt fan och åt hela hans makt.

Nu på en sne' — :||:

Nå, det är verklig' roligt att se!

Riddarne le... :||:

Pladask uti golfvet! Det tänkte jag ske!

Peruken, buteljen, fiolen bre've' —

Nå, det är verklig' roligt att se!

Hela kapitlet grinar och gnyr.

KOR.

Hela kapitlet grinar.

PLANBERG.

Gossen är rasker och lustig och yr.

KOR.

Hela kapitlet grinar.

PLANBERG.

Så nu, för tusan, han ligger och spyr!

KOR.

Hela kapitlet grinar.

PLANBERG.

Hör nu på Knapen, nu spelar han en ny duett,
Hoppar mot Jensen en helvetes ballett! - - - Oboe.

Hör på hobojan hur drill på drill nu följer tätt!

Jensen han sjunger med Knapen en duett. - - - Oboe.

(Jensen och Knape bli liggande).

JENSEN *(sjunger)*.

Barbara,

Nå, hurra!

KOR.

Hurra i kapitlet!

JENSEN.

Ordensbröder,
 Jag är trött!
 Men i dag
 Riddarslag . . .

KOR.

Hurra i kapitlet!

JENSEN.

Ack, jag blöder,
 Sönderstött:
 Fjerndeln af min näsa felar.
 Spela, Knappe . . . Knapen spelar! - - - Oboe.

Det är jag
 Som i dag . . .

KOR.

Hurra i kapitlet!

JENSEN.

Alltid pigger,
 Glad och smord . . .
 Oration
 Fram vid tron!

KOR.

Hurra i kapitlet!

JENSEN.

Der jag ligger,
Blir den gjord.
Jag mitt lif åt Bacchus delar.
Spela, Knappe . . . Knapen spelar! - - - Oboe.

Potz schlapperment! Aj, aj, håll, Knappe — du mig
trampar!
Tyst, kansellern . . . ell' hur, hvem är som åt oss
stampar?
»Kom hit!» Omöjligt, nej — ack, tocke dumt gemöt!
Kan du väl ge mej hand, du ditt pipelekar-nöt!
Nå, ge mej bara hand . . . vi sku stå opp och supa.
Pladask i golfvet! »Fritt! Hej, baklänges, framstupa!
»Hvad, blånar du?» Pip, pip! Hej, Knappe, hur ä dä?
Jag tror du sväljde ner din buxboms-oboe?

KNAPE.

Pip, pip, pip, pip, pip, pip! Han halka' inom truten!
Förtrollade machin — si så, nu drog jag ut'en.
Han är så hal . . . Vet du hur hustru min hon gör?
I går med oboen hon stog och kärna smör,
Den enda, som jag har, min brödqvarn och min
flaska!
Med den jag hedrat har en Pergolesis aska,
Med den jag ofta nog kring Händels marmor gått
Och se'n på Liljans krog en Mechels polska fått.
Med den jag Jeppe Berg . . .

JENSEN.

Tork' smöret utaf truten!

KNAPE.

Med den jag — pip, pip, pip — har gnolat på re-
duten:

Med den på Träsket jag har ofta nött min lip

Eriksberg, fordom kalladt Träsket.

På bröllop, barnsöl. Hej! Pip, pip, pip, pip, pip, pip!
Det skär mig i mitt bröst. Allein man muss doch
lachen —

En musikus blir gift! Den bryter af sig nacken,
Den spelar aldrig väl och aldrig excellent,
Som sin Apollo bär på tvänne instrument:

Den dricker alltid sämst, som blandar tvänne safter.
 Jag är en gammal narr, en narr af alla krafter
 Och si så der bortåt... Hej, Jensen, hjälp mig opp!
 I koret sorla de — si kanslern hur han lopp
 I kapp med Berco... Hej, peruken på ett öra!
 Skattmästarn med en knif... Hvad är det nu att
 göra?

Si ordens-hörnskåpsdörrn...

JENSEN.

Hva ba? Den öppen står...

Ack, Knappe, hjälp mig opp! De ropa nu: »Gutår!»
 De klinga... himmel, hjälp, hjälp den fördömda
 Jensen...

Härolder, kommen hit med ordens-lerkredensen,
 Härolder... Ingen hör... Jag är så full och svag...
 Pladask — der ligger du! Pladask — der ligger jag!
 Härolder, kommen hit, kom vackert, hjälp oss båda,
 Två trogna Bacchi män i Bacchi själavåda!
 Vi kunna med vår dygd ej hjälpa opp hvarann —
 Vår vänskap sviker här, fast hon ej svika kan.
 Hjälp mig och Knäpen opp!
(Härolderna hjälpa dem och hålla dem under armarna.)

JENSEN och KNAPE (*sjunga*).

Vi kämpa utaf alla krafter,
 Och af Bacchi söta safter,
 Söta safter, :::
 Få vi mod
 I vårt blod.
 Vårt bröd vill ingen baka:
 Bacchus fritt han låter oss smaka
 Söta safter, :::
 Fullt behag,
 Natt och dag.

Kom sku vi vandra in längst in i koret!

Kom, låt oss fira Bacchi riddarslag

I dag!

Full pokal,

Åvall, Lundbeck, Stenberg, Hasselgren, Wolfdauer,
— pokal!

Hjelp oss, Kämpendal!

(Knappe spelar.)

KÄMPENDAL.

Hurra! Gå på nu, bröder!

Hvad kostar silfverglitt? Si lilla Knapen blöder!

Gå på! Besitta mej, här är ju ingen tid:

In, Jensen, och gör tjenst och dig om näsan gnid!

Dit in — se ditåt, hej — dit inåt skall du stiga

Vid ordens-hörnskåpsdörrn . . . Uff, stå ej der och bliga!

De nya riddarne de lära komma snart,

Och du orera skall, parbleu!

JENSEN.

Ja, det är klart.

KÄMPENDAL.

Men månn det dubbning blir? Vill kanslern sig be-
sinna?

Då skulle, tyckes mej, ju templets lampor brinna,
Baneret bäras fram just i full procession.

Ännu en sak dertill: Jag lefver i den tron

Att gamla målarn Ek tör ingen stjerna nypa,

Fast han i templet hörs här utanföre krypa:

Possiblement . . . kanske . . . hör på . . . hans långa ben . . .

Pil . . . kanslern tog en sup . . . ännu en . . . ändå en —

Nu lär de komma snart. Han ordens-flaskan grumlar.

Agrell söp kanslern till . . . Alarm Stendecker trumlar,

(Pukor.)

Och jag står här . . . Hva ba?

JENSEN.

Hur sa? Ja, det är klart...

Nå, hin i mej, om jag nu orkar gapa snart!
 Och inte kan jag stå, och inte kan jag falla.
 Jag säger: Hin i mej, om jag ej för er alla,
 Ja, för er allihop skall göra, ett, tu, tri,
 En konstig oration... Hjelp opp mej — ta uti!

KÄMPENDAL.

A votr' santé, mon frère! Än se'n, hvad är det mera?
 Du kan ju ligga qvar på golvet och orera.
 Kapitlet sätter sig. Ligg stilla du... Gutår!
 En äkta finkelbuss, en bit, om du förmår...
 Alarm! Stendecker hörs. (*Pukor.*)

Hvar är nu spiran min?

De nya riddarne de lära komma in.
 Ack, hvad för raglande, hvad alltför söta gossar!
 Vid deras andedrägt en eld kring näsan blossar.
 Pipekare, ge rum, släpp kanslern för vår tropp —
 Hej, Glock, gå sakta steg och håll din spira opp!

KOR.

Härolderna
 Gå nu sakta.
 Vi betrakta
 Templet — hurra —
 Och med heder
 Gå vi neder
 Kring trapporna.

Hurra!

- - - Timp. Tromb.

Bacchus sjelf oss leder:

Ja, ja,

Honom vi söka,
 Hans rike föröka
 Och svettas vid hans högtids orgia.
 Bra, bra, bra!

PLANBERG (*solo*).

Vandra nu på,
 Skomakar Åvall, gå
 Och tag din krans vid Bacchi fötter små
 I en vrå . . .
 Stå, stå!

KOR.

Härolderna, m. m.

PLANBERG (*solo*).

Du, kontrollör,
 Du raska Lundbeck, hör,
 Lyft din krans och ditt salutem gör
 Som sig bör,
 Senjör!

KOR.

Härolderna, m. m.

PLANBERG (*solo*).

Du, rådman, nu,
 Du, Hasselgren, vi sku
 Binda din krans — du borde hafva sju —
 Just par tout,
 Du, du!

KOR.

Härolderna, m. m.

PLANBERG (*solo*).

En jägare,
 En Bacchi Nimrod se!
 Svinga din krans, du trogne tjenare,
 På en sne',
 Bre've'!

KOR.

Härolderna, m. m.

PLANBERG (*solo*).

Kyrkinspektor
 Wolfdauer, si vårt kor,
 Kyss på din krans! Med röda blommors flor.
 Du är stor,
 Bror, bror!

KOR.

Härolderna, m. m.

AGRELL.

Välkomne, gode män! Si, Hasselgren han naglar...
 Slå templets port igen — befall man den förnaglar!
 Vi Bacchus dyrka sku i fulla fjorton dar
 Med kärlek, sång och vin och allt hvad hjertan drar.
 Välkomne, gode män! Kom inom våra murar!
 Si, Ganymedes der hur han en flaska skurar!
 Si, uppåt, gode män — en konstig gjord vestal...
 Den der är Lundholms bild, som sitter med pokal.
 Den der... låt se... jo men... är Boursels bild
 med ramar!
 En dito utan ram... Välkomne! Jag dig kramar
 Välkommen, Stenberg! Kom, hör på ett lustigt ord!
 Si bakom Bacchi tron ett ordens-riddarbord,

Som dukadt är med smak, med kapitala rätter,
 Med strufvor, lax och sill, med sviskon och renetter,
 Med korf, i olja kokt och litet brynt i smör.
 Välkommen, Lundbeck! Kom, kom hit, herr kontrollör!
 Det är ett bord med smak: allting är bara grädda —
 Si inlagd gås i öl, i bränvin stufvad gädda!
 Der korfvefatet står och länstoln frammanför:
 Der skall härolden stå . . . Stig fram, herr kontrollör!

LUNDBECK.

Ack, om jag vore full och satt på denna stolen!

AGRELL.

Och der vid pelarn, si, står ordens-basfiolen,

LUNDBECK.

Der står en härold med.

AGRELL.

Å nej . . . nej, tyst . . . Alarm!
 Stendecker lyfter opp sin silfversmidida arm —
 Honneur aux étrangers!

(Pukor.)

PLANBERG.

Pil! Hvar är Jensen — svara!

KOR.

Jo, ers magnificens, på golfvvet lär han vara
 Inunder bordet der.

PLANBERG.

Orator, stig nu opp!

KOR.

Nej, ers magnificens, det är ett fåfängt hopp!

PLANBERG.

Åtminstone på knä . . . Stig, häröld, mellan bena!

KOR.

Nej, ers magnificens, helt fåfängt, som vi mena!

PLANBERG.

Han sofver . . . Jensen, opp till oration och dans!
Är nu allting tillreds?

KOR.

Ja, ers magnificens!

*(Planberg, med ordens-trävärjan, och de öfriga
af kapitlet gå till bords.)*

KOR.

Lustigt vid Bacchi safter
Sjungom utaf alla krafter!
Lustigt är vid Bacchi safter
Taga sin vän i famn.
Lustigt i Bacchi rike:
Kung och tiggarn min gelike!
Lustigt är i Bacchi rike
Vänner få utan namn.

PLANBERG.

Stor sak i all vår möda!
Alla känslor hemta föda
Uti Bacchi safter röda.
Riddare, ställen er,
Fallen för mig ner!

Hej, Trundman, kalla fram de ädla fem till tunnan!
Stendecker, trumla nu!

(Pukor.)

TRUNDMAN.

Ge rum! Ur vägen! Unnan!
Kom hit, I gode män! Träd fram, I gode män!
Gutår, I gode män!

PLANBERG.

Men först skomakaren!

(Pukor.)

*(Medan riddarne aflägga eden och dubbas, sjunges
under ackompanjemang af trompeter följande sång:)*

SÅNG.

Tromb. - - -	Trompetare, stå!	
	Bacchi männer	
	Och Fröjas vänner	
	I dag till bords med trompeter gå	- - - Tromb.
Tromb. - - -	Härolderna två	
	Bordet sira	
	Med hvar sin spira,	
	I hufvu't fjädrar, båd röda, blå.	- - - Tromb.
	»Sitt neder!» kanslern bjuder.	
	Hans röst i koret ljuder —	
	Han dubbar de nya fem:	- - - Tromb.
	Si, stjernorna pryda dem!	- - - Tromb.

KOR.

Skål, hvar en Bacchi vän!
Berco dricker den. :||:

Tromb. - - -	Insyltader gås,
	Färska lakar
	Nu, om det smakar!

Trompetare då, på stunden blås! - - - Tromb.
 Tromb. - - - Si, här är fiskmås —
 Turturdufva
 Och sockerstrufva,
 Och lite grynkorf kan också fås. - - - Tromb.
 Hej, klinga, goda gubbar!
 Herr kanslern står och dubbar
 Skomakaren Åvall... Hålt! - - - Tromb.
 Trompetarne blåsa stolt. - - - Tromb.

KOR. .

Herr kanslerns skål i qväll
 Dricker nu Agrell. :||:

Tromb. - - - Härolder, ge smör!
 Karafinen
 Och, si, terrinen
 De äro tomma... Trompeten rör! - - - Tromb.
 Tromb. - - - Von Berco, nå, hör,
 Lagom bullra!
 Si, der han kullra —
 Stig opp ur rännsten, herr kommandör! - - - Tromb.
 Kom, låt oss åter äta,
 I vinet allt förgäta,
 Der doppa vårt sorgebröd! - - - Tromb.
 Stendecker han blir så röd. - - - Tromb.

KOR.

Han tumlar... Stigom opp!
 Skål, vår riddartropp! :||:

Tromb. - - - Trompetare, stå!
 Bacchi männer
 Och Fröjas vänner
 I dag till bords med trompeter gå. - - - Tromb.

Tromb. . . .

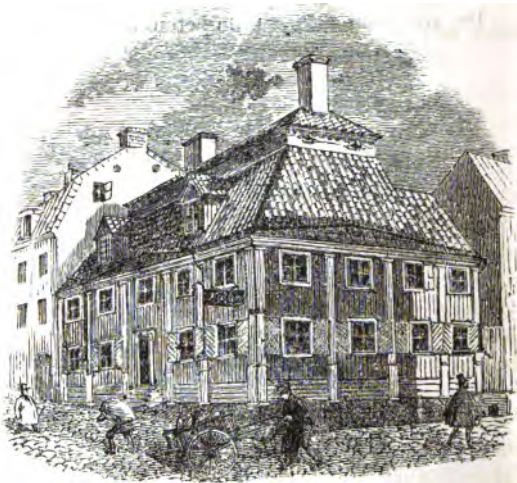
Härolderna två
 Bordet sira
 Med hvar sin spira,
 I hufvut fjädrar, båd röda, blå. . . . Tromb.
 »Sitt neder!» kanslern bjuder.
 Hans röst i koret ljuder —
 Han dubbar de nya fem: . . . Tromb.
 Si, stjernorna pryda dem: . . . Tromb.

KOR.

Skål, hvar en Bacchi vän!
 Berco dricker den. :||:

ÅVALL.

Jag, Åvall, lofvar trygg att ej i verksta'n finnas,
 Men på Victoria min fader Bacchus minnas.

Källaren Viktoria, N:o 34 Norrlandsgatan.

Min lycka ögon har i några vissa fall,
 Då efter tärningkast min strupe svälja skall.
 Enfaldig i min tro, till eden är jag färdig
 Och hin regera mej, om icke jag är värdig,
 Ty jag har supit jemt — och nota bene — gått
 Liksom på kryckor bort, der jag ej supa fått.
 Jag lofvar och jag svär att mina stöflar såla,
 Att bli en pilegrim och vid din tapp mig måla,
 Att staden gå ikring och leta krogar opp,
 På denna ljufva färd afmäta lifvets lopp.
 Jag lofvar att jag ej ett enkelt lif fördrager:
 Jag tål ej enkelt öl, förringar ej min lager.
 Jag lofvar och jag svär vid Bacchi herrlighet
 Mer'n guden super sjelf det gör jag till valet.
 Jag låter dem i frid -- derom vill jag ej träta:
 De andra länge nog må uti koret äta.
 Jag bara supa vill. Bort, kräftor och ragu...
 Så dubba mig nu då!

PLANBERG.

Var värdig, kära du!

LUNDBECK.

Jag, Lundbeck, som nu står med flaskan här och rapar,
 Jag lofvar och jag svär, så ofta som jag gapar,
 Att uti Bacchi tjenst och i hans tempel bli:
 Låt mig få kasta mig i allt slags fylleri!
 Just vid min moders bröst jag diat Bacchi spenar,
 Jag tjent min Bacchus mer än kungen, som jag tjentar,
 Jag, ledsen vid special, kolumner och balans,
 Nu i ditt tempel står och lyftar på min krans.
 Här bara hjeltar fins, ej bönder, som sku tulla:
 Här ser jag ingen bom och ingen kärra rulla.
 Här råkas vänner jemt från morgon intill natt —
 Jag tror af idel fröjd jag blifver rent besatt.

Tag mot min längtan då! Vid denna ordens-stjerna,
 Den mig får nykter se, skall krossa få min hjerna!
 Se mina ögon rätt — hvar ögsten röd och klen —
 De täfla i sin glans med morgonrodnans sken!
 Se mina händer nu — här blod och ådror jäsa!
 Si, en rubinedagg har fallit på min näsa!
 Si hur min tunga vill ur mun till Bacchi tron —
 Men benen vilja ej!

PLANBERG.

Var värdig, min patron!

HASSELGREN.

Jag lofvar och jag svär, jag, Hasselgren, bekänner,
 Jag vill ej andra ha än krögare till vänner!
 Jag menar att jag har mig läng'sen värdig gjort
 Och ofta med mitt blod din gudatunna smort.
 Jag menar, vid din tapp för trogen tjänst och möda,
 Att bröd och vatten blef i tjugo dygn min föda,
 Att jag på denna hals, som denna kedja bär,
 Haft brandvaks-saxen knäppt tolf gånger ungefär.
 Min hjessa grånat har inunder oljoqvisten:
 Min arma hydda snart hon börjar blifva gisten.
 Min tunga tala vill en gång, förrän jag dör,
 Och det har skett i dag, då jag mitt löfte gör.
 Jag lofvar, på hvad rum min andedrägt sig slutar,
 Och just uti den stund, då jag mitt hufvud lutar,
 Att ur mitt svalg skall gå en ånga till ditt pris
 Af porsöl, bränvin, mjöd, finsk lura, portugis.
 Jag lofvar och jag svär . . . hvad skall jag mera svära?
 Hvad löfte skall jag ge? För denna stjernan kära
 Min näsa blifva skall min löftesman i vin . . .
 Så dubba mig nu då!

PLANBERG.

Var värdig, min kusin!

STENBERG.

Jag lofvar och jag svär att nöjd mitt hufvud böja,
 O, Bacchus, till din tapp och till ditt sköte, Fröja!
 Jag lofvar utan glas i säng — när jag den får —
 Att hvarken stiga opp ell' lägga mig... gutår...
 Bekänner item det bland mina många dater
 Jag aldrig det har gjort... bevis mig det, kamrater!
 Slikt nidingsverk, jag ber, skilj från min lilla dygd,
 Låt mig som riddare, o Bacchus, njuta skygd!
 Den stjernan, som jag bär, vill jag till grafven bära,
 Den drufvan, som jag får, den vill jag ock förtära,
 Den saften, hon mig ger, naturen ärnat mig:
 Den mig från krogen drar, jag den förklarar krig.
 Jag svär vid skogens gud och skogarnes gudinna,
 Jag svär vid vinets gud, hvars safter i mig rinna,
 Att ej uti mitt kall förglömma en af er —
 Det vet jag ändtligt visst mot Bacchus det ej sker.
 Jag haft långt flera rus än jag har harar skjutit,
 Förr har jag krogen sett än hvar som lärkan sutit,
 Förr bössan klickat har än bränvin för min smak —
 Med ögonen ihop jag legat full och spak.
 Björklaka är mitt lif och bränvin är min helsa,
 Två stora medici, som länge sku mig frälsa...
 Men dubba mig nu då!

PLANBERG.

Var värdig, mon ami!

WOLFDAUER.

Jag, kyrkoinspektor, nu för min stjerna tackar...
 Jag supit denna natt så svetten af mig lackar.
 Ack, sådan bitter törst! Min ålderdom är tung:
 Ihålig är min hals, durchsigtig är min pung.

Ge mig en sup — gutår — så kan jag bättre tala
 Och som en morgontupp på Bacchi tunna gala!
 Låt mina gråa hår få svettas vid din tron!
 O, Bacchus, gör mig ung, uppelda min person!
 I ären alla barn mot mig, I raske drängar,
 I år, men ej vid glas och högt uppbredda sängar:
 Jag spritter som en fisk uti en skönhets famn
 Och dykar som en ål i Bacchi öppna hamn.
 Jag tjent i templet förr, men, himmel, mindre trägen,
 Ty vägen gick i kors, och här är jemna vägen.
 Jag finner snart mitt lif till aska blandas här —
 Göm mig i koret då vid Lundholm, jag begär!
 Så vill jag göra ed, så vill jag stjernan fästa
 Vid detta magra bröst, på min förmåga fresta,
 Om det så mycket tål, att stjernan hänger der...
 Benranglet är förbrändt... jag den i munnen bär.
 Jag lofvar, Bacchus, dig, dig aldrig öfvergifva
 Förrän naturens lag min smak skall gränser skrifva:
 Då blir en annan sak — men att jag nykter dör
 Pur lögn, I riddare!

PLANBERG.

Var värdig, grand senjör!

JENSEN.

Här ligger jag... Än se'n?

Ödmjuka tjenare! Hur skall jag föra ordet?
 Ursäkta mig att jag nu ligger under bordet!
 Det lika välment är... Si tag nu oration —
 Jag räcker inte långt — stick fram'en der till tron!
 Min hjerna full med rim, mitt hufvud fullt med
 safter.
 Hit med en liten sup! Jag har så svaga krafter...

D'honneur — den dansen var en ängslig saraband.
 Tag, härold, supen hit, räck mig din trogna hand . . .
 Gutår, herr kanseller och herrar kommandörer!
 Den dagen nu i dag helt ensamt oss tillhörer,
 Till ingen annan själ än Bacchi trogne män,
 Just till hvar rusig man, till ingen ann än den.
 Här aldrig nyktre män i detta tempel trifvas;
 Ett qval i deras bröst, som aldrig kan beskrifvas:
 De sucka i besvär, de torka ögat jemt —
 Mig tycks att deras blod måst vara helt förskämdt.

I, Bacchi riddare, som era stjernor taga,
 Jag vill i nätta streck er vackra målning draga!
 Skomakar Åvall, du, säg, vill du hos mig bo?
 Om jag dig bränvin ger, så sålar du min sko.
 Du är min gamla vän: din krans jag åt dig binder.
 Din hjessa blefve hvit och röda dina kinder!
 Du, Lundbeck, kontrollör, jag önskar dig den fröjd,
 Som gör en Bacchi man i alla öden nöjd!
 Du är en rasker man, der Bacchus dig posterar;
 Du ingen middag har: du alltid frukosterar.
 Hvar siffra i specialn, om alla läggas hop,
 Knappt till den summan går, som du haft tömda stop.
 Du, värde Hasselgren, på ryktets gyllne vingar
 Längst ned från Helsingfors ett vivat för dig klingar.
 Ja, hela koret gläds åt sådan hjelte stor,
 Som utan like är. Och Stenberg, hör du, bror,
 Du med ditt öppna gap en skördeman förskräcker,
 Och kopparslagarns bröst blott vid din åsyn kläcker.
 Wolfdauer, år och blod förena sig i dig
 Att ge ditt hjerta lust i Bacchi våta krig!

(Pukor och trompeter.)

PLANBERG.

Hej, Trundman, är du här? Härolder, skynden eder,
För allting, helt sekret vi gå ur koret neder —
Här kommer något för bland Bacchi krönte män,
Som är en hemlighet . . . Slå templets port igen!

9.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Bacchi Tempel,

öppnadt

för

riddarekapitlet af De Två Förgyllda Svinen

femte gången

på Barbara dag

den 4 December 1770.

Närvarande i kapitlet.

Planberg, ordens-kansler,
Nybohm,
Meissner Ölheim, bryggare,
von Berco, bankobokhållare,
von Ehrensugga, aktuarie,
Österman, stolmakare,
Halling, sockerbagare,
Appelstube, tullinspektör,
Wolfdauer, kyrkoinspektör,
Kämpendal, förste härold.
Trundman, ordens-klockare.
Stendecker, ordens-pukslagare.
Janke Jensen, ordens ceremonimästare, orator, parentator, kon-
stituerad dansmästare i koret.
Joseph Israelsson, magister.
Adlerstop, officiant.
Stenbit, fabrikör, officiant.
Ulla Winblad, Bacchi första prestinna.
Bacchi prestinnor.

kommendörer.

Utnämde riddare.

Westerberg, kongl. ständdrabant.
Wannenmacher, trädgårdsmästare.
Ek, hof- och ordens-perspektiv-målare.
Berg, tapetfabrikör.

(KÄMPENDAL och MEISSNER komma åkande med ordens-proviänten.)

MEISSNER (*sjunger*).

Klöf och sa'l
 Är fatal —
 Låt mig få köra,
 Kämpendal!
 Hvad vill du göra?
 Vägen är smal.
 Låt mig få köra, :|:
 Kämpendal!

KÄMPENDAL (*sjunger*).

Klöfvet, jo,
 Slår i sko;
 Backen är branter —
 Meissner, tro,
 Jag är galanter,
 Full som en so!
 Backen är branter, :||:
 Meissner, tro!
 Hej, piskan har jag glömt i stan på krogen —
 Men låt gå
 Och kör på,
 Lustigt kurage ändå!
 Bry dig om ingenting.
 Låt hjulen löpa kring!

Jag måst ha supit bält: så dagligt full som jag,
 Tycks mig att jag är full den första gång i dag.
 I natt, i förrgår's natt och sönda'n för den sista
 Satt jag i Gröna Lund på Cajsa Lisas kista,
 Svor, dubbla, sjöng och söp, drog flickor i triumf
 Och hade näfven full med ideliga trumf.
 I källarn Lotta sprang båd opp och ned och tappa —
 Jemt Tullgren, visitörn, i gumpen henne klappa.
 Korpraln och skepparn svor och vexla hvar minut,
 Men jag vann fyra stop och slog mig riktigt ut.
 Kors, hvad det är för'n sal på Gröna Lund, go vänner,
 Honnett och full med folk, med knektar och sjömänner,
 Båd natt och dag musik och lustig kapriol
 Med jungfrur uti dans vid flöjt och basfiol . . .
 Hör på, tag piskan hit . . . En ting vill jag nu nämna:
 Förr skall jag rock och väst och skjorta från mig lemna
 Förr'n jag vill ha kredit — nej, Kämpendal han står:
 Han super som i fjol, åt året som i år.
 Kurage — ingen nöd — än eger jag ett öre . . .
 Men håll emot och stryk! Här halkar allt utföre.
 För allting håll emot! De helga kärlden hvälf!
 Hvälf dem belt sakta . . . Håll — låt mig få köra sjelf!

MEISSNER (*sjunger*).

Klöf och sa'l
 Är fatal —
 Låt mig få köra,
 Kämpendal!
 Hvad vill du göra?
 Vägen är smal.
 Låt mig få köra, :||:
 Kämpendal!

KÄMPENDAL.

I, kosteliga kär! aok, tordes jag er tömma!
 Nej, all er dyra saft skall i kapitlet strömma.

Jag törs ej... Jo, jag törs... Kapitlet inte ser...
Försök... Låt bli... Stor sak.... Kör, Meissner,
längre ner!

Men hvi är du så tyst?

MEISSNER.

Hvad batar syn och tunga?

Hur kan jag vara glad och Bacchi visor sjunga,
När allt vårt öfverflöd, som dras på dessa hjul,
Det skyndar undan oss och gör vår utsigt ful?
Stick opp ett fat, försök... Håll, härold, jemnt och
udda!

KÄMPENDAL.

Mitt samvet inte tål min härolds-kåpa sudda.

MEISSNER.

Jag längtar till en sup som flickan till en dans.

KÄMPENDAL.

Blås i skalmejan ljud och dansa med din krans!
I templet få vi nog, när dessa kärnen sprängas:
Jag gläds och ser mitt blod med öl och vin bemänga
Och vill du veta mer... kör bara ej ikull...
Så vet jag inte mer än att jag skall bli full —
Jag vill ej veta mer.

MEISSNER.

Än jag då?

KÄMPENDAL.

Mycke, mycke!

MEISSNER.

Så låt oss sjunga då! Men, vinets gud, ditt tycke
Uppmuntre nu vår röst!

KÄMPENDAL och MEISSNER (*sjunga*).

Vi två vi streta,
 I armod leta
 Ditt tempel, du, du vinets gud!
 Dock dina häfvor,
 De varma gåfvor,
 Vi än ej röra — strängt förbud!
 Men när vi hinna fram,
 Hvad safter och roligt glam!
 Vi två vi streta
 I stoft och dam.

MEISSNER.

Kurage som en ung!
 Vår längtan ger oss hopp och ölet sqvalpar: »Sjung,
 Sjung Bacchi hjeltars lof, som till hans tempel tåga!»
 I, kosteliga kärl, upplösen denna fråga
 Om vi få rus i dag!

(*Sjunger*).

Vår himmel klarnar:
 Oss ingen varnar
 Att fly ditt tempel och person.
 Den oss förbjuder
 En röst, som ljuder
 Med sorgligt eko kring din tron.
 Ty låt oss vandra gladt!
 Tag, Kämpendal, af din hatt —
 Vår himmel klarnar,
 Men jag är matt.

KÄMPENDAL.

Begynn vår högtidsdag,
 Kom, ära vinets gud, hvars safter ge behag!

Kom, qvickhet, ungdomseld, kom, skröplighet, elände,
 Till all den rolighet, den första världen kände,
 Till likhet i allting, till lika lustigt larm,
 I nakenhet och fröjd, med fikonlöf och harm

Men männe jag kör rätt? Mig tycks jag mig förvillar.
 Är detta templets port? Nej, här man offren stillar:
 Der synes blod och mord, i hopar sammanfördt,
 Benrangel, glas och löf, allt härjadt och förstördt.
 Der grymtar i ett skjul, och der en skata skrattar,
 Der syns en naken arm, som offerknifven fattar:
 Till skyn med andakt sträckt, han darrar och gör
 våld

Syns ingen hand med glas? Nej, Kämpendal är såld.
 Här ingen englaröst ibland pokaler klingar:
 Här syns i detta kärr blott fjädrar, dun och vingar —
 Allting bestänkt med blod och grymhets öfverflöd
 Men männe jag kör rätt?

MEISSNER.

Tig, Kämpendal, och blöd!
 Det är en knagglig brant. Släpp, hör du, mina
 tömmar

Men bukgjolen sitter snedt, och kreaturet ömmar.
 Hör, hjulet gnisslar, skär . . . och skenan sprungit af —
 Tag, bulta med en sten!

KÄMPENDAL.

Hej, kör i sakta traf!
 Här kör du aldrig rätt, du främling på din bana —
 Det kostar dig ditt lif att helsa på Diana.
 Men der står ordens-qvarn, och der ser jag en slätt.
 Ren bränvinslukt . . . hva ha . . . jo jo, nu kör du rätt!
 Kör på, slå på, kör på! Vi sku oss ej inspärra.
 Sitt gränsle på ditt fat! I fyrsprång med din kärra!

Du squalpar ölet . . . Hålt, du tappa bort din krans . . .
 Kör, hvissla, sväng och smäll! Det rullar som en dans!
 Men, Meissner Ölheim, märk, min herre och Mecenas,
 Märk huru vägen här allt mer och mera renas,
 Bli mera grön och jemn, med mindre svall och qvaf!
 Senjör, vid björken der så när jag guppat af . . .
 Si här, gutår och åt . . . Men fältet sig förnyar:
 Hvad horisont af guld! Hvad rosenröda skyar!
 Hvad grönska och hvad regn . . . Hvad är det? Meiss-
 ner, håll!
 Männ vi bergtagna bli af englar eller troll?

MEISSNER.

Slå handen för ditt bröst, gjut olja på din kaka!
 Hvert ögnakast en sol ditt öga ger tillbaka.
 Här ser du annan rymd af kärlek, ljus och lif
 Och klara röster hör bland glada tidsfördrif.
 Hvad grindar, stängsel, led! Hvad blomsterrika dalar!
 Hvad strödda altaren, der en prestinna talar!
 Hvad blandning utaf prakt och vackra ögnamål!
 En hoppar med en krans; en dansar med en skål;
 En lyftar opp ett käril med en välsignad råga,
 Hvars bräddar kasta eld utur en ljusblå låga;
 En böjer sina knän — han gapar och han får —
 En annan varm och glad i bara linnen står.
 Två kyssas i ett hörn; två brottas om en kanna;
 Två nymfer springa kapp, vid fikonträden stanna . . .
 Stig ned af kærnan, fort . . . Si, hur de nappa hop . . .
 Den kannan håller fullt visst sina fyra stop.
 Nu vinner han, som stolt med gula släpet svänger —
 Si, armarna i kors, si, hur han slår och slänger . . .
 Kors, sådant löje — hör! En runkar hufvu't, ler;
 En kiknar utaf skratt; en bara står och ser.
 Men, ack, se templets spets! Min fot kan inte fela.
 Hör klockors fina ljud med vestanvädret spela!

Ja, verklig — för hvar gång jag hit har blifvit förd,
 Min känsla aldrig än så ljufligt blifvit rörd.

Nå, kring så vackra fält bör vinets qväden sjungas:
 Det lättar våra lif, ju mera vi betungas,
 Ger manlighet och färg, ger karlavulen röst,
 Mer helsa i vårt blod och mindre såradt bröst.
 Blott facklor gifva os kring templet för Minerva,
 Men bränvins-ångor här . . . jag gapar mig förderfva . . .
 Minervas oljoträn ej kunna svettas mer

Än detta templets mur. Hör hvad jag säger er . . .
 Stig ner af karran fort, sitt inte der och gapa!
 Vet på hvad rum du står . . . Förlåt mig att jag rapa . . .
 Nog har du kyrktorn sett, men kyrkan in i . . . Pro . . .
 Hur nu? Jag hör ett sorl . . . Männ jag kör rätt,
 männ tro?

Hvad — är i fönstren ljus? Hvad mörkblå rök kring
 taken!

Männ Trundman är på vakt? Hör, Trundman, är du
 vaken?

Min Bacchus, styrk mitt bröst! Nu vill jag bulta på.
 God dag! Gutår! God dag! Slå på! Låt opp! Si så!
 Låt opp, du Bacchi man, du Trundman med din
 kann,

Som snarkar i ditt kall och skiner i din panna!
 Jag hör dig innanför . . . Du raglar, kära bror!

KÄMPENDAL.

Sätt dina tofflor der vid Trundmans gamla skor!
 Här ser jag spåren klart hvar han på trappan klifvit —
 En knä-rem ligger der . . . en strumpa, som han rifvit . . .
 Hans röda halsduksband och svarta skinn-karpus,
 Hornlyktan och en svamp och några bitar ljus . . .
 En vällust dina fjät åt mina ögon visar.
 Mitt öga i ditt stoft din tjenst, o Trundman, prisar:

En tunna gumriks-korn, en kista med citroner . . .
Stöt inte templets port . . . Hvad är det för spioner . . .
Nu går min tolfte sup . . . Hvem bultar?

KÄMPENDAL.

Kämpendal.

TRUNDMAN.

Min fattiga kamrat, din skål ur guldpokal!

KÄMPENDAL.

Låt allting delas jemnt på denna ordens-timma.
Låt våra läppar få en lika smak förnimma,
Låt oss, vi två, bli ett i lika öfverdåd!
Hålt — drick ej ur! Släpp in kapitlets förebåd!

MEISSNER.

Hålt — drick ej ur! Lås opp!

TRUNDMAN.

Jag cirka får — stig unnan —
Af detta gumriks-korn en kannan efter tunnan.
Det är för gudar det att bjuda englar på!
Och får man rätt en sup, behöfves inte två.
Kapitlet mig befallt att glödga hvarje droppe:
De sku ock bränna sig på denna afgrundssoppa.
Ta mig i hand — god dag, god dag i Bacchi stad!
I karafin, du bär, hvad är det?

KÄMPENDAL.

Oskobad.

I krukorna är mjölk . . . Kurage och god handel!

TRUNDMAN.

Än uti burkarna?

KÄMPENDAL.

Åh, det är bittermandel . . .
 I dessa gröna krus, glaserade och små,
 Är hoglands, malvasir och frontignak — känn på!
 Men låt oss allting snart uti sin ordning bringa,
 Låt faten kullra kring, hjälp till att sprunden stinga!
 Jag blir i templet kvar.

TRUNDMAN.

Lägg humlan uti blöt,
 Och flitigt detta rör i mäskekaret stöt!
 Den helga tall-kastved tänd an och blås inunder!
 Tag pusten uti hand och pusta eld och dunder!
 Halfärmarna skjut opp! Hej, sqvalpa, ös och sjung!
 Låt ej din hjerna bli af ångan yr och tung!
 Stärk dina krafter sjelf! Knyt dina starka händer!
 Si bus i karet ned! Låt fradgas dina tänder!
 Jag går till tunnorna.

KÄMPENDAL (*sjunger*).

I, röda sken, I, klara lågor,
 Som spraken under detta hvalf,
 Bereden saft mot hjertats plågor
 Och gören sorgedagen half!

Blanden eder eld tillhopa
 Med klara vattnets köld och is!

Munnarne ropa:

»Hvar är min skopa?»

Kors, hvad kärror, halm och ris!

Skura och sopa!

»Hvar är min skopa?»

Vattnet porlar gudens pris.

Hvad ljuftig yrsel i min hjerna!
 Hvad söta ångor för min lukt!
 Hvad dyrbart sot på denna stjerna!
 Hvad kostlig vinst af jordens frukt!

Vattnet porlar, kornet jäser:
 Det dansar, spritter, sväller, gror.

Eolus hväser,
 Pumpen han jäser,
 Sprutar floden, klar och stor.
 Skopan hon fräser,
 Pumpen han jäser —
 Vivat ordens mäskeror!

Låt brinna Bacchi lof!

Mitt öga aldrig än uti sin himmel sof.
 Bär, Meissner, spiran bort! Handvatten hit och såpa!
 På detta marmorbord bred ut min härolds-kåpa!
 På denna messingaskruf häng mina byxor opp...
 Men, Bacchus, hjälp mig här förädla kornets knopp!
 Den heliga buldan jag mig nu glad ikläder,
 Drar på skiunbyxorna med förskinn utaf läder.
 Med röda tofflor grønn, i bara skjortan klädd,
 Jag liksom går till sänge på sjelfva nöjets bädd.
 Hvad rysning i mitt blod! Hvad rörelser och smärta,
 Uppkastning, ömma qual och svart och bittert hjerta!
 Hvad hetta, tyngd och våld med ledsnad och förtret!
 Hvad knäppning i hvar led! Hvad sömn och vårdslöshet!
 Hur darrar denna fot och halkar uti sanden!
 Hur svettas detta bröst! Hur vissnar denna handen!
 Hur fuktig är min rock! Hur fladdra mina hår!
 Det ryker ur min barm — jag spottar eld... Gutår!
 Si på hur jag ser ut — rockärmarna så trånga,
 Skinnförklä' är för kort och byxorna för långa;
 Mitt röda listycke är varmt och genomblött,
 Men axelremmen styf har messingspännet nött.

TRUNDMAN.

Der trummorna jag ställt,
Beprydt hvart sprund med krans.

KÄMPENDAL.

Trompeten blåser gällt.
(*Trompetor.*)

TRUNDMAN.

Alarm kring fältet hörs, basuner och trompeter
Med fröjdeskott och skri och tusen lustbarheter.
Snart tiden inne är att du ur templet går —
Lägg af den helga rock, byt byxor om . . . gutår . . .
Fall ned på dina knän, kyss mäskeroret, hicka,
Kyss skopan och min hand! Välsigna detta dricka,
Gör det till bränvinsvört! Stig opp, o Kämpendal!
Fall neder, Kämpendal!

KÄMPENDAL.

Nu börjar jag bli sval.

TRUNDMAN.

Si här, din spira tag! Din kåpa dig omgjorda!
Gack nu ur templet ut! Kapitlets bud fullborda!
Berätta hvad du sett! Säg dina göromål!
Gack hastigt till din ort! Till slut, kapitlets skål . . .
Slå templets port igen!

(*Trompetor.*)

KÄMPENDAL.

Uff, himmel, si hvad qvinnor —
Hvad majestätlig syn af raglande prestinnor!

Hvad klang af citrors spel, hvad klar och ljuffig ton,
 Hvad skönhet och behag! Snart nalkas procession.
 Märk den prestinnan der med myrtenprydda lockar —
 Hon bär en purpurdrägt, de andra gröna rockar.
 Si hennes svarta hår, de hvita axlar kring...
 Dess ögon gnistra nåd och gifva hjertan sting.
 Si, två prestinnor der i hvita linnen fläkta
 Med ögonen till skyn och armarna uppsträckta,
 Och Ulla Winblad främst med himmelsblåa kjoln —
 I henne blir jag kär: jag glömmet ur och soln.
 Men jag måst' skynda mig... hur skall min brånad
 svalkas?

Ack, himmel, mer och mer de templets portar nalkas...
 Kring trapporna jag ser hur de nu lägga sig.
 Männ jag skall vända om? Nej, härold, skynda dig!

BACCHI PRESTINNOR, *anförda af* ULLA WINBLAD,
sjunga följande

KOR.

Systrar, höjom våra kransar!
 Hvar en i sin andakt dansar.
 Systrar, höjom våra kransar
 Under sång och lustig min!
 Fyllom våra krus och skålar!
 Gyllne kärnen sprida strålar.
 Fyllom våra krus och skålar
 Med mer olja, frukt och vin!
 Tagom hvar sin blomsterkruka,
 Låt oss Bacchi altar duka!
 Elden är tänder —
 Låt våra händer
 Sammanknäppas vid hans tron!
 Klara röster! Ljuffig ton!

Låtom våra hår få fläkta,
 Våra bröst bli obetäckta!
 Låtom våra hår få fläkta
 Och dess lockar falla ner!
 Låten era armar sträckas,
 Era vackra ögon släckas!
 Låten era armar sträckas
 Till den höjd, ert öga ser!
 Träden in i detta tempel
 Hela världen till exempel!
 Bryten er kaka!
 Safterna smaka!
 Här blir lifvet som en dröm.
 Ges en dyrkan mera öm?

ULLA WINBLAD.

Tänd våra lampor opp, låt våra eldar glimma,
 Låt deras sken mot soln uti en rök och dimma
 Förvilla deras prål med nattens majestät!
 Låt blomstren hemta lif ur våra varma fjät!
 Låt dessa fåglar små, som qvittra här, millioner,
 Besvaras till sin höjd af våra glada toner!
 Låt allt i vällust dö, i vällust hemta lif!
 Prestinnor, stigen opp!

KOR.

Du vinets gud, ditt tempel
 Snart öppnas i sitt prål!
 Vårt öga bär din stämpel,
 Vårt bröst din sveda tål.
 Vårt blod dig älskar att värda,
 Fast benen darra nu.
 Du vinets gud, det är du
 Som lättar vår börda!

Af blomstren sammandrager
 Ett bi sitt honungsklot,
 Gör kupan rik och fager.
 Och full med glans och hot.
 Så låtom oss bien då härma,
 Försvara vårt tempel, vår dygd!
 I denna blomstrande bygd
 Får blodet sin värma.

ULLA WINBLAD.

Med gyllne runor skrif:
 Statt stilla, vackra sol, fördubbla dygnets timmar!
 Här ingen sorglig syn ur våta ögon strimmar.
 Allt täflar i behag, och det en sannning är:
 Just den, som Bacchus flyr, är mest i honom kär...
 Men portarna slås upp! Hvem är den man, som bugar,
 Som under glas och sång vår mun till löje trugar?
 I tempeldörren han stod... Nu gick han in igen...
 Nu står han åter der... Tyst, hör, han sjunger än!

TRUNDMAN.

(öppnar templet, dansar och sjunger).

Porten öppnad står:
 Gutår! Gutår!
 Jag är glader,
 Der min fader
 Bacchus rår.

Allt i glans och prål!
 Kapitlets skål!
 Full och qvicker,
 Trundman dricker
 Denna bål.

(Trompeter.)

ULLA WINBLAD.

Prestinnor, ställen er kring templets helga gaflar!
 Hvar blåser på sin eld och eldens ämne svaflar.
 Trompeterna ge ljud och folkets andakt hörs:
 På armen barnet ler, vid kryckan gubben rörs.
 Vik era skörten opp, böj era knän och blunda!
 Här komma Bacchi män att rådslå och begrunda:
 Här se vi allt hans hof, förtjenst, förakt och glans,
 Hvar hand med sin pokal, hvar hjessa med sin krans —
 Utvalda drufvors saft ur deras ögon flyta,
 Och deras öppna gap det sjuder som en gryta.
 Hvad frihet uti tal! En tunga utan tvång,
 En verld, som hvälfver kring inunder lek och sång!
 Allt hvimlar som det vill: här kännas inga öden,
 Och eftertankans gräl föraktar tid och döden.
 Alarm — nu ä de här . . . Gack, härold, i din skrud!
 Prestinnor, gån förut! Trompetare, ge ljud!

(Trompeter.)

PROCESSIONEN.

1. *Ordens-härolden KÄMPENDAL med spiran.*
2. *Ordens-kanslern och kommandören PLANBERG med ordens-karafinen, kring hvilken de nya riddare-tecknen äro fästade.*
3. *Äldste kommandören NYBOM, ensam.*
4. *Bankobokhållaren och kommandören VON BERCO, som ledes af Aktuarien och kommandören VON EHRENSUGGA.*
5. *Stolmakaren och kommandören ÖSTERMAN, i bredd med Sockerbagaren och kommandören HALLING.*
6. *Tullinspektoren och kommandören APPELSTUBBE, tillika med Kyrkoinspektoren och kommandören WOLFDAUER.*

7. *Trompetare, bläsande.*
 8. *Magister JOSEF ISRAELSSON med statutorna. Till
 venster om honom*
Officianten ADLERSTOP.
 9. *Trompetare, bläsande.*
 10. *Ordens-ceremonimästaren, oratorn, parentatorn, kon-
 stituerade dansmästaren i koret JANKE JENSEN
 med orationen, beledsagad af*
Ordens-officianten, fabriksbokhållaren STENBIT.
*Derefter komma de i dag på Barbara fest ut-
 nämde fyra Bacchi riddare, nemligen*
 11. *Kongl. stånddrabanten WESTERBERG, i bredd med
 Trädgårdsmästaren på Signålsberg WANNENMACHER,*
 12. *Hof- och ordens-perspektivmålaren EK, i bredd med
 Tapetfabrikören BERG.*

KOR.

Bedröflig är den dag,
 Då vi nyktre vakna,
 Förgiftigt andedrag,
 Der vi vinet sakna.
 Förr sku vi gå nakna,
 Förr'n vi vinet sakna, ::|:
 Dess sötma och behag.
 Vid kärleks klagoljud,
 Då vi vänner pröfva,
 Då lyckan skiftar skrud,
 Vill oss allt beröfva,
 Då oss armod plär bedröfva.
 Då det vill vårt lif beröfva,
 Dyrkom vinets gud! ::|:

PLANBERG.

Hvad ordning och hvad smak, ju mer jag templet
 granskar!
 Tag, häröld, tag min hatt och mina klippingshandskar!

Der ställer jag mitt rör med knapp af elfenben —
 Der ligger min peruk på denna hörnsten.
 Men, ack, min ena sko . . . hvad . . . har jag kunnat
 tappa

Af högra foten skon?

WANNENMACHER.

Bort vid den helga trappa

Låg ofvanlädret kvar.

PLANBERG.

Gutår i allt besvär!

Nu är min hjessa bar, min fot nu blottad är
 I språng till Bacchi tron.

TRUNDMAN.

Stor sak i granna kläder!

Bort våld på fot och arm, der man om frihet qväder!
 Ge ljud — drick kanslerns skål!

(Pukor och Trompeter.)

PLANBERG.

Bär fram min galakrans!

TRUNDMAN.

Först, ers magnificens, en sup god pomerans!

PLANBERG.

Den der ger mål i mun. Gutår! Nu för jag ordet.
 Ställ ordens-karafin just midt på marmorbordet!
 Bred ordens-tecknen ut — skål, Berco, min kusin —
 Hvar stjerna vid sin krans kring ordens-karafin!
 Vräk undan fat och krus, gör gången ren för sviten . . .
 Du, härold, är ett nöt — den supen var för liten.

Du, Trundman, är ett få: den supen var för svag . . .
 Åh, inte oskobad — nej, finkel super jag!
 Hur sköter du ditt rör? Du skyller på förhinder . . .
 Fy, sådan gulblek hy — si mina röda kinder,
 Och si på mig och drick . . . Nej, han på Ulla ser . . .
 Göm dina ögon straxt i glaset och si ner!

Hvar timma vara kär ej Bacchi man tillhör,
 Säg, är det inte sant? Jo, herrar kommandörer,
 Allting bör ha sin tid: låt kärlek hafva sin,
 Men jemt i Bacchi tjenst ditt ädla framsteg vinn!
 Jag menar inte just att du bör kärlek döda . . .
 Men hör — gif mig en sup . . . och en utaf det röda . . .
 Det duger inte . . . hut . . . det är för svagt och kallt . . .
 Tag mera finkel hit . . . Gutår nu öfverallt!

I, raska Bacchi män, som första gång här trifvas,
 Det ser nog ut kuriöst att ej en sup skall gifvas,
 Som strör i blodet eld! Jag säger för min del
 Att jag skäms som en hund — men det är Trund-
 mans fel.

Jag mins kapitlet förr har supit godt tillhopa . . .
 Förbannad vare du, förbannad ock din skopa!
 Kapitlet jag fört an som kansler fyra år,
 Men sådant aldrig händt och aldrig hända får.
 Bär ordens-vörten hit . . . Männ smaken mig förförer . . .
 Åh, excellent . . . åh, skön . . . åh, kostlig, kommandörer!
 Han kom, han såg, han vann . . . Åh, den är makalös!
 Slik vört man aldrig känt se'n långt från hedenhös.
 Si, hvad för glödgadt skum kring kopparkitteln jäser —
 Den ena bläddrans gap emot den andra fräser.
 Natur och konst är rik, men menskosnillet stort,
 Som sjelf en sådan saft åt dina läppar gjort.
 Förlåt mig, Trundman då! Din kansler dig förlåter.
 Ack, kund' jag gråta vört, som du nu finkel gråter,
 Så skull' hvar ögnatår dig tacka på allt vis
 Och bådas ögnapar förena Bacchi pris.

Kapitlet, väl beskänkt, nu somnar, tiger, klunkar,
 Så stinna hvar och en som påfvens gödda munkar.
 Tack, Trundman! Med respekt man ser dig i vårt kor,
 Båd torstig, naken, kär och gillstufast och stor.
 Stöt i trompeten ljud, låt ordens-klockan klämta!
 Hej, Jensen, med ett rop de nya bröder hemta,
 Pryd deras skärp med löf, på hjessan kransen fäst,
 Sätt glas i deras hand och knäpp opp rock och väst!
 Nattkappan med sitt krås drag opp inunder hakan . . .
 En kommandör damp kull . . . stå . . . nappa i och skaka'n!
 Tag fram din oration . . . Och blås, trompetare!
 Jag slumrar lite in.

JENSEN.

Ödmjuka tjenare!

På denna hedersdag som är för handen, (komma),
 Då vintern skärper sig och allting står i blomma,
 Så egnar och anstår oss alla, säger jag,
 (Men vintern skärper sig på denna sommardag . . .)
 Besynnerligen som att ja och nej är bättre,
 Än bullra natt och dag bland värjor och stöfletter,
 Ty här vid Bacchi tron så smakar allting väl.
 Kors, hvad jag supit bält — jag super mig ihjäl!
 Jag säger att i dag vårt bröst af glädje ryser,
 Då ordens-gillet här den femte gången lyser . . .
 Men i Ostindien så har man, som jag vet,
 Sitt friska rus hvar dag och äggpunsch, kall och het,
 Och der ä gröna tak, och himmeln är så vacker
 Med stjernor middagstid . . . Drick, broder Wannemacher!
 Var inte blyg, bror Ek! Gutår . . . så kunde ske . . .

KÄMPENDAL.

Aj, Jensen damp ikull, och Trundman föll bre've!
 (Trompetar.)

JENSEN.

Nå — kolon: om jag får en sup utaf det röda,
Så qvicknar allt mitt blod och jag kan tankar föda —
Så vill jag sätta mig på kanslern med respekt...

STENBIT.

Sein oration, der ist wahrhaftig, recht und schlecht!

JENSEN.

Den supen gjorde godt — jag hemtar andra krafter.
I, ledamöter här, som prisen Bacchi safter,
Kom, qvicknen liksom jag vid dessa stumma kar...
Hvem damp på golfvet der?

TRUNDMAN.

Vårt hufvud och försvar:
Herr kanslern nicka, föll.

JENSEN.

Ej bagatell mig rörer.
Är någon vaken här bland Bacchi kommandörer?
Vak opp, du Westerberg, som står i kungens hof!
Sof! Kanske mången ann blef dubbad, då han sof.
Du, Wannemacher du, byt bort din vattukanna,
Fly Floras örtegård, i Bacchi vingård stanna!
Lägg dig i skuggan der det hela dygnet om,
Vänd dig mot soln och drick — tag här din stjerna,
kom!

Kom, tag din friska krans! Förtjensten bör ej sakna
Och tungan ej bli torr... Nå, kära, drick och vakna!
Du, Ek, Pehr Målare, din sömn ger dig beröm.
Säg mig hvems bild du ser uti din qvicka dröm?
Ser du ej vinets gud? Du ler, och munnen gapar.
Ser du ej Fröjas tron? Kors, huru målarn rapar!

Ser du ej färgers prål och nymfer, bloss och krig
 Omkring den lille gud, hvars pilar sårat dig!
 Tag stjerna, glas och krans och vid din pensel fästa!
 Kom, måla sjelf din bild — förnöj en torstig nästa
 Men, fader Berg, si opp och virka din tapet,
 Strö blommor på din duk, sprid Bacchi herrlighet!
 Glöm Ulla Winblads säng . . . nej, du kan inte glömma . . .
 Vid sängen tag ditt kors! Det korset vi berömma.
 Men du för länge spelt: du åldras på din stol —
 Blif i ditt armod rik och krossa din fiol!

(*Trompeter.*)

Herr kansler, allt bestädt och dubbningen till ända!
 Kapitlet sof så sött, och ljusen voro tända.
 Jag sjelf dem dubbat har — opp, vaknen, gode män —
 Båd kungens stånddrabant och trädgårdsmästaren.
 Skål . . . Allting är nu gjordt. Bese de fyra männer,
 Hur stjernor pryda dem, hur Bacchus folket känner!

KOR.

Sjungom, Bacchi kommandörer!
 Stånddrabanten, si hans mod!
 Stjernan, som hans bröst nu förer,
 Svettas af hans varma blod.

Trahit sua quemque voluptas! - - - Tromb.

Skall hans valspråk bli —

Aldrig hans fot gick Bacchi tron förbi. :::

Wannenmacher, pryd din stjerna
 Med tulpaner, jasmin, lök!
 Dina safter för din hjerna
 Uti alla örter sök!

Nititur in ardua virtus! - - - Tromb.

Blir hans valspråk. Hör,

Du, Bacchi man, du aldrig nykter dör! :::

Målarn Ek, se hur han raglar . . .

Stöt dig ej i templets port!

Med einober läpp och naglar

Och sin stjerna har han smort.

Klinga stolt: *Sic itur ad astra!*

- - - Tromb.

Gå uti ditt kall,

Tumla och drick och stupa, ragla, fall! :||:

Fader Berg, din stund nu lider —

Tag ditt kors i Bacchi hof!

Vin och kärlek sammanvrider

Dina strängar till hans lof.

Hej . . . *Invidia gloriæ comes!*

- - - Tromb.

I din stjerna står.

Slut templets port . . . Farväl! God natt! Gutår! :|:

10.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Bacchanaliskt
häroldskapitel,

hållet

på Sulpitii dag

den 20 April 1771

vid

Friherre Samuel Olof Tilas'

afresa till Konstantinopel.

Närvarande i kapitlet.

Planberg, ordeus-kansler,
Wolfdauer, suspenderad kyrkoinspektör,
Meissner Ólheim, bryggare,
Wannenmacher, trädgårdsmästare,
Österman, stolmakare,
Åvall, skoflickare,
von Berco, afskedad bankobokhållare,
von Ehrensugga, suspenderad aktuarie,
Ek, målare och riddare.
Trundman, ordens-klockare.
Janke Jensen, ordens ceremonimästare, parentator, orator och
konstituerad dansmästare i koret samt perukmakare-gesäll.

} kommandörer.

Längst in i koret Bacchi prestinnor, sjungande
och läsande, nemligen

Ulla Winblad,
Näbba Lena,
Ormens pigor,
Mor på Gröna Lund,
Devallskun,
Lotta Ek,
Cajsa Stina,
*Äppelstubb*e, suspenderad tullinspektör, kommandör.

TRUNDMAN.

Slå templets portar opp!

(Kommendörerna dansa i ring. Trundman midt i ringen.)

Klappen med händren, nigen, prestinnor!
 Nu öppnas templet för dig och för mig. Fin.
 Ödmjuka tjenare och tjänarinnor —
 Kors, hvad buteljer, solfjädrar och krig!
 Appelstubbe,
 Hör du nu, gubbe,
 Appelstubbe,
 Bakom pelarn Lotta hon niger för dig! D. K.

Se Ulla Winblad, se, hvar hon sitter
 Längst in i koret på gröna altan Fin.
 A la Genève med stråperlor och glitter
 Och uti barmen buketter och blan!
 Wannenmacher,
 Ä'cke hon vacker?
 Wannenmacher,
 Har du inga ögon? Betrakta sultan! D. K.

Hvad heter hon med rökelsekaret,
 Hon med de svarta och fladdrande hår? Fin.
 Hvem är det vördiga vitklädda paret,
 De två, som kyssas och ropa gutår?
 Jag är fuller —
 Huller om buller!
 Jag är fuller . . .
 Jag blir yr i hufvu't: det dunkar och slår. D. K.

Se den der kon — hon faller mig före
 Som hon nyss stigit ur bädd och paulun. Fin.
 Si, chanonäsen så svart liksom sköre!
 Kjortlarna synas af rosigt kattun.

Si, hon gäspar,
 Niger och läspar!

Si, hon gäspar,
 Räcker sig och skakar båd fjädrar och dun! D. K.

JENSEN.

Här gäller denna dagen

Att brottas med sin far och ta sin bror i kragen:
 Här kommer an på våld och krafter i kalas,
 Förlikning uti öl och stryk vid tomma glas.
 Här gifs för mycket skönt att kunna skönhet glömma;
 Här fins för mycket vin att vinets lust fördömma,
 Och mer än Cesars mod och Alexanders arm
 I denna tummen fins, så blodig, styf och varm.
 Klang, Appelstubbe, skål! Din skål med min förenas.
 Stå ej och dröm om tulln — ge djefvuln din Mecenas,
 Misskrif dig i specialn, skrif hampa du för lin,
 Tag tull för vin-de-grave som för bourgogne-vin!
 Drick — vörda mina råd! Gutår! Mitt råd dig gagnar:
 Om Bacchus bjuder dig, släpp fram Merkurii vagnar!
 Se stindt ut liksom jag, släpp karavan förbi
 Och klunka den till sömns, som kan din aktor bli!
 Men, ack, hvad många ljud i alla vinklar svara,
 Och bland det myckna folk hvad trängsel, fröjd och
 fara!

Rivaler mot hvarann, de löpa korsvis hop:
 En Astrilds bindel bär, en annan svärd och stop.
 Här skall man ut och slåss — det kan ej annat
 vara . . .

Hvad nymfer, ljus och larm, belägringar och fara!

CAJSA STINA.

Fritt klaga för justisen!
 Det ler mitt hjerta åt: jag visar mitt försvar.

VON BERCO.

Jag ber dig, Cajsa!

CAJSA STINA.

Nej!

VON BERCO.

Nå, hvarför sådant svar?
 Jag lofvar dig en sup, mitt hjerta och min klocka,
 Min mörkblå skinnkarpus och posito, min docka,
 Min hustrus damastkjol, brudtofflorna och mer...

CAJSA STINA.

Släpp mig, herr kommandör... Låt se hvad han mig
 ger...

VON BERCO.

Jag ger dig denna hand, min gullring och min lydnad
 Och silfvertumlarn med, pollett och riddarprydnad...

TRUNDMAN.

Hör du nu, Jensen, hör, hvad ängslig klagolåt!
 Nu gaf han tumlarn bort, och nymfen brast i gråt.
 Kors, hur hon torkar sig och ögats floder dämpar...
 Tvi, tocken Sigurd Sven mot min Brynhilda kämpar!

Duo.

JENSEN.

Säg, hvems dyrkan gäller mer,
 Bacchus, som dig glaset ger,

Eller Fröjas fräcka lekar,
 När hon dig din svalka nekar
 Af den saften, du här ser? :||:

TRUNDMAN.

Vackra ögon, halsen skön
 Med ett bröst, mjällhvitt som snön,
 Blott en liten klack, som knarrar,
 Ofta mig från glaset narrar,
 Från min tunnans klang och dön. :||:

JENSEN.

Åh, alltid blir du het, din bränad ditt förderf.
 Gör du som jag: sup först, sköt se'n ditt kärleksvärf!
 Besinna till hvars lof i dag din lager grönskar
 Och hur du, fattig man, har allt hvad Kresus önskar!
 Du känner ingen brist, fastän dig tryter bröd:
 Ur oljoträdets famn drar du ditt öfverflöd.
 Besinna, från dess tapp hvar dag i kärlen ljuder
 Hur Bacchus åt dig ler och Fröja dig tillbjuder!
 De dela lika mått -- all sparsamhet förgäts:
 Allt mätes kvarterstals af allting, som här mäts,
 Och inom denna rymd är paradisetts gårdar.
 En Ceres flätar ax, vestaln sin lampa vårdar . . .
 Nu spritter blod och mærg: nu finner först min själ
 Att här är Bacchi rum, och du och jag må väl.

TRUNDMAN.

Har du talt ut, min bror? Strunt allt hvad du orerar!
 Slå i och sup mig till . . . Här står jag och funderar
 Om mig blir anbefaldt att tända ljusen opp
 Och göra gången ren.

JENSEN.

Det kan du göra. Topp!
 Kapitlet nalkas snart: man ser hur folket löper.
 Tänd opp de helga ljus, du i glasformen stöper!
 Tänd två i koret opp och ett på pelarn der,
 Vid mäskekaret tolf, och ställ nu fyra här!

TRUNDMAN (*tänder ljusen och sjunger*).

Sådant öde är nu mitt,
 Se'n jag Bacchi spenar ditt,
 Att min näsa — skratta fritt —
 Öfverhöljs med silfverglitt. Fin.

Men utaf skenet af ljusen . . . le fritt . . .
 Blir jag mer rödlätt och skägget mer hvitt. D. K.

JENSEN.

Ännu är allting tyst: än klockorna ej klämtat.
 Har du, som jag befallt, från fader Movitz hemtat . . .

TRUNDMAN.

Hvad?

JENSEN.

Ordens-basfioln.

TRUNDMAN.

Åh ja, konfonium med!
 Det är en stark fiol, gjord af brasilieträd.

JENSEN.

Utaf brasilieträd?

TRUNDMAN.

Gutår — nej, det är furu.

JENSEN.

Jag tror han är af sten, af marmor — eller huru?

TRUNDMAN.

Lyft stråken! Känner du han jernsmidd är? Håll i!
Känn tocka tagel, känn!

JENSEN.

Parbleu, mon frère, oui!

Bland basfioler här, så måste jag bekänna,
Så brandgul ingen fins och kullrig såsom denna.
Mig tycks jag maken sett i vintras på en bal,
Der Movitz satt så tjock, på krogen Rosendal,
I rosenröd syrtut med bräm af ekors-rumpor,
Med byxor af kitaj och ljusblå regarns-strumpor.
Jag tillstår vid hvart drag med stråken i hans hand
Att strängen spruta flott, konfonium, öl och sand.

TRUNDMAN.

Det är en flottig best. I går gick min kollega,
Bror Movitz, jag och han, vi två, vi knoga, knega
Att få'n till templet hit, högt skrufvad, stämd och
spänd . . .

Notboken söp jag opp uti Kolmätargränd.
Fioln i templet fins — mitt minne mig ej sviker —
Fast här fioler fås så tjockt som katoliker
Ha helgon i hvar skrubb. Kom, följ mig hvar jag går
Emellan bloss och kärl . . . Se ditåt hvar han står
Bakom den svarta dörrn inom det mörka skjulet,
Der du ser Tantalus kringhvälfva vattuhjulet
Tätt vid den urnans brädd, så klar som sjelfva soln,
Der Lundholms aska göms, just der — der står fioln.

Just der jag föll i går med ordens-ölkredensen,
 Precis mot denna sten, på denna tröskel, Jensen!
 Jag föll ett sådant fall, så aldrig än i år
 Jag nånsin näsan klyft så illa som i går.
 Min tanke var att blott en klang af strängen höra,
 Men när jag knäppte till, föll mössan ned af öra'
 Och basfioln damp ner att jag på stråken föll —
 Slikt oljud i tartarn än Lucifer ej höll.

JENSEN.

Hvad — ordens-basfioln? Hvad sa` du? Är det denna?
 Jag tror knappt femti man förmå att qvinten spanna.
 Det var en hårdspänd skruf! Och spelman tycks mig
 bäst,
 Ifall att strängen brast, han vara bör till häst:
 Omöjligt man till fots, det tar jag rent för gifvet,
 För sådan kabeltross kan komma bort med lifvet.
 Notboken . . . än då den?

TRUNDMAN.

Den står hos Liljans mor,
 In folio, och så tjock att blott på permen, bror,
 Man duka kan ett bord för femton musikanter.
 Hur många, tycks dig väl, bland polskor och andanter
 Af Mechels polskor fins uti B moll och dur,
 Som alla klinga skönt på oboe d'amour!
 Hvar polska sirad är med små variationer,
 Som qvillra ömt och kärt i bittra semitoner.
 Der står en fuga, bror, som — fan uti den hund —
 Är fyra alnar lång med basso och sekund . . .
 Men, himmel, folket gnyr! Hola, trompeten klingar!
 Wolfdauer bugar sig och Ek baneret svingar.
 Drick, Jensen! Klang, senjör! Se, der en härold
 sprang . . .
 Kom, låt oss klunka kapp!

JENSEN.

Senjör! Da kapo! Klang!
Klang! Pukorna nu rörs . . . Tag, Trundman, af kar-
pusen!

TRUNDMAN.

Se, kommandörerna i ordning ställa krusen,
Prestinnorna gå fram i bacchanalisk rang,
Fiolerna nu stäms och pukorna ge klang.
Den helga eld i skyn allt högre börjar stiga,
Uppkastar gnistor tätt, som uti luften kriga.
Kring Bacchi altar gå hans hjeltar opp och ner,
Och verdens glada folk man nu i andakt ser.
Ur vägen, och släpp fram prestinnan Nábba Lena!
I *en* hand bär hon *ax*, fast till sin mognad klena:
Den *andra* höjer opp en vidt utslagen bok,
Och det är Bacchi Lag. Sjung, läs vid krans och dok!

PRESTINNORNA *i koret sjunga med ackompanjemang
af cittra:*

I, qvinnor,
Prestinnor,

Begynn i templet sjunga!
Kom, gamle män och unga!
Begynn vår högtidsdag!
Läs, granne, du och jag!

NÁBBA LENA

*(läser. De öfriga läsa efter Bacchi Lag, gnolande
och mamlande:)*

»Du, vinpress, med din kraft gör drufvorna helt
tomma!
Förädla minsta frö af jordens frukt och blomma!

I öga, mun och gom fyll sötma och behag!
Gjut saft i våra kär! » . . . *Sjung alla, läs som jag!*

» Vältalighet och konst och snillet's eld ej sökes:
Här under detta hvalf väl hjernans tyngd förökes,
Men hjertat lättadt blir från ängslan och besvär,
Och sorgedagen flyr. » . . . *Läs efter mej, och lär!*

» Ej Delfos tempel syns — bort spådom och orakel!
Här sväfvat vinets gud i Fröjas tabernakel.
Låt klinga deras lof af gammal man och ung,
Af gumma och af nympf! » . . . *Gutår! Fall ner och sjung!*

» Gif akt, slå i, hör på! Så lyder Lagens titel!
Gutår! vid hvarje rad, hvart ord och hvart kapitel.
Den första paragraf förmäler blott om stop:
Vid sång de tömmas sku. » . . . *Knäpp era händer hop!*

» Den andra paragraf, helt tydlig i bokstafven,
Förmäler om de kär!, som fyllda stå på lafven,
Att the må tömmas straxt — men, notabene, märk:
Öl åldras bör en stund » . . . *Sjung, läs och hjertat stärk!*

Den tredje paragraf, den innefattar mycke
Och är i Bacchi Lag ett särskildt hufvudstycke:
Att om ditt sinne blir bedröfvadt en minut,
Så tag straxt till ditt glas! » . . . *Sjung då om plågans slut!*

» Den femte paragraf, i ordningen den fjerde,
Ger tre momenter fram och är af dyrbart värde:
Att om du tigger bröd, blir rusig, svag och kär,
Så somna vid ditt krus! » . . . *Sjung högt i templet här!*

» Den sjette paragraf, ett utdrag af den andra:
Se'n du har tömt ditt krus, tänk aldrig på att vandra!

Lägg dig der du har stått, stå der du legat har.
I rännsten eller säng! . . . *Sjång. ännu en och här!*

JENSEN.

Det kan jag utantill.

(Sjång.)

Ty jag har supit
Hvad jag förmär.
I templet lapit
Och sagt gutär,
Raglat och krupit
I femton år —
Båd natt och dag så har jag supit.

Jag skull' ej känna Lamm
Jag tror jag hade rus om quällen på födselstann
Hvad kärlek räckte mig uti min moders fann
Var mjölk och dubbelt-öl — se'n fick jag käll
Lamm.

(Sjång.)

Aldrig jag smakar
Ett svagöls-glas
Aldrig bejatar
Bryta kalla
Aldrig förtäro . . . !
Slagsmål . . .
en — . . . dan färsköls-krukan!
. . . decker stämmer pukan;

s. . . . HÄROLD.
. . . . er! Lallila!

Och om jag inte fått rossolis straxt på stund,
 Så had' jag legat död, vidöppen som en hund.
 Men Liljans mor hon kom och gjorde som hon borde:
 Hon söp mig till en sup, se'n tinningarne smorde
 Och räckte mig en svamp, den hon i näsan stack.
 »Det var rossolis, mor!» sa' jag och log och drack
 Att ögonen så ljumt i röda tårar glittra.
 Jag pep som först om vårn när sparfven börjar qvittra,
 Mitt mål blef mera gällt, min tunga mera len,
 Och när jag reste mig, så stod jag på två ben
 Med lyran i min hand — just denna, som jag spänner . . .
 Men, Jensen, svara mig: jag tror du mig ej känner?
 Du står så dum och blyg med dina ljusa hår . . .
 Opp, dansa, sjung och drick!

JENSEN.

Så spela då! Gutår!

TRUNDMAN (*spelar och sjunger.*)

Klang! Jag stämma vill min lyra
 (Mirliton) :: till min sång
 Och med bågarn i min yra
 (Mirliton) :: gå min gång.
 Ack, du ljufva must och syra,
 Utom dig blir tiden lång!

KOR.

Ack, du ljufva must och syra,
 Utom dig blir tiden lång!

TRUNDMAN (*solo.*)

Kärlek kan min hand ej binda
 (Mirliton), :: aldrig, nej!
 Mina ögon äro blinda.
 (Mirliton!) :: Hurra hej!

Klang, min Bacchus! Från min linda
Dig jag älskat, och du mej.

KOR.

Klang, min Bacchus! Från min linda
Dig jag älskat, och du mej.

TRUNDMAN (*solo.*)

Hurra, hurra, hurra! Jensen, låt oss båda,
Låt oss dansa! Gör du dina språng!
Benet opp och läret krökt och segt som kåda —
Hurra, Jensen, hoppa än en gång!

Bravo — mer försigtigt!

Bravo — det var riktigt!

Spill ej ur kredensen!

Bravo — söta Jensen!

Bravo, bravo, bravo, mon garçon!

Putten, lutten, tutten! Rör på högra armen —
Ah, charmant, mon cher ami, charmant!
Bröstet opp och kråset mera midt i barmen!
Ögat hjert liksom en diamant!

Etwas ad notandum,

Etiam observandum!

Deri låg just felet . . .

Bravo — rör på spelet!

Bravo, bravo, bravo, visst och sant!

Hola! Alarm! Tumult! Sätt undan färsköls-krukan!
Håll, Jensen, här blir larm! Stendecker stämmer pukan:
Och der en härold sprang.

EN HÄROLD.

Hurra, kamrater! Lallila!

Falleri lall lall lalla!

Jensen och Trundman, sjung hurra!
 Ser du mig i min galla
 Med min härolds-kåpa? »Åh ja,
 Åh ja, det se vi alla.»

»Åh ja, det se vi alla, ja —
 Hvad har du att befalla?»
 Jo, jag är bland härolderna,
 Skall er till högtid kalla.
 Straxt kapitlet kommer. Hurra!
 Hurra, stäm opp och tralla!

JENSEN.

Fort, Trundman, qvickt och snart
 Gjut eld i lamporna, gör hela templet klart!
 Förgyll med glada sken de mörka hvalf och gångar,
 Att ej kapitlet tror vi blifvit Plutos fångar!
 Prestinnor, sjungen ömt! I veten Jofurs bud,
 Att en Apollos son skall prisas af ert ljud.
 Fastän hans lyra ej i detta tempel gömmes
 Med Lasse Lucidors, ändå hans sång berömmes:
 Hans snille och hans spel är vida känt och rart.
 Opp, Trundman, hasta dig, gör hela templet klart!
 Stänk rökelse omkring, bind blommor i små knippor,
 Narcissor, nejlikor, jasminer och blå sippor,
 Med deras friska prål bepryd de murkna tjäll,
 Der Bacchi hjeltars ben bortvissnat vid sin qväll!
 Och, härold, klang, gutår ur denna gyllne kannan!
 Berätta om mitt nit, hur näsa, mun och panna,
 Fördränkt i vin och mjöd och flera slags likör,
 Upplyftar sig mot skyn med flaskan frammanför!
 Berätta att all prakt skall uti templet blänka,
 Att ordens-karaffin skall idel nektar skänka,

Att all den skönhetsflock, som niger, när du går,
Skall öppna sina flor, med mera... du förstår...
Förkunna detta allt!

TRUNDMAN.

Du går... Men, Jensen, svara
När kommer du igen?

JENSEN.

En fjerndels timma bara...
Jag skuttar fyra mil... Patentet har du sett,
Härolden har du mött... Nu vet — om du har vett —
Att jag skall som en hjort kapitlets bud uträtta,
På stora borickor härolderna uppsätta.
Jag skall se'n fot för fot dem stärka med min saft,
Dem sjöskumshufvu'n ge på långa mandelskaft:
En söt virginie-lukt skall omge processionen
Och skymma facklans brand.

TRUNDMAN.

Men hvem gör orationen?

JENSEN.

Turk, hedninge, tartar, kalmuck, den håller jag
Inunder klang af glas och dubbla pukeslag!
Orator är mitt kall, ty jag har mun och öra.
Så sirligt som Hanell kan jag ett loftal göra:
Så skumögd liksom han, med lika pussig hy,
Jag på min lyra slår och retar Jofurs sky...
Men det angår mig ej... jag Bacchus ensam tjenar:
Jag nyttjar i hans tjenst de krafter, han förlänar.
Men nu så vandrar jag — en klunk... noch en...
stor sak —
Att åt de raska män ge stöflar och schabrak
Och hvar en sin pokal.

TRUNDMAN.

Kan kyparn Ede rida?

JENSEN.

Jo, Ek och Åvall gå, de gå på hvar sin sida;
 Jag dansar frammanför och surrar med min hatt,
 Kapitlet efteråt till fot med stoj och skratt.
 Vid kyparn, tätt bredvid, så rider advokaten:
 Han tuktar väl sitt klöf — tvi den hjulbente saten . . .
 Men gif mig än en sup . . . slå i och gif mig två!
 Håll . . . gif mig ännu en . . . noch en . . . Nu skall
 jag gå.

KOR AF PRESTINNOR OCH KOMMENDÖRER.

Nu templets rynder stråla:
 De gyllne lampor pråla
 Och stråla,
 Pråla och stråla
 Kring vinets gud.
 Cyterens kamrar glimma
 Och Fröjas nymfer stimma:
 De glimma,
 Glimma och stimma
 I Floras skrud.
 En spritter i fröjd,
 En sjunger förnöjd
 Med ögat till skyarnes höjd
 Om pilar i hjerta,
 Om vänskapens smärta,
 Hur, sänd från Apollo, en son med hans bloss
 Vill fly från oss. ::|:

PLANBERG.

Opp, Trundman, opp, och ring!

TRUNDMAN.

Bort pilträ, gråt och lutor!

Här är väl ingen strand för Karons svarta skutor.
 Till fan och Kattegat jag seglat in och ut —
 Friskt vivere gör allt och se'n en fuktig trut.
 Om vänskap sjunga de . . . jag sjunger om kusiner,
 Om systrar i min famn, om lakan och gardiner,
 Om öl, om sol och jord, om guld, om ingenting . . .
 Rättnu så blir jag stolt och hjernan går omkring!
 Mitt fartyg tar jag opp — nu skall en pipa smaka.
 Prestinnorna i gråt, och ljusena de spraka,
 Och jag . . . jag ligger här.

STENDECKER.

Håll truten, res dig fort,

Rör klockorna och ring, gif akt på templets port!
 Jag trumlat på altan, förmärkt att tiden lider —
 Mig tycks jag hör ett larm af någon tropp, som rider:
 Trompetens klang hörs klart, ty vinden blåser hit.
 Opp, Trundman, kom, stig opp . . . En god sup
 aqua-vit . . .

Håll, håll med klockorna!

KOR AF PRESTINNORNA.

Prestinnors helga tropp!
 Vår eld Minerva underhåller:
 Den målar snilletts qvicka lopp --
 Se, elden glimmar opp!
 Hvad täckhet i vårt slutna lag!
 Männ' vinets gud till hans behag
 Vår skönhet sprids i dag!
 Nej, kom ihåg, jag ber,
 Än mer
 Vår glans Apollo våller!

Klang! Jag börjar skutta:
 Aj, aj, aj, aj, min tå!
 Aj, de sparka benpipan så nära —
 Aj, aj, jag kan ej gå.

Klang, min flaska!
 Hurra, klunka, Bacchi män!
 Varen raska —
 Slå i än en sup igen!
 Hej, hvad kransar,
 Skärp och fransar!
 Jensen dansar,
 Ordens-dansmästaren —
 Hur han slingrar
 Ben och fingrar!
 Ping, pingli, plång
 Med kredensen skall jag hoppa
 Högt i hvart språng:
 Inte minsta droppa
 Spillas skall någon gång.
 Sjungom vinets gud till hans ära!
 Klunk, klunk . . . Strupen är trång.

PLANBERG.

Välkomne, gode män!
 Skål, Herman advokat . . . Men hvar är kyparen?
 Just sådan man som den vårt gille bäst behöfver —
 Hvar är han, Trundman? Pil!

TRUNDMAN.

Der står han och ger öfver.

*De båda i dag utsedda härolderna, advokaten HERMAN
ock kyparen EDE, till häst.*

HERMAN.

EDE.

- Hej, hej, hej, hej, hej, hej! Hålt, Pro, pro, pro, pro, pro, pro! Min
rid i sakta traf... korpus tumlar af.
- Si, sådan kapriol... gutår - jag Si, sådan kapriol... Låt gå i
tumlar af. sakta traf!
- Båd lag och dag och part min Håll i mitt långa ök! Rättnu så
kropp till sömn insöfver. ger jag öfver...
- Mig kyparn öfvergaf... Låt mig Jag knappt borickan ser: jag är
ock få ge öfver! båd blind och döfver.
- Båd jag och ök och du, allt stu- I ryggen bultamej, bind tömmen
par uti sand... i min hand!
- Aj, mitt jus publikum, det slant Led kreaturet fram — honstupar
nu ur min hand! här i sand.
- Jag läste det i dag, förr'n tup- Slätt är med mig bestäldt, och
pen börja gala... knappt förmår jag tala,
- Så sömning är jag nu, att knappt Ty förr jag söp i dag än tup-
förmår jag tala, pen börja gala.
- Och mina ögon, tänk, rättnu jag I morse tog jag telf, mot mid-
saknar dem... dagstiden fem;
- Allting mig dubbelt syns — du, Och när det middag blef, ho hann
hund, ser ut som fem? väl räkna dem?
- Mitt språk du ej förstår. Hej, Gif ryttarn nu en sup till frukost
gif mig öl, kanalje! i batalje —
- Har du sett klöfver knekti trumf Kanalje, ge mig vin ell' ge mig
och i batalje? öl, kanalje!
- Men Bacchus, vet jag visst, har Jag är en Bacchi man med rust-
sett hvar Herman stått ning från hans slott:
- Med blomster på sin hatt för Min chef i några år har sett
Themis tron och slott. hvar hjelten stått.
- Pistolerna ska ut... men, tvi, Se mina stöfvlskaft, så gröna
de lukta såpa — liksom såpa —

Fast såpa väl behöfs till stöfvel- skaft och kåpa.	Af spiran rinner öl och olja af min kåpa.
Pro, Brunte, står du ej, din so, din hund? Hej, hej...	Pro, Brunte, stå, min bror! God dag, min Brunte! Hej!
Hej, känner du mig då? Nej, öket ser på dej...	Låt oss bli bröder, du — ge mig ditt konterfej!
Hej, hvad är det för spel som hörsfrån tornet brumma?	Men hvar är templets port? Jag hör båd' flöjt och trumma,
Båd' nyckelharpa, kam, skalmeja, flöjt och trumma.	Ell' är det styckeskott som hörs i luften... Summa...
Aj, aj, mitt ryggbast, aj, min hals, min fot — jag ber,	Summa summarum — hej, jag orkar inte mer...
Kors, lyfta mig i sal'n... Må ske, om det så sker	Aj, aj, mitt ryggbast... Aj, och tungspänn föll nu ner...
Att bland fataliemål jag mista skall min flaska	Min oxeltand föll ut... Likgodt ge mig min flaska!
Och malkontanters svärm min skugga öfverraska,	Jag dör och känner re'n sjelf lukten af min aska.
Hurra, jag ändå glad ser Bacchi fest begyns...	Min skjorta liksom bränd af vinets ångor syns...
Hurra, hurra, hurra! Re'n gu- dens tempel syns.	Hurra, hurra, hurra... Men Bacchi fest begyns.

PLANBERG.

Bär till den Bacchi man ett glas med malvasir!
Låt honom ta en klunk danziger doppel-bier!
Ur gamla Glockens skrubbe tag fram hans röda kappa,
Svep honom in i den, stig opp på denna trappa
Och lyfta ner den stol, der fordom Kämpendal
Som ordens-härold satt och svinga sin pokal!
Låt honom mot hans stol sin våta hjessa luta
Och ur mitt gyllne krus till blanka botten njuta,
Just ur mitt eget krus — jag är ej snål och nisk!

HERMAN.

Rättrådighetens skål!

JENSEN.

Senjör, nu är han frisk!

PLANBERG.

Härolder, träden fram, tag mig i famn och buga!
 Förtjensten kallar er, och ryktet kan ej ljuga...
 Uppfostrad i det skygd, som oljoträdet ger,
 Som barn dig Bacchus sett, som gubbe han dig ser.
 Din hjeltebragd är förd på ryktets lätta vingar
 Kring Mosel, Heidelberg och der en flaska klingar...
 Hvad står du der och drar på byxorna och skäms —
 Ser du ej drufvans blod, som för din vällust kläms...
 Hör, Ede, muntra dig, tänk ej på tid och lycka!
 I ledband barnet förs och gubben går på krycka,
 Men medelåldern bör jemnt ragla — så gör jag...
 Se här af Bacchi bud ett tydligt sammandrag.
 Lär dig och läs den lag, som blef i koret sjungen,
 Lär dig ett hjerta bry, men aldrig lefva tvungen!
 Kläd af dig rock och väst och byxor, strumpor, skor,
 Bind pungen vid ditt glas — så gör en Bacchi bror!
 Och Herman, du, gutår! Träd fram, der Bacchus
 sitter!

Mot nykterhetens dom jemnt vädja, om du gitter —
 Din näsa ser mig ut att vara vittnesgill:
 Blir domen efter den, far rätten aldrig vill.
 Sup ut, drick könets skål och klunka, frossa, smacka,
 Glöm lag och dom och part och dag och almanacka!
 Sveg dig din mantel kring och lägg dig der du står,
 Båd när som solen tänds och när som månan går.
 Svär att din ovän ej hans fyllda glas beröfva,
 Svär att din bästa vän i rus och dimma söfva!

Du är en Solons bild i rättegång, min vän,
 Med kopparfärgad snut... Ni skratta, Bacchi män...
 Vår härold han förstår perfekte sina jura:
 I slagsmål kommen I, ell' brandvakt vill er lura,
 Så tar han påk och sax och trumfar uti bord
 Och super parten till, så blir förlikning gjord...
 Härolder, klifven opp på dessa helga branter!
 Opp, sjungen Bacchi lof! Klang, klinga, musikanter!

HÄROLDERNA.

Bacchus, du vår helsa vårdar!
 Vi stå glade vid din tron,
 Njuta lust i dina gårdar,
 Höra valdthorns ljufva ton —

Korno. - - - Oss fröjdar detta ljud.

Tack, tack, tack, tack, du vinets gud!

Ingens purpur oss förtryter,
 Ingens guld gör oss omak.
 Bacchi träl med kung ej byter:
 Samma himmel är hans tak.

Korno. - - - Lyd Bacchi glada bud...

Tack, tack, tack, tack, du vinets gud!

PLANBERG.

Bror Ede, nu gutår!

JENSEN.

Sign' Gott... Bror Herman, sup!

Nu är kapitlet allt. Jag bugar mig helt djup.
 Jag skall nu vandra bort att mina kunder kamma
 Och med min silkesqvast ett hufvud öfverdamna —
 Dess ögon blixtra eld, dess hår är ej som mitt:
 De svarta lena hår i bucklor falla fritt.

11.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Bacchi fest,

sjette gången firad

på Barbara dag
den 4 December 1771.

Personerna:

Planberg, ordens-kansler.

Jensen, ceremonimästare.

Wolfdauer,

Appelstubbe,

Wannenmacher,

Österman,

Ek,

Ede, härold.

Trundman, ordens-klockare.

Gdse, magister,

Collin, stadsfiskal.

Öman, fodermarsk.

Ulla Winblad, Bacchi prestinna.

} kommendörer.

COLLIN (*med en butelj, sjunger.*)

Än Jofur rår,
 Än böljan slår,
 Stolt Karon ror sin svarta paulun.
 Tritonen står
 Med fladdrande hår
 Och darrar för Neptun.
 Stormen nedbugnar mast och år...
 Klunk, klunk -- det lugnar väl -- gutår!
 Än Jofur rår,
 Än böljan slår...
 Det blixtrar, åskan går.

Hola, hvart flög min hatt — hvar göms den för min syn?
 Hvart blåste min peruk? Der gnistrar han i skyn.
 De svafvelgula moln utspruta tätt salpeter,
 Bland dunder, blix och regn strö puder, eld och gnetter.
 Allons donc ratipass! Låt dundra som det vill,
 När jag min flaska har och super ingen till!
 Låt storma vind och våg... Hvad ljungeld, regn och
 dunder!

Hur blir min hjessa våt! Hvar skall jag krypa under?
 Der eken står i brand... der syns en stuga gul...
 Och der en itänd grind, men ej ett enda skjul.
 Nu mörknar det igen. Hvad sorgligt fåglaqvitter!
 Knappt ser jag min butelj och hvar som korken sitter.
 Utmattad, tung och trött, jag här i gräset gått,
 Djerft öppnat min butelj, men sällan rådrum fått,
 Ty hvart jag vänder mig, en björk, en fura sprakar,
 Med hiskeliga dån i sina klyftor brakar.
 Skall jag slå i en sup, så händer det ibland
 Att Jofur med en blix slår flaskan ur min hand

Gudar, kom, sinselera,
 Utpressen ert skinn!
 Gudinnor, fyllen min flaska mera
 Med nektar af er urin!
 Bort ungerskt och madera,
 Bort mendiska vin,
 Som gamle grekerna estimera!
 Håll bränvin uti Collin!
 Vatten tillhör delfiner,
 Men bränvin är för colliner.
 Hurra, kusiner!
 Klunk! Flaskan skiner.
 Klang, vackra flickors skål!
 Klang, nu går numro fyra --
 Den supen var bål!
 Med rågadt mål, med beständig yra
 Jag trotsar båd jern och stål.
 Skål för hvar liten myra
 I jordens små hål,
 Som med sitt blod mig beredt den syra,
 Min tunga så gerna tål!

ULLA WINBLAD.

Nog tycks på molnens fläkt
 Som vore bullret allt och åskeviggen släckt.
 I öster skyar syns: långt, långt, långt bort de synas
 I hvirflar mot hvarann bland tätta eldar brynas.
 Minsann har detta regn vår landtman nog förföljt.
 Sig blandat med hans svett och all hans gröda sköljt!
 Dock vid en vacker dag, som aftonsolen lofvar,
 Den milda Ceres nog sin skördeman begåfvar
 Och ger hvar en af dem bland tusen, som här gå,
 Till slut sin brödkorg full med flaskan ofvanpå.
 Emellertid så frisk den ljufva' vestan susar,
 Förvillar regnets sorl, som ner ur molnen rusar,

Ger svalka i vårt bröst och renar blodets lopp...
 Förbält hvad jag är varm! Jag snör mitt snörlif opp,
 Drar handskarna utaf och mig i skuggan kastar...
 Blott inte sömnens gud till mina ögon hastar
 Och, obeväpnad, jag inunder denna ek
 Min frihet skänker bort, bedras med list och lek...
 Men, ack, hvad rika fält, som för mitt öga strimmar!
 Den blanka lians egg kring gröna rymden glimmar:
 Herdinnor, lam och får jag der i vällust ser
 Kring strödda altaren, der Ceres man tillber.
 Hvad stolta höjder syns, hvad öppna rum och salar,
 Hvad blomsterprydda hvalf af ekar, granar, alar.
 Hvad fruktträn, häckar, skrank och tusen rundlars vidd,
 Som under ögats ro gör eftertanken spridd!
 Här säkert göms ett slott, en gudaborg — jag tycker,
 Förtrollad i min flygt, jag lik en ljungeld rycker:
 Hvert fot och öga flyr, mig möter glans och prål,
 Naturens herrlighet och konstens föremål.
 På pelarn, som der står, syns Venus i sin snäcka,
 Och öfverst syns Neptun sin gyllne gaffel sträcka.
 På pyramidens spets, uråldrig, mörk och flat,
 Med blomster lindad kring, syns Bacchus på sitt fat.
 Inom en englakrets, som dygd och trohet skydda,
 Ser jag Filemons säng och Baucis' låga hydda.
 Omåttlig, stolt och vild, så bister, svart och gul,
 Syns Tantalus utsträckt emot ett vattenhjul...
 Hvar är jag? Gudar, ack...

COLLIN.

Alldeles, mina vänner!
 Jag ser på hennes gång och — det som mer jag
 känner —

Fru Wickmans röda stubb, åt Ulla alltför lång,
Bäckmanskans hvita skor och Platskans roberong...

Platskan: allmänna benämningen på en fru Platen. Träsnittet visar hennes skuggporträtt i förminskad skala efter ett större, aflaget under hennes lifstid.

Men, ack, huru hennes här det dryper utaf vatten!
Chinjongen är förbränd och genomblött solhatten.
Tyst... ändå sjunger hon — hvad hennes röst är fin!
Det måste vara hon. Hon ropar mej?

ULLA WINBLAD.

Collin!

COLLIN.

Pro primo först en sup, och pro sekundo tvänne...
Hon såg ej att jag söp — likgodt: nu ser jag henne.
Mitt hjerta är befast mot vackra flickors list;
Men, ack, vid denna grind...

ULLA WINBLAD.

Min engel, tack för sist

COLLIN.

Ja, just vid denna grind och under denna eken
 På ett behagligt vis hon narra mig i leken . . .
 Stor sak: allt är förbi, och jag blef frisk och flink
 Och rucklar nu som förr.

ULLA WINBLAD.

Tag mot en kärlig vink . . .
 Men, huru ser han ut? Som han vill folk förgöra!
 En uppbränd röd peruk betäcker ena öra!
 En möjlig skjorta ses, som hvar den rätt begyns
 Förblir en hemlighet för slarfvor, som der syns;
 En svart och svullen hals med halsduk utaf läder,
 En half och sliten rock och inga underkläder;
 Brandgula byxor till med stort gehäng och spjut;
 Rödbruna stöfvelskaft . . . Collin, så du ser ut!
 Jag just förundrar mig hur du ditt öde prisar
 Och all din fattigdom på Bacchi högtid visar.
 Hur kan du sjunga glad och putsa nöjd ditt skägg
 Med bågaren i hand och ingen spik i vägg?
 Men iute hör han mer och inte ser den dären.
 Låt se — jo, flaskan fram, utpina sista tåren,
 Kläm, krama, pressa, svär, vänd flaskan opp och ner,
 Följ fritt ditt raseri och glöm den dig tillber!

(*Collin går.*)

Det är en annan makt som råer i dessa dalar:
 Vårt hjertas bästa vän, när man med honom talar
 Bland Ceres' altaren, hans eldar klarast syns;
 Och han bör dyrkas först, förr'n Bacchi fest begyns . . .
 Men ögat blir ej mätt af all den prakt, jag skådar,
 Mitt öra hör ej nog hvad kärlek mig bebådar,

Min mun en vällust flyr af kyssar, bär och vin,
 Min hand ej räcker till åt kyssar för Collin,
 Min fot, på gräset sträckt, tycks Floras hvila smaka
 Och hejdas i sitt språng till Yxsmedsgränd tillbaka.
 Ju mer jag tänker på min qvinliga person,
 Ju mera blir jag stolt och trotsar en pluton.
 Förtjust uti min själ, jag tycker och jag finner
 Hur i en ljusblå eld min fastmans namn det brinner.
 Kupido ur ett moln sin båga visar täckt
 Och sväfvar kring min vän med vestanvädrets fläkt.
 Hvad gnistor, knot och knall, hvad röster och cymbaler
 Och kringom Pafos' ö hvad vikar och kanaler!
 Ur hafvets bottnar väcks båd gaster, troll och djur
 Att fröjda sina lif åt en så mild natur.
 Hvad sjelfsväld, lek och dans på land, på strand och
 bölja!

Ack, Astrild, till din tron mitt öga vill dig följa.
 Så klart syns stora N: N, O, R, säger Nor...
 Min Norström, blott ditt namn det gör mig rädd,
 jag tror!

Inbillningskraften späns, min svaga hjerna värker:
 Mitt hjerta och mitt blod en öm förvandling märker.
 Jag står vid Astrilds tron... Collin, Collin, Collin!

(Kastar sig neder.)

JENSEN.

Friskt floribus, pladask!

(Sjunger.)

Alltid brådtom och alltid i språng —
 Si'ken dansmästare! Undan ur vägen!
 Solen baddar, och vägen är lång:
 Hit, ge mig bränvin — nu är jag förlägen.
 Blås, musikanter! Ah, quel esclavage!
 Hurra, kurage!

- - - Korno.

Undan, bagage! Kurage, bagage!
 Flyg in i helvete! Kors, tocket språng!
 Men hvar fins den dufna satan?
 Hör, Collin, hvar är du, ditt svin?
 Himmel, peka åt den gatan,
 Der Collin nu dricker sitt vin!
 Kors, hur jag svettas! Det bullrar i buken,
 Mjelten den hugger mej — aj, aj — gutår!
 Pudret det dammar af ordens-peruken,
 Flottet det rinner kring armar och lär...

Korno - - -	Se, lilla Ulla —
Korno - - -	Hej, kapriol!
Korno - - -	Korgarne fulla
Korno - - -	Prisa vår sol.

Ett kostligt instrument, tornväktarns violin!
 Men Movitz' messingsbas är ändå utan like:
 Ej fins så stolt fiol i hela tyska rike.
 Plang, när han klämtar till och stämmer sin fiol,
 Så liknar hvarje ton ett skott af en pistol.
 För ro skull slå en drill utur den tyska klaven!
 Vasserra, tocken ton — den väcker lik ur grafven.
 Berg, stockar, folk och få från alla verdens hörn
 Du narra kan till dans och ur sitt ide björn.
 Spel opp, håll stadig, stadig takt, följ dina egna nycker,
 Spring, spela, hvad du vill, och slamra som du tycker!
 Jag dansar främst — följ med, håll flaskan i godt
 skick...

Hör, gossar, hörde ni hur eko svara: »Drink!»
 Hvad kostligt eko! Pil! I fyrsprång med musiken,
 Hopp öfver grindar, kärr, gårdsgårdar, berg och diken,
 Bryt sönder störrar, ris, tälj qvistar, spön och löf,
 Fös undan getter, får med hästar, lass och klöf!
 Klang! Klämta på fioln! Stöt hårdt uti trompeten!
 Tutu! Bjud folket opp till den högtidligheten,

Der Bacchus på sin tron tillbjuder världen vin
 Och Fröja i sin säng upplåter sin gardin!
 Kamrater, tröttnen ej . . . flinkt, hurtigt lopp som renen!
 Följ efter mej — hej, hej — och trippa tätt med
 benen . . .

Smäll piskan! Kapriol! Hej, Movitz, qviect humör!
 Besinna vårt patent och hvad uträttas hör!
 Orkestern skall få stryk . . . Apollos verkgesäller,
 Ert pack, så skumpa på! Hör ni hur piskan smäller!
 Hola! . . . Tromb.

Se Ulla, min kusin —

Bon, se prestinnan sjelf, så struken, stärkt och fin!
 Häll, låt oss flåsa ut! Mitt bröst behöfver svalkas.
 Emellertid vår nymf med sakta steg jag nalkas —
 Men, männ' jag dristar mig ofreda dess person
 Och kyssa hennes hand vid kärleksgudens tron?
 Hon i sin andakt tyst syns några tårar fälla:
 Jag svettas vid dess prakt och mina ådror svälla . . .
 Ödmjukste tjänare . . . Nej, nymfen sofver täckt.
 Se hur mot altaret hon sina händer sträckt:
 Vällustig hennes kropp sjelf kyska Josef trotsar.
 Ödmjukste tjänare . . . Nej, inte hör hon, gossar!
 Tyst, Bredström, bort med lurn! Göm, Movitz, din
 fiol

Och prisa i vårt qvalm vår milda middagssol!
 Prestinnan syns helt bar. Med blommor bröstet prälar.
 Det linne, som hon bär, Auroras purpur målar,
 Och mot de lampors sken, hvarmed vår rymd är fylld,
 Syns framtill dess chemis båd målad och förgylld.
 De hvita benen sträcks i en vällustig ifver,
 Då med en fuktig hand hon vred sin hjessa rifver . . .
 Hur hon i sömnen ler! Si, sömnens gud så mild
 Bland blomster, gräs och blad insveper hennes bild!
 Hon sofver . . . Skönhet, märk, er sömn en liten snara!
 Kupido står på lur . . .

ULLA WINBLAD.

Låt mina kjortlar vara!

JENSEN.

Håll, Movitz, och vet hut, vet dämpa din natur!
 Min nymf, kom, vakna opp och ögna på ditt ur —
 Vår Bacchi fest begyns: jag söker er att finna.
 Befalld att söka er, min nymf och min prestinna,
 Så har jag som en elg kring berg och backar flängt,
 Med ordens-piskan smällt och skalat på befängdt.
 Orkestern sprang förut och jag med piskan efter —
 Känn, hjertat klappar, slår, och näsan är så täppter.
 Men dit jag pekar, der, der bortnas vid berså'u,
 Emot Dianas bild jag stötte ena tån...
 Nu är jag här, min nymf!

(Sjunger.)

Vakna, min sköna!
 Naturen är glad,
 Ängarne gröna
 Med blomster och blad.
 Hör, fåglarne locka er!
 Skyarne bli ljusa,
 Och solen ler.

Göken på knoppen,
 Min nymf, om hon ser,
 Sitter i toppen
 Just midt öfver er,
 Vill er uppväcka
 Till vällust, kalas och sång —
 Vakna opp, min tåcka!
 Vår väg är lång.

Lärkan sig mattar
 Med flåsande bröst;
 Skatan hon skrattar
 Åt hämplingens röst.
 Dufvan hon klagar
 Och liknar er sjelf ibland.
 Om er så behagar,
 Se här min hand!

Floden sig krusar
 Och rinner så när —
 Hör hur han brusar,
 Er åsyn begär.
 Fisken uppdragar
 Sin fågring och sina fjäll,
 Tror att han behagar
 Er smak, mamsell!

Vakna, betrakta
 Hur ekornn så visst
 Hoppas helt sakta
 Från qvist uppå qvist!
 Hör hur han knäpper
 Längst opp der i gran han syns.
 Jag min nymf ej släpper:
 Vår fest begyns.

ULLA WINBLAD.

Min hvila han mig nekar...
 Hvi väckte du mig opp? Hvad, står du der och pekar!
 Får jag ej ledig bli från all din list och svek
 Och njuta sömnens ro i skuggan af min ek?
 Var stilla, säger jag... skäms, Jensen... nå, var
 stilla...
 Nå, hör han ej... Minsann, jag stötte mig för illa...

Min hvita nopkinskjol, nyss struken, stärkt och ren,
Så den tillpyntad blir . . . Låt bli mej . . . Aj, mitt
ben . . .

Stöt inte kull min korg! Min Jensen, var galanter . . .
Nå, kasta ej mitt ur . . . spar mina engageanter . . .
Hvart satan kasta han min solhatt och mitt ur?
Ack, himmel, trösta mig . . . Vet hut, din tjocka tjur!
Vräk dig i Yxsmedsgränd hos dina Maja-Lisor,
Förklara der din brunst med stryk och kärleksvisor!
Ack, hur han retar mej! Jag blir båd' döf och blind . . .
Hvart flög mitt nattyg hän?

JENSEN.

Dit bortnas, der vid grind,
På gårdsgårdsstörn, du ser, der som min kapprock
hänger.

Bry dej om ingenting — det hjälper ej du slänger . . .
Hvad sa' du . . . Bagatell, det skall jag svara för.
Min ros, mitt silfverlam, gudinna, ack, jag dör!
Min hörsel borta är, mitt öga ser ej solen —
Föreana dig med mig och veckla undan kjolen!
Ditt bröst emot mitt bröst, din mun emot min mun . . .
Kupido, statt mig bi uti min sista stund!
Nå, skrynkla ej mitt skärp och ordens-protokollet!
Din trogne Janke ber, fäll neder parasollet!
Glöm inte jag är din och du är min — ja, visst!
Ack, Ulla, släpp mig, släpp!

ULLA WINBLAD.

Förbanna sådan list!

JENSEN.

Men eljest allvarsamt — kors, svetten af mig lackar —
Så skall jag säga dig, kusin: du sammanpackar

Båd kransar, löf och frukt, och det gesvindt, kusin,
 Ty rättnu blir det tid att hvälfva karafin
 Och att allting blir klart . . . Bevar oss så jag flämtar,
 Och så du flämtar med — bevar oss! Trundman klämtar:
 Jag tycker klockan hörs . . . Tyst, flåsa ej så hårdt,
 Men snör igen din rob — det blåser kallt och svårt —
 Du kan förkyla dig! Tag mig i hand, min smula,
 Kom, låt oss sätta oss bland dessa blomster gula!
 Du är så skön och fet och jag så blek och varm —
 Gud, baise moi, min ros . . . För tusan, opp, alarm!
 Opp, tag din blomsterkorg, var qvick och vig, min
 docka!

Skenbarlig hörs i skyn kapitlets stora klocka.
 Kapitlet mig befallt att söka opp Collin,
 Se'n Öman Fodermarsk och sedan dig, kusin!
 Och om jag råkar på i dessa helga lunder
 En baccalaureus, ett filosofiskt under —
 Låt se, mitt protokoll . . . hans namn . . . et cetera . . .
 G säger G: Å, S, E, säger Gåse . . . ja —
 Så är mig anbefaldt den gråhårsmannen följa,
 Den kapprock, som jag bär, uppå hans axlar hölja!
 Och har den Bacchi man, som nog kapitlet tror,
 Borttappat sin peruk, sålt byxor, hatt och skor,
 Så vill kapitlet då att du skall hjelten låna
 Ditt förklä' för hans blygd — min nymf, stå ej förväna'!
 Din solhatt med sin krans, om du vill vara söt,
 Så löfva du med den vårt magra Pindi nöt,
 Så är han ståtlig klädd!

ULLA WINBLAD.

Elände och bekymmer!
 Mitt förklä', hål vid hål, hans skröplighet ej skymmer.
 De skorna, som du ser — båd plös och klack förbränd —
 Dem rår en flicka om, som bor i Bollhusgränd;

Ej heller passar sig se en magister knoga
Och gå med qvinfolksskor.

JENSEN.

Det kommer ej så noga.

ULLA WINBLAD.

Men jag blir utan skor.

JENSEN.

Lögn — hela världen vet
Hur mången riker vän gör dig en höflichkeit.
Du vexlar natt och dag... bankörer till dig fria:
Det går så jemnt, kusin, en sexa mot en nia.
Had' jag så stolt profit och himlens vilja vor'
Att jag blef skapt som du, jag skull' ha sammetskor,
Af perlemor min kam, min tång af silfver gjuten,
Grön silkes-puderqvast, med guldkantiljer knuten.
Jag skull' ha båd kaross, mätress och sitspaulun,
Ölbägare af guld och nattrock af kattun.
Nog får du skor... Gutår!

ULLA WINBLAD.

Ja, från Vulkani hamrar!
Ej Åvalls verkstad rörs: helt mörkt uti dess kamrar.
Och hvad det angår se'n om mej och min profit,
Vet ni, det är en sak, som inte just hör hit,
Min ädla monsjör Snus... Håll, tystna! Trundman
ringer...

Håll, jag ser Gåsen... se i gräset hvar han springer
Så naken som en nål båd bak och frammanför —
Se all hans egendom: ett tennstop och en stör.
Hålt, herr magister, hålt! Töm stopet, kasta stören,
Spring hit och följ med oss! De lustiga humören

I dag sin glada fest i Bacchi länder rönt:
 Till krans åt dig och dem jag går att samla grönt.
 Kom hit, du Bacchi man, der jag i skuggan svalkas!
 Göm flaskan, Jensen, göm! Se der, hvar han nu nalkas.
 Se, nu såg jag en skymt utaf en naken arm..
 Hålt — nu jag såg hans skärp... Kors, hvad han
 gör alarm!

Han sjunger och han ler, han raglar och han dricker...
 Se, mellan löfven der sitt hufvud han framsticker...
 Det klämtar! Skynda dej... Men, vackra Jensen, hör,
 Hör hur han sjunger gällt och sina driller gör...
 Gack, Jensen, fritt förut kapitlet att berätta
 Hur jag med lust och nit skall allt i ordning sätta!

GÅSE (*sjunger*).

Hurra! Lustigt, gossar!
 Ståtligt humör!
 Jag trotsar
 Er, gossar,
 Att den, som sig rör
 Och låtsar
 Beröfva mig flaska och stör,
 Den slår jag ett slag, så han dör.
 Se på Jensen, gossar!
 Ah, servitör!
 I kärr och i mossar
 Han hoppar framför —
 Han blossar
 Och röker sin pipa... Senjör!
 Hvad buller och konster du gör!
 Hej, Ovidius, Virgilius, Homerus, gutår!
 Euklides, Thucydides, klunk! Hur jag mår!
 Aristarkus, Plutarkus! Jag dricker och spår
 Att jag blir så full, som i går.

Oxar och herdinnor,
 Herdar och kor,
 Gudinnor,
 Herdinnor,
 Här dansar er bror!
 Prestinnor

Hos Bacchus, opp, sjungom i kor!

Vår högtid är herrlig och stor.

Pindi tjenarinnor,
 Nakna med flor,
 På er, mina qvinnor,
 Mitt öga det glor.

Grefvinnor,

Prinsessor... Si Jensen... signor...:

Gutår! Vi ä fulla, jag tror.

Nom'nativus: hic, hæc, hoc — ge flaskan åt mej —

Vokativus: o, caret... fan far i dej

Så du dansar och svansar... Och hurra och hej:

Hör, bror, har du bränvin, så säj?

(Jensen går.)

Der sprang han mig förbi, och Hans Förträfflighet
 Höll flaskan jemnt för mun, rödbrusig, stind och fet.
 Jag ropar — han ej hör! Stå, Jensen! Nej, han
 skalar,

Villrådig, yr och full, om Fröjas högtid talar:

Så att det sannas lär, hvad grymt oraklet spått,

Förbudet bränvin blir och landets öde godt,

Men Jensen lagd på bår... Lik mycket — jag mig
 fågnar —

Jag har ej del deri: en skålm mig det tillagnar.

Lik godt: oraklets skål... Men, himmel, hvad jag ser!

En Venus, en vestal mitt hjerta ömt tillber.

Hvad majestätlig syn — se, kjolen högt uppdragen,

Och se, dess hvita barm med mjölk och olja tvagen...

Jag väl dem plockat har, der Bacchi tempel hvilat,
 Dock vill jag fläta dem kring kärlekgudens pilar
 Och sucka för min vän.

(*Sjunger.*)

Se, se hvad tulpaner,
 Hvad narcissor, hvad väpling och gräs!
 Skönsta blomsterplaner,
 Skogar, dälder, små floder och näs!
 Hur blank är skyn!
 Hur många tusen läten
 Kring fält och fåglasäten!
 Luft och vattubryn :::
 Ge lika ljuffig syn.

GÅSE.

Amo, amavi . . . Klunk!
 Jag stampar som en hingst och brinner som en munk.
 Hvad starka stämmor hörs af en förträfflig skara,
 Som under glada sorl sin andakt ömt förklara!
 Ack, hvad för menlös syn! Mitt hjerta rörs igen —
 Jag ser en snöhvít hand.

ULLA WINBLAD (*sjunger*).

Jo, jo, bara leta!
 Denna vallmo är präktig och skön.
 Kunde jag nu veta
 Binda kransar förtjensten till lön!
 Der en jasmin,
 En lilja, en narciss!
 Den blomsterlöken — gissa —
 Pryda skall Collin, :::
 Hans krans och karafin.

Den kransen ger jag se'n
 Vår stolta Bacchi man — jag mins ej hvad han heter,
 Ej stadens namn och slott, tullportar och stäketer.
 Änskönt jag talte nyss med honom här i lund
 Och hade min Collin på tungan nyss på stund...
 Collin, så heter han. Bedröfligt med mitt minne!
 Min kärlek vållar allt: den mattar blod och sinne.
 Jag undrar hvart han sprang... I skogen sprang
 han in...

Den kransen skall han få, och Norström kan ta min.
 Jag undrar, säger jag, Collin hvar han må vara:
 Hans vägar och hans list kan ingen uppenbara —
 Törhända i en säng...

(Sjunger).

Glöm, glöm svek och lister!
 Aldrig mer jag ett hjerta begär.
 Likgodt — min magister
 Skall bland kransar få välja den der.
 Här vandrar jag,
 Går af och an, funderar,
 Min riddare munderar
 Med ett mildt behag, :||:
 Med blommor, tusen slag.

Hvar stälde jag min korg?
 Förvillad och förstörd i denna Floras borg,
 Jag glömmet bort mig sjelf: jag vändas och jag pustar
 Bland löften och begär, i öfverflöd och lustar.
 Jag mins ej... jo, jag tror, den kransen visst tillhör
 En kungens fodermarsk, bror Öman på Kungsör...
 Jo, det är Ömans krans

(Sjunger).

Kärlek, till din lydnad
 Har jag suckat på denna din rymd,

Jag väl dem pl
Dock vill jag fl
Och sucka för

Se
Hvad n
Skön
Skogar
E
Hu
Kri
Lu
Ge

Jag stam
Hvad sta
Som und
Ack, hv
Jag ser

Vår stolta Bacchi man — jag mins ej hvad ger
 Ej stadens namn och slott, tullportar och stäk
 Änskönt jag talte nyss med honom här i lund
 Och hade min Collin på tungan nyss på stund
 Collin, så heter han. Bedröfligt med mitt minn
 Min kärlek vållar allt: den mattar blod och sinn
 Jag undrar hvart han sprang... I skogen spr
 han in...

Den kransen skall han få, och Norström kan ta min
 Jag undrar, säger jag, Collin hvar han må vara:
 Hans vägar och hans list kan ingen uppenbara —
 Törhända i en säng...

(Sjunger).

Glöm, glöm svek och lister!
 Aldrig mer jag ett hjerta begär.
 Likgodt — min magister
 Skall bland kransar få välja den der.
 Här vandrar jag,
 af och an, funderar,
 riddare munderar
 ett mildt behag, :::
 blommor, tusen slag.

Hvar stälde jag mig
 förstörd i denna Floras lund
 och loft mig sjelf: jag ständt vil
 i öfverflöd af blom
 trer, i kronan som utlöy
 jag af Kronan...

igen

ed.

Blottat all den prydnad,
 Som af dukar och linnen blir skymd.
 Sjelf Fröja än
 Hvar dag din myrten plockar,
 Utsirar mina lockar;
 Men den kransen, den ::|:
 Får Öman, Bacchi vän.

GÅSE.

Jag svär vid Junos bild . . .

ULLA WINBLAD.

Kors, hur han skrämde mig! Jag blir båd yr och vild.

GÅSE (*sjunger*).

Hurra, du Fröjas barn!
 Hjertat värker,
 När jag märker
 Hur du uti ditt garn
 Fått ett utaf Apollos barn.
 Starker i armarna,
 Lika modig,
 Lika frodig,
 Lika kurage, ja —
 Men, ack, mitt hjerta mår ej bra!
 Ack, min prestinna,
 Besinna,
 Jag såg
 Hur hon i gräset helt naken der låg.
 Solen bran klar i skyn
 Och Neptun stod i vattubryn.
 Men ännu mera
 Charmera
 Din röst —
 Rosor och liljor beprydde ditt bröst.

Solen brann klar i skyn
Och Neptun stod i vattubryn.

Bortna vid berget, der bortnas, der bakom,
Tändes mitt hjerta: du skymta tyst och du kom,
Och dina ögon du fäste så stindt på mej —
Ack, kära Ulla, nog såg jag dem och dej!

Hå, hå, hå!

Nå, nå, nå!

Jag suckar tyster,
Tror, kära syster,
Bortnas vid berget, der bortnas, der bakom,
Du till mitt hjerta först kom.

ULLA WINBLAD.

Ju längre fram jag går, ju högre fältet prälar
Med vattuhvirflars språng, med krus och blomster-
skålar.

Den bleka aftonsoln en mild försilfring ger
Åt vattnets stolta skum, som sprids i sanden ner.
Märk, kära Gåse, märk!

GÅSE.

God afton, min herdinna!

Quomodo vales? Klunk!

ULLA WINBLAD.

Ödmjuka tjenarinna!

I Bacchi dyrkan nöjd . . . Men, kära Gåse, märk
På denna pelarns höjd hvad dråpligt gudaverk!
Der ser du Thisbes flykt framför en lejoninna
Och Pyramus i blod bredvid sin älskarinna.
Se ditåt, får du se på pelarn midtemot
Den sköna Lotis flykt, Priapi bön och hot.
På denna kopparstod, så bräckt och sönderslagen,
Syns flickan Joles bild och Herkules betagen,

GÅSE (*till densamma*).

Hvad skänker hon igen?

ULLA WINBLAD.

Mitt gamla strumpeband . . .
 Men ordens-gillet syns. Collin, ligg ej och prata,
 Res opp dig ur din säng på denna Floras gata!
 Låt oss i ring, vi tre, jemnt dansa på en fot
 Och vid pokalers klang vår kansler ta emot!
 Hans sällskap, väl beskänkt, går tryggt i alla faror:
 Rikt lastade i dag med ståtliga varor,
 Hör, hur de sjunga gällt och skratta himmelshögt!
 Stig opp och buga dig! Din lyoka går ej trögt.
 Här kommer kanslern sjelf.

GÅSE.

Din höghet vi besinna.

COLLIN.

Ödmjukste tjenare!

ULLA WINBLAD.

Ödmjuksta tjevarinna!

GÅSE.

Min tjenst!

ULLA WINBLAD.

Herr kanslerns skål!

PLANBERG.

Jag tackar tusenfalt.

COLLIN.

Slå i med cer'moni!

GÅSE.

Nedsölad som en galt,
Du hatar verldslig prakt och trifs bäst vid ruiner --
Din sinnesfrid består i glas och karaffiner.

COLLIN.

Jag? Linköpings fiskal?

ULLA WINBLAD.

Ah, det är ingenting!

PLANBERG.

Hvem är du?

COLLIN.

Jo, jag är . . .

ULLA WINBLAD.

Fiskal i Linköping.

PLANBERG.

Hvar ligger Linköping? . . . Gutår ur dessa floder!

COLLIN.

Jo, uti Linköping.

PLANBERG.

Godt, godt, min noble broder!
Är det din födslobygd? Säg, minnes du det sjelf?
Hvar är du född? Gutår!

COLLIN.

Längst bort vid Göta älf.

PLANBERG (*sjunger*).

Våra fäder gingo på,
Fast de fingo stötar,
Och, för det de kunde stå,
Kallas tappra götar.

De tappre göters skål!

ULLA WINBLAD.

Och våra fäders stötar!

GÅSE.

Drick, hjelte, ut ditt glas! Hvad står du der och
nötar?

Var oförsagd och glad, håll hand i sidan jemnt!
En hand i sidan, bror, har många hjelte skrämt.
Jag lätte värfva mig, när juten stog vid gränsen,
Ifyllde min kantin och tänkte... Men, si Jensen —
Han känner inte mig...

JENSEN.

Hvem är den der, som drack,
Som nu slår i igen?

COLLIN.

Magister Gåse.

JENSEN.

Ack,

Så oförtänt besök, så oförmodad ära!
Jag vågar någon stund till råderum begära.
Om jag dess make sett... nej, store Jofur, nej,
Mot hans original är Bacchus konterfej.

Magister Gåse, ack, jag tillstår och bekänner,
Högskolan har ej brist på korpulenta vänner,
Hvarfrån?

GÅSE.

Från Uppsala.

JENSEN.

Per Deo, som ett svin!

PLANBERG.

En ståtelig gestalt!

JENSEN.

Med skabb och med latin!

ULLA WINBLAD.

Kom, sättom oss i ring och låt oss lite flåsa!
Oss gläder vattnets sorl och vestanvädren blåsa.

PLANBERG.

Pil, stopet numro tre . . . Hvad bryr jag mig om vind!
Jag samlar mina rus och gör min mage trind.
Drick, bröder, drick som jag! Kom, låt oss diskutera!
På vin jag mig förstår.

GÅSE.

På öl jag ändå mera.

PLANBERG.

Ja, när det är bastant, så är det just en charm,
Förträffligt mot kolik — man blir så god och varm.

COLLIN.

Ja, säkerligen det!

JENSEN.

Nej, då är bränvin bätter,
Ty posito jag dör, det lif uti mig sätter,
Och det gör inte öl.

PLANBERG.

Hvar sak har sina skäl:
En sup är menskans lif, och deraf mår hon väl.

JENSEN.

Kom an, en sup likör!

(EDE *uppträder.*)

PLANBERG.

Der kommer en tillbaka.
Bjud denna lärda man sin sup och oljokaka!
Säg musikanterna: i templets förhus der
Fins vin och öl och mjöd för hvar en, som begär!
Pil, Jensen! Skutta dit! Tre flaskor må du taga —
Som Lot se dig ej om, när du skall dädan draga,
Att du ej stannar qvar bland slagsmål och gevalt
Och både du och vin förvandlas uti salt!
Du vet, vid basfioln så hänger Movitz' lyra —
Der bakom står ett stop.

EDE.

Ölstopet numro fyra.

PLANBERG.

Står något helgons namn på locket inuti?

EDE.

Jo, Jockum bryggare och anno nitti tri.

PLANBERG.

Det skall du taga hit.

JENSEN.

Schon ausgetrunken, bruder,
Hos mor i Gaffelgränd bland svin och granna luder,
Bland båtsmän, rodderskor, bland spelmän och patrask:
Det var allhelgondag, som kanslern vet...

PLANBERG.

Pladask!

Örfilar och respekt! Ljug friskt, när du förtäljer!
Fem nymfer i en säng, det gör mig fem buteljer —
Malena drack en hel, men Lotta blott ett glas,
Bergströmskan drack ock en, och en drack mamsell
Spaas:

Inalles fyra... Pil!

JENSEN.

Ändå ett glas är öfver...

ULLA WINBLAD.

Herr kanslerns kusk och jag...

GÅSE.

En sup jag sjelf behöver:
Snart klämtar Trundman, bror, och procession gör
sväng.

Pil, Jensen! Drick, kamrat... A vous, mon frère
Collin...

Pil, hit en tallrik fisk från templets tjänarinnor!
Knip några oljöröd utaf de gamla qvinnor,

Men skynda som en il, ty tiden är så knapp —
Spring, häröld . . . följ du med . . . spring båda två i
kapp!

Välkomne snart igen! Jag super och raljerar:
Det händer sig ibland, när Bacchus pokulerar,
Så syns Anakreon.

PLANBERG.

Prins Absalon du mins
Så litet som jag vet hvar brunsvigs-mumma fins!

GÅSE.

Anakreon — gutår — just så min hjelte heter:
Den vittaste jag läst bland grekiska poeter,
Den tiden som jag las.

PLANBERG.

Drick, Gåse, mens du mins!
Linköpings skål — gutår — och stadsfiskal Collins!

COLLIN.

Förbundne tjenare . . . Domkyrkans skål!

PLANBERG.

Jag tackar!

ULLA WINBLAD.

Och stadens äldstes skål!

COLLIN.

Kors, svetten af mig lackar!
Här står jag, här vid grind, så surögd, glad och skön,
Glömt redan stadens namn, min fullmakt, tjenst och
lön.

Båd riksdags-val och mynt och embetsmannafaror...
 Stöt i trompeterna! Ur vägen, nymfer, maror!
 Jag slår er allihop — jag slåss och blir fatal:
 Jag gör sjelf hvad jag vill, ty jag är sjelf fiskal.

JENSEN.

Så när jag stupat kull med dessa helga fiskar,
 Med tårtor, mjölk och mjöd, buteljer, glas och diskar —
 Den bördan var mig tung. Men Trundman mötte mej:
 Han med en flaska sprang och sjöng och ropa »hej!»
 Herr kansler, den och den uti min själ och njurar,
 Om icke Movitz syns från templets höga murar
 Med blommor på sin hatt, med svarta ögonbryn,
 Med händerna i kors, pukpinnen hvälfd i skyn!
 Han ramlar på altan, så häst och oxe skenar,
 Den skrämde hjorten flyr emellan trädens grenar:
 Herdinnor, barn och lam de undra på allt vis
 Och maka sig så smått till Bacchi paradys.
 Trompetens herrebåd kan jordens gudar smärta:
 Jag kände blodets eld och örats band med hjerta'.
 Dock, himmel, här ej strids — bort kulor, blix och
 mord!

Här dyrkas vinets gud kring Ceres' blomsterbord.
 Men Trundman viste mej sin heta barm och bringa...
 »Hvart springer du?» sad' jag. Han svara: »Låt mig
 springa!»

Och då jag såg han bar en tafia på sin rygg
 (Jag hant ej skönja mer för flugor, dam och mygg):
 Hon blänkte emot soln som sjelfva tempeldören.
 Se'n såg jag målarn Ek, den gamle kommandören:
 Han sprang i gräset flink och grymta som en galt.
 Jag tror, herr kanseller, jag bildar hans gestalt —
 Försök, jag vill mig sjelf i bränvinstumlarn spegla:
 Rödt hår och gyllne skägg, spetsnosig som en kügla,

Precis just samma bild och samma anletsdrag,
 Af samma dubbelt-öl just samma stank som jag.
 I barmen svart och bar, helt styf i arm och sena,
 Med ögonen helt små och ögonlocken klena.
 Hans hals så lång och smal, så knölig som en bog,
 Just lik en tom butelj på en förstörder krog.
 Med tafan damp han kull — jag fick då tid att fråga
 Hvarthän han ärna sig i sådan ängst och låga.
 Han skrek: »Hör Movitz' sorl, och fråga inte mej!»
 Kapitlets pukor hörs kring Bacchi konterfej —
 Der står allting tillreds, och Trundmans nycklar glimma.
 Snart portarne slås opp med ljuflig lukt och imma . . .
 Härolderna gå fram.

PLANBERG.

Magister Gäse, kom!

JENSEN.

Se'n, ers magnificens, så vände Trundman om.

PLANBERG.

God klang i detta kärl! Ty skål för våra bröder,
 Båd' den, som lefver full, och den, som full blir döder,
 Som fröjdas bland den flock, der blodets bildning gör
 Att torparn blir patron och krögarn är senjör!
 Gutår — hvad säger jag? Stor sak i allt jag pratar!
 Nu är min själ så from att satan knappt hon hatar.
 Lungvåt är min peruk af regn, af öl och vin . . .
 Klang för bror Schagerborg! Drick, Ulla, min kusin!
 Klang för bror Fuchs, bror Stoltz, bror Stobitz!
 Klinga, Syster!
 Svålg, Ulla, noch ein mal ett qvarter, om dig lyster!
 Men ordens-gillet snart begynner procession —
 Beyar oss, Jensen! Pil, glöm inte oration!

Gack, fröjdas i din själ och stärk din bildningsgåfva . .
 Homerus, gäspar du? Fy, skall poeten sofva?
 Knäpp lifstycket igen, läs öfver utantill!
 En kallsup gör dig godt.

JENSEN.

Ja väl, en hel baril.

GÅSE.

Sup inte mig förbi . . . Men bara du ej skämtar
 Och dricker för mig ut . . .

PLANBERG.

Tyst, klämta det? Det klämtar.
 Pukslagarn — tyst . . . var tyst . . . tyst — tydligt hör
jag pinn',
 Som slamrar mot en brädd och leker på ett skinn.
 Här blir kapitlebud . . . Klang, gubbar, i pokalen!
 Kusin Collin, kusin . . . Hvar är den stadsfiskalen?
 Hvar är han, Jensen? Pil!

JENSEN.

Han står vid väggen der.
 Myrbränvin tål han ej och inte rönnebär —
 Han flåsar bara eld ur tungspen och mungipa:
 Blott vid hans andedrägt jag kunnat tändt min pipa,
 Så tapper är Collin!

GÅSE.

Tolf gånger värre jag,
 Röd som en kerubim på världens domedag,
 Som stiger ur ett moln och under ångst och vrede
 Trummetar uti skyn.

PLANBERG.

Ge rum för kyparn Ede,
Och släpp bror Öman fram!

EDE.

Nu procession går ut,
Och templet öppnas skall.

ÖMAN.

Kapitlets skål!

PLANBERG.

Schmeckt gut!

EDE.

Tillreds med glas i hand, kapitlet sammanstöter
Och följs till templet åt.

PLANBERG.

Tvi dej hvad du är söter!
Barhufvud, inga skor och ingen skjorta se'n —
Dig felas horn på knä, så vor' du djefvulen...
Der kommer han igen.

EDE.

Gutär! Jag glömt berätta
Att ordens-taffan straxt på templets mur vi sätta.

ÖMAN.

Men jag fick ingen sup.

EK.

Än jag då, fattig fan!

PLANBERG.

Hurra med hattarna! Skål, Movitz på altan!
 Si, hvar han står så full bland trummor och fastager,
 Rödbrun och mör i mun med svarta små mustascher!
 Se uppåt, bröder, se! Månnтро han hör oss grant?
 Skål, Movitz!

- - - Timp.

Jo, minsann, poli och obligeant!

(*Sjunger.*)

Broder Gåse, kom, herr magister,
 Tag ditt glas i hand, följ mej!
 Du din skolfux, krumpen och bister,
 Reta aldrig Bacchus med nej!
 Klang, gutår! All lust vi röna.
 Jensen, spring för procession!
 Dansom kring ner i det gröna!
 Vinet eldar hvar person. :||:

Vin i flaskan — hurra grassatum!
 Hej, du Linköpings fiskal!
 Glöm fatalier, plikt, dag och datum,
 Stämning, böter och reversal!
 Öman, drick! Jag skall dig kröna
 Båd vid vår och Fröjas tron.
 Dansom kring ner i det gröna!
 Vinet eldar hvar person. :||:

EK.

Klunk, Trundman, svälj din sup, låt allt bekymmer vika!
 Gesvindt på templets port kapitlets taffa spika,
 Tag hammarn i din hand, släpp nycklarna och kom,
 Kom, låt oss hjälpas åt att vända tafflan om!
 Tryck venstra axeln ner, vrid hufvudet helt sakta,
 Håll andedrägten sval och denna målning vakta!

Den skrift, der preglad står bland skyar, moln och storm,
 Är ett Apollos verk, *min* teckning, smak och form.
 Med skugga, ljus och dag man denna taffla grundat:
 Charmerad i hvart streck, jag vid min pensel blundat,
 Uppdragit Bacchi bild i dessa färgers flor —
 Berlinerblå dess krans. För ro skull, kära bror,
 Kring tunnans, väl förgylld, syns rosenröda laggar.
 Tunntappen rosenröd med blommor, löf och taggar.
 Hvad tycks dig om idén? På sprundet med ett streck
 Jag satt en silfvertupp.

ÖMAN.

Det var charmant, bror Ek!

EK.

Står ej hvar bokstaf, bror, liksom den vore gjuten
 Och ur cyklopens ugn i eld och droppar fluten?
 Betrakta stora O! Dess glimmande oval
 Hölt visst tre kannors rymd, uppsmält till en pokal.

ULLA WINBLAD.

God bacchanalisk styl!

ÖMAN.

Min tjenst!

PLANBERG.

Häll fullt i kruset!

Din Bacchus sjelf är värd och Ulla fru i huset...
 Der står jag klädd till dans.

ÖMAN.

Sehr gut!

PLANBERG.

A vous, mon frère!

EK.

Gutår! Jag är en narr.

TRUNDMAN.

Jag också... Drick, mon cher!
 Skjut, lyfta, sväng, håll i, res taffan opp på ända,
 Böj ryggen, kryp och klif, håll alla senor spända,
 Vrid armen lite mer och öfver hufvut krök,
 Bli lika stark som jag, så lyckas vårt försök!
 Nu slog jag i ett hugg just spiken in i muren.

EK.

Bums slog han nubben in just i guldkrumeluren...
 Likmycket — bulta, slå, var lustig, rask och qvick
 Och fira denna dag i bacchanaliskt skick!
 Sjung, bulta, slamra, slå! Kamrat, klif ned af stegen!
 Tag du med mig i ring! Min bror, du är min egen!
 Oss förestår en fest i Bacchi högtidssal,
 Der Fröjas röster hörs bland Bacchi hjeltars tal,
 Der den, som kräslighet ur vinets gårdar köper,
 Får nymfen ta i famn, som kring hans altar löper.
 Kurage! Du är glad och jag förnöjd — kom, kom,
 Kom, lät oss brottas, bror, och lustigt dansa om!

Si så, der sitter den taffan så rar —
 Prisom nu båda Bacchi tjenster!
 Bulta in spiken, släng hoftången, karl!
 Jemka taffan lite till venster...
 Mera till höger, det tänkte väl jag.
 Bulta med hammaren, smäll några slag —
 Knick-hacketi, knacketi, knicketi, knack!
 Akta de glittrande fönster!

Tunnan mot solen den glimmar så klar,
 Vädrena blåsa, skylten fläktar.
 Bulka in spiken, släng hoftången, karl,
 Slå'n i väggen allt hvad du mäktar!
 Sticksågen opp, och ge flaskan åt mej!
 Knacka med hammaren . . . Svarar du nej?
 Knick-hacketi, knacketi, knicketi, knack!
 Det var en kostelig nektar.

COLLIN.

Skål, Peter Mälare! Hvad står du der och kritar?
 Jag tror du Lasse Tysk med jern och kedjor ritar
 Är det en gudabild? Ser ut som en kalkon,
 Mer lik en babian än någon gud.

Ek.

Pardon!

TRUNDMAN.

Collin har rätt, bror Ek! När han sitt snille brukar,
 Så är han redig nog.

ULLA WINBLAD.

Klang! Movitz hör han pukar
 Och vimpeln hissas opp.

Ek.

Mitt handtverk jag förstär:
 Jag måla kan allting, båd' oxar, hästar, får.
 I allt, hvad nämnas vill, så har min pensel styrka,
 Exempli gratia, märk, ett lusthus ell' en kyrka,
 En trädgård, en batalj, ett landskap, en festäng.
 Ett herdaspel, en tron, ett bord, en säng, en äng,

En qvarn, ett hjul, en gås, ett piggsvin ell' en stare,
Ett torn, ett skepp, en björn, en prest, en hund och
hare:

Allt hvad man nånsin vill, båd skyar, solar, berg,
Så kan jag måla af med guld och oljefärg.

Det må hon tro, min nymf — gutår på dessa tankar —
Att jag min konst förstår!

COLLIN.

Hit fluidum ett ankar!

Nä, målarkonstens skål!

EK.

Skål alla färgers präl!

Skål fernbock, tusch, karmin, blått, gult och grätt,
skål, skål!

Hurra! Collin har rätt — ännu en skål jag slukar.

TRUNDMAN.

Nej, vimplen hissad är, och Movitz, hör, han pukar . . .
Tyst — två prestinnor syns. Tromb. . . .

*Processionen börjar och stannar vid templet: kyparen
EDE med häroldsspiran, kommandörerna WOLF-
DAUER och APPELSTUBBE, WANNENMACHER och
ÖSTERMAN, JENSEN och kanslern PLANBERG, stads-
fiskalen COLLIN och fodermarsken ÖMAN, ma-
gister GÅSE och ULLA WINBLAD.*

TRUNDMAN (*på knä*).

Med detta helga krus

Jag helsar er i dag. Träd in i detta hus!

Stärk mig, du vinets gud, låt mina läppar svalkas!

Mitt öga ser ditt folk, min fot din tröskel nalkas.

Med böjda knän för dig jag templets nycklar tar
Och öppnar till ditt lof en boning, säll och klar.

(Musiken börjar. TRUNDMAN sjunger.)

- Tromb. - - - Pukor, trompeter!
Flora, bred dina gröna tapeter!
Fröja, bjud all din skara
Sig para
Med sång och dans!
- Tromb. - - - Bacchus till ära
Älskar nu Jofur jorden förära
Klaraste sken och strålar,
Sjelf målar
Sin dyra glans.
Movitz står röder,
Qvickögd och lustig.
Hej, mina bröder,
Saften är mustig,
- Tromb. - - - Som ur de gyllne kärlena räcks.
Trundman han klämtar — klockan slår sex!
Hej, procession nu rusar till vägs.
Hurra, kamerater,
Visom våra dater —
Glaset tomt mot väggen bräcks!
- Tromb. - - - Movitz han bullrar,
Svarfvar en hvirfvel. Ölkannan kullrar.
Tornet det darrar,
Knarrar;
Och vimpelen blåser skönt.
- Tromb - - - Vestan nu spelar —
Solen de svarta skyarna delar.
Regnbågen glimmar,
Strimmar

Blått, gullgult och rödt och grönt.
 Planberg han dansar,
 Juckar och skrattar,
 Delar ut kransar,
 Ölstopet fattar —

Tromb. . . .

Alla hans hjeltar hoppa ikring.
 Lustigt på klacken knarka och spring!
 Hülarne ut och hämdren i ring!
 Hurra med pokalen!
 Vivat riddarbalen!
 Jensen säger ingenting.

PLANBERG.

Trompetare, ge ljud, låt broder Jensen tala!

JENSEN.

God afton, Bacchi män! Jag står just i en dvala,
 Ty jag har supit bält och ärnar supa mer.

ULLA WINBLAD.

Aj, Jensen föll ikull!

COLLIN.

Der ligger han och ler.

JENSEN.

Tyst, hör på oration! Jag påstår i min yra
 För hvarje rim ett glas, för hvarje tanke fyra.
 Ty allt som man slår i, i samma proportion
 Mitt snille lysa skall uti min oration.
 Bli'r glaset åter tomt, det rå'r jag inte före:
 Allt hvad jag pratar då, är inte värdt två öre.

Försök med fyra glas — slå vad, ni skall få se
 Hur hjernan pressa skall idé uppå idé;
 Men kärnen tömda stå, och stopen mer ej kunna...

GÅSE.

Sic transit gloria... Diabolus in tunna!

JENSEN.

Herr kansler, dubba nu den hjelten, som du vill —
 Jag mins ej någons namn, men ändå... Lycka till!
 Var värdig, grand senjör, du der med svarta kråse,
 Med skuren rund peruk!

ÖMAN.

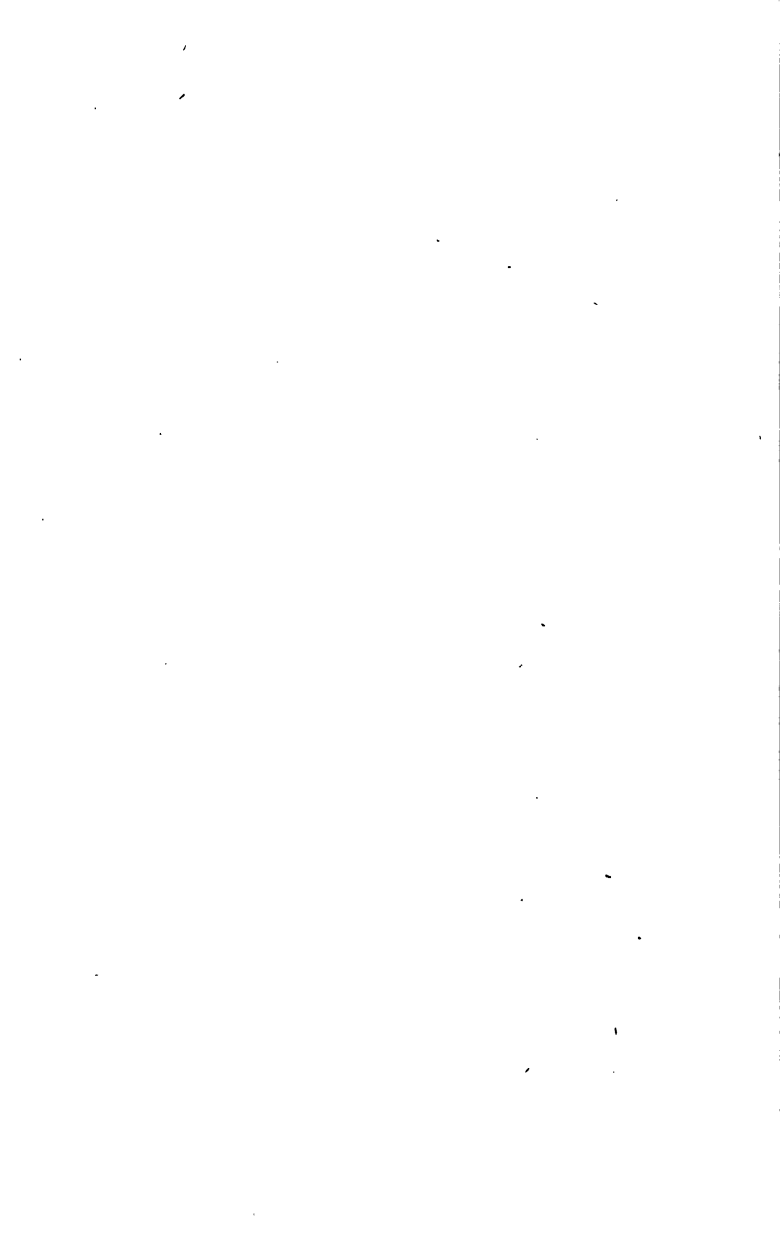
Gutår, magister Gåse!

PLANBERG.

Hvad larm och konfusion! Kapitlet slutas bör.

ULLA WINBLAD.

Kors, Kilberg Adlerstop blef inte kommandör!

12.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Bacchi Tempel,

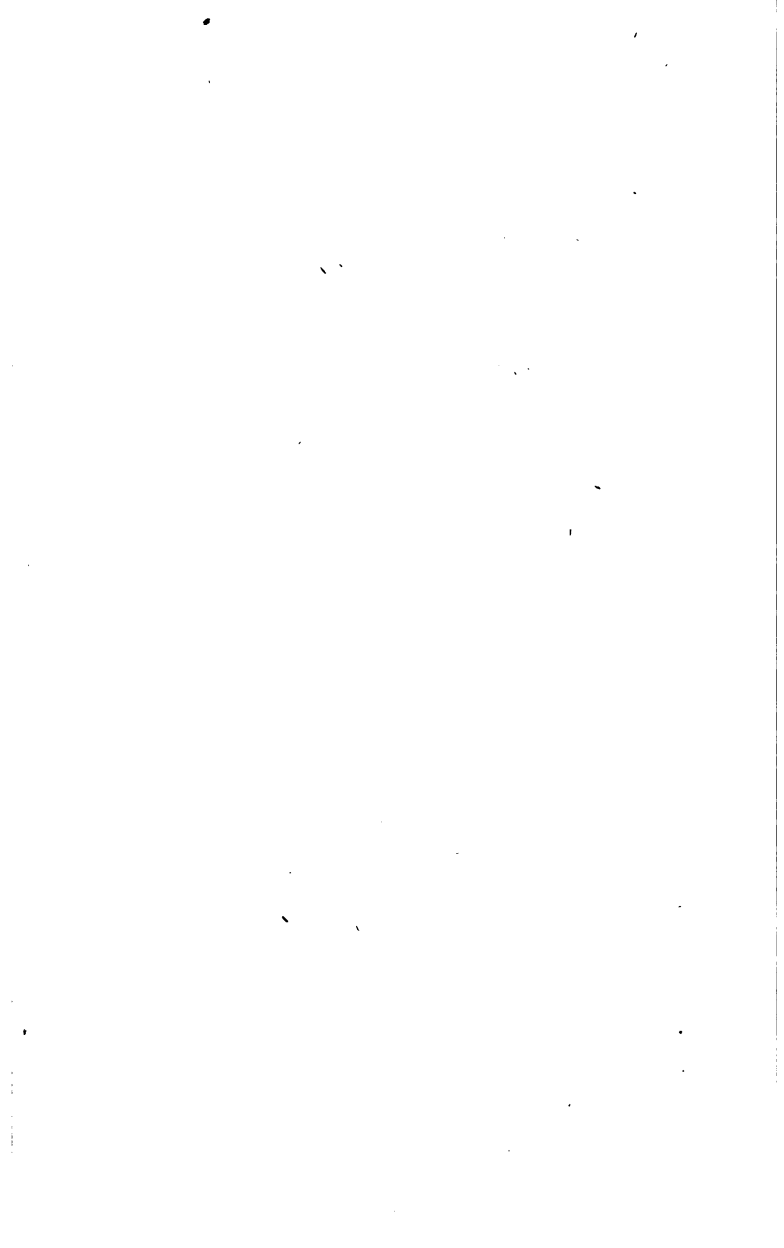
öppnadt

vid parentationen

öfver

stolmakaren och kommandören Österman

den 11 Januari 1777.

Till

herr sekreteraren ELIS SCHRÖDERHEIM.

Öster, söder, norr och vester,
Frambär Bacchi hjeltars namn!
Guden i sin bleka hamn
Sjelf framrullar sin orkester
Till Apollos sång och lof.
Elis, du min skugga råkar
Bland små stop och långa stråkar,
Men mig sjelf i Fröjas hof!

På bacchanaliska kapitlets vägnar

ANAKREON.

Närvarande inom templet.

Planberg, ordens-kansler, kommandör.

Wolfdauer, suspenderad kyrkoinspektör, kommandör.

Wannenmacher, trädgårdsmästare, kommandör.

Gåse, magister, kommandör.

von Ehrensugga, suspenderad aktuarie, kommandör.

Åvall, skomakare, kommandör.

Jensen, ordens-parentator.

Trundman, ordens-klockare.

Samtliga riddare och musikanter.

TRUNDMAN.

Skål, musikanter — klang! Stäm era instrumenter!
 Skål, Bacchi äkta barn, prestinnor och betjenter,
 Du glada, raska folk, som andas fritt och stort,
 Som trifs i dessa hvalf och inom denna port!
 Jag helsar er i dag med kransen på min hjessa,
 Med kramarn klämd i hand att drufvans blod ut-
 pressa:

Jag manar eder opp till templets göromål —
 Gack, rusta eder till med djupa sorgeprål!
 Den hjelten, hvars paulun för era ögon sväfvar
 Med blomster öfverhölj, med gyllne flor och väfvar,
 Han är det nu hvars lof i templet sjungas skall:
 Hans lefnad är förbi . . . Min ock kan snart bli all.

(Sjunger.)

Jag är krasslig, skröplig, jag,
 (Hostar) - - - Natt och dag
 Döden i hvart andetag
 Ropar: "Trundman, hädandrag!"

Hvart skall jag vända mig, der dödens lia blänker?
 Jag tror i vinets flod jag mina plågor dränker.
 Den sötma, Bacchus ger, den sötman, visst jag vet,
 I sötma öfvergår sjelf sömnens ljuflighet.

(Sjunger.)

Dödens skuggor visa sig,
 (Hostar) - - - Plåga mig.
 Fordom var jag stark och vig —
 Nu jag darrar i hvart stig.

Jag, gamle gubbe, jag kring detta tempel sväfvar
 Med hosta, gikt och kramp i hufvud, ben och näfvar.
 Från all den vällust stängd, som Fröjas åsyn ger,
 När på de mjuka dun hon skalkas och hon ler,
 Utmärglad denna hamn på dessa kryckor hvilat
 Med strumpor utaf filt, fast utan veck och kilar,
 Höljd med en urblekt drägt, hvars glesa trådar fritt
 Insläppa köld och regn och spridas bredt och vidt.
 Här stultar jag och går med nycklar och kantiner,
 Med stånkor, remmare, pokaler, karafiner,
 Inlagda kärl med guld och mången dyrbar flusa,
 Med öppna bågare och varma floribus.
 Nog är mitt kall — en skänk af gudars milda händer —
 Att pröfva drufvors saft från sjelfva Cyperns länder,
 Att efter lust och smak dem blanda konstigt hop
 Än i en kullrig åm, än i ett aflångt stop,
 Men denna gom är stel, och detta bröst ej orkar:
 Knappt följer ögat mer den hand, buteljen korkar.
 Helt värdslost och med köld slår jag fullt glaset i,
 Och mig gör lika godt, om jag skull' nykter bli.
 Dock skall på denna fest och till min frändes ära
 I skuggan af hans bår jag Bacchi lagrar bära.

(Sjunger.)

Här vandrar jag
 Båd' natt och dag
 I templet, sur och trumpen,
 Af ålderdom hopkrumpen.
 Mitt tunga bröst,
 Min hesa röst
 Bebådar snart
 Min hädanfart,
 Att snart min bår
 Vid templet står.

Ack, himmel, ack,
 Båd' plös och klack
 Är från min sko frånsliten —
 Knappt skjortan, trång och liten,
 Vill hålla hop.
 Ack, hör mitt rop,
 O gudar, ack!
 Af denna rack
 Jag tömma vill
 En hel baril.

Nog tänkte jag i går att till vår fest i dag
 Bli klädd i svarter rock med väst af samma slag
 Och, som en gammal vän utaf den döda vännen,
 Framstulta till hans grift med flor och svarta spännen,
 Med knollrig rund peruk, hvars sträfva lockar fräckt
 Gör dubbelt mera djup den djupsta sorgedrägt.
 Jag skull' på mössans bräm de blommors prål ned-
 trycka,

Som vid hvar Bacchi fest oss, gudens barn, besmycka.
 De gyllne nycklars glans till ordens griftekor,
 Just dem jag bär i hand, skull' öfverdras med flor...
 Men templets göromål i dag min stolthet tvingar:
 Kapitlet samlas skall. Snart ordensklockan klingar.
 O, fattigdom, o brist! I stånd och på auktion
 Att ej en svarter rock kan fås för min person!
 Ack, fordomdags — ack, ack, mitt hjerta må väl
 brista —

Jag gick till Liljans Mor, satt stopet på dess kista:
 I hennes klädstand, barn, en rock hon länte mest
 För knappt en kanna öl, tre supar för en väst.
 Ack, himmel, jag må visst en tröstetår nu dricka
 Ur detta gröna kärl, som sqvalpar i min ficka.
 Hvad kostlig lukt och smak — sublimes Danto-sup!
 Den döda frändens skål på Karons svarta slup...

(Sjunger.)

Jag Bacchi safter silar,
 Än i hans skygd mig hvilar
 Tills dödens bittra pilar
 Störta mig i min mull.
 Ack, om min döda frände
 Än samma vällust kände
 Som då vi glasen vände
 Och här i tiden tumla kull!

Men, ack, den Österman, stolmakarn, kommandören,
 Hur ofta damp han kull med mig i tempeldören!
 Hur ofta har han stått på dessa trappors brant,
 Småskrattat åt sitt glas och lutat det på kant!
 Nu är den hjelten död... Jag döden ej förlåter,
 Som ej min skugga tog och gaf mig honom åter.
 Vår vänskap — gudar, ack — vid fallvalk, tupp
 och bok

Har följt oss oförkränkt till ålderns tunga ok.
 Vi egde lika år, vi bott på samma gata,
 Haft samma spisqvarter hos Åkerbloms Beata.
 Vår vänskap dock — gutår — att nämna första stund,
 Begyntes ändå först hos mor på Gröna Lund.
 Der satt han dygnet om. Men fast han slogs —
 hvad gäller —

Så had' han vänner nog: stolmakaregesäller,
 Skoffickare, sjöfolk, handtlangare och fler,
 Som räckte honom hand... Men, himmel, hvad
 jag ser!

Der sitter Jensen... hvad... der sitter han och
 skrifer...

Hvad ser jag? Jensen sjelf... ack, gudar, styr min
 ifver...

Männ synen villar mig bland dessa lampors sken?
 Jo, verklig är det han som sitter der allen.

Ack, himmel, hvad är det? Jag trodde mig allena . . .
 Hvem är det? Jensen? Nej . . . Jo, Jensen är den ena . . .
 Nej, det är inga fler . . . Nå, har jag maken sett?
 Glasögonen — hva ba — männ tro de sitta snedt . . .
 Hör hur han pladdrar qvickt och har så bält att göra
 Med glaset tätt till mun och pennan bakom öra.
 Än sträcker han sin hand och sig för pannan slår,
 Än modfälld och förryckt han luggaf sina hår.
 Han måste hafva svårt dra orden i förening
 Så att det kan — gutår — bli rim i riktig mening.
 Si, hur han gråter ömt och svettas som i bad,
 Hvar gång han bara ser på sjelfva titelblad!
 Nu steg han opp, så qvick, så vänlig i syrtuten,
 Med bjerta ögnakast och bränvinsbröd i truten.
 Mot pelarn stolt på tå han vänder sig så mild
 Och bugar sig helt djupt för Bacchi klara bild.
 Men jag vill smyga mig bland templets små betjenter
 Bakom tapeten tyst, att se hans dokumenter,
 Och ropa högt hans namn! Hör, Janke Jensen, hör! . . .
 I Bacchi namn din skål! Hvad gör du?

JENSEN.

Servitör!

TRUNDMAN.

Jag stått så tyst på lur, med mössan uti näfven,
 Att knappt på templets golf det knarrat mellan väfven.
 Jag koxa opp ibland, och vid jag såg din syn,
 Så höll du pennan krökt med ögonen till skyn,
 Af faacklans dunkla brand emot de gyllne glober
 Så blef ditt kindben hvitt och läppen som cinober.
 Din långa, bruna kolt i sömmar, skört och veck
 Tog an en purpurfärg, så långt som strålen geck.
 Nattkappan sköt sig opp — ju mer den sågs sig höja,
 Ju mera lyste fram din röda undertröja.

Din gröna silkesduk, som du om halsen bär,
 Gaf dig en min, min bror, att vara den du är;
 Och spännet ner i skon kring foten brann och glimma
 Vid hvarje steg, du tog, och vid hvar takt, du rimma.
 Kort sagdt, din fräcka min, din andakt och din glans
 En prakt åt templet gaf till minsta skrubb, der fans.
 Du såg så kärlig, när dina ögon blunda,
 Uppå de gyllne stop rundt kring mensa rotunda.
 Din ordens-lockperuk, din trinda puderhatt,
 Din flaskas röda glans, allt artigt var och glädt.
 Men säg mig, Jensen, säg, hvad skref du nyss och
 stamma —

Säg mig, hvad skref du nyss?

JENSEN.

Kapitlet täckts berama
 Att inom templets rymd vid solens nedergång,
 Då stjernan tindrar opp och Eol står på språng,
 Straxt när trompeten hörs och du på klockan rörer,
 Att jag skall träda fram bland templets kommandörer
 Med flaskan öfverst fylld med socker och citron
 Och mot en svart pulpet begynna oration,
 Just denna, som du ser, just dessa pappersarken,
 Der jag min hjelte fört på elyseiska parken,
 I skygd af en cypress framsatt en gyllne stol,
 Beprydd med Bacchi krans, kringhvärfd af bara sol . . .
 Hör på, du Bacchi man, hur jag om hjelten talar!
 Jag skrifver att han går uti de sälla dalar
 Bland nymfer, englar, barn, som hvar en på sitt rum
 Hans pipa fylla full med petum optimum,
 Att han från gudars bord, om han vill på oss titta,
 Ser med ett stolt förakt båd' dem, som stå och sitta.
 Den verkståd, som han först på Högbergsgatan valt,
 Den ser han an som strunt med bankolån och allt.

För kunder, som han haft, ministrar och hofråder,
 Knappt han i mössan tar och nicka vill i nåder.
 Dock tror jag, såg han mej, der jag med glaset står,
 Så skull' han skrika: »Bror, god morgon, bror, gutår!»
 Ja, kunde han från skyn med näfven stark och klufven
 Upplyfta mig till sig, han tog mig i kalufven
 Och satt mig på en stol, der kejsarn sitta vill,
 Lät mig bese sitt stop och kanske drack mig till,
 Ty hjelten på sin tid var en vällustig mudde:
 På stolen, der han satt, han skulle ha en kudde
 Bredvid ett litet bord med svagöls-stop af tenn —
 Han egde många stop . . . men hustru endast en.
 En mössa af röd filt hans hvita hjessa täckte,
 Som, vid ett huckle fäst, långt öfver näsan räckte:
 En nattrock af kalmink, smårändig, grön och röd,
 Fotsidig, bredde ut ett borgligt öfverflöd.
 Hans tröja, alltid varm, det myckna dunder sträckte,
 Som under hickning brast, så länge dygnet räckte . . .
 Han hade lefvat än och varit vid humör,
 Om han ej hade dött.

TRUNDMAN.

Det händer att man dör.

JENSEN.

Så, Trundman, se'n jag sagt hans lof i dessa rader,
 Så blef mitt sinne lätt och jag blef mera glader.
 Det föll mig in — låt se hvad pagina det står . . .
 Just der — det föll mig in att önska godt nytt år,
 God helsa, sundhet, fröjd åt ordens kommendörer,
 Vår ordens välbestånd med mer, som gillet rörer,
 Att detta nya år må blifva sällt och kärt
 Med mera, som jag skref, som inte stort är värdt . . .
 Men, Österman, min vän, ditt stoft, om du tillåter,
 Begråtes ömt af mig — en skälm, som inte gråter . . .

TRUNDMAN.

Välan, räck fram ditt glas! Du skall den saften pröfva,
 Som dödar livvets qual, när öden oss bedröfva.
 Din själ skall blifva stark, ditt snille stärkas bör —
 Kors, den parentation, hvad den var stolt, senjör!
 Hvad var det ej för ord, så stolta och så klara,
 Att knappt Apollo sjelf dem skulle bättre para!
 Jag tycker och jag ser hvad afund och förtret
 Lär också möta dig, som mången ann poet.
 Men tänk, senjör, som jag, när jag vid tunnan hvilat:
 Blott ångan ur ett sprund försötmar afunds pilar!
 Drick, smaka detta mjöd, som jag af blommor gör —
 Qvickt — öppna nu ditt svalg!

JENSEN.

Det kallar jag likör!

TRUNDMAN (*sjunger*).

När ögat tecknar ångst och nöd
 Vid hjertats tunga slag,
 Då dricker jag af detta mjöd
 . En bägar natt och dag.
 Men när en vän jag mister,
 Gråter och dricker jag bister.
 Klang! Klinga! Kurage, som jag!

Ja, kanske femton till — ty det är med oss alla,
 När man blir desperat och blodets vågor svalla,
 Då svalkar bägarn bäst . . . Men, himmel, hvad jag hör!
 Hvad hör jag? Movitz' flöjt och en trompet, senjör!
 Trompeten redan hörs kring templets gårdar klinga,
 Påminner mig mitt kall. Jag måste opp och ringa,
 Afdamma templets hvalf, granrisa skrank och boss,
 Utsira offrets rum med klart upptända bloss.

Rundt kring den mörka skrubben, der våra hjeltar sänkas,
Kring hvars och ens paulun skall vin och rökverk
stänkas.

De många lampors eld i tusen färgers sken
Med olja gjutas skall, att lysa opp allén
Klang, Jensen! Slå i mer . . . slå råga öfver brädden . . .
Märk — ser du den paulun, der på den svarta bädden?
I hvita skyar svept, vår hjeltes aska syns —
Märk hvart jag pekar . . . dit . . . der korets skrank
begyns,

Der ser du kommandörn . . . drick ur, fäll bittra
tårar . . .

Der ser du dödens bild bland murkna ben och bårar
Med lian hväld i skyn, med tomma ögnehål,
Förmultnad visa fram en grånad hufvudskål,
Beprydd med en peruk, hvars lockar, sammanfäste
I flera trinda hvarf, bli maskars rof och näste.
Dess hvithet öfverallt af puders öfverflöd
Gör att vår hjeltes min blir nästan ponsoröd.
Men munnen deremot af gulblek olja blöder,
Hvars skumma, matta glans den magra hakan göder . . .
Besinna dig, fall ner, blif i din andakt djup!
Hvad är vårt lif? Ett noll . . . si här har du en sup . . .
Det är ett noll . . . Drick ur! Rys ej för dödens
smärta!

Lägg handen på hans bröst, ställ glaset på hans hjerta
Och låt den tåreflod, som i ditt öga sprids,
Ömt fukta denna krans, som kring han bjessa vrids!
Bjud honom ömt farväl! Kyss honom i det sista . . .
Gråt inte, Jensen, mer! Klang! Klinga mot hans kista!
Kurage, Bacchi man . . . Men — gudar — jag blir
svag:

Jag orkar inte mer . . . Si här, min flaska tag!
Gack munter i ditt kall, spring genom fält och gator —
Kapitlet väntar dig, vår ordens-parentator!

Trompet och valdthorn hörs, och folkets lofsång gnyr.
 Spring, Jensen, som en elg, som hinden ung och yr!
 Nu klockorna ge ljud . . . re'n kanslerns röst jag hörer . . .
 Hvad samling! Hvad tamult! Hvad många kom-
 mendörer!

KOR.

Korno - - - Valdthornen ge ljud . . .

Opp, opp, att dyrka vinets gud,
 Båd' du, som i ditt ledband är,
 Och du, som kryckan bär!

Korno - - - Kom, prisa den makt,

Som vinets sötma sammanbragt!
 Kom, kärt och fromt, kom, klappa hvarann . . .
 Begråt vår Österman!

Korno - - - Si templet så täckt . . .

Si ljus och lampors glimmande fläkt!
 Men — gudar, ack — der ligger nu han . . .
 Begråt vår Österman!

KANSLERN.

Begråten Österman,
 Den gamle kommendören!
 Si der, der ligger han
 Längst fram mot tempeldören!
 Bacchus natt och dag han tjente,
 Aldrig han sitt glas bortlänte —
 Om ej i testamente
 Åt mig det glaset står?
 Min hjelte hvila får . . .
 Han har världen skådat
 I sju och femti år,
 Tills det blef bebådadt

Att han skulle hädan vandra:
 Då måst han ock gå som andra
 Ned i grafvens vrår . . .
 Bacchi barn, gutår!

Jag sjunger Bacchi lof. Hans safter ge mig fröjd.
 Men vördom nu vårt lugn! Var stilla, tyst och nöjd!
 En stillhet öfverallt bör inom templet råda,
 Och jag, djerf i mitt kall, kapitlet vill bebåda:
 Dens minne firas skall, som kastat här sin krans . . .
 Stig, parentator, fram!

EN HÄROLD.

Ack, ers magnificens,
 Herr parentatorn — ack — sjelf Venus nu insöfver
 Hos mor på Bruna Dörrn hos Åkerbloms midtöfver.
 Han kan ej resa sig: ej benen honom bär . . .
 Med ögonen ihop, han tändren sammanskär.
 Han är befängd och yr: han släss af sorg och sveda
 Att han på denna fest ej fått sitt lof bereda.

KANSLERN.

Hvad göra vi?

TRUNDMAN.

Senjör, vi templet stänga till!
 I tysthet kring vårt bord man Bacchus dyrka vill.
 Men Jensen får ej nog — det bottenlösa svalge'
 Får aldrig nog . . . Gutår!

KANSLERN.

Det är en stor kanalje!

13.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Bacchi Tempel,

öppnadt

vid parentationen

öfver

bränvinsbrännaren och kommandören Melssner Ölhelm

den 4 December 1777.

Närvarande i kapitlet.

- Planberg*, ordens-kansler, kommandör.
Agrell, ordens-skattmästare, kommandör.
Wolfdauer, suspenderad kyrkoinspektör, kommandör.
Wannenmacher, trädgårdsmästare, kommandör.
von Ehrensugga, suspenderad aktuarie, kommandör.
Gåse, magister, kommandör.
Åvall, skomakare, kommandör.
Stenbit, fabrikör, konstituerad dansmästare.
Trundman, ordens-klockare, tillförordnad parentator.
Ulla Winblad,
Anna Cajsa,
Cajsa Wingmark,
Susanna,
Cajsa Stina,
} Bacchi prestinnor.
Mollberg med Bacchi soldater.
-

MOLLBERG *med Bacchi soldater.*

Upp, Bacchi söner, ställen er!
 Stå jemnt uti roten! Sväng kring vårt baner!
 Fäst ögat stint på flygelman!
 Gör tempo qvickt, så qvickt som han,
 Som flygelman!
 Jemn marsch, jemn takt!
 Gif akt!
 Marsch! Marsch!
 Märk, templets spets vid molnens fläkt
 Af stjernornas blandning försilfras så täckt —
 Upp, Bacchi söner! Lif och mod!
 Håll glädlig min, svälj drufvans blod
 Med lust och mod
 I lek och handgemäng!
 Sväng! Sväng!
 De klara valdthorns ljud
 Behåda vinets gud.
 Kamrat, bli frisk och glad!
 Ställen er rad i rad!
 Flora er smyckar till parad
 Med blom och blad.
 Marsch, bussar, öfverallt!
 Halt, halt!

Soldater, äu är tid, än rådrum är att rasta —
 Uppvecklen era skört och era renslar kasta,
 Ifyllen era kärll, granrisen era tält
 Och söken Fröjas barn kring dessa blomsterfält!
 Kom, dyrkom vinets gud med sjelfsvåld, dans och yra,
 Kom, brottoms man mot man, soldater, tre och fyra,

Med lika djerfva steg som våra fäder prydt,
 Då de från bardalek till Bacchi gårdar flytt!
 Soldater, än är tid vid templet sig infinna:
 Än templets port är stängd — der syns blott en
 prestinna,
 Som med sitt hvita dok och med sin svarta staf
 Utmärker dagens fest och Meissner Ölheims graf.
 Emellertid vår sång kring luftens rymder ilar,
 Fast nattens tystnad råf och all naturen hvilat.

KOR AF SOLDATERNA.

I våra kittlar den söta floden jäser,
 Som vinets gud åt hjertat invigt har:
 Uti dess skum det skumma ögat läser
 Styrka och lif och mandom och försvar.
 Bacchi soldater,
 Cesarer, Mitridater,
 Sjungom i kor och dansom par om par!

MOLLBERG.

I ordning, alle man, med kittlar och gevär!
 Alarm! Gif akt! Gör sväng! Snart templet öppnas här.

KOR AF SOLDATERNA.

Med våra sablar vi dödens ljungeld möta,
 Och Jofurs blixtnappt ögat hinna rör.
 Låt ovän fritt det kalla jernet stöta
 Uti ditt bröst — du segrar, då du dör.
 Klingom, kamrater!
 Cesarer, Mitridater,
 Sjungom i kor! Vår högtid firas bör.

(ULLA WINBLAD med prestinnorna vid tempeldörren.)

ULLA WINBLAD.

Nå, aldrig templets port jag nalkats så förfärad,
 Och aldrig skred min gång så tung och så besvärad!

Hvart trappsteg, klacken rör, ny tyngd straxt känner
jag,

Som under svett och qual gör hjernan yr och svag.
Ack, hvad min fot blir tung! Snart kryckan handen
dödar,

Snart dödens kalla svett kring mina kinder flödar.
Mitt lynne, stolt och fritt, mitt blod, mitt yra blod,
Bortblandas i sitt språng med ögats tåreflod.

Jag känner mer ej lust i Fröjas glada gårdar:
Jag flyr gudinnans eld och Vestas lampa vårdar.
Min skönhet blir en dröm: min fräckhet lemnat har
Uppå ett vissnadt fält en bruten blomma kvar.

Hvad bjuder ögat mig? En vink utaf polisen,
En flock med brickor prydd, som samlar hop bevisen
Att för mitt fromma nit i Fröjas tjenst och kall
Utbreda mina fel vid nigning för en pall.

Ack, vore jag nu ung, hvad skulle jag mig grufva!
Men med en skorpnad läpp, utur en stoppad hufva
Framstamma mitt försvar... förr, tror jag, innan dess
Att jag tillböd min hand en spinnhus-Herkules.

Ett korsgevär sin spets chinjongen öfverhöjer —
Förklädd min älskare mitt hufvud nederböjer,
Inom sitt svarta släp han samlar all sin harm:
Jag gråter i hans famn, han småler åt min barm.
Han sträcker ut en hand, insvept i långa ärmar,
Han tillger mig mitt brott — hans ord och sång jag
härmar.

Men se'n den dagens sol i molnen bergat sig,
Så tar han en butelj god pontak hem hos mig...
Säg, kärlek, säg mig sjelf, hvi man ditt våldetvingar,
Då du af tvång ej vet! Du är ju född med vingar!
Jag eger lust och mod för dig att än en gång
Uppå min luta slå och sjunga dig en sång.
För Bacchi hjeltars tropp, som här kring templet skråla,
Sku mina luteslag mitt klämda bröst afmåla

Och de bevekas ömt att fälla kär! och stop,
 Att blanda sina ljud med mina suckar hop.
 Men dagens sorgepräl och klockans dån, som ljuder,
 Mig Bacchi dyrkan strängt på många skäl förbjuder . . .
 Ack, hvad han länge dröjt! Ack, hvad jag länge här
 Mot trappan lutat mig i olust och besvär!
 Han vet, den Trundman, nog kapitlets bud och vilja . . .
 Hör, Cajsa Stina, du, min ros, min sockerlilja,
 Spring till soldaterna, lyss efter hvad som hörs
 Och märk om Trundman syns ell' om trompeten rörs . . .
 Men hvad — blir luften sval? Hvad mörka moln och
 fasa!

De kulna vindar gny, de vreda stormar rasa.
 Ack, om nu Trundman kom Men Mollberg synes
 der,
 Rödrusig, med sitt stop, bland fanor och gevär.
 Hvad spörmäl och hvad svar! Hvar frågar hvad han
 heter,
 Hvar hurrar för sitt namn vid trummor och trompeter . . .
 Men ack, om Trundman kom och läste templet opp!

ANNA CAJSA.

Prestinna, till din tjenst min hufva och salopp!

CAJSA WINGMARK.

Min muff och min pelis kan kölden utesluta . . .

SUSANNA.

Prestinnan ropar oss.

ULLA WINBLAD.

Bär, nymfer, fram min luta!

(*Sjunger.*)

Kärlek, vid ditt bloss jag ryser!
 Hjertat bäfvar vid min bön.

Allt det qual, mitt sinne lyser,
 Gör min bild ej mer så skön.
 Hämnden ur mitt öga lyser,
 Och förtviflan blir min lön.

CAJSA STINA.

Ack, himmel, hvad jag sprang! Jag tror, jag dignar
 ner.

Mitt bröst . . . känn på mitt bröst . . . jag knappt kan
 andas mer . . .

Trompeten än ej hörs. Men längst bort i en flamma,
 Så tycktes mig, jag såg en furie i detsamma
 Inom en gnisterrök framskymta med ett bloss:
 Han flög så att jag tror han rättnu är hos oss.
 Gråt ej, prestinna! Hålt, gråt inte, min prestinna,
 Så vill jag nämna kort hvad jag mig kan påminna
 I allt hur han såg ut med röda ben och skor,
 Med eldkol uti mun och skägg af silfverflor . . .
 Gråt ej, prestinna . . . Märk, de i trompeten stöta . . .

(Trompeten.)

Men, gudar, han är här . . . med piskperuk, min söta,
 Med gula strumpor . . . kors . . . röd rock och gull-
 graman,

Härolds-peruk och hatt och tofflor af saffian.
 Skalmejan blåser han — hvartill skall den väl tjena?
 Bevar oss, slik gestalt plär bära horn på knäna!
 Aj, syster . . . Gudar, hjälp! Hjelp, himmel! Ack, jag
 dör . . .

Se der, der kommer han . . . Ah!

STENBIT.

Mamsell, serfitör!

(Sjunger.)

Sete mamsell, schenste ma soeur!
 Wie sehtor nu till? Hon schnifter und liper!
 Wofür so traurig, lille ma soeur?
 Sagt mir then raison! Serfitör!
 Nun ist die glocke drey viertel auf zwey:
 Es pleibt kapitel — ich pin auch dapey.

Fin.

Schlä på sin lut,
 Refen sitt opp
 Gleich in minut,
 Nimm sein salopp,

Machen sie mir keine hokus und pokus! D. K.

Ich muss sie sagen . . . Her, wo ä the hoboister?
 Är Trundman noch nicht hier? Potz, schlapperment,
 mein' suster,

Es pleibt kapitel paldt, und ich pin delogirt!
 Der teufel hat den schurk sein kopf herab partirt.
 Na, tas kestehe ich, der hundschwott te magister
 Satt in der tempelthür, der ingen nikter sitter!
 Gotts wetter, sitter hier der racker, der kujon —
 Hat er sie nicht erzählt es pleibt parentation?
 Der Meissner Elheim, her, der alte prenfinsprenner,
 Er ist kestorben nun von seine kute vänner;
 Und todten som en katt han sagte nu: »Jam, jam!«
 Und schlug te'n mit sein tass, und er krepirt, ma-
 dam

Her, Mollberg, har tu ej tin flor so kring epéen?
 Wahrhaftig, 's ist charmant ein praf soldat zu sehen!
 Allein in pataljon macht er sehr schlecht figur
 So mit die schwarze haar — sie machen kein parur.

(Hvisslar.)

Das ist then kamerat, ist then mit die mustasehen:
 Allein so ist der kerl, er macht mir viel strapaschen —

Ich hab ihn schon kesucht, ich hab ihn nachgefragt
 Bei mutter Åkerblöm . . . »Nein!» hat sie mir kesagt.
 Gott straf mich, was er kriegt das kriegt er mit
 procento!

Der kanzler, liebstes kind, er kommt gleich in mo-
 mento.

Er hatte schon, mein freund, die hosen in der hand
 Und tanzte mit sein hund ein hübsches allemand.

Ich sage sie für wahr, ich stand kanz still und stumme:
 Er macht ein kapriol, so zärtlich wie ein' blume . . .
 Der trommelschläger trumt: Trum, trum, trum, trum,
 trum, trum!

Ich stand kanz still, tja, tja — tja, freylich — still
 und stum.

Er nimmt den karafin: es war 'was anzuschauen:

Rossolis, floribus, likören, gelbe, blauen,

Krampampuli, citron, la reine, kummil, enfin

Ein rarus elixir — man nennt's Petit Badin.

Und wann er dass gethan, er pleibt ein wenig tister:

Er nimmt sein tabatier, so 'was kolerisch, sister!

Er ropte mir: »Stenbit, keschwindt pas ci pas là,

»Tu muss nach Trundman hin!» Tja, dero gnaden, tja!

»Der schurk muss paldt, kanalj, paldt in die dôme
 steigen:

»Es pleibt kapitel» . . . Tja . . . »Allein du muss still
 schweigen!»

Da kink ich gleich tout court und sprank mit prist
 so hes —

Der kanzler sto in port und sagte mir atjes!

ULLA WINBLAD.

Ditt språk jag knappt förstår, ditt är'nde jag ej känner.

Den fest, som redes till af Bacchi barn och vänner,

Hvad har du del deri? Sag hvad ditt ämne blir —

Hvad är din tjenst och kall?

STENBIT.

Mein schatz, ich pin kurir!

ULLA WINBLAD.

Är du då skickad hit? Blir det din röst vi lyda?
 Skall du de helga kärll bland offertygen pryda?
 Är du i Trundmans stad utsedd af gudarna
 Som förman i vårt kor?

STENBIT.

Tja, mit erlaubniss, tja!
 Es pleibt parentation pey klockenspiel und pingel.
 Der Trundman parentirt . . . Allein wo ist der schlingel?
 Er muss paldt kommen hier . . . Piano, warten sie . . .
 Was, heren sie ja nicht? Nun kommt die musici.

(Trompeter.)

ULLA WINBLAD.

Trompetens genljud hörs, och bergens klyftor svara . . .
 Der nalkas Bacchi män, och framför deras skara
 Den gamle Trundman går med templets nycklar stolt,
 Med rödt och spräckligt skägg, uti sin svarta kolt.
 I ena handen, hölj'd af kåpans vida ärmar,
 Märk hur han bär en bok med svarta flor och permar!
 Märk hur han lutar sig i jemn och långsam gång
 Och slår sig för sitt bröst vid folkets gråt och säng!
 I andra handen tungt de gyllne nycklar sänkas,
 Som ömt af Bacchi män med vin och olja stänkas.
 Inunder sorl och dans den gamla gubbens kropp
 Den stunden lyftes högt på folkets axlar opp.
 Utur dess ögon, märk, hur hämden sig utbryter
 I skarpa tårar ut, tills blodet sakta flyter:

Då ler dess trumpna mun med milda, fromma drag.
 Märk, på dess hjesse kal hvad kransar ge behag!
 Och om du skönja vill, märk, späda barnens munnar
 Vid sina mödrars bröst hvar en sin fröjd förkunnar:
 De ditt ur Fröjas kärll inunder flor och taft
 En blandning denna qväll af mjölk och Bacchi saft.
 Välan, lyft opp din fot på denna blomstertrappa!
 Kom, dyrka vinets gud och oss prestinnor klappa!
 Stäm in uti vår sång, vår andakt och vårt hopp
 Och sjung vid lutans klang! Prestinnor, stigen opp!

KOR.

I Bacchi gårdar glömma vi
 All verdens sorg och slafveri.
 Båd solens brand och stjernans bloss
 De lysa lika klart för oss.
 Då afund piln vill hvässa
 Med kransen på vår hjesa
 Vid drufvans sötma pressa :||:

ULLA WINBLAD.

Prestinnor, stigen opp! Låt era lampor tändas!
 Låt våra ögons blick till skyn med tårar vändas!
 Snart gömmes hjeltens stoft, den- hjeltens, hvilken
 namn
 Nu skallar luften kring i sjelfva molnens famn . . .
 Men, himmel, ack, hvad prakt, som ögat ömt om-
 gifver!
 Hvad ståtlig procession! Hvad slagsmål, larm och ifver!
 Hvad gråt af Bacchi män! Hvad öppna gap och bröst!
 Hvad sträckta halsar ses, som gjuta ut sin röst,
 Hvad armar, som till skyn med bloss och kransar höjas
 Så tätt att templets spets för ögat knappt kan röjas!
 Hvad hviskningar och sor! Hvad flata skratt och skrik!
 Hvad famntag, kyssar, språng! Hvad röster och musik!

Hvad många färgers prål, som mellan ljusets lågor
 Förvandlas än i blå och än i gyllne vågor!
 Och midt i deras glans som molnet i en sky
 Den gamle Trundman syns med en svartmuskig hy.
 I trängseln om hvarann den ena hopen kullrar —
 Orkaner stiga opp, och Jofurs åska bullrar.
 Hvad bleka skuggor bärs på bårar med och mot!
 Hvad många facklors brand!

MOLLBERG.

Gif akt! Musköt för fot!

PROCESSIONEN.

1. *Trompetare.*
2. *Tillförordnade parentatorn, ordensklockaren*
 TRUNDMAN *med nycklarna till templet.*
3. *Ordens-kanslören* PLANBERG.
4. *Samtliga kommandörer.*

TRUNDMAN.

Så nalkas nu min fot de helga rum och städer —
 Stärk mig, du vinets gud! Jag på din tröskel träder
 Med dessa nycklar . . . Sist, när jag din port tillslöt,
 Var Meissner Ölheim till.

MOLLBERG.

Hej, skyldra med musköt!

TRUNDMAN.

Här stod han bredvid mig med hvit och lutad hjessa,
 Höll bågarn högt i hand och Bacchi visor mätta,
 Höll visst ett stop väl mätt . . . Hvar klunk han sväljde
 ner —

Han skratta, när han drack,

MOLLBERG.

På axel! Råta er!

TRUNDMAN.

Nu bjuder mig mitt kall att vid hans mull framträda,
 Än några blommor strö, än några visor qväda.
 Ack, gudar, om min röst stjernhvalfvet genombröt
 Och han föll ned ur skyn!

MOLLBERG.

Hej, skyldra med musköt!

TRUNDMAN.

Han var mitt trogna stöd i Bacchi tjenst och lekar...
 Betrakten dessa fält, beskåden dessa ekar —
 Inunder deras skygd, beprydd med blom och ax,
 Han ofta kärlden sköljt...

MOLLBERG.

Stå rätt i ledet, Lax!

TRUNDMAN.

Och straxt ett kärll var sköljdt, kring sprundet blom-
 mor ströddes:
 Till templet bars det upp. Af mig han understöddes.
 Hans anlet, liksom mitt, bar sjelfva helsans färg,
 Och gubben sjöng och log...

MOLLBERG.

Se stint ut, Åkerberg!

TRUNDMAN.

Ja men, han var mitt stöd... Jag mins som i en yra
 Att han har blifvit född år sjuttonhundra fyra,

I staden Arboga, ell' någon stad dernäst,
 I Strengnäs eller Hjo... i Sköfde, tror jag mest...
 Och att hans faders död, den han som barn erfarit,
 Gjort att han visste ej hvem som hans fader varit.
 Det visste gubben visst att han till Stockholm kom:
 Der blef han krögare.

MOLLBERG.

På axel! Höger om!

TRUNDMAN.

Hvad ordning kring din disk, hvad folk på dina
 bänkar!

Den tidens borgersmän ej kände granna skänkar.
 Din unga hjessa då röd klädesmössa bar,
 Och, om jag minnes rätt, din nattkoft rosig var,
 Af samma slags kalmink som denna lapp på armen,
 Fast mera lik hvar klut, som trocklad är i barmen —
 Ja, netto samma färg och samma blommor, barn,
 Som denna lilla klut, hopsydd med segelgarn.
 Ett förklä' frammanför af gräsgrönt boy du hade:
 Deri du sköljde glas och blanka flaskor lade.
 Peruken pudrad se det ankom på en slump...
 Nog mins jag din peruk och dina skor af pump,
 Hur plumpt du stampa till, när du skull' sakta stiga
 Och skörda dig en kyss af någon fruktsam piga,
 Som din tilltagsna hamn med glasögon och allt
 I Fröjas gårdar fört att pröfva hennes halt.
 Från låga göromål i krogdörrn stå och bliga
 Du stänger krogdörrn till och far på jagt — till Riga,
 Till högre föremål för fosterlandets hopp
 Att uppå tyskt maner förädla kornets knopp.
 Derifrån beger du dig, uppbläst och stolt och bister,
 Blir kypare på Soln...

STENBIT.

Kanz richtig, herr magister!

TRUNDMAN.

Så söker kärlek dig i mälthus, bodar, vindar:
 Han följer dina fjät, han lätt din syn förblindar,
 Tildess, som ryktet sagt, han finner dig plakat
 Stå med ett rep i hand bredvid ett svagöls-fat.
 Hans vålnad följer dig — du vet ej hvad du känner,
 Du kan ej tröstas mer af ungbror, åldermänner:
 Du valkar repet kring, du svarar ja och nej —
 Du dricka vill en gång, men ölet smakar ej.
 Du vill med brödrén bort till Gröna Jägarn vandra
 Att dricka tallstrunt-öl, slå käglor som de andra . . .
 Du slår, men huru slår? Jo, ideliga bom:
 Åt hörnan måttar du, men klotet går till Rom.
 Din pipa tänder du — den slocknar femton gånger;
 Du knäpper opp din väst, din rock blir dig för tränger.
 Du utåt fönstret glör, ser dem, som köra dräf;
 Du ser din debitor och lyfter mössan af.
 En, som sin karfstock bär, klarerad får hvar månad,
 Som lyfter på sin hatt, för den står du förvånad.
 En nymf, som kommer in och vill ha jäst åt frun,
 Den har du ej förstånd att vältra i paulun.
 Du tycker du har lust att supa några supar —
 Du super bara två och dig i gräl fördjupar.
 Du vill i brädspel slå och spela pott och mer,
 Men fåfångt! I ditt bröst sin bild Kupido ser:
 Så drar du på din rock och dina klippingshandskar,
 Du träffar sjelf din brud och hennes fågring granskar —
 Hon nalkas till din säng med Fröjas glans och prä . . .
 Ack, om du lefde nu, så drack du hennes skål!
 Men på sin sorgebädd blott dödens hot hon hörer.

KANSLERN.

Nu, ordens-karaffin, I gode kommandörer!
Och I, prestinnor, skål!

KAPITLET.

Beprydd med Bacchi krans,
Hvar en fyllt i sitt kärl... Skål, ers magnifisans!

(Fanfar af trompeter.)

TRUNDMAN.

Så skiljas vänner åt, och såled's vi nu mista
En Bacchi ordens-bror, som, trogen i det sista,
Med vällust bar sitt kall, sin drägt, sin riddar-charge.

KANSLERN.

Kapitlet nu är allt.

MOLLBERG.

Färdig! På axel! Marsch!

KOR.

Venster sväng, granadörer med hängande flor!
Gången ren för prestinnan, der hon längst från
vårt kor
Kommer flåsande med svarta rukalvans-skor
I flanel och boy för gamla Ölheim... Signor,
Sväng på klacken vid klang af en sorglig bassong!
Pianissimo! Blåsen alla, blås på en gång!
Se, hur Trundman i sin kåpa hjulbent och lång
Flyger mot prestinnan, fastän vägen är trång!
Klang, klarinetter, med bas och tenor!
Meissner Ölheim med Karon nu på färjan han ror.

Venster sväng, granadörer med hängande flor!
 Se saffrans-kringlor nu på grafölet, bror!

Gröna tallrikar, rågade, bjuda med prål
 Ratafia, rossolis, gris och inlagder ål.
 Flygelman på ledet glor så vindögd och snål
 Och med benet högt i marschen väntar sitt mål.
 Äggeröran från sterbhuset, gullgul och grön,
 Sprider rundt kring mustaschen appetiten så skön,
 Granadörer, sakta, utan buller och dån,
 Skyldra för prestinnan, främsta nymfen på ön!
 Klang, klarinetter, med sorgliga skrål!
 Höjen marschen och blåsen Meissner Ölheim hans skål!
 Gröna tallrikar, rågade, bjuda med prål
 Båd' nejonögon, sylta, lungmos och kål.

Skyldra . . . Se hjeltens vapen, af Bacchus bestäldt:
 Se en krans med röd näsa i ett himmelsblått fält!
 Klang! Hör trummorna på flygeln dundra så gällt —
 Sjelf trumslagarn står så röd som krigsgudens tält.
 Klang! Det fladdrande floret i blåsten sig skär
 Uti flöjlar, i uddar, allt som vinden begär,
 Och örlockarne på granadörerna här
 Fladdra dam och puder på bandler och gevär.
 Klang, klarinetter! Signalerna smållt:
 Hvar en har ur patronen nu sitt krutförråd hållt.
 Skyldra . . . Se hjeltens vapen, af Bacchus bestäldt!
 Klang, Stenbit! Sluta nu ditt prat och kålt!

Hör på Stenbit! I marschen han kåltar och svär:
 »Ack, du bist nun von erde so gekommen, mon frère,
 »Und zu erde sollst du werden . . . Na, das ist schwer . . .
 »Aber bringt mir doch ein butelj porter her!»
 Sväng, soldater, från dessa så hiskliga vrår,
 Der som Karon i båten ror och sqvalpar och slår

Och der nattens gästar kring hans blodiga år
Tjuta hämd båd' somrar, höstar, vintrar och vår!
Klang, klarinetter! Hvad döden är svår!
Men en fälsup på resan! Den så mycket förmår...
Hör på Stenbit! I marschen han kältar och svär.
Så hvila, manskap! Läggen, lägg ned gevär!

14.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Bacchi Tempel,

öppnadt

vid

en hjertes död.

*Cum tam Venalis quam Bacchus prostet in urbe,
Cur insigne suum non habet alma Venus?*

OWENIUS.

Personerna:

Planberg, ordens-kansler, kommandör.

Wolfdauer, suspenderad kyrkoinspektör, kommandör.

von Ehrenstägga, suspenderad aktuarie, kommandör.

Åvall, skomakare, kommandör.

Jensen, perukmakaregesäll, ordens-parentator och orator.

Trundman, ordens-klockare.

Ede, kypare,

Herman, advokat, } härolder.

Mollberg, korporal, befälhafvare för Bacchi soldater.

Båtsmän, soldater, kuskar, m. fl.

Ulla Winblad och andra Fröjas prestinnor.

All nejden rundt omkring, så långt som ögat ser,
 Står hafvet fullt i rök, och himlen haglar ner.
 Millioner vattendjur med fjällig hals och fena
 Inunder böljans tyngd sin ångst och brunst förena:
 I trängseln, der de fly och tumla om hvarann,
 Syns fåror utaf blod kring fiskarnas tyrann.
 De nakna hvalars tropp bland luftens lågor glimma:
 Med stjertarna mot skyn de frusta köld och dimma.
 Än reser der en hval sitt isgrå hufvud opp
 Och mot en brandgul sky ur hvirveln gör ett
 hopp;

En ann med blodigt svalg allt lefvande förvånar,
 Hvars nacke, hvit som snö, i frusna åldrar grånar:
 Med fenan, röd och spänd, han ristar sina fjäll
 Och dämmer blodets fors mot klippans branta häll.
 En åter ur ett qvaf sin tyngd ånyo bergar,
 Då hvirveln från hans gap en dödlig rodnad färgar.
 I denna purpurflod tritonen vältrar sig
 Och på delfinens rygg uppstiger lätt och vig —
 Ett krökt och slingrigt horn dess hand ur djupet
 sträcker,
 Hvars ljud med åskans fart naturens bäfvan väcker:
 Af vädrets fläktar lyft han gungar opp och ner
 Och vid hvart åskeslag med våta kindben ler.
 En nymf sig kastar opp, som hornets klang för-
 virrar:

Hon ur sitt våta dok med spända ögon stirrar;
 Hon pustar och hon flyr, då straxt ur hennes
 skum

Sjelf Neptun reser sig, för all naturen stum.
 En grön och fjällig arm den gyllne gaffeln kastar
 Vid hela nejdens suck, som till förvirring hastar.

Mot himlens mörka krets hafs böljan vältras opp,
 Och morgonrodnans blåst nedstörtar lugn och hopp . . .

I en så gruffig natt bör blott de döda sofva.

Hvad villor öfverallt, som skräck och fasa lofva!
 O, gudar, hvad tumult, hvad vansklighet och nöd!
 Ej trifves hvilan här. Allt flämtar nöd och död.
 Najaden snyftar ömt. Sirenen knappt förtjusar,
 Der kring dess hvita länd den gröna vågen frusar.

Knappt syns en enda mast mot fästets tända sky:
 Allt fältet hvälfver bort, och alla stränder fly.
 Snart vid all himlens eld bortsköljes gräs och säden . . .
 Men märk, prestinna, märk, vid gastens skratt i träden
 Hur ufven grämer sig och gulögd på en gren
 Bland ugglor, troll och rån försmädar månens sken
 Som nu i ljumma regn emellan löfven spelar
 Och här och der ett ljus den mörka skogen delar.

EN PRESTINNA.

Hvad mildhet och hvad lugn hon i sitt sköte bär,
 Se'n vädrets hvirflar rymt och marken vattnad är!
 Du, blyga måne, du, som dallrar än och skälfver,
 Vid det du dina blick kring Fröjas tempel hvälfver!
 Det stilla ljusets glans — prestinna, om du ser
 Åt bergens nakna fjäll — en glädtig skymning ger.
 Re'n vid en kylig skur och några svala dunder
 Hörs turturdufvans psalm och orrens spel inunder.
 Den sträfva syrsans sång inom en ramlad mur
 Bebåda vill på nytt en yr och lätt natur.
 Kring granens glesa topp, som glittrar än och dryper,
 Den mörka tjädern tyst med slokad vinge kryper:
 Förtjust och döf och blind, han spelar och han slår,
 Tills hönan med sitt lock han under vingen får.
 Sefiren från hvar grep en lindrig vestan pustar,
 Vid det de domna bort i sina ömma lustar,
 Och månen, gömd i moln, all klarhet dunkla vill,
 Tills hanen åter slår sin förra älskogsdrill.
 Straxt hönans röda näbb ett silfversken omgifver,
 Dess fjädrar sänka sig och foten varsamt klifver:
 Med nya lock och språng hon lyssnar till och från
 På hanen, der han går och bröstas sig mot mån'.
 Men luften svalnar af . . . Hvad tyckes dig, prestinna?
 Mig tycks små glada sorl kring alla fält upprinna
 Och nattens häpna fläkt åt nordens kuster fly.
 Vålan — stäm opp vårt spel, trots vädrens hot och gny!
 Din mandolin, så klar till klang och ton och stämma,
 Snart vid din läckra sång skall Eols vrede dämna.
 Din röst, din fria röst, är endast därför dyr
 Att inga reglors tvång naturens skönhet bryr.
 Sjung om den prakt, du ser, båd' långt ifrån och nära,
 Och tolka på din sträng naturens fria ära!
 Högmodig i sin makt, i dag hon öppnar sig —
 Sjung, blunda och blif öm! Naturen ropar dig.

Hör hennes lena röst från löfvens fläkt om våren,
 Och vörda hennes blixtn i den förbrända fåren!
 Kom, lemnom dessa skjul och med en ömsint min,
 Kom, sättom oss i bredd hvar med sin mandolin!

Märk, hur de spridda lam än fram och än tillbaka
 På kullen lystra kring och sina klockor skaka,
 Hur herdens klagan hörs och bort med vädret far
 Bort till de mörka kärr, der eko aldrig var!
 Men märk den fjärlin der, med guldutstuckna vingar,
 Ur blomman hur han flög och utåt floden svingar —
 Tillbaka i sin flygt han hastar lätt och snällt
 Vid molnets svarta skymt förbi hans hvita tält.
 Den väg, han letar sig bland buskar, barr och
 branter,

Vid morgonstjernans ljus beströs med diamanter.
 Hans lifskraft qvicknar opp vid daggens kulna bad,
 Fastän med vingen fälld han darrar på sitt blad.
 Emellertid så slakt det våta fältet strimmar,
 Hvars nederslagna säd mot dagens gryning glimmar.
 Prestinnor, hasten hit med sorglig anletsfärg!
 Bestigen denna höjd och dessa glada berg!
 Fördubblen era språng!

EN PRESTINNA.

I allt, hvad ögat skådar,
 All nejden öfver sjön gudinnans lof bebådar:
 Sjelf hennes tempel tycks på havvets lösa skum
 I hvart ett ögnablick förändra tid och rum.
 Millioner lampors eld de skönsta hvalf uppåga,
 Hvars rundlar, skrank och torn sig vågvis samman-
 draga
 Bort till en präktig plan, för ögats hinna svåg,
 Med tusen vimplar prydd och fladdrande behag.

De hvita seglens fläkt i töcknet sig utbreda
 Och på de dunkla fält af månens ljus sig leda.
 Ett trumslag hörs ibland vid några matta sken,
 Då stranden ljungar opp till minsta boss och sten:
 Vid branten af dess brädd syns stuga tätt vid stuga,
 Inom hvars öppna redd allt Fröjas hoffolk buga —
 Dess prester frammanför, hvar en uti sin stad,
 Sin offereld upptändt kring altaren i rad.
 Ett flammigt moln bredds ut, hvars flor och skira dimma
 Uppdagat, fältet ut, hvar presterna de stimma
 I sida gröna släp bland folket, till och från,
 Emellan offrens sken och rökens dunst till mån'.
 Ett långsamt buller hörs, som utan reda mumlar,
 Än från ett skrik på däck, än från en arm, som trumlar,
 Från allt det Bacchi folk, som färdas floden ner
 Att fira Movitz' fest.

EN PRESTINNA.

Ack ja, han är ej mer . . .
 Men, gudar, här står jag, båd' utan bloss och slöja,
 Blott i en fläckig stubb och lite taft till tröja
 Och ideliga hör ett sqvalp från ebb och flod,
 Hvars kulna morgonfläkt gör ledsnad i mitt blod
 Och ögat tårefullt!

ULLA WINBLAD.

Än jag? Jag må visst gråta!
 Med tandvärk, fluss och gikt, och full med hufvudbråta,
 Inunder facklans os jag snart af vanmakt dör:
 Min hjerna dunkar tungt . . . mitt öra illa hör . . .
 Ett styng står i mitt bröst, en äckel i min maga!
 Jag vämjens vid mig sjelf inunder Junos aga.
 Min ungdom träder fram mot döden just på skryt:
 Kom, veckla denna duk och kring min panna knyt!

Jag trotsar en legion... Men, ack, sig stormen
delar:

Re'n månen, trind och klar, på haf och himmel spelar;
Re'n strandens lugna våg gör ögats vällust ny,
När ur dess mörka bryn de hvita gässen fly.
Kring holmarna i sjön syns svanen med dess ungar,
Der tyst på vattnets skum hon mellan löfven gungar.
Och åter i en vik, längst in i vassen in,
Sig ändren sammanlagt, hvar make tätt vid sin.
Åt ängen längre bort, midt bland de gyllne slupar,
Den gröna ankan krökt hon lögar sig och stupar:
Med vingarna i flykt, än modig och än rädd,
Hon ned i böljan kör och sqvattrar vid dess brädd.
Kring bergen rundt omkring de krönta hjordar vråla
Med svansarna i fläkt och ögonen så snåla.
En mörk och retad tjur ur tufvan ilskefull
Bredvid den gula kon uppkastar torf och mull.
På spetsen allra högst en stenget står och måttar,
Tills i sitt branta språng hon månens rundel blottar.

Ack, hvartut ögat ser, se'n dundret nu är släckt,
En annan himmel syns med andra vindars fläkt.
Ren öl-käppllets torn opp mellan bergen spirar,
Hvars dunkla spets i skyn en upptänd lykta sirar.
I fönstren öfverallt syns lampor, ljus och sken,
Om med mitt ögnaglas du kikar åt allén...
Dock om åt stranden ned du skönja kan för tårar,
Så märk vid månens skymt hvad silfverhvita fårar
Som med en vågig blåst uppdaga blom och skörd —
Märk dessa nejdens frid, af ingen oro störd,
Om ej af Movitz' död!

EN PRESTINNA.

Naturen sig ej döljer...
Nej, detta hvita skört mitt öga dagligt sköljer:

Hans minne pregladt står i detta fasta bröst.
 Dock glömmom våra qual och med en trefald röst
 Knäpp på vår mandolin.

Trio.

Böljan sig mindre rör,
 Eol mindre hviner,
 När han från stranden hör
 Våra mandoliner.
 Månen han skiner,
 Vattnet glittrar lugnt och kallt.
 Syren, jasminer
 Sprida vällukt öfverallt.
 Fjäriln i guld och grönt .
 Glimmar på blomman skönt —
 Masken snart krälar ur sitt grus. :||:

Trädet med stilla sus
 Oss sitt skygd förklarar.
 Gömd i sitt gröna hus,
 Sommarfogeln svarar.
 Sin sång han parar
 Med vår lilla mandolin
 Mellan små skarar
 Af en svärm förströdda bin.
 Fisken i lek och rom
 Dansar på böljan om —
 Dagen snart klarnar, glad och ljus. :|:

Men skyndom oss, prestinna,
 Till Bacchi gårdar fram, vår dyrkan att besinna!
 Släng spelet på din arm, gör kjorteln lätt och vig —
 Snart nalkas templets folk, blott vinden kastar sig ...
 Men, gudar, himmel, ack, sist templet vi besökte,
 Kring dessa parker mins hvad fröjde-eldar rökte!

En dyrbar hekatomb i tolf prestinnors vård
 Af Movitz restes opp på templets inre gård,
 Den Movitz, menar jag, som prydde våra lekar,
 Som här vid denna grind, i skygd af dessa ekar,
 Så ofta för oss spelt vid en nedgå'nde sol —
Ack, så är världens sätt — piano på fiol.
 Han, som så röd och varm, med munnen full af skratta,
 Med ögonen ihop och skulderbladen platta,
 Han, som på denna plan så hukad satt och sof,
 Han har nu tjent sin tid, arbetat och fått lof.

Men mot den källans tak, der du ditt hufvud lutar,
 Dit templets hjordar drifs, de hvita lam och stutar,
 Der, Ulla, mins du der hur gamla Movitz . . . ack . . .
 Mins hur han neg och log, när offerpresten drack?

Påminn dig . . . Mins du väl hur offret brann och fräste,
 Hur gnistorna mot skyn i regnets skurar hväste,
 Hur åskan knall på knall mot flodens bottnar slog . . .
 Vid detta körsbärsträd mins Movitz hur han stog
 Med bågarn i sin hand och basfioln mot trädet —
 Hvad sjöng han inte gladt! Mins blott det aftonqvädet
 Om Dafnes röda stubb, som hon vid källan glömt,
 Och om Camillas get och mycket mera ömt!

Aria.

Bakom dessa gröna lindar
 Gömd bland blommor, ax och säd,
 Skyld mot nordanvädrets vindar
 Under detta träd,
 Sjöng Movitz Bacchi mässa
 Med rosor kring sin hjessa.
 Här i floden han ofta bada,
 Gick i vattnet, sjöng och vada:
 Han sjöng den gudens lof, som gör oss glada.

ULLA WINBLAD.

Nog sjöng jag vid ditt spel, men med hvad ångst och hicka!
 Mitt hjerta klämde till och pulsen flög och picka:
 En gråt mig öfverföll, ett häftigt tårebad,
 Hvars köld inom mitt bröst ånyo gör mig glad . . .
 Prestinna, hålt! Törs jag den röda grenen skaka!
 Min lystnad tvingar mig ett enda bär att smaka,
 Till lindring i min värk afplocka några få —
 Kanhända i mitt blod . . .

EN PRESTINNA.

Prestinna, kom och gå,
 Tag facklan i din hand! Mitt hela väsen ryser:
 Hvert doft, hvar minsta fläck, der dagens gryning
 lyser,

Men blott att jag ett nej utur hans ögon läste,
 En kallsvett i min barm och kring hans panna jäste.
 Jag kom, jag sprang, jag flög, så snällt som en sefir,
 Med fräckt utslagna hår och stubb af silfverskir.
 I gräset när jag sprang, de höga brösten gunga,
 Brillanten på min fot i språnget brann och ljunga,
 Och på min hals ett hvarf af hvita perlor låg,
 Som fånga ögats eld, förr'n det sin våda såg.
 Just detta gula släp, som sig i våder skiljer,
 Och denna skira stubb med blommor och kantiljer,
 Det linnet — just det här, *då* tvättadt, rent och helt —
 Min Movitz' köld bedrog, när annat allt slog felt...
 Ack, säg mig, orkar du min yra känsla lida?
 Tillåt mig i din famn med dig mig sammanvrida!

Men, gudar, hvad alarm på hafvet blixtrar opp?
 Förenom våra språng högst opp på bergets topp!
 Hjelp, himmel — hvad är det? Hvad är som oss in-
 söfver?

Fast tusen lampor tänds i templets torn midt öfver,
 Och fast tritonen stolt, så högt som templets torn,
 Sin hvirfvel sprutar opp och dansar med sitt horn,
 Så bli vi ändå här gudinnans hämd att röna!
 Der blänkte hennes vagn... se ditåt... dit, min sköna,
 På böljans ljusa plan, af Eols vindar hög,
 Dess hvita dufvespann bland strida forsar flög.
 Hvad majestätlig syn! Dit bort, bort åt det gröna,
 Uppblänkte än en köl... se ditåt... dit, min sköna!
 Af roddarens squalp och brödrens muntra ljud
 Tycks redan att Neptun blir oss en blickad gud.
 Men, ack, en upplyst pråm sig fram ur vassen skju-
 ter —

Med hjul och skrindor full, han försar i minuter:
 Dess hästar gnägga stolt, der de på däckets stå,
 BESPÄND HVAR FÖR SIN PLOG MED CERES' DRÄNGAR PÅ.

Hvad starka stämmor hörs! Hvad många mancioler!
 Hvad klockspel, klang och skott! Hvad glimmande
 gondoler!

Hur skönt slår vägen opp! Märk, i hvart åretag
 Syns böljan helt förgylld och himlen full med dag!
 Der fladdrar fram en sump, och der en julle gungar,
 Hvars last af krönta kär! den mörka köln betungar:
 Af vädrets ilar lyft på vattnet som en spån,
 Han kilar fältet ut och slingrar sig mot mån'.

I skuggan af den prakt, der månens nedgång prålar,
 Små stjernor glimma opp med kulnasken och strålar;
 Och der vid vassen, märk, der floden strömmar ut,
 Mot dagens gryning ses en krets af dunkla spjut.

All nejden vidgar sig, och fästet lugnt uppdragas
 I blå och röda moln, som bort med vädren jagas.
 Re'n lärkan, ung och skön, kring trädets grenar flyr
 Med flugan i sin näbb åt ungen, blind och yr.
 Hvad prakt ser ögat ej inom de glesa grenar!

Ett fält af villbråd fullt, bland hjortars språng och
 renar,

Der jägarn som en blixtnur skogen hinner fram,
 Af hundens muntra glafs förföljd i rök och dam . . .
 Men stigom högre opp, der fältet mer sig målar
 Än till ett ljusblått haf, som släcker ögats strålar,
 Än som en lummig skog, med mörkblå toppar stänkt,
 Hvars udd i flodens djup sin gröna skugga sänkt!
 Högst opp, min rädda vän, syns gudatemplen pråla,
 Som präktigt blekna bort vid dagens bleka stråla —
 Kom, ögna med mitt glas . . . Men, gudar, hvad är det?
 Min lunga smärtar mig vid hvart mitt minsta fjät!
 Knappt Ikarus mer högt sig i sin djerfhet ämna.

Räck mig din trogna hand, att dessa branter lemna!
 Välan — på denna slätt, belügen längre ner,
 Se, skönsta nymf, en skytt . . . Men nej, han syns ej mer.

Hvad han såg munter ut, och hvad han flög och flängde,
 När stolt dess krökta arm det gyllne hornet slängde,
 Och hästen som en pil åt marken sträckt försvann!
 Den tafan tecknar allt hvad ögat tjusa kan.
 Hör nu, nu blåser han, så berg och dalar svara . . .

Men, ack, hvad dråplig syn af all Dianas skara!
 Der längst åt flodens brädd dess nymfer skönjas kan
 Bland yra fålars traf och andetrutna spann.
 Vid morgonrodnans rand, der denna rustning flåsar,
 Syns bredt utslagna bord med jagttyg, nät och påsar,
 En mängd af dryckeskärl i dubbla raders slut
 På marken nedanför kring gräset bredas ut.
 De tjojtals kokta ägg ur tunga knyten lossas,
 Vid salt och raspebrön de skiftas och de krossas.
 En gulgrön frisk melon ur korgen trilla ner,
 Om med mitt ögnaglas jag skönjer rätt och ser.
 Än syns en parmesan, som på sitt saltser hvulfver,
 Än några korgar grönt bland skinkor och buteljer;
 Och på en rutig duk, med vin och saffran stänkt,
 Bjuds nu Dianas folk en frukost oförtänt . . .
 Men jägarn tog sitt nät och nymfen spjut och pilar:
 Med sporren blank mot må'n hon utåt fältet ilar,
 Bär falcken på sin arm, i blanka keden fäst,
 Och med en blodig häl hon kastar om sin häst.
 Af vädrens friska fläkt, som kring dess axlar spelar,
 Dess mörkt utslagna hår i lockar sig fördelar.
 Dess skört i lätta veck af blåsten lyftes opp
 Än vid ett blodigt sträck, än i ett tungt galopp.
 En fläckig panterhud den hvita länden skyler,
 Der ryttarn grymt sitt spjut i hindens sida kyler.
 Som dagen sjelf så skön med jagtgudinnans min
 Hon lutad häfver sig mot marken i ett hvin.
 En molnsky utaf dam vid eldens blixst af hästen
 Bortskymmer fältets torn, dess höjder, tjäll och nästen.

Det gröna grässets prål bland dimmor bleknar af,
 Och vädren grufva sig vid nymfens halt i traf.
 Förfärligt hörs en tropp i skogen galoppera
 Bland lurar, skratt och skott och lystringsord och mera,
 Tills slutlig vid ett kärr den hela skaran står
 Med tomma renslar klädd och nederfallna hår.
 Der ses en ledsen nympf, en ung och trött Belinda,
 Sin häst med slokad hals vid trädets grenar binda,
 Då på dess varma rygg, med bössan lagd på länd,
 Hon hukad somnar in, från jagtens åsyn vänd.
 Nej, aldrig kärlek sjelf så ögats tafior villa:
 Dianas fina växt man i dess ställning gilla.
 Sjelf Floras ungdom fromt kring hennes kinder flöt,
 När sömnens tunga hand dess ögnalock tillslöt.
 Den vilda apels löf bland dufna blommor hängde
 Och öfver nymfens hals en rosig skugga slängde.
 Kring kronan öfverst opp en ensam fågel flög,
 Som sömnens läckra qual i hennes ådror smög.
 På tufvan nedanför, ned i det mörka djupa,
 Bland några mordgevär sig hunden lagt framstupa:
 Fast jagten slutad är, han ändå lyss och tror
 Och opp mot trädets topp med hvita ögat glor.
 Den andra hundens glafs ett gälljudt eko gifver,
 Der längst i skogens hvalf han sporrar kring och
 drifver:

Vid smälln af några skott framkilar han ur lund
 Och hviftar på sin svans med beckasin i mund . . .
 Men, ack, ju mer mitt glas åt stranden vill sig sänka,
 Ju närmre hafvet tycks emellan bergen blänka,
 Och i de öppna hvalf, dem tusen åldrar hvälft,
 Syns sluparna i rodd och seglen till en hälft.
 En gubbe, blomsterkrönt, stack neder hand med hatten
 Och fyllde vid ett skratt sin kulle full med vatten —
 Den andre, bäst han drack, slog hatten ur hans hand . . .
 Ack, himmel, hvad för skratt . . . de skratta än vid
 strand.

Hör hur de skratta ... hör ... hålt nu ... Nu ser jag
 föga —
 Nog hör jag folkets sorl, men för mitt skumma öga
 De inte mera syns.

KOR PÅ FARTYGEN

AF BÅTSMÄN, BACCHI SOLDATER OCH KOMMENDÖRER.

Uppå vattnets lugna våg
 Mellan mist och dimma
 Rundt kring tackel, block och tåg
 Vi neptuner stimma.
 Fäfängt tro vi stormens hot:
 Nej, vi hoppa på en fot —
 Och om skutan knarkar mot,
 Skratta vi och simma.

Om än åskan eldar skyn
 Och i seglen fräser,
 Om hon svedde ögnabryn,
 Ändå ingen läser.
 Bacchi visor sjunga vi ...
 Men när döden gått förbi,
 Slå vi fullt i glaset i,
 Medan böljan jäser.

Kära, hvad förfärrar oss,
 Blott vi få oss sansa?
 Orkar Necken med oss slåss,
 Sku vi oss förskansa,
 Skjuta'n genom med harpun.
 Så han släppa skall basun,
 Ja, så fenor, fjäll och dun
 Sku i luften dansa.

Hurra, gossar! Ser ni mån'?
 Se den blanka ringen --

Den som kunde stöta på'n,
 Tala om för ingen!
 Had' vi bara ankargrund...
 Men den klimpen har ej sund:
 Fan far i hvad den är rund —
 Låt oss segla kring'en!

Opp i toppen! Opp, kamrat!
 Ser du templets spira?
 Jo, den glimmar desperat:
 Fira, fira, fira!
 Opp på däckets, alle man!
 Skrik och knuffas, slå hvarann —
 Bacchus skall oss preja an
 Och med kransen sira.

Gossar, se den raska hvaln,
 Hur han dör och tumlar!
 Ljusblå vattnet i kanaln
 Blodar han och grumlar.
 Hurra! Längst i viken in,
 Se, der dansar en delfin —
 Blåsen flöjt! Knäpp mandolin!
 Klang! Trumslagarn trumlar.

Se trumslagarn, hvar han står
 I sitt hvita linne
 Och en mängd af hvirflar slår
 Med en upplyft pinne!
 Trumman glimmar blank mot mån',
 När han vandrar till och från...
 Bum, bumle-bum-bum—tocke dån!
 Der är mandom inne.

Sjungom! Sjung Neptuni lof!
 Gastar, troll och spöken,

Vatten-nymfer i hans hof,
 Era sorl föröken!
 Men begråten någon gång
 Movitz' lyra, flöjt och sång,
 Sakten era yra språng
 Och hans grafvård söken!

Med svart kolt och hvit turban
 I den främsta båten
 Gamle Trundman sjelf för an
 Denna sorgeståten.
 I den urnan — just den der,
 Trundman på sitt hufvud bär —
 I den urnan samlad är
 Movitz' aska . . . Gråten!

TRUNDMAN.

Lyft ankare . . . Hurra!
 Ro, första division! Ro jemnt med årarna!
 Lägg roren uti lä . . . Lovera mer åt söder
 Och från den skutan främst med svarta vimpeln, bröder,
 Som seglar bidevind — låt mig i brevet se —
 Som sitt kölvatten har i linien E. F. G . . .

Hola, och brassa opp . . Hon fördeln har af vinden :
 En kabellängds distans till östra tempelgrinden.
 Men vinden skralnar, re'n visst sex streck eller sju . . .
 Du der, med lurn i mun, med röda mössan, du,
 Hvad är det? »Ost-nord-ost». Summera rätt, din råtta!
 Halfparten utaf 6 och 2 dertill gör 8 . . .
 Inalles 11 streck . . Den hållningen var bäst,
 Och skeppets kurs blir nu just aekurat sydvest.
 Hola! Hvart skralnar, vind? Sig mån' ur molnet skjuter
 Och kring den svarta köln en strålig böljä gjuiter.
 Klang, Ceres' kuskar, klang! Låt flaskan dansa . . .
 Topp!

En kåre ostlig vind i seglen blåser opp.
 Hola, buteljen fram! Skål, kuskar och soldater!
 Låt ledarn brassa opp . . Sätt seglen till, kamrater!
 Framleden hästarna, dit relingen begyns,
 Att deras ystra tramp och sträckta halsar syns,
 Att fälens yra gnägg vid trumman och trompeten
 En rysning sprida må kring hela menigheten,
 Att dessa högtidsprål och sorgliga behag
 Må folkets andakt bry på Movitz' griftedag!
 Du der, vakthafvande med svart karpus af läder,
 Som stolt vid basfioln vår Movitz' rum bekläder,
 Upplyfta hans fiol och under facklans sken
 För folket buga dig, som nicka i allén!
 Med blosset i en hand och stråken i den andra
 Kringsvinga din karpus . . . Ölkannan börjar vandra —
 Det är ett fluidum utaf ett okänt öl,
 Som sjelf en okänd hand nedlagt i denna köl.

Låt gnistra facklans eld! Låt Neptuns vimplar blåsa!
 Låt Eols nakna svärm med svullna kindben flåsa!
 Låt hvissla nöd och storm från alla nordens hörn
 Och Jofur sjelf slå till med viggen på sin örn . . .

Skål! Sjungom med hvarann om detta äfventyret!
 Sjung du, du glada man, som nickar der vid styret,
 Om Bacchi hjeltars mod i både mist och mot!
 Kling, klang! Nu är mitt bröst ett berg mot stor-
 mens hot.

Släng flaskan akter ut till den, som står och klarar!
 Sjung, manskap! Hör hur skönt kling-klang i skogen
 svarar!

Du der, som står och styr med blommor i din hatt,
 Släpp styret, sjung din skål i detta Kattegat!
 Med urnan i min famn och styret mellan knogen
 Jag sjunger Movitz' namn och styr gerad åt skogen.
 Gif seglen mera vind bland dessa grund och skär
 Och släck lanternan ut, se'n stormen skingrad är!
 Nu blåser vinden opp, och kölen ståtligt qväfver
 Sitt stolta hvita skum, ju högre han sig häfver.
 Den lätta jullens fart i böljan opp och ner
 Med brygdens sköna kär! knappt ögat skönjer mer.
 Hvad vimpeln fladdrar skönt kring om de spända
 dukar

Vid stäfvens hvita fragg, som lyfter sig och hūkar!
 Jan Hagel, kom, kik ut... Hvad, ä' vi framme re'n
 Trots mörker, regn och blåst och falska båkars sken?
 Men, gudar, hvad för rop längst utåt hafvet skrålar?
 Mot skyn slår böljan opp och vädrets ilska vrålar.
 En himmel hvälfver sig, hvars svarta rundel, stänkt
 Med röda blix och moln, bär fasan oförtänkt.
 De svarta fåglars mängd ä' alltid dödsprestafer...
 Klang, våra bröders skål, som Neptun nu begrafver!
 I tacklen skott på skott af slitna segel hörs,
 Och vädrens vilda gny bland bistra läten förs.
 Här svallar vågen fram med hufvuden, som gunga —
 De hvita halsar sträcks, de röda norrsken ljunga:
 Från deras öppna gap re'n livvets ångor flytt,
 Och hjertats tappra suck är re'n i rök förbytt.

Kring vrak och masteträn en sorgsen bölja strålar,
 Der deras varma blod gjuts i najadens skålar:
 Med djupa klagoljud kring hafvet opp och ner
 Hon kastar skålen bort och uppåt fästet ser.
 Grymt firmamentrens våld i alla vinklar rasa:
 Luft, himmel, eld och jord bebådar nattens fasa.
 Allt störtas och förgås vid detta Karons pass,
 Der sjelf hans skugga krönt står med en blodig vass.
 På brustna plankors svall, som sig i vågen bryta,
 Med svarta läppars fragg de gula liken flyta.
 Jan Hagel, skjut och smäll! Fram, läska din kanon!
 Re'n stadens portar syns och lyktorna på bron.
 Hvad vällukt flammor opp bland vädrens spåda vindar,
 Som fly från strandens redd och från dess öppna
 grindar,

Att åt hvar räddadt lif på hvarje lycklig köl
 En rusig hjerna ge till tröst och hemkom-öl!
 De skönsta frukters prål sig öfver skranken slänga,
 Der pomeransers klot längst ned till marken hänga,
 I skygd af deras tyngd på mattor af jasmin
 Hvar nymf sin harpa slår vid klang af mandolin.
 Opp, Öman Fodermarsk! Opp, i din gula tröja
 Att af så mycket skönt ditt kulna bröst förnöja!
 Vrid vattnet ur ditt skägg, gör hvarje nymf till din
 Och gif trumslagarn rum, som lyftad står med pinu!
 Trumslagare, stig fram . . . Fram, Mollberg, du med
 vakten!

Slå hvirfveln! Templet syns . . . Sjung, alle man på
 jakten!

Sjung, manskap, öfverallt! Lofsjungnen gudarna!

KOR.

Sälla strand, der vi nu landa,
 I ditt skygd med glädtig anda

Folket i sin andakt står!
 Strömmen svallar, åskan går.
 Hvila på årarna! Böljorna brusa
 Och vädrena susa.
 Rättnu hinna vi till lands... Gutär!
 Lustigt hela denna färden går. :||:
 Sjungom från master, toppar och däck:
 Lefve vår Bacchus, lefve han käck!
 Sakta mellan grund och pålar —
 Denna klippan fasan målar. :||:
 Sjungom då alla! Stöt, stöt i basun!
 Lefve vår Bacchus, lefve Neptun!

ULLA WINBLAD.

Prestinnor, stigen opp och tänden facklorna!
 Vid deras klara bloss med dristig fot vi klifva
 Från dessa branters höjd, som skräck och fasa gifva.
 Opp, stämmom våra spel och i en lustig rund
 Bland Bacchi hjeltars skräl bortblandom oss en stund!
 Här nalkas Movitz' stoft. Här sträfva Bacchi släpger
 Med djupa sorgepräl i myrtengröna drägter.
 Men der med tappra steg mot lyktan bortåt bron
 Se Mollberg, granadörn, framför sin bataljon!
 Märk huru flinkt hans arm rekrytens tröja ryktar,
 Så snart trumslagarns halt en sorglig hvirfvel lyktar!
 Än hoppar han ett steg, än snafvar hau på bron...
 Märk här... här är han nu.

MOLLBERG.

Tje plats fer prozession!
 Marsch! Öfverallt följ Martis spår!
 Marsch! Hör trumslagarn hur han slär! - - Tamb.
 Stå der du står,
 Du Fröjas palt!
 Venster, det djefveln gal i dej, sväng, halt!

Stå, rätta er! Sjung vinets lof!
Rättnu det klämtar uti Bacchi hof.

ULLA WINBLAD.

Uff, hvad han bröstar sig den Mollberg med man-
schetter,
Med handpik fälld på arm, ringkrage och stöfletter!
Hur stolt och bred i mun han sitt kommando för,
Der han på bryggan går sjelf främst som granadör!
Den ljusblå mössan, prydd med guld- och silfverglitter,
På hjeltens krökta lock hon framåt lutad sitter.
Än med ett upphöjdt bröst, än med en rygg så rak
I små och tyska tripp han ser sig fram och bak.
Hör hur han pratar...

MOLLBERG.

Marsch! Flux ekenen till höger!
Si schtint ut, Åkerthal! Gå rak i lifvet, Kröger!

Qvickt kaste foten, Proms, undt, Ahlqvist, her tu tå,
 Vrid hufvu fan i våldt — till venschter, sadt jach . . .
 Schtå!

Marschiren . . . Allons marsch!

Marsch! Höger om! Fäll spjut och lans!

Marsch! Hör, trumslagarn slår till dans! - - - Tamb.

Se, hvad glans!

Hvad stolt palä!

Ögat till venster . . . Ä' dä venster dä?

Uff, du ditt fä, ditt dumma skrof!

Höger om vänder er . . . Sjung Bacchi lof!

Kalfakter, nimmt syrtuten!

Hertz mir nun ein, zwey, drey . . . Är flere man på
 skuten?

Heer, Jochum Nächtergal, hvi sehtår du der på plan
 Prezis, mein kind, prezis wie ein hannoferan?

Piano . . . warten sie . . . Vor millioner tjefvel,
 Jach har zo-kommandirt in Magdteburg und Refvel,

In Fraustadt und Perlin, bey Ferbelliner-Thor,

Bey Anklam undt Temin, bey kenig Theodor.

Bey kayser Leopold hab ich nach usum belli

Zwey generals gekriegt, herrn Hendel unt Corelli —

Wenn ich der Hendel nahm, so satt er undt schrief bas
 Bey seinen klavecín von lutter à la glace.

Der kayser klofte mir zo på min axel lide

Undt sagte: »Mollberg, heer, komt zo mit mir på
 side!

»Wo bist du for ein kerl?» Ich bin von Svezia,

Der stadswakt sein kanaille . . . und zo et cetera.

Ich prygle sie verdampft . . . Gott schtraf mich, jach
 raljerer . . .

Hvor jach nicht mit pistoln zo allzeit kommandirer

MOLLBERG.

Geschwindt, mach heker schweng! Nun komt die
prozession.

Marschiren . . . Allons, marsch!

Marsch! Ett, tu, tri . . . Gå jemnt, jemnt, jemnt!

Marsch! Hör, trumslagarn trumman stämt! --- Tamb.

Marsch! Utan skämt

Så vankas dask.

Tittar du hit, så drar jag dej, din mask!

Schtå, bataljon! Tag ståten mot! .

Öppna nu lederna! Musköt för fot!

TUTTI.

Lef, Bacchus, vår patron!

EN PRESTINNA.

Opp, systrar! Hvad alarm . . . min fot till flykten
tager . . .

Hvad är det denna flock på sina skuldror drager?

Der Trundmans armar syns bland bajonetterna . . .

Hvad är det? Basfioln . . .

TUTTI.

Hurra, hurra, hurra!

EN PRESTINNA.

Der knäppte han oktaven —
Vasserra, tocken ton! Den väcker lik ur grafven.
Berg, stockar, stenar, folk från alla verldsens hörn
Han narra kan till dans och ur sitt ide björn.
Men, himmel, hvad tumult som öronhinnan rubbar!
En tropp förmättna lif, Neptuni barn och gubbar,

Kring tackel, tyg och tåg sig slingra opp och ner,
 Hvars plumpa äfventyr en sorglig målning ger.
 Bland hufvuden af folk, som under stormen landa,
 Syns hästar resa sig och hjul och vagnar stranda.
 Ur vågens hvita fors, så långt som ögat ser,
 En söndersplittrad mast än gungar opp och ner.
 Dess spets vid åskeknalln sig lyftar opp och flödar,
 Omarmad och kringränd af nakna lik och dödar...
 Det är ej Bacchi folk som retat hafvets gud:
 Det andra kölar bör att störtas vid hans ljud...
 Längst bort i vattubryn ett slocknadt vrak går under,
 Hvars portar spruta eld med rök till skyn och dunder.
 Små segel hit och dit de fladdra hafvet kring
 Att söka strandens bugt, som slingrar sig i ring.
 En båtsman klänger der att blott få tag i tågen;
 En annu med öppet gap han svor och sönk i vågen.
 Vid skottens blanka døn bland vattnets återsken
 Ur böljans gröna skum syns hufvuden och ben.
 Kring bryggorna vid strand ses folket slåss och skämta,
 Trumslagarne slå larm och hästarna de flämta.
 I alla hörn och skrubb man spända ögon ser
 På denna Bacchi färd, som sig till lands beger.

Der glimmar kanslerns vakt med sorgligt fällda pikar
 Men framför går han sjelf och raglar och predikar.
 Än höjer han sin arm med djerfva hot till skyn,
 Än rynker pannan hop hans mörka ögonbryn;
 Och stundom ser det ut vid spelets ömma toner
 Som gråten trängt sig ner i gubbens permissioner.
 Ändå hans armar höjs med ordens-karafin,
 Hvars lock bär en cypress och pipen en jasmin.
 Märk med hvad fromma drag hans trinda kindben
 skälfva,
 När de i kärlets djup sin tända purpur hvälfva,

Och från en mängd af folk, som svettas i hans spår,
 Hur ångan opp åt skyn med andedräkten går...
 Der sväfvat fram en bror, en sönderslagen broder,
 Hvars rock så utan väst som rocken utan foder,
 Hans hufvud utan hatt, och pungperuken rak
 Är så från lockar skild som ifrån pungen bak.
 Obändigt denna tropp från stranden oppåt krälar —
 Hvar en i sin gestalt om Movitz' högtid grälar.
 Med puckelryggig rang och näsan knäckt och platt
 En rosslig skugga syns vomera i sin hatt...
 En ann' sitt hufvud kryst längst ner i axelbladen,
 Der, hukad mot ett hörn, han nickar åt paraden,
 Hvars flyglar göra halt, tilldess att kommendörn
 Hint städa sina skört och dunstat ut likörn...
 I blotta linnet klädd, med breda steg mot knuten,
 På allt upptänkligt vis af fluidum begjuten,
 En bortvänd hjelte ses högt öfver knogens hull
 Uti ett glittrigt språng allt planket fukta full...
 En halkar i hvart steg... En annans vador svälla,
 Af ömma lustar bränd i sjelfva livvets källa.
 Men trumman bådär larm... Hålt, se den Moll-
 berg, ack,
 Hur med en vit stöflett han vrider fot och klack!
 Ack, himmel, se den narrn hvad han har bält att
 göra!

ULLA WINBLAD.

Med hatten på en sned och pennan bakom öra
 I all sin krigsgestalt så liknar han i grund
 En tysker stekter gris med äpple uti mund.
 Och egde han förstånd och blott han hade pengar,
 Den ljusblå Belzebub... Men märk hans krumpna
 drängar,
 Hvad usla Martis barn, kutryggiga och små,
 Som under fanans fläkt i glesa leder stå!

Den der i bruna kjoln, som hädar månens ring,
 Se, hur på vimpelns topp han flätar benen kring!
 Qvickt som en fiskemås han hjular ned i vågen.
 Och smäller klack mot klack vid språnget opp i tågen.
 Se vattnet ur hans hår i klara droppars spel
 Hur det hans axlar blött, som blottas till en del!
 Snällt slingrar han sin tyngd, i lifvet mjuk och veker,
 Då i hans glada svalg en rosslig tunga leker.
 De hvita tändrens skymt af våda vid ett skratt
 Gör denna yngling skön, så plump han är och platt:
 Med hurra fullt i mun och glaset högt i handen
 Hvar gång han hurrar, klang, så klinga de vid
 stranden —

Märk, om man skönja vill, när fästet ljungar opp,
 Syns remmarn, blomsterkrönt, högt öfver vimpelns topp.
 Hvad majestätlig syn! Kring grindar och staketer
 Utvecklas, stranden fram, grönt virkade tapeter.
 En flock af templets barn på dessa mattor stå,
 Att åt hvar Bacchi man dess oljokaka få.
 Vid dönet af basun, som nu till festen larmar,
 En blodig trängsel sprids bland nakna bröst och armar.
 I upplopp och i storm allt hvimlar af och till:
 Allt hvad den ene gör, den andre härma vill.
 I dörrarna vid strand, der drufvorna de pressa,
 Står hvar en krögarfar med ankarn på sin hjessa.
 Kring taken öfverallt, som täckta syns med vass,
 Små nymfer räcka fram sorbet och ananas;
 Och mellan stegarna, som opp mot listen skjutas,
 Än kärlen tappas ur, än åter fullt ingjutas.
 Knappt Bacchi skyltar syns för hufvuden af folk,
 Som staplas opp mot skyn.

EN PRESTINNA.

Der blottar en sin dolk . . .
 Prestinnor, vaktom oss! Kom, stigom mer tillbaka!
 De yra hingstar slå, de fyllda vagnar braka,

Härolderna så stolt på sina tunnor syns
 Som glada förebud att snart vår fest begyns.
 Må vi då följas åt, ej skiljas från hvarandra!
 Välan, sväng facklorna! Musiken börjar...

MOLLBERG.

Vandra!

MOLLBERG

MED SOLDATERNA OCH KAPITELKUSKARNE

framför brygden.

Manskap, gif akt!
 Stå, rätta er, sjung!
 Lofsjungom vår Bacchus och marschera i takt!
 Marschen blir tung,
 Men knekten är ung,
 Och flaskan i bältet väcker kurage.
 Si vårt bagage
 Rullar i prakt
 Med röda kärror, som gnissla fint i nafven.
 Ser ni — hvaba —
 Öltunnorna?
 Ser ni den fastagen ifrån Malaga? »Ja!
 »Ja, ja, ja, ja!» :||:

MOLLBERG.

Hurra, kamrater, klang!

ULLA WINBLAD.

Hvad slagsmål, stoj och tvång!
 Hvad ringning öfverallt, bestörtning, gråt och sång!
 De stolta hästars gnägg, som, frustande och hesa,
 Vid bjellrans klara klang sig opp ur hafvet resa,
 Som under brygdens tyngd och vreda snärtars fläkt
 Uppkasta rök och dam, just dem — de mig förskräckt.

Kom, räcken mig ett glas af kryddvin och salvia
 (Kanhända de mitt blod från dödens köld befria),
 En bäfvergälls-tinktur, en perlgryns-emulsion!

Alarm! Trompeten hörs och kärrorna på bron!
 Men den på tunnan se, med blommorna i hatten:
 Den gossen ur sitt sprund ej sqvalpar bara vatten —
 Det på hans näsa syns, så bjert och ponsoröd,
 Och på hans trinda buk att han är templets stöd.
 Hvad vattnet ur hans hår ned på hans axlar väller,
 Der han med skåln för mun sig framför sprundet ställer!
 Dess bomullsskjorta fint ett rosigt bälte bär,
 Som tunnt i glesa hvarf kring lifvet lindadt är.
 Högst på en annan vagn en Ceres' dräng uppklifver,
 Hvars häst i tygeln tar och stampar i sin ifver:
 Med ämbar't på sin arm och ankarn frammanför
 Han stolt ur strömmens fors med dubbla tömmar kör.
 Märk hur vid hästens brunst med armarna helt raka
 Han kittlar opp dess käft och tömmen drar tillbaka!
 Hvad han är ståtligt klädd i finaste buldan,
 Med karfstock af cypress och tofflor af saffian!
 En ljuf och mörkblå eld dess hvälfda ögon dölja,
 Som skalkas i min barm och mig så ömt förfölja . . .
 Prestinna, oförmärkt släng floret af och lyss,
 Kom, väds, hans läppar le och ögat ger en kyss!
 Du vackra Ceres' dräng, med kärnen öfverst fulla
 Din kärrens röda hjul så skönt i gräset rulla —
 Kring hjulen vattnet yr och glittrar opp mot mån'.

Men, himmel, se den der, som gränsle står på sän!
 Ett tjockt utslaget hår dess skuldror tungt belastar,
 Hvars lurf längst ned i sän sin svarta skugga kastar —
 Med breda axelblad och tömmen allvarsam
 Han under steg för steg sin balja rullar fram.

Gotts wetter . . . das ist schen . . . ein schenes prozession!
 Die häster krumme sich undt fruschte so på bron.
 Und kutskerne . . . ferstå . . . de hafve noch till bäste
 Von helste tuppelt-ehl für sich undt seine häste.
 Trompetere . . . encore . . . kantz pianissimo
 Macht nur ein kleinen prutt so in then valdthorn, so . . .
 Kantz traurig, liebster sohn . . . nichts anders, meiner
 seele . . .

Kanstu mir so, kanstu branikula so schpele?
 Wahrhaftig . . . 's ist was schen . . . Piano, liebster sohn . . .
 Allein, potz schlapperment! Die klocken ringen schon —
 Marsch! Auf till templet, marsch! Nun trar jach på
 mich wanten . . .

Muskett på axel . . . Marsch . . . Kör på mit provianten,
 Undt. hekre flygel, marsch!

NÅGRA AF KUSKARNA.

Hurra! Se min fåla,
 Hur dess seldom pråla!

Hurra! Se, se den hingsten, hur han gnäggar och
 frustar

Och sin framfot kastar opp!
 Hör, hur fränt han pustar
 I sin brunst och lustar

Och står färdig till ett språng i galopp!
 Se hans ögon, hur de blixtra hämd,
 Hur han darrar, fängslad, yr och skrämnd
 Vid facklans bleka brand!

Granne, tag ditt glas i hand
 Och blif min bror i detta land!

Är du då min bror af alla dina krafter?
 Runka på ditt kärl — hvad svarar du? Ja?
 »Ja, jag är din bror vid dessa söta safter . . .
 Låt oss ropa: Hurra, hurra, hurra!»

KOR.

Hurra, hurra, hurra, hurra!

NÅGRA AF KUSKARNA.

Bravo, bravissimo!

Lofsjungom gudarna i öl och persiko!

Klang, kamerater, klang! Re'n templets spira strålar —

Låt spritta Bacchi blod i dessa röda skålar!

Men skyndom oss... Allons!

MOLLBERG.

Halt, schtille, prozession!

Si, Jensen i fullt språng från templet efter pron —

So viele prottom, prur? Heer hur han sich beklager...

Halt, kiper Ede, halt!

JENSEN.

Uff, förr'n det väl blef dager,

Förr'n dimman skingrat sig och stjernan slocknat ut,

Förr'n någon visitör hint rykta sin syrtut,

Förr'n väktarn från sitt torn åt näringsstället kikat

Och hustrun med sin man sig vid en sup förlikat,

Förr'n någon korporal än vaknat i kasern

Och Mollberg i sin skrubb hint sluta sitt marquern,

Förr'n fiskarn första lögn i jägarns öra gjutit

Och första sanningsord från jägarns läppar flutit,

Ja, förr'n att rätt och nämnd från förra dagens rus

Af tumlarn blifvit väckt — så stod jag här burdus.

Känn huru pulsen slår och hjertat i mig dänger...

Men, himmel, hvad tumult... Hvad hjul och fimmer-
stänger!

Hvad brygder, lass och klöf med åmar, tunnor, fat,

Och kring i alla hvalf hvad slagsmål, stoj och prat!

Uff, hvad jag flängt befängdt, båd' öfver led och stätta,

Att tidigt templets folk vår Movitz' fest berätta!

Min barm, min svullna barm, är ruggig som en ull,

Och denna trinda hatt af regn och gyttja full...

Men Trundman redan syns med hvit turban och kraga
 På templets trappa, klädd, att procession mottaga.
 Dess öga, fullt af gråt, insvepes i hans skört,
 Hvar gång han bugar sig i tempeldörren bestört.
 Dock tycks hans ögnakast bli stundom mindre tunga,
 När han med urnans skymt sig vänder till' de unga.
 All korets ungdom främst i gröna rockar syns,
 Som ropa öfverljudd att Movitz' fest begyns.
 De ropa än en gång med tummarna i öra:
 »Var redo, Bacchi folk, att vinets lofsång göra!
 »Med löf och oljblad hans altar siras skall —
 »Var redo, Bacchi folk, att samlas i ert kall!»

Bland lampors dunkla sken på nedersläppta snören
 Syns hjeltar tumla om; och Åvall, kommandören,
 Af sorg vid Movitz' död framstupa i sin flod
 Med krukan tömd och grön han snarkar i sitt blod.
 På trappan kommandören, förutan pung och påsar,
 Med ögonen ihop han svettas och han flåsar.
 Förgäfves Trundmans rop hint väcka honom än —
 Han ropar: »Pomerans!» Så somnar han igen.
 Mig är nu anbefaldt, som templets brygder vårdar,
 Det skola dessa kärl inom de yttre gårdar
 Afvältras hvar för sig, allt efter sin likör.
 Så stige hvar och en — I Bacchi kuskar, hör —
 Stig hvar en af sitt sprund!

HÄROLDERNA FÖR BRYGDEN:

KYPAREN EDE, STADSADVOKATEN HERMAN.

HERMAN.

Vänd fålan och kör unnan!
 Vrid hjulet mera kring och hjälp mig vältra tunnan!
 Kurage, friska tag! Blif modig, djerf och stolt,
 Uppveckla din mustasch, knäpp opp din våta kolt,

EN KUSK.

Rossolis n:o 1 . . . Vespedro n:o 3.

JENSEN.

Du med ditt hvita spann, i skygd af facklans låga,
Som gungar på ditt skrin och röjer din förmåga
Med kringlan half i mun, så frisk och chapeau-bas.
Hvad är dig anbefaldt?

EN KUSK.

Kapitlets malaga.

HERMAN.

Än den med bruna fåln, som står så röd i pannan,
Med pipen tätt till mun och ögonen i kannan —
Kör fram, lyft ankarn opp . . . Hvad bokstaf har du? »X.»
Hvad nummer och hvad sort?

JENSEN.

Hamburger n:o 6.

HERMAN.

Men hvad ditt ök är stolt! Hör, hur det gnäggar bara!
Hör, mot dess fräna skrän hur bygdens hingstar svara!
Vid deras ystra brunst och gnäggning hvar om ann
Trompetens sträfva klang är nästan likadan.
Ett präktigt eko hörs kring skogens kamrar flyga
Bland postiljoners skral, som sig från vägen smyga.
Hvad bokstaf på ditt sprund? Hvad sort har du beredt?

EN KUSK.

P . . . pomerans-essens . . . Sötkummin n:o 1.

JENSEN.

Hola . . . trompeten hörs . . . Hvad nytt för syn och öra?
Se, Trundman på altan . . . Var tysta, få vi höra!

TRUNDMAN *med en upplyft urna, omgifven af facklor.*

KOR.

Skåden hit, märk och mins —
Movitz mer ej fins!
Vårt ömma öga gråter.
Re'n hans mull samlad är
I den urnan, här
Trundman upplåter.
Sjungom högt Bacchi lof!
Sofve Movitz, sof!
Sofve han, gömd och glömd,
Smädad och berömd!

Nämn hans glada namn nu åter . . .
Skåden hit, märk och mins —
Movitz mer ej fins!
Vårt öga gråter.

TRUNDMAN.

Hvad — må jag ej gråta
Min bror och bestört
För ögonen våta
Nu hålla mitt skört!
Templet jag åter
Sorgsen upplåter.
Hvad skall jag göra? Jag gråter.
Hvad skall jag göra —
Templet förstöra?
Nej, jag skall hänga mig sjelf.
Dock, nej, du flod, du klara älf,

Låt i ditt sköte min hamn sig få dölja!
 Öppna din bölja,
 Låt mig få följa
 Med dina forsar och dö!
 Men, ack, hvad skall jag göra
 På denna så sorgliga ö?

Hvad olust, sömn och gråt i detta Floras hof...
 Opp, Åvall, följ med oss! Opp, ligg ej der och sof!
 Mitt öga bjuder mig, se'n vi vår hamn uppletat,
 Se'n jag trots vind och våg mot hafvets böljor stretat
 Och se'n med sång och sorl jag anført Bacchi tropp,
 Att nu sin hvila få... Opp, Åvall, res dig opp!
 Du templets dörravård, i all din ångst och syra
 Med drufvors hängslan prydd och väpnad med din lyra,
 Som skrattar i din sömn, så flottig som en ål,
 Skänk mig vid dagens blick en halfpart ur din skål!
 Opp, ligg ej der och pip och kuttra som en dufva —
 Märk, från den gyllne skyn till minsta svamp och tufva
 Vid morgonrodnans rand som fläktar opp och ner,
 Hur glädjen svärmar kring och all naturen ler!
 Si, soln nu glittrar fram — dess strålar känns så sköna,
 När ur en kulen sky det regnar kring det gröna.
 De späda vindars fläkt all nejden öfverfar
 Och från en kylig sömn gör ögats hinna klar.
 Från löfven perlor strös, på älfven skuggan spelar
 Och nattens tysta gud i dimmor sig fördelar.
 Den mörka flugan flyr, fast ögat ser ej hvart,
 I gyllne punkters spel, som skifta grönt och svart...
 Känn sötman af den lukt, som från det planket ångar,
 Der Movitz' hekatomb instänger flodens gångar!
 Hvart löf der helsar djupt en mild upprunnen sol,
 Och tuppen ur sin glugg re'n första gången gol.
 Naturen vaknar, bror! Allt fältet nu uppklarnar
 Med stampar, sågar, varf, med valkar, hjul och qvarnar.

På åkern plogen vänds, i verkstan släggan hörs
 Och sluparna på sjön med spända segel förs.
 Opp! Ligg ej der och lyss och dina strumpor valka —
 Känn, gubbe, hvilken lukt vid vestanvädrets svalka!
 Hvert träd sitt rökverk bär åt Flora högt i skyn,
 Hvar fisk i lek och rom försilfrar vattubryn.
 Med purpurröda ben de hvita tranor hoppa,
 Sig skoftals par om par i templets rännil doppa.
 Den röda kråkan yfs. Papgojan, gul och grön,
 I mandelträdet topp sig ruggar ung och skön.
 Inunder björkens blad, som daggens perlor kyler,
 En hämpling, vaknad nyss, sitt gröna hufvud skyler —
 Hvad är hans sång ej fri... Hör, Åvall, lyss åt
 lund...

Men, nej, han snarkar blott och bara drar på mund.
 Kring kullar, fält och fjäll, på bergens kalk och skiffer
 Drifs templets hjordar fram af fofdar och kalifer.
 Hör, hör, du Bacchi man, vallhjonens glada skräål
 Vid solens bleka blick och fästets röda prål!
 Hör jägarns första skott, som mellan träden glimmar,
 Och se hur rökens dunst i ljusblå rundlar iömmar!
 Än dallrar smällens dån i skogens brutna hvalf,
 Vid hästens rädda språng, som i sin loka skalf.
 En bäfvan och en flykt emellan löfven rasar
 Af all den skrämde flock, som skingrar sig och fasar.
 Bofinken sjöng och föll... talltrasten sjunger än...
 Men, gudar, hvad tumult! Hvad nytt alarm igen!
 Betrakten öfverallt... Hvad mycke folk och gäster,
 Allt Bacchi ridderskap, prestinnor, barn och prester,
 Okände vandringsmän i kyllrar, stoft och dam,
 Som mellan stöt på stöt i trängseln rusa fram!
 All vägen är betäckt af friska, muntra värdar,
 Som hvar och en sin gäst i Bacchi dyrkan härdar,
 Der de vid trädens skygd i öppna luckor stå
 Och dagens frukost, punsch, i kurbitsflaskor slå.

Helt tätt står vagn vid vagn och kuskarne i rader
 Bland pikar och gevär, stöfletter och schavader.
 En mängd af lass och klöf jemt färdas om hvarann
 Till templets portar fram med blomsterkrönta spann.
 Hör Ceres' drängars skral, som grensle stå på sprunden,
 Hör, hur de sjunga gladt vid första morgonrunden!
 Opp, Åvall, se på mej! Se hvad jag har — och välj —
 En bågare med vört, vespedro en butelj!
 Se hur min vört så skönt vid blåsten skummet krusar
 Och öfver bågarns brädd i hvita fraggor frusar!
 Den kärnan på din läpp, den oljan i din gom
 Bär lifvets helsodryck och dödens läkedom.
 Men, Bacchi söner, I, stig några fram i hopen,
 Tag denna urnan mot och dessa tömda stopen —
 Begråten Movitz' stoft!

Min gråt bör ej bli döljd,
 Då jag nu ser din färd, af Karons andar följd —
 Dig, Movitz, menar jag . . . Topp, håll, slå vad om
 supen
 Att Karon aldrig haft så däjlig själ på slupen . . .
 Gutår, du sälla själ!

O, du, du glada bygd,
 Der jag hans lyra hört i dessa lindars skygd! .
 För hvar gång som du satt i denna labyrinten
 Med tummen mot din bas och fingret krökt på qvinten,
 Och som mitt hjerta mins, intill den stund det dör,
 Hur groft med drill på drill du sjöng: *Brillante
 fleur . . .*
 Men, ack, din mun är kall — förvissnad är den
 handen,
 Som med så glada ljud förtjuste denna stranden!
 Den grottan mer ej syns, der du, min Pytias,
 Beundrad för din konst, sjelf stifta din parnass,

Der du . . . ack, tillåt mig att med din urna stanna . . .

Der du så ofta satt och pimpla ur min kanna,

Just denna kannan, den, som Åvall kastat här,

Som gjort så mången gång Olympen i dig kär.

Men, himmel, han är död -- hvad hjälper mig orera --

Hans stoft ju längse'n gömdt inom sin gyllne lera!

Du der, stå ej och svälg med ögonen ihop

Och ur din våta glugg fäll tårar i ditt stop . . .

Ja, när han slöt sin sång, så var det, så att tala,

Som svalans flygt till bo bebådar nattens dvala,

Som gumsens bräk i byn vid dagens bleka rand

Betyder lammens lust att somna efter hand.

Ty vid hans sista pust i krogdörrn hos madamen

Af brödralaget straxt försvann den gamla stammen:

En kasta sin fiol på nacken tungt och gick,

En ann sitt oboe inunder armen fick,

Den tredje, full med dun, stack flöjten i syrtuten,

Och alla oboe försvunno i minuten;

Trumslagarn hängslet prompt opp öfver hufvu't drog

Och hvälfde trumman kull vid krogdörrn, der han stog;

Men Movitz fins ej mer . . . Kom, följn mig, ell'
huru . . .

Der ser ni Movitz' bänk grönmålad och af furu --

Just från den granens topp, der denna bänken står,

Man öl-kapellets torn rätt fram i sigte får.

Den dunkla lyktans sken en strålig skymning kastar,

Hvartut som ögat ser och hvaråt foten hastar.

Der står hans körsbärsträd, af daggens droppar hvitt,

Inom hvars fordna skygd han slog båd' bom och qvitt.

Der ligger käglan kull och klotet fullt med mossa,

Och der vid grottans grind, der luntan brann och
blossa,

Hans stöflar och karpus än ligga qvar i sand,

Hans stångpisk, styf af blå'r med svarta parduband,

Hans fullmakt, möglig, grön, med krumelurer skrifven,

Kringlindad om en ost, förbränd och sönderrifven;
 Och der — hvad, ser jag rätt — bredvid den halfva
 skon

Hvad ser jag . . . himmel, ack, hans kapitulation
 I ränniln vicklar sig bland skal och äggegulor
 Med gulbrunt stort sigill, standarer, klot och kulor.
 O, gudar, se hans väst — hans tröja, lapp på lapp!
 Fins der en skilling? Nej, nej, blott en ergad knapp.
 Ack, mäktar tidens hand vid dessa nejder röra,
 I grund det glada folk förgöra och förstöra?
 Men, ack, vid denna syn allt ökar mina qual,
 De hvita snäckors prål, de röda musselskal.
 Kring grottan Eols harm i blomman sorgligt hviner:
 Allt vissnar vid hans suck, från dessa små jasminer
 Till ekens stolta stam — än helgad der han står,
 Så bär han ej sin topp så värdig som i går.
 Och dessa åkerfält, med gyllne ax betäckte,
 I sin förvandlings-lag påminna mig mitt slägte:
 De blad, just dessa blad, som gulna kring min fot,
 Afskildra mig min min, när döden tar mig mot.
 Se ditåt, mina barn, förbi de höga ekar,
 Längst in i skogens rymd, dit inåt, dit jag pekar,
 Säg, ser ni något träd, en hvit och yfvig stam,
 Hvars rikt beprydda löf ur dimman glittra fram?
 Tro, förr'n de röda bär härnäst bofinken lockar,
 Att kanske på min mull man pimpinella plockar.
 Och denna hand, som förr i ständigt sus och surr
 Till glaset sträcktes ut, *dum captat, captivur.*
 Ja, förrän dessa bin hint fram till skördeanden,
 Är lian i min häl och skutan nära stranden!
 Ty så är lifvets rund kring denna trinda boll:
 En Mogols elefant, med kejsarns parasol,
 En kaimakan, insvept i sjelfva Mahomets fana,
 Är i en blink ej mer än denna pris havana.
 Sjelf storvisirn till häst inom en väpnad krets

Bland dubbla svansars fläkt på pikens gyllne spets
 Och dogen på sin thron i glimmande gondolen
 Är i en blink ej mer än denna tomma skålen.
 Kring allt, hvart tanken flyr i all naturens glans,
 Står döden tyst på lur som spelman till en dans.
 Den sämsta snöpings lif, den skönsta sultaninna,
 Allt måste flux ombord vid Karons rodd försvinna . . .
 Den Movitz, verlden egt, måst sträcka sina knän
 I samma svarta sump som Cesar och Eugène.

Hvad kulet vattuspel som ned i droppar faller,
 Försilfradt i sitt skum bland jaspis och koraller,
 Som med en kylig fläkt i gyllne vaser sprids
 Och genom nya rör till nya hvirflar vrids!
 Bland dessa vattusprång, der dygnet om de sqvala
 Vid trädens kulna rusk och all naturens dvala,
 Syns Bacchi hjeltars stoft kring kullar här och der,
 Som hvar en på sin spets en upphöjd stjerna bär.
 De äldsta Bacchi män, som trotsat tid och laster,
 Med nakna hufvuden och kransar af albaster
 Har konstens lätta hand i Floras portar ställt.
 En Noach, krönt bland dem, syns naken i sitt tält,
 Nedom hvars gjutna bädd sig tvänne nymfer smycka,
 Som manteln från hans länd med yra ögon rycka.
 På stoden midt emot Kambyses' skugga står,
 Der snillet starka drag sjelf fasan öfvergår.
 Ett barn med böjda knän det raglar och det blundar
 För en tyrannisk pil, som blodets utlopp rundar.
 En Tantalus, utsträckt, långhalsig, svart och ful,
 Fördömmar i sin törst sitt snabba vattenhjul . . .
 Men i den stolta park, der träden sig fördela,
 All Fröjas vällust syns i stela marmorn spela:
 En Ahala, så yr, af konsten eldad skönt,

Med benet sträckt till skyn spritt naken står och
krönt:

Dess axlar, barm och bröst Cyterens värma målar,
Fastän dess ögons glans ej mer i tiden strålar;
Och på en marmorhäll bland kupidoners spel
En Ahaliba syns vidöppen, kall och stel:
Dess hand, med blommor full, en lusta tycks bekröna,
Som ögnas vid ett veck uppå det runda sköna —
Zefirens lätta blåst och flodens våg än mer
Åt denna helgedom de sista pustar ger . . .
Men, ack, hvad furiers språng som sira golf och väggar!
De hvita gipsverk . . . allt, allt, allt min själ uppeggar:
Till klagan, harm och qval allt, allt beveker mig.
Må urnan krossad bli och Trundman dö med dig!
Må denna källans sorl, som rinner mig så nära,
Frammullra' i sin fart helt tyst Neptuni ära,
Men måtte detta stoft, just denna usla jag,
I hafvets bottnar strös. vid Jofurs dunderslag!
Ack, Vänskap, hvad du är! Jag tror, i Bacchi rike
Du Kärlek nämnas bör som närmast hans gelike:
Den ene kogern för med sötma och med sorg,
Med söta drufvor fylld den andre bär sin korg.
Hvi skall min skröplighet sin morgon se allena?
Hvi får mitt stoft med hans sig ännu ej förena,
I samma kärll bli gömdt inunder Bacchi tron?
Men Movitz' fest begyns: snart nalkas procession.
Allt Bacchi manskap svängs plutonvis mot hvarandra,
Inom hvars flyglar fromt de krönte hjeltar vandra;
Och åter framför dem en rad af spelmän går,
Som under facklors sken på svarta trummor slår.

Emellertid som visst en eller flere timmar
Kapitlet samlar sig, der templets ungdom stimmar,

Och som lanternan syns på öl-kapellets port,
 Välan, kom, följ mig till en så lustig ort —
 Låt opp, du Bacchi man, som innanföre talar!
 Din öppna fönsterluft och dina varma salar,
 Din skorstens mörka rök mot dagens ljusa rand
 Och ångan af dig sjelf, som tittar ut ibland,
 Den eld, hvars glöd och kol kring dina kittlar sprakar,
 Der du med skopan står och ideliga smakar,
 Och brödrens hesa skrål vid systrarnas alarm
 Gör att vi vänta svar vid bågarn från din arm.
 Din lappmudd och kalott i Juni milda dagar,
 Ditt hvita glesa hår, som tolkar tidens lagar,
 Gör att i Fröjas hof du mer ej syns så ung...
 Med nymfen i din famn sjung, fader Bäckman, sjung!

Om ödet skull' mig skicka

En skön och dugtig flicka :||:

Att med sitt pip och qual mitt fromma bröst bedra,

Ah, ah, ah, ah,

Jag skull' ej, som andra göra,

Efter folkets sqvaller höra:

Den henne ville röra,

Skull' mig betala bra.

Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha,

Den henne ville röra,

Skull' mig betala bra.

När hon gick ut till andra,

Så skull' jag hemma vandra :||:

Emellan skafferi och källarsvaln... Hva ba?

Ah, ah, ah, ah!

Jag skull' inte bry min hjerna

Om den prydnad, hon mig ärna,

Blott Bacchi saft och kärna

Flöt i buteljerna,

Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha,

Blott Bacchi saft och kärna
Flöt i buteljerna.

Om hon mig sängen neka
Ell' ut åt dörren peka, :|:
Det kosta kanske på . . . men mor hon vill så ha.
Ah, ah, ah, ah!
Om de främmande, kanhända
Med pistolerna uppspända,
Mig kasta öfver ända,
Hvad skull' jag göra? Hva?
Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha!
Mig kasta öfver ända,
Hvad skull' jag göra? Hva?

Der kommer till exempel
En andlig man ur tempel, :||:
Som med en vördig min drar af sig handskarna.
Ah, ah, ah, ah!
Som han är en man af värde
Och jag trifs ej bland de lärde,
Så går jag mina färde
Och lemnar tofflorna,
Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha!
Så går jag mina färde
Och lemnar tofflorna.

Om se'n af garnisonen
Kom den och den baronen, :|:
Min hatt i fönstret såg bland andra hattarna,
Ah, ah, ah, ah,
Och jag skulle blott bejaka
Att jag sofvit hos min maka,
Helt säkert jag mig staka

Och stode chapeau-bas,
 Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha,
 Helt säkert jag mig staka
 Och stode chapeau-bas.

En ann gång kunde hända,
 Jag ville hemåt vända :||:
 Och ljuset ännu brann emellan luckorna,
 Ah, ah, ah, ah.

Att min engel börja spotta
 Mig båd pryglä och hundsvotta
 Och kanske ur sin potta
 Gaf mig... et cetera...
 Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha,
 Och kanske ur sin potta
 Gaf mig... et cetera...

Men säj, på tro och ära,
 Säj, kan man mer begära :||:
 Än att jag sjelf ser bort och håller ljusena?
 Ah, ah, ah, ah!

Se'n, när jag dem sjelf insöfver,
 Kanske, om jag då behöfver,
 Knappt ett glas vin blir öfver
 För mitt besvär... Hva ba?
 Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha,
 Knappt ett glas vin blir öfver
 För mitt besvär... Hya ba?

TRUNDMAN.

Kom, skrala gubbe, kom, som skrattar åt din aska,
 Som näslös dansar om i ringen med de raska,
 Som med din tunga fot rör Fröjas mjuka bädd
 Och med din röda plym bestiger grafvens brädd,

Kom, tag ditt krus i hand och dina lockar kamma,
 Gjut döden i ditt kärl vid morgonrodnans flamma,
 Men glöm dess malört bort på bolstren i paulun . . .
 Hola, kamrater, klang! Här stötes i basun:
 All nejden hurra hörs kring kärkens sprund och
 fragga

Trompeten stötes stolt vid åsyn af din flagga,
 Trumslagarn hvirfveln slår med dubbla slag på slag
 Och luften mulnar bort af folkets andedrag.
 Kring allt hvad ögat ser åt kullar, berg och branter
 I mörka flockar sprids gevär och musikanter.
 Opp, samloms, mina barn! Med andakt bugen er
 För all den herrlighet, som Movitz' aska ger!

Men skåden . . . himmel, ack . . . hvad ömt, hvad skönt . . .
 jag bäfvar . . .

Märk, efter spelets tropp prestinnan Ulla sväfvar
 Med svart utslaget hår och guldgult damast-släp —
 Betrakta hennes glans mot allt det mörka skräp
 Af Mollbergs stora vakt, som framför går och slingrar!
 Märk hur dess hvita hand på mandolinen fingrar,
 Hur hennes bindel skönt af vädrets ilar förs
 Och huru lätt dess fot inunder kjorteln rörs!
 Den lilla pennans skymt, som ömt på strängen klingar,
 En liten fjeder är af kärleksgudens vingar.
 Men hennes röst dertill vid facklans eld och sprak
 Gör själen så förtjust som lustan rädd och spak.
 På vägens blomsterstråt, som opp åt templet syftar,
 Märk hur precist sin fot hon efter takten lyftar!
 Se, hennes toffelblad, broderadt guld i grönt,
 Hur, vid hvart steg hon tar, det strålar högt och skönt!
 Hvad mer än dråplig syn! Märk, märken qvinnolisten,
 Märk, mellan hvar kadans af främsta oboisten
 Hur hon slår benet opp, så sulan syns på skon —
 De blunda och de le i hela procession.

Puff... hvad det kostar på! När hon ser ner på
 kragen,
 Knappt tippen uppå skon hon skönja kan för magen:

Den uppsväld är och hög och liknar en pulpet,
 Der Astrild haft sin post och lemnat sitt signet.
 Kom, mina kära barn! De nalkas oss så nära.
 Tänd, tänden facklorna! Soldaterna de svära...
 Hvad stormen ökar sig med slagsmål, tvång och hot!
 Opp, låtom oss gå ut att taga dem emot!

TRUNDMAN MED KOREN.

Sjung, mina söner, alla tolf!
 Sjung efter mej! Se på kärlet, jag förer!
 Lyft på karpusen,

Fläkta med ljusen,
 Höjen opp krusen,
 Kommendörer!
 Stänk persiko kring templets golf!
 Stänk ratafia!
 Sjung vår litania!
 Noach, Maria,
 David, Uria,
 Ej denna urnan dem tillhörer.
 Rent i botten!
 Lyft på kalotten!
 Drickom om i botten!
 Sätt uppå kalotten!
 Sen på mej — se hvad jag bär:
 Fallen neder, jag besvär —
 I den urnan ... just den här ...
 Movitz' aska samlad är.

KOR.

I den urnan ... just den här ...
 Movitz' aska samlad är.

TUTTI.

I den urnan ... just den der ...
 Movitz' aska samlad är.

ULLA WINBLAD.

Prestinnor, bugen er med bittra sorgeqväden
 För Trundman, der han går inom de glesa träden!
 Mot dagens röda skynt och ljusens blacka sken
 Hans skugga sväfvar fram så lutad i allén.
 Än armarna i kors det mörka kärlet lyfta,
 Då tusen hurra hörs af dem, som gå och snyfta,

Än gubbens armar lågt i vördnadsfulla stig
 Till jorden sänka det och åter korsa sig.
 Men på hvem lyssnar han? Hvem är den der char-
 manta,
 I språnget Jensen lik, som idligt hörs diskanta,
 Som, pussig, blek och stinn, med håret i en lock,
 Sin flaska rycker opp utur sin puderrock?
 Han ljusblå strumpor bär, den glada Bacchi-vännen,
 Omaka, liksom han... i skorna messingsspännen...
 Hör hur han grälar jemnt, så vindögd, plump och stinn!
 Men nu, pu sprang han bort längst in i skogen in...
 Hvad är jag inte trött... De kulna moln, som fläkta,
 Gör sömnen mig så söt att ögat må försmäkta:
 Knappt mina ögon se den Trundman i sitt nit,
 Långt mindre örat hör hans sorgepsalmer hit.
 Men ödet och vårt kall i stillhet må vi lyda,
 Med ömma klagoljud att vinets dyrkan tyda.
 Opp, systrar, slumren ej! Låt nattens andar fly!
 Snart Bacchi eldar sprids i dagens öppna sky.
 Snart presterna med bloss mot altaren sig stöda,
 Och inom gallren snart skall offerblodet flöda.
 Kom, Trundman vinkar oss och viftar med turban...
 Nu ropar kanslern: »Marsch!» och Mollberg står på
 plan.

Betäcken era bröst — vår skönhet må vi dölja...
 Opp! Oss är anbefaldt näst efter Trundman följa!
 Trompetens fräna ljud ger klang i skog och mark:
 Med andakt följén mig och templets patriark!

ULLA WINBLAD

FRAMFÖR KOREN AF PRESTINNORNA.

Sjungom, systrar, Fröjas ära!
 Fast vi Bacchi rökverk bära.
 Fröjas ära :||:

Våra varma bröst begära. Fin.
 Vi bekänna hennes lära
 Och gudinnans lag besvära. D. K.

KANSLERN.

Du, Bacchi korporal, och ordens-granadörn,
 Dig anbefaller jag, som marskalk af likörn,
 Gör rum för procession!

KOR.

Under facklans dunkla låga
 Vi till Bacchi gårdar tåga,
 Men vi våga ::|:
 Klandra dödens pil och båga... Fin.
 Spör oss någon om vår plåga,
 Blir det svaret på hans fråga. D. K.

MOLLBERG.

Nun woll'n wir salutiren —
 Schiltre... Auf axel... Schtill!

KANSLERN

med ordens-karaffinen framför basfiolen.

Nu är jag just von bieren,
 Så att i all den glans, jag sväfvar som prestaf,
 Knappt handen orkar opp att lyfta hatten af.

MOLLBERG.

Schiltre... Auf axel... Schtill!

KANSLERN.

Tack vackert för besväret!
 Märk, Bacchi ridderskap — när Mollberg rör geväret!

Så må vi buga oss och klinga med hvarann!
 Upplyftom karafin . . . Se nu, nu skyldrar han!
 Det kallas tempo det, så kunna nacken vrida
 Och med en avvig hand geväret slå på sida,
 Bli vindögd som en uf, stå raker som en stör.

KOR AF PROCESSION.

Ah, monseigneur
 Är just i sin galla —
 Fallarilalla!
 För din mustasch måst döden knäfalla.
 Ah, vot' servitör!

KANSLERN.

Tack, fader Mollberg, tack! Très humble serviteur!
 Framför din bataljon din egen skål vi dricka.
 Hvad du ser tapper ut kring halsen med din bricka!
 Och med den mössan, tänk, så silfversmidd och hvit,
 Hvad du drar hjeltar fram för spetsen af din plit!
 Din mulna anletsfärg, din hvita lock vid öra
 Och dina ljusblå skört med hvita veck, må göra,
 Allt bildar dig så skön, bland trummor och gevär . . .
 Klang nu! Nu skyldrar han . . . Bien obligé, mon cher!

KOR AF PROCESSION.

Bien obligé!
 Nu skyldra de alla —
 Fallarillalla
 Mollberg, din skål . . . Låt fluidum svalla
 Och ny sötma ge!

KANSLERN.

Hvad du ser däjlig ut, du Mollberg för paraden!
 Din like näpplig näms i hela Henriaden.

Men, I med basfioln, I raska gubbar, märk,
 J bröder, tumlen ej med ordens speleverk!
 J kommen väl ihåg hvems hand rört detta skrofvat —
 Knappt sådan Mechel fins i meklenburgska hofvet.
 Gå jemnt i takt... jemnt, jemnt... Jag säger än en
 gång:

Hans like aldrig fås på valdthorn och bassong:
 Han trotsa i sin tid Soprano i Neapel,
 Besozzi i Turin och mången ann konstapel,
 När med en pussig käft han mumsa på sitt rör,
 Och det för ett patrask, som inte har gehör.
 Med ögonen ihop och näsan i syrtuten
 Han svängde oboen så tonen gnall mot knuten.
 Kamraten midtemot, rödbrusig, tjock och stinn,
 Smög ofta samma ton uti sitt valdthorn in...
 Men, himmel, hvad alarm! Re'n börjas nu med
 sången —

Sväng sakta, Bacchi män, i denna blomstergången!
 Du der, vakthafvande vid basfiolu framför,
 Høj facklan högre opp och på karpusen rör!
 Låt kring fiolens hals dess klara gnistror skakas,
 Och svinga din karpus båd' framåt och tillbakas!
 Klang, Öman Fodermarsk, du Bacchi kommandör
 Med benena i kors och helsning från Skanör!
 Ja, du, du tömma vill fem stop och inte yra —
 O, gudar, hvilket gäck: han är plakat af fyra!
 Drick ut din krönta hälft, ryck in uti ditt led
 Och blif en kostlig länk i denna våta ked!
 Noch än ur karafin vid spelets storm och dunder
 Må vinet gjudas ut... Klang, Löfberg... Håll inunder!
 Stig fram, du Bacchi man, i ditt inkognito
 Med hufvu't utan hatt och foten utan sko...
 Marsch! Vid trompetens skräll slå benen opp, mar-
 schera,
 Mot basfiolens hals sänk bröst och skuldror mera

Och skingra facklans eld vid den uppgå'nde soln
 Från deras pust och flämt, som vändas med fioln!
 Sjung — sjungom alla ömt! Re'n mina läppar snyfta
 Vid åsyn af det kärll, som Trundman nu upplyfta.
 Sjung efter honom, barn! Upphöjen hand och mund,
 Ty Bacchi fest begyns, och just på denna stund!
 Förenom våra ljud med all den starka skara,
 Som vandrar framför oss att Movitz' stoft bevara!
 Upplyften era krus med famntag åt hvarann!
 Nu öppnas templets port . . . Men hvem är denne man,
 Som redan solens glans till vinets fest förblindat,
 Som, naken öfverallt, sin krans kring midjan lindat,
 Som mot sitt hvita skägg inom sin svullna famn
 Vår Movitz' lyra bär och jollrar vid hans namn?
 Opp, Åvall, opp, senjör! Ej tid att längre sofva —
 Opp, klinga på ditt spel! Med oss dig hemförlofva
 Till templets helgedom . . . Men säg mig hvad han
 tror . . .

Hör på hans vilda sång!

ÅVALL vid tempeldörren med lyran.

Tom är min flaska, tunnan utrunnen —
 Guld i min ficka var aldrig uti.
 Knappt den trådsändan ännu är spunnen
 Fullt till det blaggarn min skjorta skall bli.
 Och till en jacka, prydd med snören,
 Väfd utaf getragg, lagom stor,
 Fan ta som tror att klädsfabrikören
 Ännu hint födas och ögnat sin mor.

Jag heter Åvall, bror!

Tom är min verkstad: knappt fins der verke,
 Knappt till en pinne att slå i en klack,
 Aldrig en stöfvel, inte ett märke,

Aldrig en sula . . . nej, ingen . . . stor tack!
 Afklädda väggar, små och låga,
 Nedruttna golf med beck och talg —
 Men ändå klang! Mitt stop i full råga
 Fräser rossolis och glödgar mitt svalg.

Af sorg vid Movitz' död, I kostliga senjörer,
 Jag legat här två dygn.

Just här på trappan, ensam, allena,
 Jag nu mest legat två dygn vid mitt stop,
 Och med min klang på denna här sena
 Templets all ungdom jag bådats ihop.
 Just under detta mandelträdet,
 Der nu papgojan skrattar fräckt,
 Der har jag spelt och sjungit det qvådet,
 Som all naturen till klagan uppväckt.

KANSLERN.

Inträden, kommandörer,
 I ordning, par om par!

ÅVALL.

Lamporna fladdra, facklorna spraka,
 Hästarna gnägga och Trundman ser ner,
 Nymferna gråta, skyarna braka,
 Floden sig grufvar och Eol han ler.
 Men, mina barn, i gråt jag somna,
 När jag min broders urna såg . . .
 Träden då in! Välkomna, välkomna —
 Bacchus uppelde vårt blod och vår håg!

Ack, om jag kunde stå
 Och ögna blott en skymt af dem, som kring mig gå . . .

Men, gudar, hvad alarm! Mitt skrämnda hjerta bäfvar,
 Min syn förvillad blir i mörkret, der jag sträfvar.
 När i min blöta sömn vid denna lampans sken
 Jag nyss på trappan låg i porten här allen
 Och då mot vädrens blåst jag under trädet grina
 Och jag såg opp och drack, så hördes luften hvina.
 Jag såg och lyssna ömt uppå de stumma dön,
 Som ständigt höras hit vid Karons rodd kring ön.
 Än skymta åran fram och än sågs hela raden
 Mot flodens hvita fragg i vassen hvälfva bladen.
 Än flög en korp förbi, och än vid blixst och rök
 En fiskmå's dyka ner, och oppåt flög en hök.
 Än tände sig ett bloss, och än dess eld sig dela,
 Än månans ljusa klot på mörka böljan spela.
 De nakna granars sus, de böjda aspars fläkt
 Och ufven, der han tjöt, mig gjorde så förskräckt
 Att bägarn föll ur hand . . . Men hör hur folket svärmar
 Sjelf Trundman frammanför, i släp och vida ärmor,
 Hör, hur han sjunger högt vid tusen facklors språk
De slagna hjeltars lof . . . Men, ack, hvad storm och
 brak!

Helt säkert detta folk vill Bacchi pressar klämma —
 Jag känner Ullas röst och Trundmans grofva stämma
 Och minns ännu i natt vid lampan der jag låg,
 Hur präktigt sluparna man bort i viken såg.
 I vassen öfverallt, der offerhjorden råmar,
 De hvita seglen sågs bland roddare och prämar,
 Tills slutlig vid en knall uppblixtra hela strand,
 Just samma den minut som Trundman steg i land.
 Dess djerfva blick till skyn, dess röda svett i pannan,
 Dess vördnadsfulla nick, när gubben öppna kannan,
 Hans stapplande gutår, förr'n oljan halka in,
 Var värd Apelles hand i målning mer än min.
 Men när hans bröst hvar gång vid pipen flög och flåsa
 Och hårets knorl så sträfft sågs kring hans axlar blåsa,

Och då hans öppna gap, med hvita tänder prydt,
 Mot kärlets bräddar låg, nyss skuradt, blankt och nytt,
 Och från dess hvita skägg när ölet rann och sqvala,
 Så dräplig tafra, barn, kan intet guld betala . . .
 Men räcken mig en gång ett spetsglas obemängdt,
 Gör ej min sorg så djup och ödet ej så strängt!
 Ett spetsglas pomerans . . . Men, ack, jag allting saknar:
 Jag utan vänner dör, och utan glas jag vaknar.
 Min tanka grumlig blir, mitt hjerta saknar luft,
 Min anda sitt begär, min hjerna sitt förnuft,
 Mitt blod sin lugna fart, mitt snille sina lagar
 Och kroppen allt sitt stöd, när hufvu't så behagar . . .
 Men hvad min oro öks i denna mörka vik
 Af dessa nymfers skral och dessa gastars skrik!
 I förgår låg jag här på trappan och kavera
 Med hufvu't fullt af löf och glaset med madera.
 Min hand var vänd till stryk, min fot upplyft till dans,
 Och detta gula skägg var stänkt med pomerans.
 Ur denna Noachs bild, ur pipen mellan lären,
 Jag skrufva oljan ut och pressa sista tåren:
 Jag gret, och i hvar tår, som ned ur ögat föll,
 Det fräste finkel, barn, som hundra grader höll.
 I mandelträdet's topp paggojan sjöng och hvissla,
 •Då skrufven i min hand de skönsta toner gnissla.
 Gå bort — låt döden sjelf afkyta min person . . .
 Men hurra! Trundman syns, och der går procession . . .
 Se, kanslern med pokaln hur hjulbent han sig svingar,
 När Mollberg gör honnör och ordens-spelet klingar —
 Kors hvad hans skugga bräns!

Men, ack, hvad dufna ök
 Som uppför trappans brant uppklifva på försök!
 Klang, du, du Mollberg, bror med hårpung och
 mustascher!
 Du ser mig ut, kamrat, som du har tömt fastager.

Hvad du tar tappra steg framför ditt krumpna led
 Med pikens gyllne udd och mössan på en sned!
 Hur fromt syns i din marsch de hvita vador blänka,
 Då du med piken fälld vill sorgefloret sänka!
 Din röda tyska läpp, förvillad i sin min,
 Befaller trummans halt och nymfens mandolin.
 Klang, Mollberg! Du är skön... Men, himmel, hvad
 jag skådar!

Hvad röster och musik, som Fröjas folk bebådar!
 O, gudar, hvilken nymf med svart utslaget hår
 Som främst på trappan steg och fram till templet går!
 Hvad skira kjortlars fläkt kring hennes tofflor spela,
 Som under vädrens pust sig lyfta och fördela!
 Ack, Ulla, allt ditt prål förqväfver all min röst —
 Din skål i denna vört... din bild i detta bröst...
 Trompetens uppbrott hörs... Klang, Trundman, der
 du tråkar

Med urnan mot ditt bröst och om din hjelte språkar!
 De klara höjders brand vid folkets storm och stoj
 Gör dig din skugga täck inom sitt flor och boj.
 Vid kärlets ädla tyngd du hedrar den du tjenar,
 När åt dess kalla stoft ditt hjerta varmt du länar —
 Gack till ditt våta kall, som pryds af dina år,
 Inom den porten in, som för dig öppen står...
 Hola, pukslagarn hörs och processionen skrider!
 Klang, Ede, klang din skål, der du på tunnan rider.
 Som brygdens härold främst till folkets tröst och gagn
 Med rosor kring ditt sprund och facklor kring din vagn!

Men, himmel, se en mängd, som hosta och gå luta,
 Som basfiolens block i steg för steg framskjuta —
 Märk huru skroftet, spräckt, vråks likt ett skepp i qvaf,
 Som sqvalpar mot den strand, der linan brustit af!
 Knappt skönjer ögat mer vid brödrens våta möda
 Än blott en horisont af näsor, blå och röda.

Du der med lurn i mun, med röda mössan, du,
Låt vimpeln fladdra ut!

Hur präktigt ser jag nu
Vid oljekannans svigt det krönta barnet buga
Och åt hvar Bacchi man dess oljekaka truga!
Vid dönet af basun inom sin slutna ring
Det ögnar fromt till skyn och bjuder kannan kring.
Klunk, Mollberg, der du står! Klang, Ede, der du
gungar,
Och vivat Fröjas folk, som mellan spelet ljungar!

Hola! Der raglar en, som Movitz' stråke bär,
För hvilken trumman rörs och ropas till gevär.
Välkommen, gubbe, du, som orkar drufvan pressa
Med glädjen i din mun och sorgen på din hjesa!
Din skalkhet glittrar fram på dina silfverhår,
Wolfdauer, du, som tyst så mången lagt på bår,
Så en bedröfvad far vid dottrens gömda vagga
Som mången svartsjuk man uti sin hämd och fragga.
Träd opp till templets port! Derinne önskas dig
Ett majregn utaf öl i dina torra stig.
Gack, famla i ditt kall på denna klagodagen!

Der dansar fram en ann, med näsan sönderslagen,
I en demi-coupé, en charge-à-trois-pas:
Grälmakar Löfberg, klang! Välkommen och hurra!
Hvad du har tumlat om, och hvad du orkar föga!
Han är det, utan hatt, med silfverglitt på öga,
Som framtill på sin kolt ej mer än fodret har
Och baktill intet mer än öfvertyget kvar.
Klang, Löfberg, drick mig till! Snart morgonrodnan
flammar . . .
Men, gudar, hvem är den, som trampar der och
dammar

Med handen sträckt till skyn och ögonen ihop,
 Som med ett bittert skratt lagt locket på sitt stop
 Och hjulbent speglar sig i trädens glesa skugga?
 Hvem är den Bacchi man? O, stolta Ehrensugga,
 Välkommen i din ångst! Kom, luta dig och drick
 Af denna högtids-vört, jag nyss af Trundman fick!

Hurra! Se Jensen sjelf bland folket hur han drifver!
 Med pennan krökt i hand han ideliga skrifver,
 Han mumlar i sin skrift och ser på bataljon.
 Men Mollberg bugar sig vid spelets klang på bron —
 Allt folket bugar än, och templets vimpel blåser...
 Der parentatorn är, så tjock som en boråser.
 Bevar' oss hvad hans hår det fladdrar gult och stråft —
 Bevars — hans andedrägt snart vädrets våld förqvåft.
 Han är det, der i dörrn, som nu sin penna hväser,
 Som skall kring Movitz' stoft i dag strö sorgcypresser.
 Klang! Portarna slås opp: allt Fröjas hoffolk syns...
 Der kommer Trundman ut, och festen nu begyns.

KANSLERN.

Allt folket träde fram! Allt lefvande härinne,
 Träd fram och sjungen högt vår Movitz' sorgeminne!

KOR.

Hvem är, som ej vår broder mins,
 Fastän hans skugga mer ej fins?
 Fastän hans valdthorn tystnat har,
 Är skogens genljud ändå kvar.

Än Floras fåglaskara
 Skall ömt hans spel förklara.
 Än jägarn vid sin snara
 Skall på sin pipa svara
 Hur, ibland Orfei söner

Af Bacchus krönt så sköner,
Han utan like var.

TRUNDMAN.

Prestinna, tänd din eld! J nymfer, templets prål,
Med dubbel skönhetsglans vid dödens göromål
Utgjuten eder gråt... Men hör, pukslagarn larmar
Med pinne hvälfd i skyn och silfversmida armar!
En präktig hvirfvel hörs i dubbla slag på slag,
Som bådär något stort och något nytt behag.
Med pinnarna i kors och tummarne i vädret
Går klangen opp åt skyn och konsten ner i lädret.
Hvad han ser munter ut den pukarn — och så gladt
Med liten svart mustach och galonerad hatt
Nu trumlar han till storms... Bevar' oss, hur han
larmar!

Fly, flygen alla fram! Med vidt utslagna armar
Mottagen denne man — det parentatorn är,
Den sorgsne Jensen sjelf, som nu vår gråt begär!

KANSLERN.

Du Fröjas täcka folk, som vrider dina händer,
Som nu vid altaret din fällda fackla tänder,
Som, blottad i din barm, med dina höga bröst
Till jorden kastar dig, var tyst — hör Jensens röst!
Pukslagare, slå an! (*Pukor.*)

I spelmän och raljörer,
Allt Bacchi ridderskap med templets kommandörer,
All denna menighet, som här i templet syns,
Nedböjen era knän! Parentation begyns,
Och klockan klämtar bön.

Du, gubbe, du, som snyftar,
Som stolt vid basfioln den röda stråken lyftar,

Som under facklans sken med hvita lockar står,
Släck blossets dunkla eld, der dödens fasa rår,
Och fall på dina knän!

J, raska köresvenner,
Som sprundat Bacchi kär! j brygdens äldermänner,
Uppvicklen era skört, till jorden fallen ned!
Nu parentatorn syns . . . hans uppsyn är oss vred . . .
Flux hattarna utaf!

Du, templets gamla myra,
Du brygdens embetsman af skylten n:o 4,
Som under trädets rusk och löfvens kulna fläkt
Dig här med lyran lagt, stig opp och var betäckt
Och träd i templet in!

Du, ordens-granadören,
Med allt ditt manskap fall, fall ned vid tempeldören,
Häng mössan på din pik, slå handen för ditt bröst!
Nu träder Jensen fram. Med bäfvan hör hans röst!
Pukslagare, slå an!

TRUNDMAN.

Allt folket falle neder!

MOLLBERG.

Hau! Schilträ mit muskett . . . geschwindt i alle leder!

TRUNDMAN.

Prestinnor, bugen er vid alla klockors ljud!

ÅVALL.

Hvad djupa sorgeprål omgifva vinets gud!

EN HÅROLD.

Stig, parentator, fram!

JENSEN.

Nyss i de mörka vågor,
 Der nattens fasa rår bland thordöns qvalm och lågor,
 Der klippans branta tyngd högt öfver hufvut står
 Och med en vredgad spets till Jofurs skyar går,
 Der bergen vältras ner med brända löf och grenar
 Och åter kastas opp uti ett regn af stenar,
 Der en förtörnad flod sin klagan gjuter ut,
 Båd' fångslad i sin fart och störtad i sitt slut,
 Der böljor utaf eld ur Plutos kamrar flyta,
 Som sig till högre qval i ljusa svall frambyta,
 Der Tityus förskräckt fördömmar gudars far,
 Då gamen ur hans bröst en blodig lefver drar,
 Der jättarna med harm sig ilskefulla rifva
 Att på hvarandras rygg till himlarna uppklifva,
 Der Ixion, med flärd af Hymens fackla bränd,
 Bli i en glödgdad ström på hjulets axlar vänd,
 Der hvita bloss och sken ur tända ugnar gjutas,
 Som med en hisklig gråt än öppnas; än tillalutas,
 Och der en vredgad drott med krona af cypress
 Sin stolta nyckel för och spira utomdess —
 O, gudar, just, just der på denna grymma orten
 Höll Plutos svarta vagn och hästarna för porten.
 Skenbarligt såg jag då vår Movitz oförtänkt
 I svart fotsidigt släp, med gyllne stjernor stänkt.
 Hans uppsyn tycktes vred, hans spridda blickar kulna
 Och kindrens sjuka färg som axen, när de gulna.
 Men en trehöfdad hund jag bunden såg och krum
 Vid denna mörksens port upprest på hafvets skum.
 En grämelse och nöd all örats känsla qväfde
 Vid tusen fångars skräål, som plågotyngder häfde.

Och mot en gruflig eld bakom en itänd lönn
 De svarta skuggor sågs än vältra sig i sjön
 Och än vid jernbasun, hvars ljud ny nöd förkunnar,
 Med brända hufvuden upplyfta gap och munnar.
 Bland gnistor, blix och rök sågs blodets ack och ve
 I röda droppars spel förtviflans målning ge,
 När från den svafvelsjön, som storma, brann och spraka,
 Benranglen flöto fram och bloden flöt tillbaka.
 Der sam en usel mor med vilda ögnakast
 Och höll en brottslig son i sina armar fast:
 Han åter, dubbelt vild, till fadrens bröst sig slänger,
 Som vändas i en glöd bland halster, jern och tänger.
 Förvirrad i min själ, mig tycks jag ännu hör
 Den jernbasunens skräll, som afgrunds bäfvan gör.
 En kuttra som en uf, en jama som en katta —
 Men Movitz, tycktes mig, i porten stod och skratta
 Så tändren skallrade och ögonen föll ut,
 Ja, så att svetten rann och koka som en lut.
 Den svarta mantelns släp, den gula skuggans fasa
 Gör att mitt stela bröst käns klappadt som en trasa.
 Mitt hjerta i mig klack, och gikten flög i ron:
 Cerberus, templets hund, han nagga mej i skon.
 Allt nattens trolleri kring om mitt hufvud rasa,
 Och hvartut ögat såg, blott nya eldar brasa.
 Så uppsteg ur en rök en strålig hekatomb,
 Då Movitz' hufvud brast och smattra som en bomb:
 Ur lågan giftet flög och ormar ur det djupa,
 Der paddors svarta mängd bland krokodiler stupa —
 Bland vingar, ben och klor en aska breddes ut,
 Som ständigt flamma opp vid Eols hvin och tjut...
 Men, Bacchi ridderskap, om ingen mig hugsvalar,
 Så vet jag näpplig själf för hvem jag står och talar!

TRUNDMAN.

Allons — ett glas champagne! Pukslagare, slå an!

(Pukorna höras.)

Min andedrägt blef sval, min tunga full med syra —
Då först, då mindes jag nu dagens göromål.

TRUNDMAN.

Klang, knäpp på pukorna! Klang, parentatorns skål!

KOMMENDÖRN MED BASFIOLEN.

Klang, parentatorns skål, som så förträffligt rimmar!
Tänd af Apollos eld, hans hela väsen glimmar.
Men med en skurpen läpp och med en tom butelj
Vid sjelfva vinets brunn stå torstig som en elg,
Och med en själ insvept i sjelfva Karons dimma
Hur kan den främsta skald en enda mening rimma?
Förqväfs ej snillets fläkt i rimmets tvungna slut,
När stopet ligger stjelpt och oljan runnit ut?

TRUNDMAN.

Slå i ett glas champagne, j läckra nuditeter!

PARENTATORN.

Det kallar jag ett vin för kungar och poeter —
Hirr, hurra i min själ! Hvad det var delikat!
En blandning utaf vört, af finkel och suckat!
Klang, fyllen era kärl! Bon, systrar, fyll i mera!
Räck Ulla bågarn der, den dera med madera!

KANSLERN.

I nymfer, slån i mer!

PRESTINNORNA.

Fullt, ers magnificence!

KANSLERN.

Räck fodermarsken vört, Lars Löfberg pomerans.

Och den vid basfioln, som står och flätar benen,
Må af det kärlet få, som bär den blå syrenen!

ULLA WINBLAD.

Gudinnan kallar mig från templets göromål.

TRUNDMAN.

Stöt i basunerna! Prestinnan Ullas skål!

PARENTATORN.

Mitt öga fullt med gråt, som bågarn med likörer —
Låt bågarn gå ikring, I templets kommandörer...
Men, gudar, hvad jag ser... Du lilla sorgsna nymf,
Hvarföre gråter du? Hvar tår blir mig en skymf,
Om ej med Movitz' mull du den i stillhet blandar...
Men, ack, hon sväller opp... fram, Junos tjenste-
andar...

Hon stapplar på sitt mål, hon rifver sina hår —
Kom, väds, att världen snart en glädtig nyhet får.

KANSLERN.

Gack, Ulla, i ditt kall, dit hymen dig nu sänder!
Påfågeln redan stolt den gyllne vagnen vänder:
Din hjessa siras skall med liljor af den hand,
Som ger naturen lif och fröjdar haf och land.
Gå bort...

PARENTATORN.

Släpp henne fram, hon börjar redan hicka —
Snör hennes snörlif opp... Klang, nymfens skål vi
driicka:

Må Junos lätta hand uppbädda hennes säng
I templets gyllne kor!

Ja, vidare i fläng

Med snabba språng och skutt jemt blunda jag och
tråka,

Tills genom hvalf i hvalf jag templets grindar råka.
Ett ständigt hurra sjöngs, hvarthän jag sprang och kom,
Och qvinnor, barn och män i gräset tumla om.
Men jag skred längre fram opp till de inre gårdar
Förbi de ättefält, de stjernbeprydda vårdar,
Der Bacchi hjeltar göms vid ett fulländadt lopp
Bland ciceroners stoft.

KANSLERN.

Lyft Movitz' urna opp!

Trompetare, gif akt!

(Trompetar.)

PARENTATORN.

Se'n, hur jag flög och flängde
Så hatten blåste af och hårets lockar hängde,
En gast mig fångslad fick, insvept i dam och rök —
Den gasten som en korp förbi i luften strök
Och skratta Movitz' namn.

KANSLERN.

Pukslagare, rör pukan!

(Pukor.)

PARENTATORN.

Hvad rysning i mitt blod vid denna mull i krukan!
Men, gode Bacchi män, straxt gasten bort han flög,
All templets herrlighet upprann så klar och hög.
Just denna sälla park, der Bacchi bröder andas,
Der vinets helsosaft med lifsbesvären blandas,

Hvad vällust i min själ! Hvad trängtan och begär!
Men ämnet är för hand — och nu, nu står jag här.

KANSLERN.

Lyft Movitz' urna opp! Pukslagare, rör pukan!

(Pukor.)

PARENTATORN.

Hvad rysning i mitt blod vid denna mull i krukans!
Vid fetman af dess dunst mitt hår det fuktar sig:
Hvar knoka ångar vin. Hvert doft befaller mig
Att hjelten skildra af... Välan, jag penseln tager...
Apollo, sänk min hand och gif min målning dager!

TRUNDMAN.

Stig opp, hvar på sin bänk, båd' prest och kommandör—
Åt brodren Jensen nu ett kärt salutem gör:
Nu är hans snille varmt: nu kan han först orera...
Senjör, ett glas champagne! Senjör, ett glas madera!

KOR.

Bort allt hvad oro gör,
Bort allt hvad hjertat qväljer!
Bäst att man väljer
Bland dessa buteljer
Sin maglikör.
Granne, gör du just som jag gör!
Vet, denna oljan ger humör.
Hvad det var läckert!
Hvad var det? Rhenskt bleckert?
»Oui, monseigneur!»

JENSEN.

Jo, den gaf mål i mun och bilder för min syn!
Min själ nu dubbelt hög upplyftar sig till skyn...

Nu reser jag... farväl! Re'n är jag öfver gränsen,
Förbytt i bara sol.

TRUNDMAN.

En falsup, nådig Jensen!

KOR.

Bort allt hvad oro gör!
Allt är ju stoft och aska.
Låt oss bli raska
Och tömma vår flaska
Bland bröderna!
Granne, gör du just som jag gör!
Vet, denna oljan ger humör.
Hvad det var mäktigt!
Hvad var det? »Jo, präktigt!»
Mallaga? »Ja!»

JENSEN, PARENTATORN.

I Jofurs ljusa hvalf. opp i olympens sal
Med knä om knä mot Mars, Pompé och Hannibal
Vår Movitz lagerkrönt, manhaftig, sträng och bitter,
Klädd i en grön talar uppå sin urna sitter.
En lukt af vårens fläkt, af väpling och jasmin
Från jorden genom skyn uppdunstar tunn och fin.
Små sånggudinnors sorl med vört i gyllne skålar
Omge hans tappra lif och kring hans klarhet skrålar.
Fördubblad blir hans glans, när dessa skaldemör
De evigt lysande olympens portar rör.
En Venus, hög och skön, med vridna, mörka lockar,
Sig med ett öppet bröst i molnets rundel bockar
Och ur ett kupigt horn, durchsigtigt perlemo,
Åt Movitz ger en klunk af Jofurs persiko.
Sjelf Ceres, krönt med ax, den gula manteln kastar:
Med bågarn hvälfd i skyn till Movitz' gap hon hastar —

Ett gullregns klara spel kring bågarns bräddar yr
 Af porter, som så skönt olympens snillen bryr.
 Med knutna ljusa hår, välluktande och sköna,
 En yngling stiger fram hans hjessa, att bekröna:
 I löf och myrten klädd, han främst bland gudar förs,
 Då tusen fröjdeljud i tusen himlar hörs.
 Den ynglingen så täckt med sina fingrar leker
 På lutans lena sträng, som dödar och beveker:
 Han blickar jättarna i deras raseri,
 Och det är Amfion . . . Men vid hans symfoni,
 I skira linnen klädd och krönt med hyacinter,
 En annan stämma hörs på spända gyllne qvinter
 I kosteliga slag berömma vinets gud,
 Och det är Arion i all sin högtidsskrud . . .
 Den trogna Orfeus med ögonen tillbaka
 Nedåt de dolda rum, åt Eurydis, sin maka,
 Med tårar och behag och med utslagna hår
 För Movitz bugar sig och ömt på cittran slår.
 Min hjelte deremot sin rygg alls inte kröker:
 Han koxar och han glör om ingen är som röker,
 Om ej bland all den prakt af tafflar, lek och ljus
 Hans ögon skönja må en Norrköpings kardus.
 Straxt alla rusa till. De skönsta barn af Fröja
 Med rosenfärgad hy sig ned i molnet böja:
 Med hvälfda höga bröst och foten uti dans
 De svinga sina skört högt opp mot solens glans,
 Att af den späda eld, som dagens gryning målar,
 Hans pipa tändas må uti en punkt af strålar.

Straxt i en krets af skönt, dit ingen dödlig när,
 Vår Movitz i talarn med purpurtofflor står.
 Till höger Hannibal mot stolen, bakom karmen,
 Tar pipan af en gracc, med hatten under armen,
 Som stolt vid pukors klang af Mars istoppad blir
 Och Movitz åter bjuds vid ett glas malvasir.

Den klara rökens fläkt i blå och hvita skyar
 Olympens gyllne hvalf fördunklar och förnyar:
 Hvar ånga från hans kär, hvar kräkning, grön och
 salt,

Beströs med potpurri och granis öfverallt.
 Men, ack, en strålig vagn, af hvita hästar dragen,
 Re'n vid olympens port som förebud till dagen
 Vid morgonstjernan syns.

TRUNDMAN.

J dufne Bacchi män,
 Drick parentatorns skål med bågarn om igen!

PARENTATORN.

Du härold med ditt bloss och skrinet under armen,
 Ryck korken ur ditt krus, som jäser här i varmen,
 Och vid din maglikör, sötkummin som du vet,
 Sjung all olympens fröjd och Movitz' herrlighet...
 Dock vändom nu vår syn ifrån de ljusa skyar
 Ned till det mörka klot, som morgonsoln förnyar,
 Som nu' vid dagens rand i lust och blomma står,
 Så skönjer ögat lätt hvar hjeltens skugga går!
 Der vandrar kroppen än och längtar efter dricka:
 Af rösten hörs ej mer än då och då en hicka.
 Mig tycks åt Stadsgåln bort vid Åkerblomskans disk
 Jag än hans tallrik ser med persilja och fisk,
 Och hur den gröna skåln med surmjölk står och vickar
 I ståndet hos madam, som i sin solhatt nickar;
 Och på en rutig duk af mangladt bolstervar
 Ser jag hans stänka öl, hur den är tom och klar,
 Hur brödren nervid bron i gula skärp och jackor
 Emellan jern och släp, fastager, skrin och packor
 De ströfva om hvarann bland skutor, ved och kål
 Att Movitz få till värd och luggas vid hans skål,

Hur årorna dras opp med tråtor, stryk och slammer,
 Och hur han står i gräl med Belzebubs madamer,
 Hur kjortlar lyftas opp, och hur mot turk och ryss
 Han med en blodig läpp i krogdörrn ropar: »Kyss...»
 Hur grym hans vålnad står i källran och predikar,
 När veden famnas in utaf hans grymma likar,
 Hur hjelten oförskräckt utvexlar en legion
 Af tunnor tusentals och dansar kring på bron...
 Men snillet eldas bör på denna kämpabana —
 Noch, Trundman, noch ett glas und noch en pris
 havana!

Bort allt hvad oro gör!

KOR.

Bort allt hvad oro gör!

Bort allt hvad hjertat qväljer!

Bäst att man väljer

Bland dessa buteljer

Sin maglikör.

Granne, gör du just som jag gör! ·

Vet, denna oljan ger humör.

Hvad det var läckert!

Hvad var det? Rhenskt bleckert?

»Oui, monseigneur!»

PARENTATORN.

Rhenskt bleckert, himlaskum --

Det vinet kallar jag ett vinum mendeum.

Det är för delikat: det liksom kyler själen

Än med en syrlig dunst från hjernan ned i hälen,

Än med små läckra os och lätta vomitiv,

Tills i ett ögnablick man slumrar bort sitt lif.

Kring dunsten af dess porl de ljufva drömmar flyga

Att kärleksgudens qual så sött i blodet smyga:

Hvar skönhet blir min fru, hvar ovän blir min vän,
 Pultronen hjelte blir och så pultron igen . . .
 Se här, tag bågarn bort — men noch en klunk i botten!
 Som den nu rullar ner, så fyllen mer i måtten
 Och vi gå längre fram uti vårt tankespel
 Att ögna Movitz' stoft, hans mandom och hans fel!

Märk, hur hans mörkblå arm ur rundeln i kalaset
 Upplyfter med en knuff det lilla gröna glaset!
 Men hur han knuffas in och åter knuffas ut,
 Så borgar ej madam en tår på hans syrtut.
 Hvar gång han tittar in ell' lunkar sina färde,
 Står alltid själn i pant, och mest för halfva värde —
 Ja, blott vid minsta smolk, ett boss, ett ingenting
 Den svartas hela svärm på tungan skalar kring.
 Hos Wiboms vet jag visst, längst ner vid Dantobommen,
 Madam förbanna sej, om inte förr'n vid domen,
 Att, om han inte har mer'n tomma gluggen kvar,
 Hon spottar'n uti syn, lik mycke hvar hon far.
 Ty, gode Bacchi män, det är en hisklig qvinna:
 Jemnt hennes morgonbön är sjunka eller brinna;
 Och blott sin sneda käft hon rätt i ordning får,
 Så talar hon ett språk, som fan och hon förstår.
 Med qvasten högt i hand och toffeln i den andra
 Så plär hon midnattstid på tröskeln gå och vandra!
 Och förrän soln gått opp, med eder, gnag och kält
 Hon man och barn och dej och mej på truten smållt.
 Märk, på en knölig länd hur lappad, snäf och liten
 En kjortel svänger sig, af svart flanell, utsliten,
 Som åt ett eldrödt ben en trasig skugga ger,
 Hvar gång hon linkar opp och åter linkar ner.
 Men Movitz blekna ej för sådan en Medusa,
 Och aldrig stod han feg i käringgräl och nusa:
 Tvärtom, med friska blick han kafia sin mustasch,
 Då ur en bakvänd hatt uppsteg en ullolymage.

Ur hvart det minsta dun i denna röda plymen
 Mars flere blickar sköt än pilar gå från Hymen.
 Ja, kring den hatten, fäst på brandenburgsk fason,
 Man Fama tycktes se sjelf udda dess galon.
 Säg, är min sång ej stolt uti min skaldeyra?
 Är denna hand ej värd Apollos gyllne lyra?
 Bör sådant hufvud ej med lagrar strös som mitt,
 Och pontak bli min lön?

TUTTI.

Slå i båd' rödt och hvitt!
 Klang — parentatorns skål!

PARENTATORN.

Sla i af alla sorter:
 Franskt, pontak, frontignak, rhenskt bleckert, mosler,
 porter,
 Mjöd, bischoff, långkork, punsch, konstantia, malaga,
 Öl, klaret, färsk-öl, rack . . . af alla sorter, ja!
 Ja — vidare igen om Movitz till att tala —
 All afgrunds svarta här från mun till läppar skala,
 Och tungan som ett löf mot gomen skalf och flög,
 Då sist hos Wiboms-mor han in sin skugga smög.
 Som vargen häfver sig midt bland de feta lammen
 Så rusa han befängd i stubben på madammen:
 Men om Wibomskan ej en örfil gett ell' fler,
 Han henne durch und durch med sabeln störtat ner.
 Det fordras tålmod att stryk af kärngar taga —
 Min hjelte mellertid var inte bland de svaga:
 Der båtsman ropa »trumf», der ropa Movitz »hut»,
 Och klingan stod på språng förr'n handen gjort beslut.
 Der andra vräktes ut, med blånor in i huden,
 Der stod hans sötgröt kokt, der var han alltid buden.

Uppblänkte någon skylt, se'n allt var tyst till slut,
Så steg han bara in, drack brorskål och gick ut.

Tre Prinsar eller Blå Prinsarne: ett ända intill seduare tiden
bibehållet näringsställe i Kråkgränden vid Skeppsbron, huset n:o 3.

Men fann han krögarn dum och tomhändt och för-
vånad,
Promt dödsfall i hvar vrå och i hvart öga blånad;
Peruker, hattar, stop, allt, intill skåp och säng,
Allt darra och försvann för denna Plutos dräng.
Sjelf bordet, der han stod, han trumfa ned till aska:
Hans ögon glittra hämd, så gröna som hans flaska.
Af sorg att lefva sjelf han kom igen med skrik,
Slog fönsterna i kras och piska folk och lik.
Så är ock Movitz känd i fångtorn och arrester,
Bortblandad i en svärm af middagslösa gäster,
Der med en tappar arm, fast stundom mindre fet,
Han sitt pyrmonter tömt i fjorton dygns diet.
Hans skuldror svigtat ha, dock till min hjeltes heder,
Blott under guden Mars i rotar och i leder;

Men ändå var hans rygg som cedern stolt och stark,
 Och trötsa i sin bugt sjelf skogarnas monark.
 Som herden fri och glad, när morgonrodnan randas,
 Vid ögats första blick bland bär och blommor andas
 Och i sin lugna själ af intet buller vet,
 Så Movitz, men tvärtom, han vakna till förtret:
 Hans morgon alltid mörk, liksom hans sinnen brydda,
 Och aftonstundens lugn var okänt i hans hydda.
 Hans rund begyntes då kring malmar och staket
 Med håret i en lock och hjertat i förtret.
 Sin sabel tog han blott och trädde den i låret,
 Se'n följde han sin' trupp i marschen tätt på spåret.
 Han brukte ej gehäng och sällan sin schavad,
 Om inte framför lik ell' uppå kyrkparad.
 Emellertid bestört han några tårar slöser,
 Då en gång till duell han framsteg med plöröser —
 Här lyste hjälten rätt inom en ädel harm
 Att ömsint sörja den, som digna för hans arm.

Men, Bacchi trumpna folk, I sofven visst derborta —
 Friskt opp med floribus, att sömnens dunst förkorta!

Ja, man har hjälten sett på fartyg vinterdag
 Sitt hufvud lyfta opp med blodigt öfverdrag —
 Två skeppsbesättningar från Hernösand och Riga
 Blott för en enda kyss af Åkerblomskans piga
 De grepo till gevär, till störrar, skoflar, skaft
 Att Movitz slå ihjäl.

KANSLERN.

Blås, blåsen opp med kraft!
 Klang — parentatorns skål . . . Senjör, läs om det sista

PARENTATORN.

Två skeppsbesättningar från däck på däck de qvista
 Med störrar, skoflar, skaft, med påkar och med rör

Att hjelten slå ihjäl... Men han slog dem, senjör!
 Han satt sin hatt på sned och spotta på sin tumme,
 Blef gulblek som ett vax och mållös som en dumme,
 Ej våra hjeltar lik, som gyckla i en vrå,
 Der segervinnarns krans af kyparn sättes på...
 Nej, knappt han stampa till — han näpplig foten
 rörde —

Förr'n guden Mars sin son på segervagnen körde
 Och Fama högt i skyn, rödbrusig, stinn och fet,
 Ur molnet kika ut och stötte i trompet.
 Han akta menskolif som spindeln aktar flugan:
 Der han bröt dörren opp, stod döden midt i stugan.
 Men endast att han nös ell' att hans raseri
 Blef stilladt med en sup, hur var han? Helt poli.
 Han kunde taga snus i dosan ur den handen,
 Som nyss han fyllt med stryk och hukat ner i sanden.
 Med en blodfärgad arm han en gång i ett hugg
 I luften kasta opp en hjessa med sin lugg.
 Han kände inte karln, fast det var lika mycke;
 Emellertid — märk blott ett prof, ett ädelt stycke,
 Hvad dråpligt sammanhang af fromhet, våld och prat —
 Hur gjorde Movitz väl? Jo men, just ackurat,
 Eneas ändå lik i den trojanska fejden,
 Som sin Anchises bar ur elden ut i nejden,
 Drog han den krymplingen, fick honom in i hast
 Till Åkerblomskans disk och smeta hufvut fast,
 Göt olja i hans sår, förband hans länd och nafvel,
 Slog valnötsskåpet opp och dörrarna på gafvel...
 Stå inte, Mollberg, der och nicka vid ditt stop —
 Låt bågarn gå ikring!

Men, gudar, hvad för rop,
 Hvad jemmer, ångst och nöd! En röst så ömt en-
 trägen...
 Prestinnor, stigen opp... Men hvart tog Ulla vägen

Hålt, bida . . . bröder, hålt . . . Hvad trängsel och alarm!
 Min näsa blöder — aj . . . »Aj aj, min fot, min arm!»
 Ge rum! Jag stöter dej i buken bajonetten . . .

»Nej, jag rår om den skon» . . . Nej, min är klarjo-
 netten . . .

»Mitt öga är det der» . . . Det lög du, det är mitt . . .

»Nej, Löfbergs är det der med blod och silfverglitt» . . .

Ack, himmel, min peruk . . . «Min kjol, mitt hufvud-
 kläde» . . .

Hvad grufveliga sorl . . . »Hvad bittert sorgeqväde» . . .

Tag opp din mössa der, du fallna granadör,

Som stupat på ditt stop . . . Men, mina vänner, hör,

Hvad ynkliga tumult — allt börjar sig försämra . . .

Mig tyckes Ullas röst i koret hörs sig jemra?

Men bullret är så stort af vagnar, lass och spann

Och Bacchi kuskars gräl, som gräla om hvarann.

Vänd hästarna . . . kör fram . . . nej, stryk dem mer
 tillbaka . . .

Vrid hingsten med din tøm . . . och närmre strand dig
 maka . . .

Men nej . . . der störtar en, så dammig, sprängd och ful,
 Och sträcker halsen fram bland sönderslagna hjul.

Den bruna fåln, som nyss så sedig stod och glimma

Med sitt hamburgerfat, står utan träns och grimma —

Och der med klufven läpp, i gräset nervid ån,

Framstupa Åvall syns, den tappre Bacchi son.

Soldaterna med sång de ströfva opp och neder,

En tropp af båtsmän tätt vid stranden står i leder,

Valdthorn och trummor hörs med klang och hvirflar jemt

Och Trundman re'n så skönt har templets klockor
 stämt.

Än fuktar han sitt skägg med drufvans ljuftva syra,

Än tutar han ur lurn i tornet klockan fyra,

Än pinglar han en psalm ur Bacchi alkoran,

Då templets ungdom gällt diskanta på altan.

Allt folket sprides straxt kring bergens strödda kullar,
 Och åter sprids en svärm i slupar, skrof och jullar...
 Hålt, bröder — något nytt förvillar här vår syn:
 Der fräste en raket med knall på knall i skyn.
 Der sprang en härold ut med ett försilfradt bäcken
 Och gråtögd i hans fjät en nymp med dun och täcken;
 En annan, klädd i taft, med rosig, stickad stabb,
 Strör rosor, eld och kol i korets inre skrub, b,
 En nymp i sakta steg den lilla dörren upplåter,
 En ann slår dörren igen och i sitt förklä gråter,
 Och åter syns en ann i dörren niga täckt
 Med vofflor på ett fat, med pontak och konfekt...
 Nu öppnas dörrarna!

Hvad blanka spjut och kylrar!

Allt folket bugar sig, och Mollberg idlig skylrar.
 Ett klart och kupigt hvalf, dit folket fram sig trängt,
 Förvarar Movitz' stoft, med gyllne galler stängdt.
 Kring gallret gubbarna, i sida gröna rockar,
 Med blotta hufvuden och åldrens hvita lockar
 I steg för steg gå fram, att med en präktig ton
 Ur öppna böcker högt lofsjunga hymens tron.
 Tätt efter dem en rad af gummorna framrycka
 Med vridna myrtenband om hjessa, staf och krycka:
 Ömt hvar en hymens pris på sina läppar för
 Vid offerprestens gråt, som djupa knäfall gör.
 Hör på hans vreda rop, så templets grundval skakar:
Bryt Ullas fackla af, som ligger der och sprakar!

Men åter nytt alarm... hör, mina vänner, hör...
 Än Mollbergs grofva röst, än Ullas, innanför...
 Hvem mördas i vårt kor? Hör, huru Ulla skriker —
 Hör, hur hon våjar sig... hon döden ej undviker...

Hvar är hon . . . Klang, triumf . . . Ut, härold, sjung
och spring!
Ut, Mollberg! Trundman, ut, i tornet opp och ring!

Men, ack, hvad majestät i templets förlåt prålar!
Sjelf Juno bröstas sig mot morgonrodnans strålar:
Gardinen vecklas opp, som dagens glädje gömt,
Då ögat blir förtjust och blodet mildt och ömt.
På trappan nedom dörrn sig presterna fördela
Bakom de dubbla kor, som hymens psalmer spela.
Basunerna sträcks ut från läktare och skrank,
Och menigheten syns upptimrad som ett plank.
Med höjda hufvuden, hoppackade och runda,
Med ögonen helt stint de blunda och begrunda:
De vänta dörrrens glänt, längst in i koret in,
Och tränga sig ihop hvar make tätt vid sin.
På trappan vid sitt träd framför all menigheten
Den trogna Åvall trött sig vältrar på tapeten —
Då Mollberg klifver fram med piken för sin tropp
Och den i marken kör så hjelten tittar opp.
Gevären stötas ner och trummorna afskedas,
När dörren öppnas skall och Bacchi fest beredas.
Vid denna glada glänt, om ögat dristar se,
Kring fönstren fläta sig syrener, aloe.
Pioner, nejlikor hvar minsta skrubb uppfylla,
Dem vårens fjärilar försilfra och förgylla.
Men under lärkans sång, som nu just tystna af,
Märk huru göken gol och templets spådom gaf.
Han öfver taket flög — hålt, sorla inte, bröder —
Och nu på templets spots sin lätta fot han stöder.
O, hvilket förebud . . . en gök, så mörk och black . . .
Hålt . . . all Cyterens prakt nu öppnas . . . gudar, ack!
Se vaggans gröna skymt, och hör hur meden knarkar —
O, gudar, hvilken syn! En liten Movitz snarkar

Med samma bjerta min och våta ögnapar,
 Om näsan lika röd som kommandörn, dess far.
 Se, lilla mun vill re'n ät bågarn, der han blänker!
 Han den sin första gråt och första löje skänker...
 Välkommen, Fröjas pilt, i Bacchi varma spår!
 En sup, mitt lilla lam! Välkommen och gutår!
 Men, ack, min själ blir matt: jag svimmar på mitt
 höga...

Ut, Löfberg, der du står med silfverglitt kring öga,
 Löp som en ljungeld qvickt till öl-kapellet — jo —
 Och framställ på en duk ett ämbar persiko!
 Uff, himmel, hvad tumult med klämtningar, trompeter,
 Lufteldar, bloss och klot, cylindrar och raketer...
 Skrik, härold, sväng pokaln, förkunna Bacchi tropp!

EN HÄROLD.

Nu är en Movitz född — trompetare, blås opp!

(Trompeter.)

MOLLBERG.

Musket auf axel... Marsch!

JENSEN.

Så sorg och glädje blandas:
 Uti ett vissnadt frö ibland en blomma randas...
 Men Trundman klämtar. Ut, ut, ut ur tempelsaln!
 Ut, ut! Stäng templets port! Der smäller nu signaln.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.*Barbaras fest den 15 Maj 1786.*

»Hette hon Barbara? Svara mig!» Ja,
 Bacchus på tunnan nu oss bebådar:
 Vår skyddsgudinna — hurra, hurra —
 Vältrar sig nu ibland gudarna, ja!
 Klädd uti Jofurs sitserpaulun,
 Uti en stubb af gyllene trådar,
 Med små ridbyxor af rosigt kattun,
 Vältrar sig nu den stormäktiga frun...
 Stöt i basun och klinga i tropp,
 Klang! Par brikoll så lyfte hon opp:
 Bacchus, från tunnnan i språnget så lätt,
 Gjorde gudinnan sin kur... »Det var rätt!»

Juno befallde, och nymferna — ja —
 Spridde kring laget sin glädtiga låga.
 Fluidum flöda, och ur kärlena
 Rann nu rossolis och röd mallaga.
 Af dessa syror bereddes vår bål...
 Sjungom gudinnan och sväljom dess råga!
 Rossliga stämmor, i klingande skål
 Sjungom med Bacchus nu Barbaras skål!
 Vårt göromål på denna vår dag
 Är att bekräfta vår åldriga lag,
 Vinet förtära i måttliga mått,
 Hedra brikoller och önska dem godt.

16.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.*Barbaras fest på börsen den 8 December 1786.*

Du, som i Bacchi gårdar
 Vårdar
 Din ärfda tunna,
 Vill du unna
 Mig förkunna
 Barbara, vår hjeltinna?
 Gör dig till festen färdig,
 Värdig
 Af all förmåga!
 Med din råga
 Sorgligt tåga
 Barbaras graf att finna!
 Se, hvad sken nu brinna
 Kring de kärl, som rinna!
 Barbara . . .
 Höj glasena!
 Töm kärlena!
 Hurra!

Skönt den vackra våren
 Håren
 I lockar hängde,
 När hon blängde
 Och sig trängde
 Främst bland nymfernas skara,
 Jemt främst i skördeanden,
 Handen

Mäskroret förde.
 När hon hörde
 Ceres körde
 Fram sina brygder att klara,
 Var hon bland de rara.
 Bacchi hjeltar, svara!
 Barbara . . .
 Hög glasena!
 Töm kärlena!
 Hurra!

Mjällhvit i källarvarmen
 Barmen
 På nymfen svällde,
 När hon hällde
 Och förvällde
 Sitt ratafia röda.
 Näsan kring tappen fräste,
 Hväste
 Fram orden, snyfta,
 Ögat syfta,
 Handen lyfta
 Baljorna utan möda.
 Skild från Bacchi gröda,
 Multnad denna döda!
 Barbara . . .
 Hög glasena!
 Töm kärlena!
 Hurra!

Klingom vid denna grafven!
 Stafven,
 Med drufvor knuten,
 Blank och gjuten
 Och kringfluten,

Sqvalpar de safterna dyra.
Just denna slefhjeltinnan,

Innan

Sig dagen tände,

Rörde, vände

Och sig brände

Af dess upplögdade syra.

Svälj i Bacchi yra,

Svälj ett glas, svälj fyra!

Barbara . . .

Höj glasena!

Töm kärlena!

Hurra!

Sjung, du, vid denna bålen

Skålen

För vår hjeltinna,

Riddarinna,

Dräplig qvinna!

Sjung, Bacchi hjeltar, mera

Hur i dess våta öden

Döden

Benranglet knäckte,

Lampan släckte,

Flaskan bräckte,

Fylld med den skönsta madera.

Nu fins ingendera:

Allt till stoft och lera!

Barbara . . .

Höj glasena!

Töm kärlena!

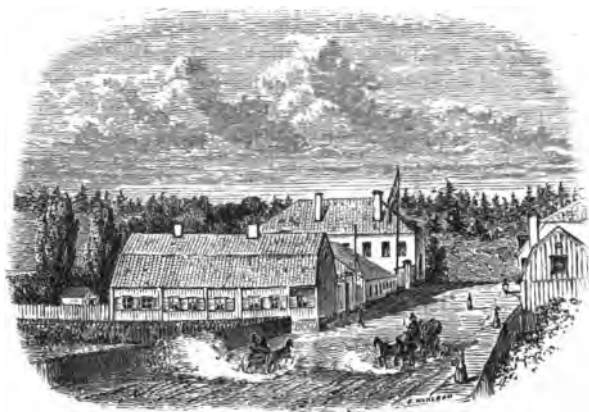
Hurra!

Nymfen nu sjöng och sprunda,

Blunda

Och gret och hicka...
Maken flicka
Till att dricka
Ej på Cyteren andas.
Stubben och kjorteln, gossar,
Blossar
Ur grafvens dimma
Fram en strimma
Syrlig imma,
Som med rossolis blandas.
Gossar, kärlden bandas
Opp, si, dagen randas!
Barbara...
Höj glasena!
Töm kärlena!
Hurra!

17.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.*På Clas på hörnet den 16 Maj 1787.*

Kom, öppna vårt tempel! Hög kransen till skylt!
 Se, kittlarna fyllas med nektar och sylt!

Drufvorna pressas,

Trattarne hvässas,

Re'n uti templet messas.

Präktigt beslagen.

Till denna dagen

Bacchus sin tunna förgyllt.

För dig och mig han henne fyllt,

Bjuder dig klunka ur krönte skålar,

Gladt för dig målar

Rosiga bälur,
 Der dig ditt fluidum räcks.
 Din syn i glädtiga strålar
 Re'n blundar i glaset och släcks.

»Förkunna barnena, man ifrån man»,
 Så ropar nu Bacchus brikollerna an:

- »Fria från tulla,
- »Ankrarne rulla
- »Utaf rossolis fulla!
- »Från stora prämar
- »Gungande åmar
- »Dragas af gnäggande spann —
- »Berätten hur er fröjd är sann!
- »Vinbergen börja sin mognad röja,
- »Vägen sig höja
- »Att oss förnöja.
- »Fartygen lukta af vin
- »Med skålen från Bacchus och Fröja
- »Omfamna din lilla kusin!

»Klang! Inom vårt tempel ej armodet rår:

»Vid kryckan binds glaset, och krymplingen går.

- »Är han förlägen,
- »Vänskap benägen,
- »Visa då honom vägen!
- »Är han nedslagen
- »På denna dagen,
- »Nog han sitt respass då får.
- »Men, ack, vår tunna ej förslår!
- »Delom vårt mått, en och en i sender,
- »Vänner och fränder!
- »Hjelpsamma händer
- »Gör att hon rinner än godt.
- »Men Bacchus sitt glas nu omvänder
- »Och önskar brikollerna godt.

- »Der sen I på bryggan den plundrande klass
»Med sugrarna ragla plirögda på lass,
 »Vältra och undra,
 »Ryta och dundra,
»Och mina åmar plundra.
 »Men, mina söner,
 »I, som jag kröner,
»Visen mitt färgade pass!
»Klang! Ryck din korkskruf, blank och hvass,
»Retas med korken och bjud mig att dricka!
 »Öppna min svicka,
 »Sjung för din flicka!
»Klingar du, granne!» Jo, Jo!
»För alla dig redelig skicka
»I ära och vänskap och tro!»
-

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Barbaras fest den 9 December 1787. Måltidsvisa.

Bröderna taga
 Hvar en sitt glas — hurra —
 Om de behaga
 Att hedra Barbara
 »Barbara?» Ja!
 »Hvad säga häfderna?»
 Häfderna
 De säga: Gumman har varit bra.

Häfderna mena
 Att Noach i sin pråm
 För sig allena
 Sväljt fluidum en åm,
 Att han på spe
 Jemt vid sin bågare
 Tittade
 Ät bergen att få Barbara se.

Om han skull` finna
 På den fördränkta park
 Ännu en qvinna
 Till sällskap i sin ark.
 Hon fick — ja, ja, —
 Ett rum på bänkarna.
 Bröderna
 Torde finna denna anstalt`bra.

Man vet, i arken
 Intill de minsta rum
 Af hvad på marken
 Som mognar fluidum
 Fans det ju der
 I rankor, frukt och bär,
 Ungefär
 Som nu i källrarna hos oss här.

De glada åtta,
 Se'n de vid regnets skur
 Hvar på sin potta
 Had' tagit sig en lur,
 Drucko igen
 Och så en omgång se'n —
 Bägaren
 De hvälfde i fyrtio dagar än.

Gäss, höns och dufvor
 Morkulla och kalkon
 Bland vinets drufvor
 Innästlat sina bon.
 Hvad hjerparna
 Och åkerhönsena,
 Orrarna
 Måst varit då alltför kostliga!

Bröder, brikoller,
 Kom, klingom än en gång!
 Vid Bacchi joller
 Och all Cyterens sång!
 Høj armarna
 I vädret med hurra!
 Barbara
 Den främsta festen bland festerna!

Arken var proppad
 Af verdens lif och lust:
 Just då neddoppad
 Stod jordens gröna kust.
 Men par brikoll
 Så ropte Noach: »Håll!»
 Som ett fjoll
 Han slunga dufvan ut på vår boll.

Skåden vid glaset
 Med hjerta godt och gladt
 Middagskalaset
 På berget Ararat!
 Der, bröder, ack,
 Vid pontak, punsch och rack
 I sin frack
 Stod Noach der på däckat och drack.

Då, just den stunden,
 Så säga häfderna,
 Blef gumman bunden,
 Vår fru, mor Barbara:
 Noach — hurra —
 I bussarongerna
 Chapeau-bas
 Gaf första kyssen åt Barbara.

Kransen vi bära
 Och alla bröderna
 Klinge dens ära,
 Som plantat drufvorna!
 Klingom igen
 Och skicken, Bacchi män,
 Bägaren
 Vår högst uppsatte bror och vän!

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.*Den 15 Maj 1788 i Par Brikoll.*

Just i förgår, midnattstid . . .
 »Huru dags?» Det blir dervid:
 Mellan tolf och ett . . . »Må göra,
 Derom ingen strid» . . .

Just så dags kom Bacchus, han,
 Sjungande, plakat och grann,
 Började i bålen röra

Och sitt sällskap fann.

»Tjenare, go' vänner, och gutår»,
 Ropte Bacchus, »denna båln är vår!
 »Om den inte, gossar, nu förslår,
 »Kysse mig, gossar, på öra!»

Milde fader — skrek en hvar —
 Om du hundra bålar har,
 Fins ej ibland dina söner
 Den, som droppan spår.

Om du, der du Mälarn ser,
 Ser hvar våg, som rinner ner,
 Och du der hvar squalpuing röner,
 Hvad den droppan ger,

Så för hvar en droppa fordra vi
 Utaf dig en sup från kronbränneri —
 Och om du slår mera än uti,
 Mera dig drufvan kröner.

»Vivat», ropte Bacchus, »hej!
 »Alltid ja, men aldrig nej

- »Nånsin röjes i min hicka,
 »Ty jag kan det ej.
 »Se, min mening är så här:
 »Den, som alltid nykter är
 »Och ej har sin flaska kär,
 »Är en skälm till punkt och pricka.
 »Kära hjertans, bara märk och hör:
 »Den, som bär en skalk härinnanför,
 »Han sitt bröst ej nånsin yppa tör —
 »Derför han fruktar att dricka!»

Gossar, klingen en och hvar
 Och berömmen vinets far!
 Du, som knifvens egg nu bryncr
 Och i korken skar,

Hamburgerbörs är belägen i Jakobsgränd, huset n:o 6.

Tag ditt glas som ärlig man,
Drick så mycket som du kan!
Döm om mina glada syner,
När ditt glas du fann!
Jag befäller dig, befäller än:
Är du skyldig en min goda vän,
Må du på Hamburger-källaren
Stjåla bort taflan för Hüner.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.*Barbaras fest den 15 December 1792.*

Om prinsen utaf Brunswig nalkas
 Med hela sin armé till oss,
 Så, förrän vi med prinsen släss,
 Skall han vid vinets brunnar svalkas
 Och vika undan alla gräl.
 Ihjäl, ihjäl båd barn och makar,
 Om inte prinsen saften smakar,
 Som smakar oss så hjertligt väl!

Krön kärlet med oliveqvisten
 Och sprunda det, du frihetsvän!
 Om racken och om polacken
 Med Barbara är hela tvisten,
 Och den förliks med skål på skål.
 Skål, skål, skål, skål, I Bacchi männer!
 Hvar en uti sin riksgäld känner
 Om han kan gälda än en bäl.
 Med enig hand omhvälf din tunna,
 Der nidska händer tappen fäst!
 Medborgligheten blir vår gäst:
 En hvar vi lemna hvad vi kunna
 Till delning af vår panacé.
 Den ena dricker till den andra —
 Och när från tunnan vi hemvandra,
 Så sjungom vi: *l'égalité!*

Innehåll.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.		Sid.
Alfabetisk förteckning öfver personerna		9.
1. A. Utnämningen d. 4 Dec. 1767		13.
2. B. Dubbningen d. 19 Dec. samma år		14.
3. C. Riddarebalen samma dag		15.
4. D. Fortsättning af riddarebalen		16.
5. Ceremoniel vid skattmästare-embetets nedläggande i riddarekapitlet af De Två Förgyllda Svinen d. 8 Dec. 1768		17.
6. Parentation öfver perukmakaren <i>Boursel</i> , som dog d. 2 Febr. 1766, hållen i riddarekapitlet af De Två Förgyllda Svinen d. 2 Febr. 1769 af <i>Janke Jensen</i> , ceremonimästare vid högbemälte orden		19.
7. Ceremoniel vid parentationen i riddarekapitlet af De Två Förgyllda Svinen, hållen öfver bränvinsbrännaren och riddaren <i>Lundholm</i> d. 15 Okt. 1769 af ordens-parentatorn och ceremonimästaren, perukmakare-gesällen <i>Janke Jensen</i>		27.
8. Ceremoniel vid utnämningen och dubbningen i riddarekapitlet af De Två Förgyllda Svinen fjerde gången på Barbara dag d. 4 Dec. 1769		55.
9. Bacchi Tempel, öppnad för riddarekapitlet af De Två Förgyllda Svinen femte gången på Barbara dag d. 4 Dec. 1770		81.
10. Bacchanaliskt häroldskapitel, hållet på <i>Sulpitii</i> dag d. 20 April 1771 vid friherre <i>Samuel Olof Tilas'</i> afresa till Konstantinopel		107.
11. Bacchi fest, sjette gången firad på Barbara dag d. 4 Dec. 1771		133.
12. Bacchi Tempel, öppnad vid parentationen öfver stoltmakaren och kommandören <i>Österman</i> d. 11 Jan. 1777		177.

	Sid.
13. Bacchi Tempel, öppnadt vid parentationen öfver bränvinsbrännaren och kommandören <i>Meissner Öl-</i> <i>heim</i> d. 4 Dec. 1777	193.
14. Bacchi Tempel, öppnadt vid en hjertes död	211.
15. Barbaras fest d. 15 Maj 1876	298.
16. Barbaras fest på börsen d. 8 Dec. 1786	299.
17. På Clas på Hörnet d. 16 Maj 1787	303.
18. Barbaras fest d. 9 Dec. 1787	306.
19. Den 15 Maj 1788 i Par Brikoll	309.
20. Barbaras fest d. 15 Dec. 1792	312.

Register.

Ah, monseigneur	267.	Jag Bacchi safter silar	134.
Aldrig jag smakat	119.	Jag ordensstaken har	39.
Alltid brådtom och alltid i språng	141.	Jag är krasslig, skröplig, jug	131.
Bacchus, du vår helsa vårdar	131.	Jo, jo, bara leta	132.
Bacchus vi dyrka — här är vår kyrka	39.	Just i förgår, midnattstid	309.
Bakom dessa gröna lindar	222.	Klang! Jag stämma vill min lyra	120.
Bedröflig är den dag	100.	Klinga nu med klarinetter	53.
Bort allt hvad oro gör	284.	Klöf och sa!	83.
Broder Gåse, kom, herr magister	168.	Kom, riddarebalen se	15.
Bröderna taga hvar en sitt glas — hurra	306.	Kom, öppna våra tempel, höj kran- sen till skylt	303.
Böljan sig mindre rör	220.	Kosteligt väder! Mitt hjerta sig gläder	136.
Der bortnas sku vi stanna	45.	Kärlek, vid ditt bloss jag ryser	198.
Du sofver, din barbar	39.	Lustigt vid Bacchi safter	71.
Du, som i Bacchi gårdar	299.	Låt oss, vi två, om Bacchi dyrkan sjunga	183.
Du, vinets gud, ditt tempel	97.	Manskap, gif akt, stå, räta er, sjung	243.
Du, vinets gud, vår dyrkan tag	315.	Marsch! Öfverallt följ Martis spår	234.
Du, vinpress, med din kraft	117.	Nu templets rynder stråla	124.
Ett ämbar persiko	29.	När ögat tecknar ångst och nöd	189.
Flodens sorl och vådrets fläkt	213.	Om prinzen utaf Brunswig tulkas	312.
Gode herre och man	14.	Om ödet skull' mig skicka	259.
Hej, hej, hej, hej, hej, hej,	128.	Porten öppnad står	98.
Hette hon Barbara? Svara mej! Ja	298.	Prestinnors helga tropp	125.
Hurra, du Fröjas barn	149.	Pro, pro, pro, pro, pro, pro	128.
Hurra, kamrater! Lallila!	121.	Pukor, trompeter! Flora, bred dina gröna tapeter	173.
Hurra! Lustigt gossar!	149.	Riddarekapitlet: hjeltar sig nu samla	17.
Hurra! Se min fåla	246.	Riddarne de spy och blåna	16.
Hvad — må jag gråta	294.	Se, se hvad tulpaner	152.
Hvem är som ej vår broder mins	275.	Sete havsall, schenste ma seur	200.
Härolder båda, fällen spirorna här	40.	Si på Jensen, hur han slänger	131.
Härolder, marschera sakta	25.	Si så, der sitter den tafan så rar	170.
Härolderna gå nu sakta	67.	Sjung, mina söner, alla tolf	263.
Här vandrar jag båd natt och dag	182.	Sjungom, Bacchi kommandörer	105.
Hör huru floden sorlar och rinner	53.	Sjungom, systrar, Fröjas ära	265.
Hör klockorna med ångsligt dån	33.	Skåden hit, märk och mins	251.
I Bacchi gårdar glömma vi	203.	Slå templets portar opp	109.
I dag har Bacchus huft kapitel	13.	Släpp Jensen fram! Ur vägen, hej	43.
I heliga qvinnor, hvar en som här står	48.	Systrar, höjom våra kransar	96.
I, qvinnor, prestinnor	117.	Sådant öde är nu mitt	114.
I röda sken, i klara lågor	92.		
I våra kittlar den söta floden jäser	196.		

Så är på Barbara dag	57.	Vakna, min sköna! Naturen är glad	144.
Säg, hvems dyrkan gäller mer	112.	Valdthornen ge ljud	191.
Sälla strand, der vi nu landa	233.	Vi kämpa utaf alla krafter	65.
Ta i, kommandörer, och valdthorneu		Vi två vi streta	86.
rista	35.	Vår himmel klarnar	86.
Tom är min flaska, tunnan utruunen	269.	Våra fäder gingo på	159.
Trompetare stå	72.		
Trumla, Stendecker! Pinnarna i vä-		Ah, det är jag	90.
dret	57.		
Ty jag har supit	119.	Än Jofur rå	135.
Under facklans dunkla låga	266.	Öster, söder, norr och vester	179.
Upp, Bacchi söner, ställen er	195.		
Uppå vattnets lugna väg	228.		

THE BORROWER WILL BE CHARGED AN OVERDUE FEE IF THIS BOOK IS NOT RETURNED TO THE LIBRARY ON OR BEFORE THE LAST DATE STAMPED BELOW. NON-RECEIPT OF OVERDUE NOTICES DOES NOT EXEMPT THE BORROWER FROM OVERDUE FEES.

CANCELLED
FEB 5 1983
7625097

